Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

ఓం పరబ్రహ్మణే నమః

సకల పురుషార్థ సిద్ధిప్రదంబగు

శ్రీ రామోత్సవ రత్నదర్శిని

పట్టాభిషేక యంత్రసహితము

శతాధిక వైదిక గ్రంథకర్త

కీ॥ శే॥ చల్లా లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి గారిచే

వ్రాయబడి

పబ్లిషర్సు

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ ప్రెస్

బచ్చుపేట - మచిలీపట్నం

ముద్రించి ప్రకటింపబడినది

తృతీయ ముద్రణ ప్రతులు 500

రిజిష్టర్డు కాపీరైట్] 1983 [వెల 10-00

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సూర్య యంత్రము

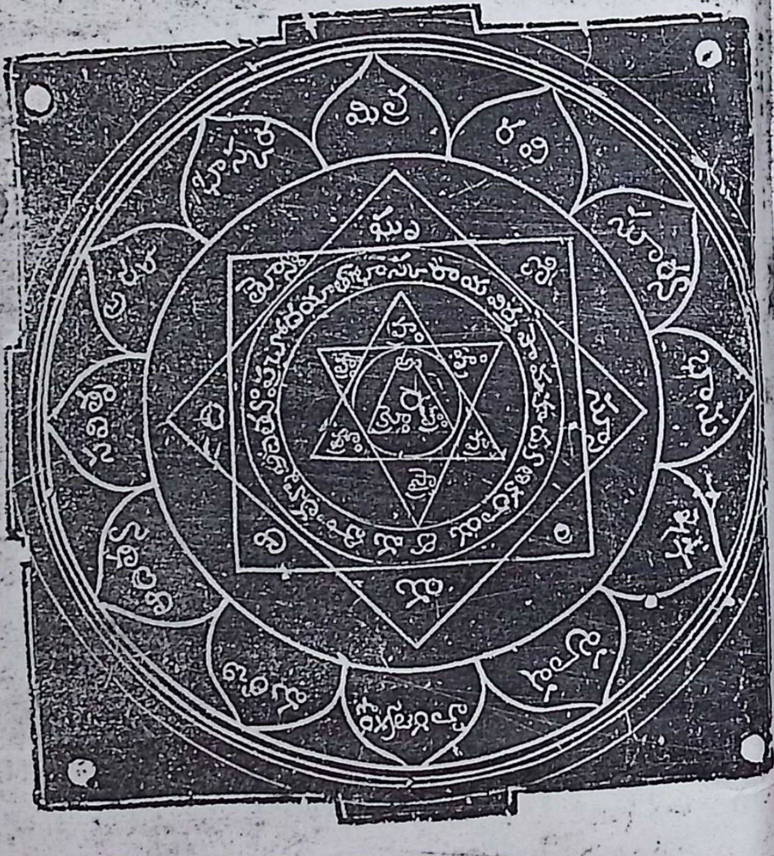

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఇదం దేవవాస్తుమండలం నవరేఖాత్మకమ్.

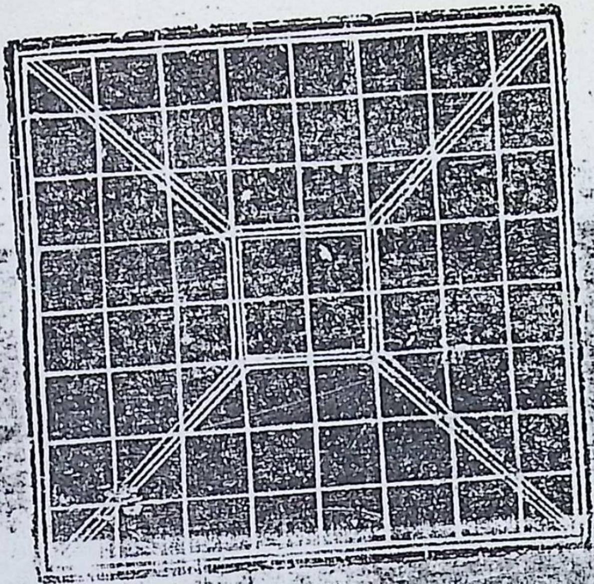

ఏతస్మాద్వాస్తుపురుషాదిమండల [illegible]
ఇదం దశరేఖాత్మకం [illegible]

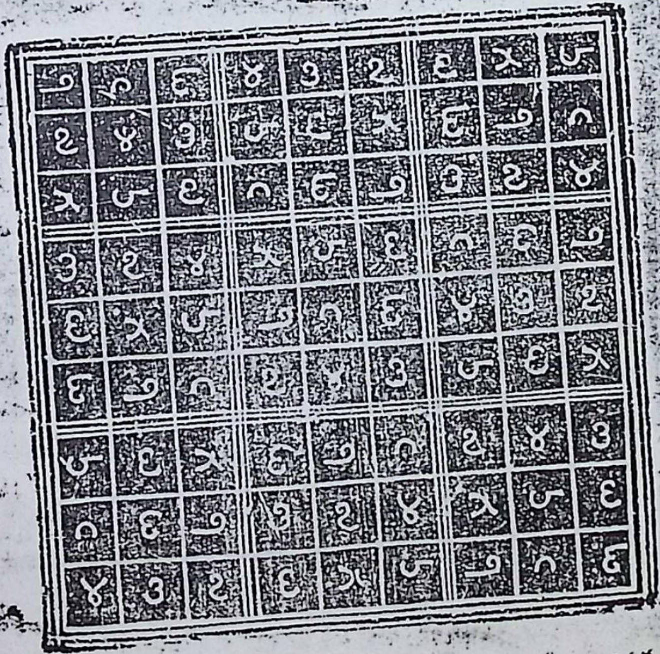

[illegible] స్థాపన [illegible] వేషు [illegible]

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామపూజాయన్త్రమ్

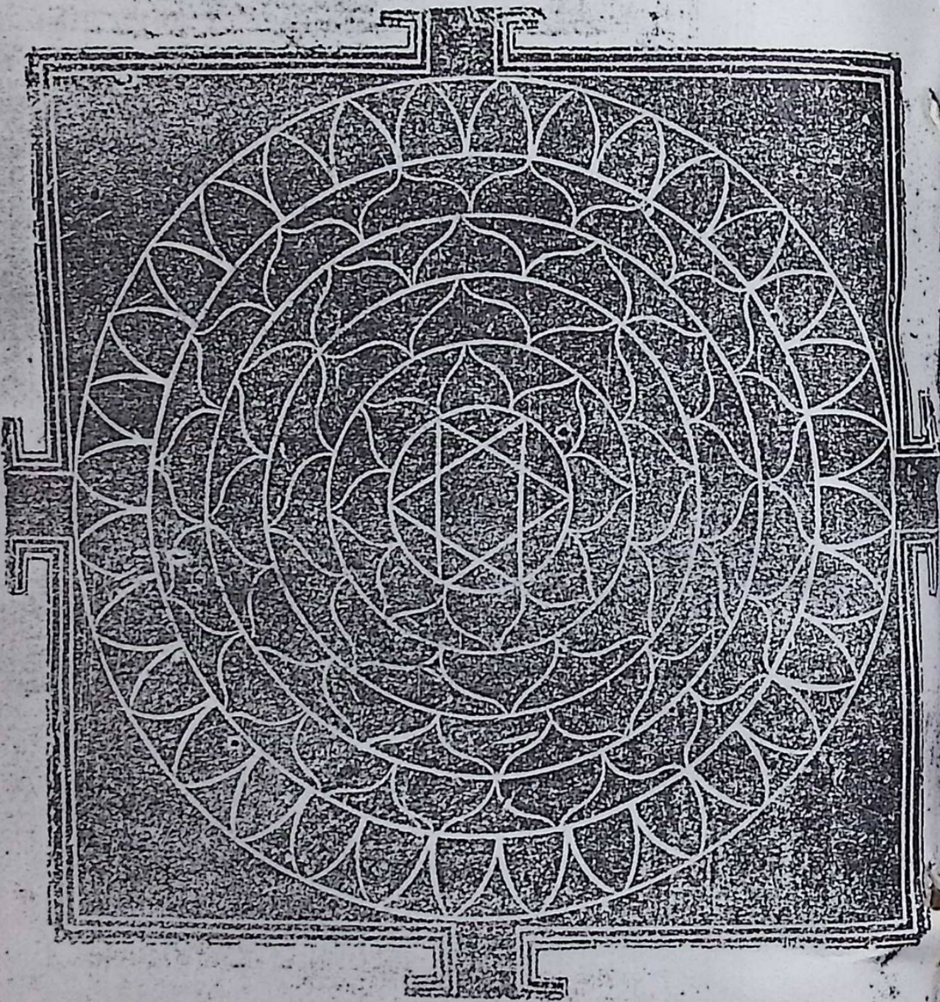

ఇదం యన్త్రం శ్రీరామదశావరణపూజార్థం సువర్ణ రజత తామ్రమయ

పత్రికా పూజా పీఠాదౌ లేఖనీయమ్.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఇదం పఞ్చదశరేఖాత్మకం సర్వతోభద్రమణ్డలమ్.

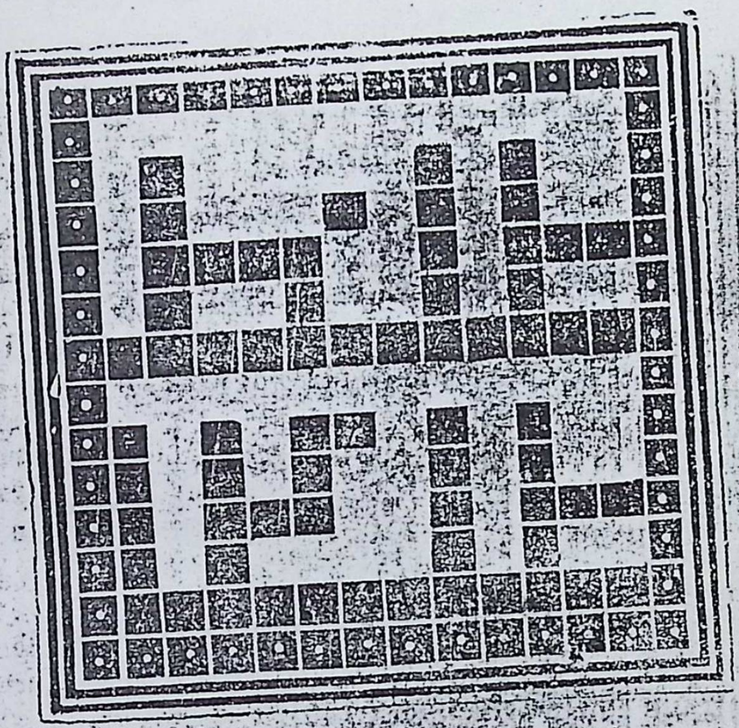

సర్వస్థానాలం నవరాత్రాద్యుత్సవాదిషు యన్త్రయన్త్రదేవతాస్థాప
నా హితం తన్త్రతన్త్ర శ్రీరామదేవస్థాపనీయపీఠాధో భూపూర్వ్యం విన్యస్త
అద్వైత రామనామ సప్తాహోత్సవ భజనయంటః కణే వేదాన్తం
ప్రస్థానం చ ప్రశస్తతమమ్.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

౫౧. ఇదం ఏకపంచాశద్భుజాష్టషోడశముద్రారాములింగతో భద్ర

మణ్డలమ్ ౫౧.

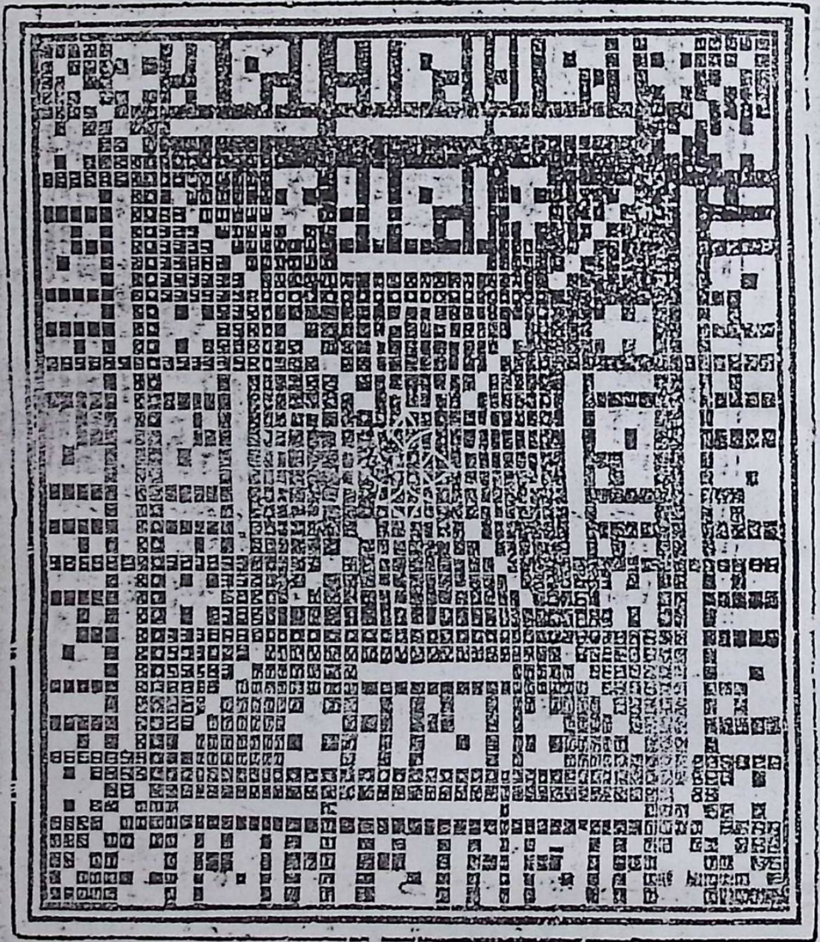

ఏతన్మండలం శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక సామ్రాజ్య

పట్టాభిషేకమహాపట్టాభిషేకోత్సవేషు, శ్రీరామమూర్త్యవతరణ విష్ణు ప్రతిష్ఠా

ద్యాపనకర్మసు రథోత్సవ రామప్రతిష్ఠావిష్ణుప్రతిష్ఠాకర్మసు ప్రశస్తమ్.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

గ్రంథస్థవిషయాః

విషయాః	పుటః	విషయాః	పుట
శ్రీరామోత్సవరత్నదర్శినీ గ్రంథారంభః	1	జన్మకుండలీ ప్రకారో	106
నవరత్నమల్లికాప్రారంభః	4	నిరూప్యతే	107
ప్రథమరత్నమ్	6	శ్రీరామ జన్మకుండలి	108
ద్వితీయరత్నమ్	10	శరన్నవరాత్రవిధిః	
తృతీయరత్నమ్	11	మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక ప్రయోగః	110
చతుర్థరత్నమ్	11	శ్రీరామాయణస్య పారాయణ శ్రవణయోః క్రమః	133
పంచమరత్నమ్	11	[illegible]	134
షష్ఠమరత్నమ్	[illegible]	బాలకాండస్య	135
రామనామసప్తాహోత్సవవిధిః	33	అయోధ్యాకాండస్య	,,
విద్యాధరోపాఖ్యానమ్		అరణ్యకాండస్య	136
శుకజనకయోః పూర్వజన్మ	38	కిష్కింధాకాండస్య	137
వృత్తాంతః	32	సుందరకాండస్య	
వసంత నవరాత్రారంభః	43	సుందరకాండ సప్తసర్గపఠన ప్రకారః	,,
దశావరణ మహాపూజాక్రమః	47		138
తత్ప్రకారికావలిః		యుద్ధకాండస్య	139
శ్రీరామలఘుయంత్రోద్ధారణ విధిః	[illegible]	అథ శ్రీమంగళశ్లోకాః [illegible]	141
పీఠోపపూజాక్రమః	57	శ్రీసీతాష్టోత్తరశతనామావళిః	143
దశావరణపూజా	69	శ్రీసీతాసహస్రనామావళిః	145
శ్రీరామాంగమోక్షణవిధిః	74	అథ [illegible] సంపుటిత శ్రీరామాష్టోత్తర శతనామావళిః	168
శ్రీసీతారామ పట్టాభిషేక ప్రయోగః	83	శ్రీరామనవమీ నిర్ణయః	169
అగస్త్యోక్తరాజయోగ హోమవిధిః	86	ప్రాణప్రతిష్ఠా	,,
హారికావళిః	10	రామదాస [illegible]	171
[illegible] ప్రయోగః	108		

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

విషయాః	పుటే.	విషయాః	పుటే.
ఏకముద్రా రామతోభద్ర మండలోద్ధార	176	నాగహారతి	241
మంటపకుండవిధానం	177	పంచహారతి	,,
చతురస్రాదిపరిహారః	178	కుంభహారతి	,,
ఇతి కుండమంటపవిధానం	,,	నక్షత్రహారతి	,,
నవరాత్రి కలశస్థాపనమ్	180	రథహారతి	,,
శ్రీరామాష్టోత్తరశతనామావళిః	190	కర్పూరకలాహారతి.	242
శ్రీరామసహస్రనామావళిః	[illegible]	మంత్రపుష్పమ్	,,
శ్రీరామసీతాకల్యాణోత్సవః	206	ప్రదక్షిణం	,,
శ్రీసీతాజన్మోత్సవ విధిః	214	క్షమాపణం	,,
తత్ప్రయంప్రయోగః	,,	వసంతనవరాత్రోత్సవః	243
శ్రీరామజన్మోత్సవప్రయోగః	220	అథనవవిధపుష్పాణి	,,
అసథ్యానాదిషోడశోపచారాః	234	నవవిధభక్ష్యాణి	,,
అథాంగపూజా	237	నవవిధధాన్యాని	,,
అథరాజోపచారాః	229	నవాన్నమ్	,,
మంగళాచరణమ్	231	లఘునవాన్నమ్	244
కల్యాణోత్సవమ్ (యజుర్వేదీయ ప్రక్రియా)	232	నవవిధఫలాని	,,
అథ కౌతుకధారణమ్	[illegible]	నవవిధతాంబూలాని	
పాణిగ్రహణప్రవర్నిర్ణయః	,,	నవవిధరాజోపచారాః	,,
సీతారామకల్యాణోత్సవము పురాణోక్తమార్గము	[illegible]	నవవిధభోగ్యవస్తూని	245
ఏకహారతి	,,	నవవిధశయ్యోపచారాః	,,
నేత్రహారతి	,,	నవవిధవస్త్రాణి	,,
బిల్వహారతి	,,	అష్టనవవిధాభరణాని	,,
		మహాసంకల్పః	246
		సీతోపనిషత్	[illegible]
		చూర్ణికా	[illegible]

గ్రంథస్థ విషయములు సమాప్తము

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓమ్

పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీరామోత్సవ రత్నదర్శిని గ్రంథారంభః

శ్లో॥ రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే। రఘు
నాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః। శ్రీమత్సత్యచిదానం
దగురూన్ నత్వా కరోమ్యహమ్। శ్రీరామాయణమాహాత్మ్య సార
సంగ్రహమాదరాత్ ॥౧॥ శ్రీరామచంద్రచరితే శతకోటిప్రవిస్తరే।
సారాత్సారతరం శ్రీమద్రామాయణమనుత్తమమ్ ॥౨॥ వాల్మీ
కీయం చతుర్వింశత్సహస్రపరిసంహితమ్। వేదవేదాంత తాత్పర్య
సహితం బ్రహ్మవిస్మితమ్ ॥౩॥ తన్మాహాత్మ్యాని చోక్తాని కృష్ణ
ద్వైపాయనాదిభిః। సంహితాసు పురాణేషు యామళాదిష్వనేకశః
౪॥ తానిసర్వాణ్యసులభాన్యేకత్రానుపలబ్ధితః। యథేష్టవ్యాఖ్యాకర
పాతి రత్నాన్యఖిలదేహినామ్ ॥౫॥ అతః శ్రీరామచంద్రేణ సర్వాం
తర్యామిణాత్మనా। ప్రేరితో రామభక్తానాముపకారాయ తన్మహే।
౬॥ స్కాందబ్రహ్మాండపాద్మాది పురాణాన్యానికానిచిత్। పారాశర్యా
భిధానోప పురాణాన్యానికానిచిత్ ॥౭॥ శ్రీతత్త్వసంగ్రహాభిఖ్య రామా
యణాగతాని చ। యత్ర శ్రీరామచంద్రస్య తత్త్వసంగ్రహణం కృతమ్।
౮॥ పురాణాదిగతం। శ్రీమద్రామ బ్రహ్మానంద యోగిభిః। తానిమా
హాత్మ్యరత్నాని సమాలోచ్య యథామతి ॥౯॥ జ్ఞాత్వా సూరిము
ఖాత్ శాస్త్రజ్ఞాధః పరమార్థతః। సారాన్సారాన్ సముద్ధృ
త్య నవరత్నసమానిమాన్ ॥౧౦॥ తన్నాయకమణిం శ్రీమద్రఘునా
యకమచ్యుతమ్। సగమోజ్జ్వల్యగ్రథితం దివ్యాం నవరత్నాగ్ర్యమా
లికామ్ ॥౧౧॥ నానాకరాబ్ధిజాన్ దివ్యాన్ పరీక్ష్యోచ్చావచాన్ మ
ణీన్ సగాక్షైః క్రియతే మాలాకృతా మాలా యథా మయా ॥౧౨॥
ఏతద్విరచనాయాం మే నాల్పోప్యస్తి మమ శ్రమః। ఖన్యబ్ధిమణి
నిర్మాణే మాలాకారస్య కః శ్రమః ॥౧౩॥ తత్రస్థాపన ప్రయోగాద్యా
మణేర్గుణో గుణో యద్వన్మాలాకారస్య
స దీయా హి న మామకాః।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నేష్యతే ॥౧౪॥ వ్యాసాదిభిః పురాణాబ్ధిన్యస్త సర్గమణీకృతా । సూ
రాగశైధృతా యేనసో మోటథ్యాన్ధి పతిభర్గవేత్ ॥౧౫॥ సర్వృష్ఠాంధా
ద్యాపాపః గుణాః వీక్ష్యసముద్ధృతాః । సమాలాకృద్ధుణై రాస్త్రలా
గృహ్యానైకింతుతద్గుణైః ॥౧౬॥ అధగృహ్ణాంతు మాహైనా మతిర్నాస్తి
మమాగ్రహః । యతో నవమణీమాలా రామస్యనిహితాగళే ॥౧౭॥
తథాపి ప్రార్థయేరామ భక్తాస్స్వీక్రియతామితి । యతః శ్రీరామచరిత
మాహాత్మ్యానుషంజితా ॥౧౮॥ ప్రియతాం జానకీజానిః శ్రీరామ
శ్చిన్మయోనయా । గళేనిహిత యాభక్త్యా నవరత్నాగ్ర్యమాలికా ॥
౧౯॥ రత్నమాలాసంగ్రథన సువర్ణమయసూత్రగః । మేరుశ్చాపుర
యంజీయా చ్ఛ్రీరామ కరుణారసాత్ ॥౨౦॥ నప్తా శంకరదీక్షితస్య
హృదయే స్మర్తుః పదేశాంకరే పౌత్రో హీపవయజ్వనోధ్వరకృతా
మగ్రేసరశ్చాగ్రసః । పుత్రస్సద్గుణలక్ష్మణార్యవిదుషః శ్రీలక్ష్మణార్యస్య
విభ్రాజత్పూర్వకకల్పతూలిః నిలయో నారాయణాఖ్యాధ్వరీ ॥౨౧॥
దశరథ వసుతచరణ ద్వితయస్మరణాభిరతమతిరతీవ । వ్యతనోద్రా
మచరితామిత మహాత్మ్య సారసంగ్రహకమ్ ॥౨౧॥

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్య సారసంగ్రహే చోక్తం

నవరత్నమాలికా ప్రారంభః

ఋషయ ఊచుః శ్లో॥ సూతపూత మహాభాగ సర్వశాస్త్రవిశా
రద । శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యం వదనో వదతాం వర ॥౧॥ శ్రీ
సూత ఉవాచ । శ్లో॥ సాధుపృష్టం మహాభాగా భవద్భిర్లోకమంగళం ।
శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యం వక్ష్యామి శృణుతాదరాత్ ॥౨॥ పురా
కైలాసశిఖరే పార్వతీపరమేశ్వరౌ । శ్రుత్వా రామాయణం సర్వ
మిత్యుక్త్వా పతిసతీ । పార్వత్యువాచ । దేవేశకరుణాసింధో లోకానుగ్ర
హకారక । శ్రుతం రామాయణం త్వత్తః సవిశేషం మయాస్ఫుటం ।
రామాయణస్య మాహాత్మ్యం వక్తుమర్హసి మే శివ ॥౩॥ శ్రీమహాదే
వః । రామాయణఫలం తస్య శ్రవణస్య చ యత్ఫలమ్ । రామాయణఫ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

లంగేవి రామో వేత్తి నచాపరః । తథాపి తదన్యథాబుద్ధి వక్ష్యే శృణు
సమాహితా ॥౫॥ రామాయణకథా దేవి శతకోటిప్రవిస్తరా । శ్రు
త్వా యస్తాం నరో మర్త్యః సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥౬॥ చరితం ర
ఘునాథస్య శతకోటిప్రవిస్తరమ్ । ఏకైకమక్షరం ప్రోక్తం మహాపా
తకనాశనమ్ ॥౭॥ మర్త్యే రామాయణే పుంభిర్వర్ణ ఏకశ్శ్రుతో యది
ప్రాయశ్చిత్తం మనుష్యాణాం తదేవ శతవార్షికమ్ ॥౮॥ సంస్కృతం
రామచరితం పరిత్యజ్యోత్తమం నరః । భాషాంతరకృతం శృణ్వన్ మృగ
తృష్ణాజలం పిబేత్ ॥౯॥ భాషాంతరకృతం శృణ్వన్ కథం తరతి పాప
ధీః । తన్నివృత్తిర్భోజనేన వినా తృప్తిర్యథా కథమ్ ॥౧౦॥ రామా
యణస్య వాక్యం వా పాదం వా పదమేవ వా । భక్త్యా నిత్యం ప్రయుంజా
నో బ్రహ్మభూయాయ కల్పతే ॥౧౧॥ బ్రహ్మలోకే చ సతతం శతకోటి
ప్రవిస్తరమ్ । బ్రహ్మణా గీయతే నిత్యం మార్కండేయాద్ద్విజోత్త
మాత్ ॥౧౨॥ బ్రహ్మలోకే స్వర్గలోకే కైలాసే విష్ణుమందిరే ।
అష్టదిక్పాలలోకేషు నాగాదీనాం చ సద్మసు ॥౧౩॥ జనభ్యాద్యేషు లో
కేషు వ్యాప్య విశ్వం వ్యవస్థితా । సకృద్రామాయణం శ్రుత్వా జన్మ
పావనముత్తమమ్ । అపకృచ్ఛ్రవణాత్తస్య పతనాద్వాపి భూసురః ।
౧౪ సర్వసంచితనాశేన స్వయం సజ్ఞానవాన్ భవేత్ । భక్త్యా రామా
యణం శ్రుత్వా పరం వా భద్రమశ్నుతే ॥౧౫॥ రామాయణకథామేవ
యే శృణ్వంతి ద్విజోత్తమాః । విధూతపాపాస్తే యాంతి విష్ణులోకం సనా
తనమ్ ॥౧౬॥ శృణ్వన్ రామాయణం భక్త్యా యః పాదం పదమేవ వా ।
స యాతి బ్రహ్మణస్స్థానం బ్రహ్మణా పూజ్యతే సదా ॥౧౭॥ యో రామ
భక్తస్సుకృతం తస్య సేవాపరో భవేత్ । తం తారయతి పాపేభ్యః పు
మాంసం భక్తవత్సలః ॥౧౮॥ రామార్చనపరో యశ్చ తత్పాదైక
పరాయణః । కల్పాంతే స్వకులైస్సార్ధం బ్రహ్మభూయాయ కల్పతే
౧౯ । రామాయణస్య శ్లోకాన్ యే లిఖంతి మహీతలే । తేషాం దేవి మ
యా సార్ధం నివాసః పరమాత్మని ॥౨౦॥ ధర్మార్థీ ప్రాప్నుయా
ద్ధర్మమర్థార్థీ చార్థమాప్నుయాత్ । కామానవాప్నుయాత్కా
మీ మోక్షార్థీ మోక్షమాప్నుయాత్ ॥౨౧॥ బ్రహ్మహత్యాసురా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పాన స్వర్ణాస్తేయసముద్భవమ్। గుర్వంగనాగతిప్రాప్తం జాపం హరతి
తత్క్షణాత్ ॥ ౨౨ ॥ అత్రైవోదాహరంతీమ మితిహాసం పురాతనమ్ ।
యం శ్రుత్వా సర్వపాపేభ్యో ముచ్యతే పాతకీ జనః ॥ ౨౩ ॥ విప్రః కశ్చిన్మ
హాబుద్ధి ర్వేదవేదాంగపారగః । ధర్మవర్త్మస్థ రాత్మా రామార్చన
పరాయణః ॥ ౨౪ ॥ సదా రామం హృది ధ్యాయన్ వదతే తత్కథాం
శుభామ్। తథా కదాచిద్విప్రార్థీ తతో దేశాంతరం గతః ॥ ౨౫ ॥ శిష్యై
ర్గణసహితో విప్రః పరిగృహ్య కథాం శుభామ్ । కదాచిన్మార్గమధ్య
స్థః క్షుత్పిపాసా సమన్వితః ॥ ౨౬ ॥ శిష్యమాహ స్థితం పార్శ్వే భుక్త్వా
గచ్ఛామి మహోదయమ్ । స తచ్ఛ్రుత్వా హితం శిష్య పథి కాశ్చిన్మహాను
గాః ॥ ౨౭ ॥ తటాకతీరం వివిశుః సర్వే తే శ్రమకర్శితాః । తత్ర దేవట
వృక్షోఽస్తి కశ్చిచ్ఛాఖాతివిస్తృతః ॥ ౨౮ ॥ తులాదరివ్యగ్రిహాన్యూభతా
జాగ్రిహ్మణా బ్రహ్మరాక్షసాః । ససితాస త్రిబహవో వటవృక్షే సువి
సరే ॥ ౨౯ ॥ క్షణం విశ్రమ్య తన్మూలే తే విప్రాః శ్రమకర్శితాః । అక
ర్దమం జలం దృష్ట్వా స్నాత్వా పీత్వా పిపాసితాః ॥ ౩౦ ॥ యథాసుఖం
యథాయోగం పాకం కర్తుం సముద్యతాః । తత్సాధనాని సంపాద్య
పాకం చక్రుర్యథారుచి ॥ ౩౧ ॥ ఏతస్మిన్నేవ సమయే తత్రస్థా బ్రహ్మరా
క్షసాః । యతిరూపం సమాస్థాయ తేషాం దృష్టిపథం గతాః ॥ ౩౨ ॥
కృత్వాతు వైశ్వదేవం తే నైవేద్యం వినివేద్య చ । శ్వానవాయసబల్యం
తే దృష్టవంతో యతీశ్వరాన్ ॥ ౩౩ ॥ యతిబృందం సమాలోక్య సమ
యే సముపాగతమ్। ప్రతిగృహ్య గృహస్థా ఏకైకం సముయోజయన్ ॥
౩౪ ॥ సమాప్య తే కర్మజాలం దదుర్హస్తోదకం ద్విజాః । చిరకాలస్థి
తాస్తత్ర బుభుజుర్బ్రహ్మరాక్షసాః ॥ ౩౫ ॥ కబళైః కబళైః కుర్వన్నాప్నుర
స్యాప్రీశంసనమ్। న తృప్తిముపలబ్ధా స్తే భుక్త్వా బహువిధోదనమ్ ॥ ౩౬ ॥
ఆశ్చర్యయుక్తాస్తే విప్రా దదురన్నం యథేప్సితమ్। తతశ్చ సుసంతృప్తా
యాయుర్యతా స్త్రిత్రద్గురుః ॥ ౩౭ ॥ గురుణా సహితా స్సర్వే వటవృక్ష
ముపాశ్రితాః । సముదుంతే పరీక్షం తే బ్రాహ్మణానాం విహింసనే ।
౩౮ ॥ విప్రో హ్యాచమ్య భుక్త్వాన్నం తే రమ్యం వటతలం యయౌ । రామా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యణం గృహీత్వాథ పతనాయామనోహరమ్ ॥ ౩౯ ॥ ఉపావిశత్తలే
రమ్యే సహవిప్రైర్మహాత్మభిః । ఆత్యానందముపప్రాప్తే బ్రాహ్మ
ణా బ్రహ్మరాక్షసాః ॥ ౪౦ ॥ దృష్ట్వా స్వపటమూలస్థా తద్దింవాగా
ర్యమిహాహితాః । రామాయణకథాపారే మంగళాన్యకరోద్విజః ।
౪౧ । మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేంద్రియం బుద్ధిమతాం వరి
ష్ఠమ్ । వాతాత్మజం వానరయూథముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసా న
మామి ॥ ౪౨ ॥ ఉల్లంఘ్య సింధోస్సలిలం సలీలం యశ్శోకవహ్నిం జన
కాత్మజాయాః । ఆదాయ తేనైవ దదాహ లంకాం నమామి తం ప్రాం
జలిమాంజనేయమ్ ॥ ౪౩ ॥ శ్లో ॥ యత్ర యత్ర రఘునాథకీర్తనం తత్ర తత్ర
కృతమస్తకాంజలిం । బాష్పవారిపరిపూర్ణలోచనం మారుతిం న
మత రాక్షసాంతకమ్ ॥ ౪౪ ॥ శ్లో ॥ నమోస్తు రామాయ సలక్ష్మణాయ దే
వ్యై చ తస్యై జనకాత్మజాయై । నమోస్తు రుద్రేంద్రయమానిలేభ్యో
నమోస్తు చంద్రార్కమరుద్గణేభ్యః ॥ ౪౫ ॥ శ్లో ॥ ఇత్యుదీరితమాశక్త్యై
బ్రాహ్మణాశంశోభితాః । ఉపవిష్టా బ్రాహ్మణేషు యే తత్ర బ్రహ్మ
రాక్షసాః ॥ ౪౬ ॥ శ్లో ॥ హనుమత్స్మరణాదేవ భీతా వటగ్రహం యయుః ।
వటవృక్షే విలీనాస్తే దృష్ట్వా తే బ్రాహ్మణోత్తమాః ॥ ౪౭ ॥ శ్లో ॥
సంస్థా బ్రాహ్మణాస్సర్వే గానం శ్రీరామాయణమ్ ॥ మంగళాంతే
ద్విజశ్రేష్ఠః పీఠం దత్వా హనూమతః ॥ ౪౮ ॥ శ్లో ॥ వాచయామాస చరి
తం రాఘవస్య మహాత్మనః । సర్వపాపహరం శుద్ధం సర్వవేదైశ్చ స
మ్మితమ్ ॥ ౪౯ ॥ శ్లో ॥ శ్రోత్రాశయసుఖం రమ్యం తద్వభాఽత్రసంసది ।
శ్రుత్వా రామాయణకథాం వటే తు బ్రహ్మరాక్షసాః ॥ ౫౦ ॥ శ్లో ॥ రా
మాయణప్రభావేన సర్వే నాశితపాతకాః । పురోదదృశిరే తేషాం వి
ప్రరూపాన్వితాః ఖలాః ॥ ౫౧ ॥ శ్లో ॥ అబ్రువన్బ్రాహ్మణాః సర్వే శంకితా
వేవదర్శనాత్ । హస్తపాదేషు వైరూప్యం భవతాం బ్రహ్మరాక్షసాః ।
౫౨ ॥ శ్లో ॥ కంఠసూచీబిలాకారాః క్షుత్పిపాసే సుదారుణే । తద్రక్షో గు
రుణా హేతు మథ తాంత్రస్తు సమావహత్ ॥ ౫౩ ॥ బ్రహ్మరాక్షసదేవా
చ ॥ శ్లో ॥ నభేత్తస్యానభేత్తస్యం భవద్భిర్లోకపావనాః । వయం పురా
న్నాశ్శరణం భవతోద్వాసత్తమాః ॥ ౫౪ ॥ శ్లో ॥ రామాయణస్య శ్రవ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ణాన్నష్టారాక్షసధీమతా । రాక్షసానాం స్వభావోహి మారణం పశుపక్షిణామ్ ॥౫౫॥ శ్లో॥ నపాపభీతిరస్మాకం సతిచ్ఛిద్రేద్విరాత్మనామ్ । శ్రుత్వా రామాయణకథా త్వంవిశిష్టోసి వాచక ॥౫౬॥ శ్లో॥ ముక్తింగతా వయాసర్వే భవతోస్యచదర్శనాత్ । భవత్సంభావణాద్ధంహి త్వామారాధ్యయంస్థితా ॥౫౭॥ శ్లో॥ విమానాని మహాంత్యత్ర ప్రమానీతాని దైవతైః । పద్మరత్నవిచిత్రాణి సర్వోపస్కరవంతిచ । ౫౮॥ వైభవంభవతోధీనం పరలోకవిజృంభితమ్। సత్సంగశ్చైవతిష్ఠిథాయః సర్వేషామపి దేహినామ్ ॥౫౯॥ శ్లో॥ సర్వస్తారయతే పాపాదృష్టాంతోత్రియుయంద్విజ। రామాయణకథాం శ్రుత్వా వయంపాపస్యనిగ్రహామాత్ ౬౦ ॥శ్లో॥ ఆరుహ్యాస్వర్గసౌఖ్యాని భజామ కృతినోయథా । ఇత్యుక్త్వా బ్రాహ్మరక్షాంసి పరిక్రమ్య ప్రణమ్యతమ్ ॥౬౧ శ్లో॥ బ్రాహ్మణేము పేతకానాణేషు త్యక్త్వాదేహాన్ సుదారుణాన్ । దేవత్వంసమనుప్రాప్యయయు ర్దేవగతింతథా ౬౨॥

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యసారసంగ్రహే

నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరి గ్రథితాయాం

శ్రీతత్వసంగ్రహరామాయణసారభవః

ప్రథమరత్నః

పార్వత్యువాచ । శ్లో । భగవన్ దేవదేవేశ శ్రీరామాయణవైభవమ్ । శ్రుతంమయా విశేషేణ భవతో ముఖనిస్సృతమ్ ॥ ౧ ॥ శ్లో॥ బ్రూహి రామాయణస్యాస్య శ్రవణేవిధిమద్యమే పారాయణే వాతిధన్యాత్ మాసవారాదికంతథా ॥ ౨॥ శ్రీపరమేశ్వరః ॥శ్లో॥ పురాసనత్కుమారోమాం దక్షిణామూర్తిరూపిణమ్ । అపృచ్ఛదేత దేవాహ మబ్రువంతమిదంప్రియే ॥౩॥ శ్రీదక్షిణామూర్తిరువాచ । శ్లో ॥ యస్తుభక్తిపశుపతే వారేవారే చుమవాభువి । శ్రీరామేభక్తిసంపన్నః పఠేదేతన్మహామనుమ్ । పఠనేబ్రాహ్మణాదీనాం త్రయాణామధికారితా । శూద్రాణామధికారోత్ర నాస్తిరామాయణేద్విజ। అన్యత్రరామచరితాద్యైర్జ్ఞాదన్యత్ర సర్వతః । పఠనేపిచశూద్రాణా మధి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కారస్తుసమ్మతః॥ రామాణేత్రినిఖిల శుభ్రత్వధర్మ ప్రతిపాదకే । అధికా
రో స్త్రీశ్రవణే శూద్రాణాంతుద్విజాగ్రతః॥ తే చాత్రిహ్మ..ముఖ్యేషు
వర్ణేష్వపిమహామునే । అపవిత్రాయ [illegible] -ఖాయ విభిన్నవ్రతినే
తథా । శఠాయగురుభక్తాయ [illegible] నాంస్త్రవేదనే । భక్తాయచ
చోరాయ హ[illegible]తాయచ । వేదానాంనిందకాయాథ భ్రా
[illegible]త్యప్రకాయచ । భృతకాధ్యాయినేచైవ కృతఘ్నాయచఘాతినే ।
అవిష్ణుభక్తాయతథా మద్భక్తిరహితాయచ । కులఘ్నాయాథ స్త్రాయ
తథావ్యాకులబుద్ధయే । రామాయణంపరంవస్తు నేదంవాచ్యంద్వి
జన్మనా । విఘ్నంతస్యప్రవక్ష్యామి శ్రవణస్యమునీశ్వర । రామాయ
ణస్య మంత్రస్య సర్వమంత్రోత్తమస్యచ । చైత్రమాసేధర్మవృద్ధి
స్సంపద్వృద్ధిశ్చమాధవే । జ్యేష్ఠే సర్వార్థసంసిద్ధి రాషాఢేధర్మనా
శనమ్ । శ్రావణేకర్మవృద్ధిశ్చ ధనవృద్ధిస్తథాశ్వినే । సామాన్యంనా
ద్రాభద్రపదే ఫలంమునిభిరీరితమ్ । కార్తికేతుయశోవృద్ధి ర్మార్గశీ
ర్షేఫలాధికమ్ । పుష్యేసర్వార్థనాశశ్చ మాఘేసర్వార్థసంపదః ।
ఫాల్గునేకార్యసంసిద్ధి రిత్యేతన్మాసలక్షణమ్ । శుక్రాస్తసమయేచాపి
గురోరస్తమయేతథా । నైవారంభఃప్రకర్తవ్యో రామాయణమహా
మనోః । ద్వితీయాచత్రిధనాచాపి తృతీయాపంచమీతథా । త్రయో
దశీసప్తమీచ దశమ్యేకాదశీతిథిః ॥ పఠనేశ్రవణేచాపి ప్రశస్తావేతా
శ్శుభావహాః । భానువారేకగ్నవృద్ధి ర్సోమేసర్వాఘనాశనమ్ । భౌ
మేదేహవినాశశ్చ సౌమ్యేకీర్తిస్తుశాశ్వతీ । గురౌతుశుభవృద్ధిస్స్యా
దర్థవృద్ధిర్భృగోర్భవేత్ । శనౌతుకార్యహానిస్స్యా దిత్యేతద్వార
లక్షణమ్ । ౨౦ శ్లో॥ అశ్విన్యాంచైవరేవత్యాంత్రిపూర్వాయాంప్రి
జాపతౌ । పునర్వసౌతథా పుష్యే హస్తోత్తరేవస్వచిత్రయోః ॥ ఏతేషు
ఋక్షముఖ్యేషు పఠనారంభమాచరేత్ । తేష్వేవశ్రవణస్యాపి ప్రా
రంభస్తుశుభావహః ॥ ఏవంవిమృశ్యసద్భక్త శ్శుచిస్సంశుద్ధమానసః ।
గోదావర్యాస్తథాతీరే గంగాయాశ్చమునీశ్వర । ధర్మక్షేత్రేషుస
ర్వేషు చాయోధ్యాయాంవిశేషతః । కాశ్యాంసముద్రతీరేవా తథా
దేవాలయేపివా । గోష్ఠేబృందావనేవాపి హ్యగ్నిహోత్రగృహేపివా ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

బ్రాహ్మణానాంసమూహే వా తథా వైష్ణవ సన్నిధౌ । మద్భక్తసన్నిధౌ
వేవా తథా వేదాంతవేదినామ్। క్షేత్రేష్వేతత్ప్రభృతిషు శుద్ధేషు
సర్వదా ॥ ఆరంభస్తు నరః కుర్యాదప్య రామాయణస్య హి । ఏవంసర్వ
గుణోపేత ద్విజసేవాత్ర రేషహి ! వేదాధ్యయనసంపన్నం మహామం
త్రార్థపారగమ్ । అనూచానం పదార్థజ్ఞం శ్రీరామేచహనూ
మతి ! రామాయణార్థవ్యాఖ్యానే సమర్థంసమదర్శనమ్ ॥ పాప
భీరుం భగవ్రతం మసూయారహితం సదా । ఏవంబహుగుణంవిప్రమా
చార్యం కారయేన్నరః। తంపూజయిత్వా శ్రీరామాయణం స్మహావానుమి
మంత్రిధమ్ ! ౩౦ ॥ శ్లో । వాల్మీకిమేవవక్తారం భావయేచ్ఛ్రోత్రవరోత్త
మః ।। యదవ్యం భావయేద్ధ్యస్తు సమహాకారవంశ్రీజేత్ ! హృదంబు
జేరఘుపతిం ధ్యాత్వా రామంజగత్పతిమ్ ।। వినాయకంపూజయిత్వా
తథా దేవాన్నమస్య చ హనూమంతం పురస్థాప్య వాచకంసన్నివేశ
యేత్ । పశ్చాన్ముఖస్తు వక్తా స్యాచ్ఛ్రోతారః పూర్వదిఙ్ముఖాః। ఉదఙ్ము
ఖాయశిష్యాయ శ్రావయేత్ప్రాఙ్ముఖాయవా । తథాసీత యథాశ
క్తిం దక్షిణంప్రవిశేత్తథా । శరీరం చైవవాచంచ బుద్ధీంద్రియమ
నాంసిచ నియమ్యప్రాంజలిస్తిష్ఠేద్దీక్షితుసూనో గురోర్ముఖమ్ । వా
చకంనుత్త్వారూపేణ ధ్యాత్వా శ్రీవ్యంద్యైజే స్సహ । రామాయణేవ
త్స్యమాణేనసర్గంశృణుయాద్బుధః। అశ్రీత్వా వానరోగచ్ఛేత్ తుఃఖం
భీపాకేవసేద్ధ్రువమ్ । రామాయణస్యమధ్యేతు కథామనావ్యం ప్రసం
గతః । కుర్యాద్యదినరోలోకే ప్రభుత్వాదిమదైర్యుతః ॥ సబ్రహ్మరా
క్షసోభూత్వా బ్రహ్మకల్పంవసేద్ధ్రువమ్ । మనస్సంకల్పకం శ్రుత్వా
శ్రీహ్యామృతంమనుంత్వేతి। అశ్రద్ధయా శ్రుణుయాస్త్రిన్వగోరారః
వశీజేత్ । థ వంతం శ్రవణార్థం మా విఘ్నమాచగలిద్విజః। సవీరహే
తవిజ్ఞేయో మహారౌరవగోభవేత్ ॥ ద్విజాననత్వానరః శ్లోకార్థం శ్రీ
వణాదావిమాం పఠేత్ ॥ ౪౦ ॥ శ్లో । రామాయణమహామంత్రీ శృణ్వన
శేషపనాలినః । పరశ్మిపప్పవా రామః శీఘ్రాద్యాద్వాన్మమేప్సితమ్ ॥
బ్రహ్మవిష్ణ్వీశ్వరాన్వితం గృహేక్ష్యంతు మే సదా । అశ్రుపూర్ణారామమం
త్రేణ కైంకర్యంసముపస్థితాః॥ ఘుటీకాపాదుకాద్యష్ట సిద్ధయూవిధ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యోగసవ । పార్వతీచరమావాణీ కింకర్యస్సంవసంతు మే । ఇతి వై ప్రా
ర్థనాం కృత్వా కుర్యాచ్ఛ్రీమంగళాదికమ్ । ఏవం ధ్యాత్వా తతో
భక్త్యా శ్రీరామధ్యానమాచరేత్ । కాకపక్షధరం దేవం వనమాలా
విభూషితమ్ । శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయే ద్బాలకాండే మునీశ్వర ।
సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితమ్ । సీతాపతిం హరిం ధ్యా
యేదయోధ్యాకాండ ఉత్తమే । జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవా
సినమ్ । మునివేషధరం ధ్యాయే దారణ్యకాండ ఉత్తమే । సుగ్రీవాది
యుతం శ్రీశం భక్త్యా కాన్వ్రతమీశ్వరమ్ । మహేశ్వరసఖం ధ్యాయే
త్కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే । చంద్రబింబసమాకారం వాంఛితార్థ
ప్రదాయకమ్ హనూమత్సేవితం ధ్యాయే త్సుందరేకాండ ఉత్తమే ।
రావణాదినిహంతారం శ్రీశరుద్రాదిసేవితమ్ । సీతాదేవీయుతం యుద్ధే
రామం ధ్యాయేద్ధృదంబుజే । అగస్త్యాదిమునిస్తుత్యం వాంఛితార్థప్ర
దాయకమ్ । సర్వదేవోత్తమం ధ్యాయేదుత్తరే కాండ ఉత్తమే । అథా
చార్యః ప్రసన్నాత్మా గంభీరమధురస్వరః । తత్తద్వృత్తోచితైర్భావైః
శ్రోతృచిత్తప్రహర్షయన్ । సర్వశాస్త్రార్థమధురాం రామా
యణకథాం సుధామ్ । తపఇత్యాదిమశ్లోకమారభ్య శ్రావయేత్ప్రియే ।
సర్గాంతం ప్రాప్య విరమే న్న తు మధ్యే కదాచన । కృతే విరామే మ
ధ్యే తు తత్సర్గాదిపునః పఠేత్ । రామావతారసర్గే తు రామజ
న్మోత్సవం చరేత్ । ఆరాధయేద్విశేషేణ రామం భాగవతానపి ।
క్షీరం చ నవనీతం చ రామాదిభ్యో నివేదయేత్ । శుంఠీం గుడకపాయం చ
తన్మాతృభ్యో విశేషతః । సీతావివాహసర్గే తు పఠ్యమానే సదానరైః ।
ఆచార్యస్తు సుసంపూజ్య స్తథాన్యే ద్విజసత్తమాః । సీతాసమేతాం
ప్రతిమాం రాఘవస్య స్వశక్తితః । జాంబూనదమయీం కృత్వా వాం
ఛితార్థస్య సిద్ధయే । నిధాయ పూర్ణకలశే క్షౌమవస్త్రేణ వేష్టితే ।
యథావిధి సుసంపూజ్య సద్భక్త్యా దక్షిణాయుతమ్ । ధరణీగర్భసం
భూతే ధరణీధరవల్లభే । ధరణీం మే ప్రయచ్ఛాశు ప్రీతా భవ శుచిస్మితే
కౌసల్యాగర్భసంభూత భూభాగోత్తారణాయ చ । ప్రతిమాదానతుష్ట
స్సన్ వాంఛితం యచ్ఛ రాఘవ । మంత్రద్వయం సముచ్చార్య దద్యా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ద్వక్త్రే ద్విజన్మనే । ఏవం స పూజ్యవిధివత్ వక్తార-శ్రావకస్సుధీః । తతో విప్రాన్ సమభ్యర్చ్య సర్వానిష్టాంస్తు భోజయేత్ । విత్తశాఠ్య మకృత్వైవ తాంశ్చైవ వారాయేన్ముదా । ఏవం కృత్వా తతో భక్త్యా తతః శ్రవణమాం భేత్ । తస్య పుణ్యఫలం నాహం వక్తుం శక్తో మునీశ్వర । కిమత్ర బహునోక్తేన సవై రామో భవేద్ధ్రువమ్ । ౨౪ । శ్లో । బాలకాండసమాప్తౌతు రామం సంపూజ్య భక్తితః । భోజయేద్వైష్ణవాన్ విప్రాన్ నారాధ్య గురుమాదరాత్ ॥ అయమేవ విధిః ప్రోక్తః సర్వకాండాంతకేష్వపి । శ్రుత్వైవం విదధీతైవ విత్తశాఠ్యవివర్జితః ॥ రామలక్ష్మణయోర్యత్ర సీతాయా భరతస్య వా । వర్ణ్యతే తత్ర మమూర్ఛాది యత్ర యత్ర ప్రయత్నతః ॥ సితాపానీయమృద్వీక నారికేళరసాదికమ్ । యత్తుస్యాచ్ఛీతలం వస్తు తేభ్యస్తత్తు నివేద్యతామ్ । లంకాదాహాదికం యద్యచ్ఛ్రీకార్యాదిత రాంకథామ్ । ఇదమేవ విధిః కుర్యాద్ దాహస్యపీతి మహావహాః । యత్రేంద్రజిత్కుంభకర్ణ రావణాదివధో భవేత్ । తత్రారాధ్యో విశేషేణ రాఘవస్సహలక్ష్మణః ॥ ఏవం సనియమం కృత్వా పారాయణం రామాయణమనుత్తమ్ । అభిషేకోత్సవః కార్యం తద్వక్ష్యామి శృణు నిర్మలమ్ ॥ ౧౭ ॥ శ్లో । పట్టాభిషేకవేళాయాం ప్రాగుక్తాయవహానవ । సంలిప్య గోమయేనోర్వీం సాలంకృత్య చ భక్తితః । శ్రీరామప్రతిమాం కుర్యాచ్చతుర్భిర్బాహుసంయుతైః । సీతాలక్ష్మణశత్రుఘ్నభరతాదిభిరన్వితామ్ । కుర్యాద్దశరథం సార్థ తదర్ధేనాథవాబుధః । అథవా రజతేనాపి యథావిభవసారతః ॥ ఉత్తమ ప్రోక్తమన్యల్పో మధ్యమస్తు పరస్తథా । దరిద్రో వాప్యథ సామర్థ్యే నేతో న్యూనం విధీయతే । తతః సింహాసనం స్థాప్య సర్వగన్ధోపశోభితమ్ । తత్ర తాం ప్రతిమాం ప్రాజ్ఞ శ్శుభలగ్నే నివేశయేత్ । ద్విజాన్విమాన్త్రియేత్స్పష్టా విధిజ్ఞాన్వేదపారగాన్ । వసిష్ఠం వామదేవం చ జాబాలిమథ కాశ్యపమ్ । కాత్యాయనం గౌతమం చ సుయజ్ఞం విజయం తథా । కృత్వా తు మండపం తస్మిన్ సుప్రాంతం దుందుభిశికమ్ ॥ మాత్సేన వాససాచ్ఛాద్య కౌశేయేన చ తత్రహి । అష్టదిక్షు ప్రకలశాన్ మధ్యే కుంభచతుష్టయమ్ । స్థాపయేత్ దిక్షు గీతీర్థా నాభిషేకచతుష్టయమ్ । తేషు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ద్వాదశాంభేషు చాపాహ్వాభ్యశ్చ చతస్రోహాత్ । అభిషేకంప్ర
యుంజ్యాత్తైస్సుహృద్విజపుంగవైః । నవనస్త్వోతిమంత్రేణ సామ్రా
జ్యాయేతిమంత్రితః పూర్వాభిమంత్రితైః మంత్రిభిః కవ్యకా
దిభిః ఉపచారైష్షోడశభిః పూజయిత్వా గురుధావిధి గతోర్చయేద్వా
పకంతు స్వర్ణరత్నవిభూషణైః । అశ్వైరాందోళికాభిశ్చ గృహక్షే
త్రాదిభిస్తథా । శ్రోత్రియాచేచ్చతుర్వింశతిస్స్యాత్ శ్లోకసంఖ్యైస్సువర్ణ
కైః ముద్రితై రామబింబైః స్వాచార్యం ప్రతిపూజయేత్ । యదిస్యా
న్మండలాధీశో నిష్కైస్తావద్భిరర్చయేత్ । శతైశ్చతుర్వింశతిభీ రాజా
చేత్పూజయేద్గురుమ్ । రాజపాత్రియః శ్చిద్రామాయణవినో
త్స్మృతా । చతుర్వింశతిసంఖ్యాకైర్గ్రంథైః పరితోషయేత్ । ఇయంహి
దక్షిణా దేవి శ్రుతే రామాయణస్య తు । నేతో న్యూనాభూపమాత్రై
దేయా శ్రీమాంస్యభీప్సుభిః । హీనదక్షిణకమా కించిత్కార్యం
విజానతా । దక్షిణా కర్మణామాయు నారాయులుదాపేద్ధిర్మ
ణామ్ । అన్నంశరీరమాఖ్యాతం సర్వేషాం కర్మణాం బుధైః । ఆయు
ర్దేహవిలోపేషు కిమన్యదవశిష్యతే । ఏవం సంపూజ్య తం విప్రం రామ
బుద్ధ్యా ప్రయత్నతః । తతస్తాం ప్రతిమాం చైవ తస్మై దద్యాత్ విభక్తితః ॥
౯౦ ॥ శ్లో ॥ పద్మాపైః వం సహోమంత్రైః సహస్రత్రయసంఖ్యయా ।
గాయత్రీహవనం కుర్యాద్దాజ్యైర్వాపి భక్తితః । తతః శ్రీరామగా
యత్ర్యా సంపూర్ణయేద్ధవనాంతథా । రామాయణాదిపగ్యస్య శ్లోకైశ్చాపి
హుసేత్తతః । యద్యనహోమద్వారణేస్యా ద్గాయత్ర్యాస్తు భవేన్నరః
తథాన్యైస్సైః కారయేత్స యథాశాస్త్రం ప్రయత్నతః । తతః పూర్ణా
హుతిందత్వా హ్యగస్త్యోక్త విధానతః । హోమాశక్తావయం హి
జపః కార్యస్సుచిపత్రైః । హోమద్రవ్యం వైష్ణవాయ దద్యాదాలోభ
వర్జితః । కర్మచ్ఛిద్రాపిధానాయ నామత్రయమహామనుమ్ । జపే
ద్యుద్ధీజోనామ్నాం సహస్రం రామతారకమ్ । చతుర్వింశతి
సంఖ్యాకాన్ బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః । దశవాథశతం వాపి సహ
స్రం వాస్వశక్తితః । శిష్టైరిష్టజనైస్సార్ధముపభుంజీత యత్నతః । సర్వే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

షాండశ్చ కాండదాన్య ద్యథాతుష్టా భవంతి తే ॥ ఏవంనియమతో యస్తు
కుర్యాదేతద్వ్రతం ద్విజ । విప్రపూజ్యలింగదేహంచ పరం రాఘవమా
ప్నుయాత్ ॥ ౯౫ ॥ శ్లో ॥ తమత్తరం తూత్తరం వై సంకాశ్రిత్య మనుజో
త్తమః । సీతావివాహపర్యంతాం కథాం శ్రుత్వా సమాపయేత్ ॥ నోత్త
రః కర్మణః పాఠ్యో నైవ శ్రావ్య ఇతి స్మృతః । ఆచార్యైః కేచిదాచార్యై
పరమార్థప్రకాశకాః ॥ ౧౦౦ ॥ శ్లో ॥ దేవాలయేషు సర్వేషు నవరాత్రా
దిషు ద్విజా తథా న్యేషు చ సర్వేషు ప్రీతో న్యాపనకర్మసు । ఉత్తరో
నైవ పాఠ్య ప్రాన్న నైవ శ్రావ్యః కదాచన । ఏవం రామాయణం శ్రుత్వా
పూజయేద్గురుమాదరాత్ ॥ జన్మాంతరసహస్రేషు కన్యాపుణ్యైర్మ
హామనాః । రామాయణకథాం శ్రోతుం కశ్చిద్దేవాభివాంఛతి ॥
శుశ్రూషా సాంగ తేష్వేవః కశ్చిదేవాంతమృచ్ఛతి । శ్రుతవత్సు యథా
శాస్త్రం కశ్చిదేవ శృణోత్యహో ॥ తేష్వప్యాచార్యమారాధ్య కృతా
ర్థోఽభువిమర్లభః । శృణ్వన్ రామాయణం భక్త్యా యథాశాస్త్రం
గురోర్ముఖాత్ ॥ యో గురోరర్పణం నేదద్యం తస్య తుల్యన్న ఏవ హి ।
యథాప్రీణాతి భగవాన్ శిలాది ప్రతిమార్చనాత్ । తత్ర కోటిగు
ణితం తుష్యేదాచార్యపూజనాత్ । ఆచార్యస్సహరిస్సాక్షాచ్చర
రూపో న సంశయః । తము సభక్త్యా చర్చనో నామ భగవత్ప్రీతిమావహేత్ ।
యథా ప్రతిమ ఖన్యేహ వ్యాప్నుత్యప్యపచేష్టతి । తథా చార్యపరి
ష్కారో రామస్యైవ పనశవః । అనావృత సుతంగేహే గురుం పంచా
భినందతి తథానర్చిత సత్కారం భగవాన్నాభినందతి । స్వారాధనం
విహాయాపి స్వభక్తానర్చయంతి యే ॥ తేభ్యః ప్రసన్నో భగవాన్ సిద్ధి
మిష్టాం ప్రయచ్ఛతి । తస్మాద్యోయేన కేనాపి ప్రచారేణ గురుం
సదా । ధనైర్ధాన్యైర్యథాశక్తి వస్త్రైరాభరణైర్ముదా । ౧౧౦ ॥
శ్లో ॥ శతకోటిసుగ్రస్తీర్ణ మేతద్రామాయణం మహత్ । మల్లోకే కేచి
ష్ణులోకేచ సత్యలోకే పరంతప ॥ నందీశ్వరాదశ్శృణు త్వా మహారా
మాయణం పురా । విష్వక్సేనాత్తతో విష్ణుః శృణోతి చరితం సదా ।
మార్కండేయాత్పద్మజోపి శృణోతి మం మహామునుమ్ । పంచాశ
త్కోటివిస్తీర్ణం ధా చేమాధుర్యాంతికే । గాయంతి దేవాని

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

త్యంహి పరమానందనిర్భరాః । తథాగవాంచలోకేషు దశకోటిప్ర విస్తరమ్ ॥ ఇమంగాయంతిసతతం కల్పవృక్షదమోయునే । స్వర్గేం ద్రస్యసమీపేషు కోటివిస్తీర్ణమద్భుతమ్ ॥ ఇమంగాయంతిమునయో వసిష్ఠాద్యాఋషీశ్వరాః । పంచాశత్కోటిసంఖ్యాక మిమమాద్యం పురాతనమ్ ॥ సూర్యలోకేచగాయంతి వాలఖిల్యాదయస్సదా । గంధర్వాయక్షముఖ్యానాం కిన్నరాణాంవ్రతాశినామ్ । లోకేషుగాయంత్యేతాంహి ప్రత్యేకం కోటివిస్తరమ్ । వ్యాఖ్యాతినారదస్తత్ర నిత్యానందప్రదాంసదా ॥ సహస్రాణాంచతుర్వింశ చ్ఛ్లోకానాంసంఖ్యయాయుతమ్ । ఉపాదిశమహంతస్య వాల్మీకేస్సమహాత్మనః । రామేవసంహితాంచోమా పఠత్యన్వహమాదరాత్ । తస్మాదాద్రియ ణంసాంగం యః శ్రావయతిశాస్త్రతః । సోన్యంపుమాంసఃసనమే న్నియమస్తోథవేద్యది । సఏవధన్యోవంద్యశ్చ వ్యాసస్సకంద్విజోత్తమః । కిమత్రచింతయకర్తవ్యం యఃశ్రావ్యద్రాఘవంమనుమ్ । సఏవ విష్ణుఃస్రష్టాచ శివోహంచనసంశయః । ఏవంశ్రీదక్షిణామూర్తిరూపిణామునయేమయా । కథితంయత్త్వముక్తం తే కిమన్యచ్ఛ్రోతుమిచ్ఛసి ॥

శ్రీరామాయణమాహాత్మ సారసంగ్రహే ।

నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరిగ్రథితాయాం

బ్రహ్మాండ పురణాస్థితః

ద్వితీయరత్నమ్

— —

పార్వత్యువాచ । శ్లో । ధన్యాస్మ్యనుగృహీతాస్మికృతార్థాఽస్మిమహేశ్వర । రామాయణప్రభావం యచ్ఛ్రావ్యదాభవతాస్మ్యహమ్ । సపరాత్రేకథంకార్యం శ్రీరామాయణకీర్తనమ్ । కదాతన్నవరాత్రింస్యాత్కింఫలంతత్రపారణే । పునర్వస్వభిషేకాఖ్యం యదుక్తంభగవాంస్త్వయా ॥ కింతత్ప్రోక్తావిధిస్తత్ర భగవంస్తద్బ్రవీహిమే । పిబంత్యారామచారిత్రసుధామయురమ్యమమ । నతృప్యతిమనోవాథ స్పృశత్యతీవమహామనః ॥ త్వత్తోర్వాగ్ప్రభావజ్ఞః కోన్యో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్త్రిజ తీతలె । యస్యతేహ దయాంభోజె దీప్యతే రామతారకమ్ ।
లె(హ్మబ్రహ్మరామచరిత ప్రభావం ప్రపఠన్ముహుః ఏతేనమానవస్సరే,
కృతార్థాస్సంత్వితిప్రభో । మహేశ్వరః । శ్లో॥ వసంతే నవరాత్రిస్య
ప్రభావ వర్ధ్యమానిని । యదాచరణతో లోకాః కృతార్థాస్సున్య
రపంకయు । వసంతంశారదంచేతి నవరాత్రిద్వయం భవేత్ । ద్వయో
రపశ్యంచోత్రితయం పాఠ్యం రామాయణం బుధైః । దినానినవ చైత్రా
ద్యా వాసంతగనవరాత్రికమ్ । తత్రరామకథాశ్రావ్యా కోటియజ్ఞఫ
లప్రదా । ఇదంపవిత్రంపరమమిదంసర్వకిల్బిషాపహమ్ । యదత్రనవ
మేఘసేత్రఽవతీర్ణో రఘునందనః । ౧౧ । శ్లో । ఆచైత్రశుక్ల ప్రతిప
ద్దివమాదశమ్యంత్రిమాత్ । మహోత్సవో నాశకధేః కార్యో రామప
రాయణైః । పంచరాత్రం ప్రతిదివ శుద్ధాయాంతు యథా విధి ।
రామాయణ కథాంతస్య చ్ఛృణుయాన్నియమాన్వితః । సుదీర్ఘకా
లశ్రితనేహి సంతుమోదుదస్క రోవరైః । పోక్తకాలెతుసుకర ఇతిశ్లోక్తమిదం
వ్రతమ్ । శుద్ధాహారోజితక్రోధ శ్శుచిస్నియతమానసః । శీఘ్రయాపర
మోపేత శ్శుశ్రూషురాద్బ్రహ్మచర్యతః । ప్రత్యహంభోజయేద్దేవి చతు
ర్వింశతిదంపతీః । అశక్తానవవద్వాపి । చతురోవాయథోచితమ్ । ఆచా
ర్యంభక్తితః నిత్యం బ్రాహ్మణైస్సహవైష్ణవైః । భోజయేత్పాయసా
పూప దధిశాకఫలాదికమ్ । ఆరాధయేద్విశేషేణ సీతాపరిణయో
త్సవే । తేషుతేషుదినేష్వేకం యథావిధమచరన్నేత్ । ఏవంనియ
మతఃకృత్వా పరకావాథ భక్తిపూర్వకమ్ । పంపీనయేద్దాశరథిం
నాత్రకార్యావిచారణా । శ్రీరామనవమీం ప్రాప్య మహోత్సవమథా
చరేత్ । తత్రోపవాసఃకర్తవ్యో రామభక్తిపరాయణైః । దశ
మ్యాంపుష్యనక్షత్రే రాఘవస్యాభిషేచనమ్ । పూర్వోక్తవిధినాకా
ర్యం యద్రామోత్రాభ్యషిచ్యత । ౧౧ । శ్లో । చతుర్వింశతిసంఖ్యాని
శతానిదశవాదరాత్ । బ్రాహ్మణాన్భోజయేదంతే శ్రీరామప్రీతి
మావహాన్ । చతుర్వింశత్యనవరాన్ దరిద్రోపిచవైష్ణవాన్ । అవశ్యం
భోజయేత్పుణ్యాన్ పఠన్వారామసంహితామ్ । రామపట్టాభిషేకే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్మిన్ పూజయేద్గురుమాదరాత్ । గంధైర్మాల్యైశ్చ ధూపదీపై ర్వ
స్త్రైరాభరణైరపి ॥ విః తాదశ్యేణావ్యత్రి చతుర్వింశతిసిద్ధికా ।
అవస్యమత్ర దాతవ్యం రామనామాంగుళీయకం । యదత్రారామపస్సం
జాతో యదత్రైవోభ్యషిచ్యత । నవమీదశమీచైవం తిస్మాన్నా
న్యామేమతే । అత్ర రామాయణం శృణ్వన్, కుర్వన్ రామాభిషేచ
నమ్ । వైకుంఠనాథకైంకర్య సామ్రాజ్యేనాభిషిచ్యతే । శక్తావాదే
హూపాతంచ శాగోన్వ రామాయణోత్సవః । అశక్తావే వారంవా నవ
రాత్రోత్సవం చరేత్ । అథతో రామచరితం, భాగ్యహీనైర్నల
భ్యతే । రచితానల్పపుణ్యేన కేవలల్లభ్యతేనవా । రామాయణస్య తి
ర్వ్యథ్యా మేకో జానాతి కోటిషు । శోత్రుతుర్దిష్యళ ఆద్యాగోవ్య దుర్లభో
జన్మకోటిభిః । రామాయణం పఠం త్యేన సర్వేకింతత్ర జానతే । పద్మా
క్షకేలుర లోపి పారభ్యాగనహితాసరాః ॥ భూయసా సమయే నైవ వ్రత
థతః శ్రవణం భవేత్ । నవరాత్రే కథామాత్రం శృణుయాత్సతివ
త్రం ॥ ౩౧ ॥ శ్లో ॥ అసంగపెసహితావా పార్వారామస్యమానిని
నవరాత్రే యథావంద్యం నవాకాణ్యం తథాగరైః । నవిత్రేనవరా
త్రేస్మిన్ యేన రామకథాశ్రితా । కింతస్యతీర్థైః కిం తుబి స్తపో
భిర్వామహాత్మనః ॥ వాల్మీకేర్మునిసింహస్య కవితావనచారిణః
శృణ్వన్ రామకథానాదం కోనయాతిపరాంగతిమ్ । నయజ్ఞదానత
పసాం కోటిమోపి పుణ్యత్వమాప్నే । నజాతురామచరితం యస్య శ్రవణ
గోచరమ్ ॥ గంగాదిసర్వతీర్థాని మిళితాన్యపికోటిశః । ప్రభవంతి
పంచికత్సితుం కింసురాచపుణ్యభస్త్రికా ॥ నాసత్యం పరిజానామి
తిరిరవాలనాంవణేసి । నహిరామాత్పరం దైవం శాస్త్రం రామాయ
ణాదపి పదాగత్యజహాగారివ భామినీకరరక్షమ్ । శాంతకోణాత్రల
గ్నాంబు బిందూకృతసరిత్పతిం । బ్రహ్మాస్త్రీకృతదర్భాగ్రిపార్థివీ
కృతవానరమ్ । సమక్షబ్ధైకసూక్షం చరాచరవిభూతిదమ్ । అపివా
మాగ్రమాణేన బ్రహ్మాండానిపునఃపునః । కేనవామేదృశం దైవం
క్వద్దృష్టం రాఘవాత్పరమ్ । ఏతస్య చరితం శ్రుత్వా నవరాత్రాదిషు
ప్రియే । చేతనో మోన ముచ్యేత నసో స్తిభువనత్రయే । ౪౧ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

శ్లో॥ ఏవంరామాయణంపార్వత్యా ఉపదిష్టంపినాకినా ప్రియతేభగవాం
స్తేన రామోదశరథాత్మజః । ఆశ్వినేప్రథమేపక్షే హ్యారభ్యప్రతి
పత్తిథిః । పఠేచ్ఛ్రీరామచరితం నవమ్యాంతుసమాపయేత్ । దశ
మ్యాంరామచంద్రస్య కార్యఃపట్టాభిషేచనమ్ । పూర్వోక్తవిధినా
కార్య మాచార్యాద్యర్చనంప్రియే । పార్వతీ । రామాయణశ్రు
త్యర్థా వాసంతేనవరాత్రికే । జన్మాభిషేకౌరామస్య యదత్రైవబ
భూవతుః । శారదేనవరాత్రేతు రామపట్టాభిషేచనే । కారణంనతు
జానామి భగవన్ తద్బ్రవీతు మే । మహేశ్వరః । శ్లో॥ సాధుపృష్టంత్వయా
దేవి కారణంయచ్చసువ్రతే । సావధానేనమనసా శ్రూయతాంమాని
నిత్వయా । ఆశ్వినేప్రథమేపక్షే దశమీవిజయాభిధా పట్టాభిషేచనం
రాజ్ఞాం కార్యంచైవానువత్సరమ్ । దశమ్యాంవిజయాఖ్యాయాం
రాఘవోత్వాభ్యషిచ్యత । చక్రవర్తితనూజాతః పంచవర్షంపురా
యుతః । తస్మాదవశ్యంవిప్రేంద్రైః రాజ్ఞాన్యైస్సోనువత్సరమ్ । అవశ్య
మభిషేక్తవ్యస్స్యాం సార్వభౌమోరఘూత్తమః । రాఘవస్యాభిషేకా
ర్థం పార్వతిరామాయణాన్తరే । శారదేనవరాత్రేస్మిన్ రామభ
క్తిపరాయణైః ॥ ౧౧ ॥ శ్లో॥ నహిరాజాదికార్యోస్తి రామాదన్యోజగ
త్త్రయే । అభిషేచ్యస్తతోవశ్యం దశమ్యాంరఘునాయకః ।
తీర్థైస్తదభిషేకస్య శేషైరన్యైనరాధిపాః । దశమీమభిషిక్తాశ్చ
ద్యాంత్వమీపాప్రభామతామ్ ॥ దశైతాస్తిథయఃపుణ్యాః ఆశ్వినే
సిసువ్రతే । ఏకమత్రకృతంకర్మ సహస్రగుణితంభవేత్ । రాజ్ఞాం
మహోత్సవోనిత్య మత్రశాస్త్రవిధీయతే । కార్యోరాజాధిరాజస్య
రామస్యాత్రమహోత్సవః । కిమత్రబహునోక్తేన నవరాత్రేషుశో
భనే । నిత్యంరామాయణంశ్రీమత్పఠవాశృణువాప్రియే ॥

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్య సారసంగ్రహే

నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరి గ్రథితాయాం

శ్రీమత్పారాశర్యోప పురాణాభిధః

తృతీయరత్నమ్.

మహేశ్వరః ॥ శ్లో॥ అథ తే సంప్రవక్ష్యామి పునర్వస్వభిషేచనే ।
విధిం శృణు మహాభాగే రాఘవో యేన తుష్యతి । నిష్కామో వా సకా
మో వా ప్యాచార్యం దీక్షితాన్వితమ్ । వృత్వా గృహీత్వా నలం కృత్వా శుచి
ర్నియత మానసః ॥ పునర్వసావుపక్రమ్య శ్రోష్యామ్యాశ్చ పునర్వసోః ।
రామాయణం మహామంత్రమితి సంకల్ప్య యేద్బుధః । పూర్వోక్తైర్నియ
మైర్యుక్తః స్నానధ్యానాదికర్మకృత్ । ప్రత్యహం వింశతిం సర్గాన్
శృణుయాదా పునర్వసు । అన్వహం గీతవాదిత్రైరుపచారైర్యథావిధి ।
తోషయేద్రఘూత్తంసం తథా బ్రాహ్మణభోజనైః । నవతేత్రింశది
తి దైవత్యే పునః ప్రాప్తే శుభే దినే । పూర్వోక్తవిధినా సమ్యగభిషే
చ్యేద్రఘూత్తమమ్ । ఆచార్యారాధనాదీని యథోక్తవిధినాచరేత్ ।
స్వయమేవం కృతే నాస్తా రాఘవప్రీతిమావహేత్ । ప్రాప్తే చ గ్రహవై
షమ్యే శత్రుభిశ్చ పరాభవే । చోరరాజాగ్నిశస్త్రేభ్యః ప్రాప్తే భయాం
చ మహాపది । ఏవం సర్వవిధే దుఃఖే ప్రాప్తే నియతమానసైః । శ్రుత్వా
రామాయణం కార్యం పునర్వస్వభిషేచనమ్ । మహాబలాతులీభూత
జలదావలివత్ క్షణాత్ । నశ్యంతి సర్వవిపదో నాత్ర కార్యా విచారణా ॥
పుత్రాన్ ధనం చ ధాన్యం చ సౌభాగ్యం రాజ్యమేవ వా । విద్యాం శ్రి
యం చ మోక్షం వా ప్రాప్నోత్యేతద్వ్రతాన్నరః । శ్లో । ఇష్ట
ప్రాప్తిరనిష్టౌఘవారణం చ పరాసనే । నతథాన్యైరుపాయైస్సు య
ర్యథా రామాయణాద్భవేత్ । కిం ను రామాయణం సాక్షాత్ త్వావాన్య
త్రాణదం భువమ్ । కిమథ్యాహ సహస్రాంశుః కిం వా రాజ్యోతిరింగ
ణాః । ఉపాయాః కిమునానానేత్యేవ రామాయణవైభవమ్ । శశిరా
ద్యాః కిమ్ను మృగా దుర్ధర్షః కిమ్ను కేసరీ । అనిష్టదూరీకరణ మిష్టా
వాప్తిశ్చ భామిని । యద్రామాయణతో నస్యాత్తేన నామ తదా
స్యతే । సతి రామాయణేఽస్యేష్ట మన్యస్మాద్యోఽభివాంఛతి । రత్నత్యేవ
మహా రాక్షకదర్యం సబిభితే । సాహి ప్రభావే రామస్య చరితే పామ
రోక్షకః । రాఘవాధునుతే యత్తు తద్దుష్కృతవిజృంభితమ్ । తస్మాత్స
ర్వాస్వవస్థాసు శ్రుత్వా రామాయణం నరః । ఇహ ప్రాప్యాఖిలేష్టా
ర్థాన్ సపరే బ్రహ్మణి మోదతే । చతుర్వింశతివారాంస్తు । శ్రుత్వా

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామాయణాంతరః । అవిచ్ఛిన్నవిధానేన కృత్వా రామాభిషేచనమ్ ।
పారాయణే చతుర్వింశే సమాప్తే వరవర్ణిని । అనేనాధిరాజరాము
మభిషించేచ్ఛుచివ్రతః । సువర్ణప్రతిమాదౌ తు యథోక్తవిధినాచ
రేత్ । ఆచార్యమపిసంపూజ్య చతుర్వింశతిదంపతీన్ । శ్లో । వ
స్త్రాభరణమాల్యాద్యైరన్యైశ్చైవ కిమిచ్ఛకైః । సీతారాఘవరూ
పేణ ధ్యాయన్నారాధయేన్ముదా । చతుర్వింశతిసాహస్రి గాయత్రీ
హవనంచరేత్ । జుహుయాద్రామగాయత్ర్యా త్వేవమేవ యథా
విధి । చతుర్వింశతికృత్వస్తు జుహుయాదాద్యసర్గతః । చతుర్వింశతి
గాదద్యా దేశదైవగిరేస్సుతే । అతిప్రవిధమకల్పేన గురోరారాధనం
చరేత్ । భోజనం బ్రాహ్మణానాంచ విత్తశాఠ్యం వివర్జయేత్ । మహా
పట్టాభిషేకోయం రామస్య వరవర్ణిని । ఏవం కృత్వా రామభృత్య
మేమమేవాభిషిచ్యచ । రాజ్యసుఖాంశ్చ సకలాన్ భోగాంశ్చాప్యతి
మానుషాన్ । ప్రాప్య రాజాధిరాజత్వం సుంతే మోక్షమవాప్ను
యాత్ । ఏవం దేదీప్యమానాంగం నిత్యసామ్రాజ్యసంపదా అత్ర
మాహితరేవప్తుం చండాంశుమివ కౌశికాః । అష్టోత్తరశతావృత్త్యా
పునర్వస్వభిషేచనే । కృతే సర్వార్థసంసిద్ధిం లభతే నిచ్ఛయా పివా ।
ఏష సామ్రాజ్యపట్టాభిషేకో నామ శుచిస్మితే । ఏవం పట్టాభిషే
కస్తు తత్సామ్రాజ్యమనశ్వరమ్ । పూర్వోక్తదక్షిణా హోమ భోజ
నాదివిసువ్రతే । అష్టోత్తరశతావృత్త్యా న్యతిరికార్యాణి కృత్స్నశః ।
శ్లో । శతాశ్వమేధాదధికం తత్సామ్రాజ్యాభిషేచనమ్ । పునర్భ
వప్రదం హ్యాద్యమపునర్భవమంతిమమ్ । అహింసాలేశసంసర్గ
మప్రాయశ్చిత్తవర్జనమ్ । ఇమం నిష్ప్రాప్య వాగ్యజ్ఞం ముక్తబంధః
పరం వ్రజేత్ । అయమేకో మహాన్ ధర్మో యద్యనుష్ఠీయతే నరైః ।
తైర్యజ్ఞదానతీర్థాఘ యాత్రాదికమనుష్ఠితమ్ । కోనామ స్యస
లం వక్తుం శక్నుయాదృభువిమానవః । సర్వజ్ఞం సర్వశక్తించ వినా నా
రాయణం ప్రభుమ్ । పట్టాభిషేకస్యైకస్య ఫలమేవ సుదుర్వచమ్ ।
అష్టోత్తరశతావృత్తేః కథాఫలకీర్తనే । అష్టోత్తరశతావృత్త్యా పారా
రామాయణాంతరః । కృత్వా వాప్యభిషేకేష్వేవ సహి రామోత్సవంశ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యః । యస్సామ్రాజ్యాభిషేకాఖ్యం భగవద్యాగమాచరేత్ । అన
న్యాంతి బలిం దేవి సర్వేస్మై దేవతాగణాః । ఏనం తులయితుం బ్రహ్మ
శక్రోపేంద్రాంబరాసనే । బిభీమో రామకృపయా నిత్యసామ్రాజ్యభో
గినం । వశ్యంతి దుర్ధరా రోగాః శతవో యాంతి భృత్యతాం । పన్నగా
ఇవ పక్షీంద్రాదాపదో హ్యాచ్చ బిభ్యతి । మహాపట్టాభిషేకం తు కేచి
త్సంవత్సరాంతరే । నిర్వర్తయంతి సంవీక్ష్య దేశకాలగుణాశయం ।
శ్లో॥ ఆరభ్య చైత్రశుక్లైకు నవమీమాచ వత్సరమ్ । పఠేద్రా
మాయణం దేవి శృణు యాదపి సాదరమ్ । కృష్ణేశుక్లే చ నవమీ మభి
షించేద్యథావిధి తిథౌ వింశతి కృత్వస్తు కృతే పట్టాభిషేచనే । పునః
ప్రారభ్య మాసి చైత్రే శుక్లే నావమికే తిథౌ । రామాయణాభిషేకం తు
చతుర్వింశతిమాచరేత్ । వైపరీత్యం దేశకాల గుణానాం సాధుచిత్త
యః శ్రీసస్యామానసః క్షిప్రం కుర్యాద్రామాభిషేచనం । ఇదం
హివః సంశయ మిదం శ్రేయమిదం హితం । అస్మిన్ కృతే కృతం సర్వం
నాత్ర కార్యా విచారణా । ఏవం శ్రీరామనామాని విలిఖ్య నియమా
ద్బుధః । శ్రుత్వా రామాయణం రామ మభిషించేద్యథావిధి । ఇత్యేత
త్కథితం దేవి రామాయణకథాశ్రితే । విధానమృషిభిః ప్రోక్తం కిమ
న్యచ్ఛ్రోతుమిచ్ఛసి ।

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్య సారసంగ్రహే
నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరి గ్రథితాయాం
శ్రీమత్పాద్మాశర్యోప పురాణాబ్ధిభవః
చతుర్థరత్నమ్

— —

పార్వత్యువాచ । శ్లో । భగవన్ దేవదేవేశ సర్వజ్ఞ కరుణానిధే ।
శ్రీరామమంత్ర రాహస్యం శ్రుతం మేత్వత్ప్రసాదతః । మంత్రసిద్ధికరత
స్త్రాణామాయురారోగ్యవర్ధనమ్ । సామ్రాజ్యపట్టాభిషేక విధిం చైవ
విధానతః । తస్మిన్ మహోత్సవే యద్యజ్జ్ఞాప్యం సార్థ్యం మహామతే ।
శ్రీరామదివ్యచరిత పారాయణవిధిక్రమం । యానిపారాయణే స్యుర్దే
వతానాం పనాశనం । ఏతత్సర్వ ముస్త్రం విస్తార్య వద మే శంకర ప్రభో । శ్రీ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మహాదేవః ।శ్లో। శృణుపార్వతి వక్ష్యామి శ్రీరామచరితం మహత్ । షట్కాండసమ్మితం దివ్యం రామాయణమనుక్రమాత్ । చతుర్వింశతి సంఖ్యాక మపివాష్టోత్తరం శతం । పారాయణాని యేకుర్యు స్తైః కార్యం పృథివీతలే । సామ్రాజ్యపట్టాభిషేక కరణం భాగ్యసిద్ధయే । సమ్య మోమోతమాప్నోతి క్రతుతుల్యం కరోతిచేత్ । తద్విధింతే ప్రవక్ష్యామి శృణునాన్యమనాః ప్రియే । పూర్వేద్యుః పంచగవ్యస్య ప్రాశనంచాప్యవశ్యకం । పరేద్యుః స్వస్తిపుణ్యాహ వాచనంబ్రాహ్మణైస్సహ । కృత్వాదావరయేద్విప్రాన్ దీక్షావస్త్రాద్యలంకృతాన్ । ఆమండలం వానుర్వీత తదభావేర్ధమండలం । పంచవింశతిసంఖ్యాకానథవ షోడశర్త్విజః । సంగృహ్య శ్రద్ధయా యుక్తో వినయావనతోభవేత్ । కల్పోక్తవిధినాపూజ్య ప్రత్యహంశుద్ధమానసః ।శ్లో। రామమంత్రజపంనిత్యం పంచలక్షావర్తయేత్తతః హనూమజ్జపమారభ్య త్రిభిర్ ఋత్విగ్భిరాదరాత్ । హయగ్రీవజపంచైవ స్నవగ్రహజపం తథా। ఏకేనకాండషట్కంచ రామాయణమతంద్రితః । ద్విపంచాదివకేచైవ శృణుయాదభిషేచనం । చతురావృత్యకుర్వీత రామపట్టాభిషేచనం । పంచాక్షరీజపంద్వాభ్యాం కారయెచ్ఛుద్ధమానస । ఏకేన శ్రీభాగవతం యావత్పూర్ణం పునఃపునః । తద్వదేకేనగాయత్రీ జపః కార్యః శుచివ్రతే । గోపాలమంత్రకంద్వాభ్యాం ద్వాభ్యాం సౌరవిధానతః । సూర్యాష్టాంగనమస్కారాన్ కారయేత్పుష్టిసిద్ధయే । ఏకేనవేదపఠనం భారతంచైకకస్తథా । ఏకేనభగవద్గీత పారాయణమనుక్రమాత్ । బ్రాహ్మణాన్ భోజయేన్నిత్య మృత్విగ్భిః సదక్షిణైస్సహ । రాత్రౌపూజాంచరేన్నిత్యం స్వస్తివాచనపూర్వకం । నానావాద్య వినోదైశ్చ గీతనృత్తవిశేషకైః । గుడోదకైశ్చ చణకై ర్ముద్గైఫలవిశేషకైః । గుడమిశ్రైర్నారికేళై ర్నిత్యోత్సవకలాపకైః । ఏవంప్రాతస్తథాసాయం పూజాంకృత్వావిధానతః । మాసాంతేతర్పణంకుర్యాన్మార్కే చైవవిధానతః । మధ్యేప్యరణ్యవాసాది చర్యాంకుర్యాత్తుతవేషత్థోః ।శ్లో। మండలాంతేప్యవభృథ మాచండాలాంతరభోజనం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఏవంసామ్రాజ్యనాథాభిషేచనంకారయేత్సుధీః । బ్రాహ్మణానాంచ విదుషాం వస్త్రసువర్ణభూషణైః బహుమానంకారయిత్వా ఋత్విగ్దక్షిణాదిభిః । వస్త్రైరాభరణైశ్చైవ తోషయిత్వాప్రయత్నతః । అభ్యాగతాన్నాదరసంభారైః స్తోషయిత్వాప్యనేకశః । పరివారసమేతంచ శ్రీరామంగ్రామవీథిషు । నానావాద్యవినోదైశ్చ గీతనర్తకజనైస్సహ । స్వస్తివాచనపూర్వైశ్చ ప్రదక్షిణవిధానతః । ఉత్సవంకారయిత్వాతు పునర్గృహప్రవేశనం । కృత్వాశివంగృహీత్వాతు స్వస్థానంతత్ప్రవేశయేత్ । ఏవం యః కురుతే సమ్యక్ సర్వాన్కామానవాప్నుయాత్ । పుత్రార్థీ లభతే పుత్రం ధనార్థీ లభతే ధనం । కన్యార్థీ లభతే కన్యాం రాజ్యార్థీ రాజ్యమాప్నుయాత్ । జయార్థీ లభతే శీఘ్రం సర్వత్ర తు జయం తథా కిముక్తైర్నైవ బహునా మోక్షార్థీ మోక్షమాప్నుయాత్ । పూర్వంతు జనకః కృత్వా రాజర్షిత్వమవాప్తవాన్ । ఇంద్రాదిభిర్లోకపాలైః కారితంసుమహాద్భుతం । ఇదంరహస్యంకథితం భక్తాసీతిమహామునే । నకస్యచిదిదం వాచ్యం గోప్యత్వాత్ప్రాణవల్లభే । ....

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యసారసంగ్రహే

నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరిగ్రథితాయాం

శ్రీస్కాందపురాణాబ్ధిభవ,

పంచమరత్నమ్.

శ్రీదశరథనందనాయనమః.

అథ షష్ఠరత్నప్రారంభః । పార్వత్యువాచ । శ్లో ॥ ధన్యాస్మ్యనుగృహీతాస్మి యద్రామాయణవైభవం । కృపయాశ్రావితాస్మ్యద్య సర్వజ్ఞేనత్వయావిభో । రాజావారాజతుల్యోవా ధనికోయస్తుకశ్చన । తేనశక్యమిదంకర్తుం యత్త్వయోక్తంభవతాప్రభో । ధనినాంసులభాహ్యేషా రామాయణకథాశ్రుతిః । అకించనైః కథంలభ్యా శ్రోతుకామైస్తుమానవైః । రాఘవాచార్యప్రాణ సర్వస్వోపయితుంగ్రంథం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection.

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఽకించిద్వైగసులభం దుర్లభాతత్కథాశ్రుతిః । తస్మాత్కథం మహా
భాగ శ్రోష్యంతి నిష్కించనాః। అథవా నైవ కింతేషా మధికారః కథా
శ్రుతౌ యథా తేపితరిష్యంతి దుస్తరంభవవారిధిం । తథాకశ్చిదుపా
యోఽస్తి యదితత్కృపయావద । మహేశ్వరః । శ్లో । దరిద్రోవాదరి
ద్రోవా దేవీరామాయణశ్రుతౌ । అధికుర్వంతిసర్వేపి నాత్రకశ్చన
సంశయః । ధనస్యధనసంపత్తి ర్యావతీయస్యవిద్యతే । తావన్మేవా
ఎలపేచ్ఛత్తిం విప్రగురుభ్యశ్చ్యుతాత్మనే । అకించనోపిరామస్య కథాం
శ్రుత్వాప్రియత్నతః విహితేష్వష్టమాంశంవా షోడశాంశమథాపివా।
దద్యాదేవయథాశక్తి దక్షిణాదికమాదరాత్ । శక్తింనాపలపేద్దేవి
ప్రాప్తైస్తైస్తదగతైరపి అశక్తావప్రదానేతు ప్రత్యవైతినకశ్చన । శక్తౌ
వప్యదదన్మర్త్యో భవత్యాత్మాపహారకః శక్తౌసత్యామపిశ్రీమాన్
నాస్తిహాస్తీతియోవదేత్ । ఆకల్పాందేహిదేహీతి సభిక్షేతనసంశ
యః । జాతుంశక్తిర్నమేత్తి జ్ఞానదాన్నప్రతారయేత్ । శక్తింజా
నంతు … వాన్యై నాంతరాత్మాప్యపివేత్తికిం । కదాచిదపిదారిద్ర్యం
మామమాస్త్వితిచింతయేత్ । దద్యాదేవయథాశక్తి నదదద్దుర్గతోభ
భవేత్ । అదానదోషేణభవే ద్దరిద్రోదరిద్రదోషేణ కరోతిపాపం।
పాపప్రభావేణ నరకంప యాతి పునర్దరిద్రః పునరేవపాపి । ప్రదాన
భాగ్యేవభవే ద్ధనాఢ్యోధనాఢ్యభావేనకరోతిపుణ్యం । పుణ్యాదసౌ
స్వర్గమవశ్యమేతి పునర్ధనాఢ్యస్సుకృతీపునశ్చ । తస్మాద్భగవతః ప్రీతి
మాచరన్నాదరాన్నరః । వైష్ణవాచార్యవిష్ణ్వర్థే వినియుంజ్యాత్త్వితి
తందనం. స్వయంతుసంహితాపాఠే ధనదానంకృతాకృతం । అదాతు
గురవేశోమః పాఠనేశ్రవణేపివా । యోయః శృణోతిరామస్య కథా
మాదరాత్సవత్రితః । ఆపశ్యంతేపతేనారోగ్య రామప్రీత్యైగురుభ్యో
శం । సధనంభగవద్దివ్య కథాశ్రవణకారణం । వివేకః కేవలంహ్యత్ర
కారణంపరమంగళే । కారణత్వంధనస్యైవ భవేద్యః శుచిస్మితే,
అభావసర్వేపిభవివః శృణుయుగ్ధ … కథాం । అశ్వైర్దీనం … ర్ధ
త్యన్నం స్త్రీషురజ్యంతిపండితం । మృగయాంయాంతిపశ్యంతిద్యూతం
నృత్తాదికంప్రభో । గోష్ఠిషు … నికుర్వంతి … వంతిచ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఐహికాముష్మికశ్రేయోగంధహీనానికామిని । ఏవంవిధానికర్మాణి
సంతన్వంతిప్రయత్నతః । జాత్యాద్యష్టమదసంపత్త్యా ధనమానమదాన్వి
తాః। భోగాపవర్గదంశ్రీమన్నారాయణకథామృతం । శ్రోత్రత్రిపుట
సప్తనారాచ నిభం తేషామభాగ్యతః సత్కథాశ్రోతిరప్యేభిర్వ్యర్థీక
తేతిప్రయత్నతః । కాకధాచార్యపూజాదే స్తేషాంవితథజన్మనాం ।
ఏతేషాంతాతిబహుతీం సంపదంప్రాప్యదుర్భగాః । వృథాత్మ్యాసహి
స్వంతః పతంతినరకేఽశుచౌ । తస్మాద్ధనంహరేః కథా శ్రవణేనైవకా
రణం, వివేకః కారణంసోపి సుకృతైరేవలభ్యతే। యైహికపారలౌకిక
ష్ణుపత్నీ లక్ష్మీనాగాధికా పురా । తేదైవీమభిజాయంతే సంపదంనా
పరేదనాః । తేషాంశౌచందయా సత్యం శమస్త్వింద్రియనిగ్రహః ।
విష్ణువైష్ణవగుర్వంఘ్రి మహైకాంతభక్తితా । శ్రీమన్నారాయణ
కథా శ్రవణైకాంతచిత్తతా । నిత్యంగచ్ఛేద్గణాంభోజపరిష్కారాన్మ
హోత్సవః । దేశేకాలేచపాత్రేచ దానందాక్షిణ్యమార్జవం । ఏవం
విధాస్తుకల్యాణాస్సంభవంతిగుణాన్నృణాం । ఏవంభారతవర్షేస్మిన్
జన్మదుర్లభం కుర్యాదవితథంరామకథాశ్రవణార్చనాది
భిః । యావదాశ్రీజానకనందద్యాత్తత్రకోటితనూంశ్శృణు । దరిద్రోపిశ్రీ
తకృత్యస్యా త్రైవతుల్యమకించనః । దరిద్రోపి పరమార్థకృతార్థస్తోకం
దద్యాన్నవితవాన్ । సంపత్తోపుచ్ఛధీస్సత్యాం నిస్వవనధనేత్సవః ।
అత్రైతూదాహరంతీమమితిహాసపురాతనం । యథాధికారండత్త్వైవ
శ్రేయోనిష్పద్యతేయథా । ఆసీద్ద్వైశోకవిదేహేషు మార్కండోనామ
కశ్చన । భూయసాపీడ్యమానోసౌ దారిద్ర్యేణమహామునాః । మదాం
ధాందుర్ముఖాన్ లుబ్ధాన్ ధనికాన్వీక్ష్యభూయశః । భవేయంయ
ద్యహంజాతు ధనవాన్సకలంధనం । దద్యాంపాత్రేష్వనాసక్తం
నామిాఇవవృథాధనీ । కదాచిదపిభూయాస ముగ్ధంమహాకచింత
యన్ ॥ కదాచిద్గాలవంనామ మహాపితరంసంశితవ్రతం ।యదృచ్ఛ
యాగతంవీక్ష్య నత్వాప్రోవాచసాంజలిః । మార్కండః ।శ్లో। సర్వజ్ఞో
సిమహార్షేత్వం త్వామహంశరణంగతః । తథాదయస్వమేస్వామిన్
యథాస్యాంధనవానహం । గాలవః ।శ్లో। మార్కండశృణుయేనైవ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

భవిష్యతి భవాన్ధనీ తముపాయం బ్రవీమ్యద్య శక్త్యా దేహి ధనీ భవేః ।
ఉత్పతన్నపి చాకాశం విశన్నపి రసాతలం । అటన్నపి మహీం కృత్స్నాం
నాదత్తముపతిష్ఠతే । దత్తం హి ప్రాప్యతే స్వర్గే నాదత్తం దాముకై
క్ష్యన యత్కించిద్దత్తమశ్నాతి పుష్కలం తద్భవాంతరే । ధనీస్యామి
తి కామశ్చేత్తవ దేహి యథాబలం । భవేర్భవాంతరే నూనం ధనినో
నాత్ర సంశయః । అథవా చిత్తవైకృత్య హేతునా కిము సంపదా । కర్త
మిచ్ఛసి తద్బ్రూహి పృచ్ఛతే మే మహామతే । మాకంద ॥ శ్లో ॥ భూయి
ష్ఠం దాతుమిచ్ఛామి దారిద్ర్యేద్య వదామి కిం । ఉదారచిత్తతా వ్యర్థా
మమ కాంతామితద్ధనం । గాలవః ॥ భూయిష్ఠం దాతుమిష్టం చేత్తర్హి త్వా
ప్స్యసి భవాంతరే । దారిద్ర్యేపి యథాశక్తి దేహి సంప్రతి వాణిజ ।
మాకందః ॥ శ్లో ॥ నాల్పాపి శక్తిర్వణిజ మే దాతుం కిం నామ దద్మ్యహం ।
ఏతైః పటోలికైర్జీవామ్యహం నిష్కుటసంభవైః । నేతోపి జీవికా
కాచిన్మమ బ్రాహ్మణ విద్యతే । పటోలలతికాశ్చేమాః పశ్య నిష్కు
టకే మమ । గాలవః ॥ శ్లో ॥ అనావిలముదారం చేత్తవ చేతో మహా
మతే । ఏతేషామప్యలం దానం ధనీ సంపత్స్యతే భవాన్ । నియమేన
ప్రదేహిమాన్ కోమలాంస్త్వం పటోలకాన్ । దానేనాల్పేనాపి
నిత్యం భవేచ్ఛ్రీమాన్ భవాంతరే । మా విషాదీః కదాపి త్వం స్వల్పసం
కల్పం ధనాగమే । ప్రారోధనాగమే చిత్తనైర్మల్యం భజతే నరః ।
యథైవ శృంగం గోః కాలే వర్ధమానస్య వర్ధతే । తథైవ తృష్ణా వి
త్తేన వర్ధమానేన వర్ధతే । సకామాననువర్తేత దుఃఖం కామేషు
నైరతిః । ప్రాప్యార్థానుపయుంజీత ధర్మం కామాన్ వివర్జయేత్ ॥
శ్రేయసే తే వరం దద్మి స్వాత్తే జన్మాంతరస్మృతిః । ఇత్యుక్త్వాంతర్దధే
శ్రీమాన్ గాలవో మునిసత్తమః । శ్రుత్వా మునివచో వైశ్యో ముము
దే కృతకృత్యవత్ । తదా ప్రభృత్యనుదినం మైకైకం స పటోలకం । భక్త్యా
పరమయా యుక్తో విప్రేభ్యస్సాదరం దదౌ । అకించనోహం కిం దద్యాం
దయధ్వం మమ కేవలం ఇత్యల్పదానతో హి శ్రోత్రి విప్రాంశ్చ ప్రార్థయ
తే ముహుః । అథ కాలే బహుతిథే కావిత్కర్మముపేయివాన్ । తేన దా
నప్రభావేన రాజా వంగేష్వజాయత । శ్రీమాన్ బృహచ్ఛ్రవానామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సతుపిత్రాభిషేచితః వరేణగాలవమునే రాజాజాతిస్మరోభవత్ ।
పురాపటోలకాన్ కాంశ్చిద్ దత్వాజాతోస్మిభూపతిః । భూయిష్ఠమద్య
తానేవ దత్వాస్యాంమండలేశ్వరః ॥ ఇతిసంకల్ప్యభూయిష్ఠ మానీయ
సపటోలకం । బ్రాహ్మణేభ్యోస్వహంప్రాదా ద్రాజానాన్యత్తుకిం
చన । వినాపటోలకంరాజా సదదత్కారిణీమపి । సప్రచ్ఛబ్రాహ్మ
ణాన్సర్వా న్నాగతాన్సముహుర్ముహుః ॥ తావతేయద్ధినిష్పన్న
మియతాస్యాత్క్రియత్పునః । బ్రూతసత్యంమహాప్రాజ్ఞా యూయం
సర్వేద్విజోత్తమాః ॥ ఇతి రాజకృతంప్రశ్నం గూఢార్థంబ్రాహ్మణో
త్తమాః । అజానంతస్తుతూష్ణీకా నిత్యంజగ్ముర్యథాగతం ॥ అథవంగే
శ్వరంద్రష్టుం కదాచిద్గాలవోమునిః । భూమిరాంతరమాదాయ తత్రా
గాద్యత్రభూపతిః । ఆగతంబ్రాహ్మణంవీక్ష్య సతురాజాబృహచ్ఛ్రి
యాః । దత్వాపటోలకంతస్మై పప్రచ్ఛవినయాన్వితః । రాజా । శ్లో ।
తావతేయద్ధినిష్పన్న మియతాస్యాత్క్రియత్పునః । బ్రూహిమేప్ర
చ్ఛతేసౌమ్య త్వంసర్వజ్ఞోమతోమమ । గాలవః । తావతేయద్ధినిష్ప
న్నం సత్యమేతన్నసంశయః ॥ ఇయతాతావదేవస్యా న్నహికశ్చనసం
శయ । మహేశ్వరః । ఇత్యుక్తవంతంతంవిప్రంసహస్తేజగ్రాహభూపతిః ।
గాలవోయంమహాభాగ ఇతిమత్వామహామనాః । రాజా । శ్లో । కస్త్వం
చరసివిప్రర్షే భస్మచ్ఛన్నఇవానలః । యదిత్వంగాలవోబ్రహ్మన్
బ్రూహిమేయద్వివక్షితం । గాలవః । శ్లో । స్మరస్వథకథంభూప
మాంకంద స్త్వంభవిష్యసి । గాలవోహంనసందేహో బ్రూహియత్తే
వివక్షితం రాజా । శ్లో । ధన్యోస్మ్యనుగృహీతోస్మి కృపయాయద్భ
వాన్మమ । ఆగతోదర్శనంసౌమ్య పృచ్ఛామ్యేతద్బ్రవీతుమే । తావ
తేయద్ధినిష్పన్నం సత్యమేతన్నసంశయః ఇయతాతావదేవస్యాన్నహి
కశ్చనసంశయః ॥ ఇత్యేవంబ్రువీర్ష్యజేత త్వం కోధనా స్తస్యమహామునే ।
గాలవః । యత్వంపటోలకంగత్వే పురాత్యర్థముకించనః । దానేనతావ
తేనతే ఫలంజాతోసియన్నృపః । మహతీంసంపదంప్రాప్య యదద్య
ధరణీపతే । పటోలకాన్యేవపునః ప్రయచ్ఛసినకించన । ఇయతాతావ
దేవస్యాత్ఫలమాయుష్మన్ పునః ॥ రాజా । శ్లో । యద్దత్వాకించిదేవా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హం భూమిపాలోఽభవంమునే। భూయస్త్ర దేవదత్వాహం సకథంస్యామి తోఽధనీ। అత్రైవసంశయోమేభూయాం శ్ఛింధి కంముని పుంగవ। యత్రైనైవేహదానేన ప్రపద్యాదారిద్ర్యమాప్నుయాం॥ గాలవః॥ శ్లో॥ సత్యమేవయదాత్థత్వం కింత్వేతచ్ఛృణుపార్థివ। నిస్వానాంధనికానాంచ దానేస్తిమహదంతరం। యావచ్ఛక్త్యేశ్వరోదద్యాన్నిస్వస్తత్రాల్పమంశకం। దత్వాతత్ఫలమాప్నోతి సయావత్ఫలమశ్నుతే। గజేంద్రోశ్వాతిభూయిష్ఠా మతిప్రస్థంమశకోనృప। ఉభయోరపిసంతృప్తౌ తారతమ్యంనకించన। దద్యాన్నత్రావదేవాఢ్యో యావద్దద్యాదకించనః। యదిదద్యాత్తావదేవ దుర్మేధానిస్వతామియాత్। మహతీం సంపదంప్రాప్య దానేదుర్గతతుల్యతాం। యత్రాప్యర్థదే తతప్రాయో భావిదారిద్ర్యసూచనం। సత్యాంసంపదిసోప్యల్పం దానంనైవసమాహతాం। యోహ్యస్మాద్దేష్టిదుర్మేధా యంచదిష్టోస్మవయం నృప। దరిద్రవదనాద్వాణీ యాదృశీనృపనిస్సరేత్। నవదైత్యాదృశీం బ్రూమః శ్రీమానాపద్యపిక్వచిత్। శ్రియంప్రాప్తవతోయస్య శుప్యాగిర్నిస్సరేన్ముఖాత్। నతద్వదనమీక్షేత శ్రేయస్కామకథంచన। అకించనోపియోభూష్ణుర్నపరిద్రిగిరంవదేత్। ఆశాసతేసుజనాస్తస్మై కల్యాణంనాత్రసంశయః। యోబ్రూయాద్దారిద్ర్యవాణీం యుక్తుర్యాద్దారిద్ర్యదీంధియం। ప్రాప్యాపిరాజ్యసంపత్తిం తస్యలక్ష్మీశ్చపలాఖ్యుఖి। స్వల్పామపిశ్రియంప్రాప్య యస్యధీర్నలఘీయసీ। తస్యలక్ష్మీర్జగన్మాతా తతోదయతిసంపదః। సత్యంబ్రవీమిరాజేంద్ర క్రీరహం నాత్రసంశయః। శ్రీమానకదర్యోయ స్సదారిద్ర్యద్వేష్యతి। దద్యాచ్ఛ్రీమానివశ్రీమాన్ సుస్వోనిస్వఇవప్రభో। పనసఃపనసందద్యాద్దబ్బరీబదరీఫలం। పనసోబదరీతుల్యం కపిత్థసదృశంతుహా। నారికేళసమంక్వాపి యదిదద్యాత్ఫలంక్వచిత్। నతత్ప్రశంసంతిసంధిః మూఢాఅపికథంచన। బదరీజాతుచేద్దద్యాత్ కపిత్థసదృశంఫలం। ఆబాలమాచగోపాలం తత్ప్రశంసంతిమానవాః। తచ్ఛ్రీమతోల్పదానాయ తత్ప్రశంసంతినోత్తమాః। కించిదప్యధికందానం దరిద్రస్య ప్రశస్యతే। ఇదంప్రాగ్భవవృత్తాంత మస్యకాంతనభూపతే। విస్మరన్

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

బుద్ధిదార్బల్యా ల్లోభ ను ద్యానువర్తనే । జహీమాంసాసికాంబుద్ధిం శ్రే యసీ ధియమాస్థహి। లోభోల్పోపియశో నాంతి శ్విత్రంరూపమి వోజ్జితం । హరిణాకృపయావత్తం తవయద్వసుమానద । దేహిపాత్రే షుసత్కృత్య త్వం శృణుత్వంసత్కథాంముదా। । పూజయజ్ఞానదాత్రా త్వం శృణు రామకథామపి । అనాథయరఘూత్తంసం విత్తశాఠ్యవివర్జితః । ఏవంహి తేభవేచ్ఛ్రేయ సి భజే స్త్వంసార్వభౌమతాం । నాత్రిశిఖసందేహః కురుమద్వచనంమమ । కథంతేజాతరీపూజితాం నదత్తంహరిణాధనం । యాగదానాదిభిశ్శ్రేయః పాత్రేప్రమేవన సంశయః । యద్యభీష్టంభగవత స్తత్కష్టేరేవపూరణం । యావద్భిర్యేలిజఠరం ప్రియద్యాత్తావదేవహి సహిరాజ్ఞాంశ్రియఃస్వార్థాః పరార్థా ఏవవస్తుతః । జ్ఞాత్వైవందానధర్మేషు వినియుంక్ష్వధనం నృప నమాతాపితానాపి భార్యాత్మసుతబాంధవాః । నధనంనచ రాజ్యంవా జాత్యమునోపకుర్వతే। ఏకఃప్రజాయతేజంతు రేకఏవ ప్రలీయతే ఏకోనుభుంక్తేసుకృత మేకఏవహిదుష్కృతం । మృతంశరీరముత్సృజ్య కాష్ఠలోష్టసమంక్షితౌ । విముఖాబాంధవా యాంతి ధర్మస్తమనుగచ్ఛతి। త్యక్త్వాగుయ్యాత్ఖిలంయాతి స్వవైతత్ఖవేద్ధవం । అనిత్యేత్విధనే కాస్థా మమేతి హృదిధార్యతాం । ధనంవాపురుషోరాజన్ పురుషంవాధనంక్వచిత్ । అవశ్యమేకమన్యత్తు త్యజత్యేవనసంశయః । యావత్తాన్యత్స్వవశేవిత్తం తావదేవమహామతిః తత్కార్యాజ్ఞాగరూనోసా యదముత్రోపకారకం । అవశంహియదావిత్తం తదాధర్మాచికీర్షతా । గతాయాంప్రావృషిప్రాయ స్సస్యంపుంస్యా ప్రరోప్యతే । తస్మాత్కల్యోయుక్తైవస్య త్రధ్దేవమతిమాన్నరః । త్వరమాణఃప్రయత్నేన దానధర్మాన్సమాచరేత్ । మహేశ్వరః । శ్లో। ఇత్యుక్తవంతంరాజేంద్రో గాలవంమునిపుంగవం । ప్రశ్రయావనతోభూత్వా సర్వజ్ఞోవాక్యమబ్రవీత్ । రాజా । మహాపేయదతిక్రాంత మజ్ఞానాద్బుద్ధిలాఘవాత్ । శిష్యస్యమమతత్సర్వం క్షంతవ్యం కరుణానిధే । త్వమేవ రామచరితం సంశ్రావయమునేమమ । యదస్య దసిజానీషే హితంగదపిమేవద । మహేశ్వరః ఇతి సంప్రార్థితస్తేన

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రాజ్ఞా స మునిసత్తమః । శ్రావయామాస విధినా రామాయణమహామ
నుం । అర్చితశ్చ యథాన్యాయ్యం తేన రాజ్ఞా మహామునిః శ్రేయస్తే
వాస్తు తే బుద్ధిరిత్యుక్త్వాంతరధాత్ప్రియే । అథ రాజా యథావిత్తం దద
త్వా తేభ్యోషు భూరిశః । యశసా దివమావృణ్వన్ కాలధర్మముపేయి
వాన్ । అథ కాశీషు సంజాతశ్చక్రవర్తీ మహామనాః । తీర్థకీర్తిరితి
ఖ్యాతః స్వగాలవవచస్స్మరన్ । చక్రే దాననిసర్వాణి జ్ఞాంశ్చాప్యా
ప్తదక్షిణాన్ । తపాంస్యతప్తవిధివత్తీర్థానాసాంగికాన్ బహూన్ ॥
నిత్యం సస్నౌ సజాహ్నవ్యా మణికర్ణోత్పలకథాస్తథా । ఆముష్మికం
ఫలం ప్రాప్తుమేవం సర్వం చకార సః । కామవాసనయా చిత్తం నయ
దావిలతాం జహౌ । తదా నిర్విణ్ణధీ రాజా చింతయద్గాలవం మునిం ।
ధ్యానమాత్రేణ స మునీ రాజ్ఞో దర్శనమాయయౌ । జాతిస్మరస్స రా
జాపి ప్రత్యుత్థాయ కృతాంజలిః । ప్రణమ్య గురవే తస్మై ప్రాంజలి
స్సముభాషత ॥ తీర్థకీర్తిః । ప్రాప్తోస్మి సార్వభౌమత్వం భగవంస్త్వ
దనుగ్రహాత్ । నాంతం పశ్యామి తృష్ణాయాః శాంతిర్నైవ చ మే మునే ।
నజాతు కామః కామానాముపభోగేన శామ్యతి । హవిషా కృష్ణవర్త్మేవ
వ భూయ ఏవాభివర్ధతే । పృథివ్యాం యద్వ్రీహియవం హిరణ్యం పశ
వస్త్రియః । నాలమేకస్య కామాయ ఇతిమత్వా శమం వ్రజేత్ । ఇతి
కామాననుభవన్ వీక్షే పామనస్థితం । యవగాయుద్వయాతిః ప్రాక్
జ్ఞానేతిచేత్ప్రియుసాంపదం ॥ దత్తానోపిచ దానాని యజత్ పిక తూత్తమైః ।
యజ్ఞైర్జతోపిచ గంగాయాం నహి శుధ్యతి మే మనః । యథా శుద్ధ్యేన్మమ
మతిస్తథాన్యాం శాధి తే పదే । తథా మామనుగృహ్ణాష్వ త్వత్తో నా
న్యోస్తి మే గతిః । గాలవః ॥ శ్లో ॥ ఇదానీం త్వం కృతార్థోసి యజ్ఞాత్తో
వైష్ణికీమతిః । శ్రేయస్తామభిధాస్యామి యేన త్వం సుఖమాప్స్యసి ॥
జహీహి రాజశార్దూల సర్వాన్ కామవాసనాః । కురుష్వ యజ్ఞదా
నాది ఫలాన్యనభిసంధధత్ । ప్రాప్స్యతే చేతసః శుద్ధిం యయాధికురు
షే వృథం । శ్రీరామచరణాంభోజ పరిత్రా జపసత్తమ । సాగకానిపు
రాణాని సేతిహాసాని సంతతం । శృణు రామాయణం భూయః శృణు
భక్త్యా మహామతే । శ్లోకరత్నసమాకీర్ణం స్వర్గకల్లోలసంకులం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సప్తకాండమహాద్వీపం భజేద్రామాయణార్ణవం । విష్ణువైష్ణవగు
ర్వాదీనభ్యర్చ్య యథావిధి । సత్యం భవేః కృతార్థస్త్వం నాత్ర కా
ర్యా విచారణా ॥ మహేశ్వరః ॥ శ్లో ॥ ఇత్యుక్త్వా పార్థివస్తేన సంశ్రావ్య భ
గవత్కథాః । అష్టోత్తరశతావృత్త్యా రామాయణకథామృతం ॥ శ్రావ
యిత్వా యథాశాస్త్రం వినియోజ్య ధనం బహు । మహాసామ్రాజ్యప
ట్టాభిషే... త్సవం । కారయిత్వా రఘూత్తంసే న్యస్తభా
రం విధాయ చ । అర్చితస్తేన విధివత్ స జగామ యథాసుఖం । రాజాపి సు
చిరం కాలం నయన్ శ్రీవిబుధార్చనైః । ఆచార్యకృపయా ప్రాప్య కృతా
ర్థో వైష్ణవం పదం । సంప్రాప్య నిత్యకైంకర్య సామ్రాజ్యం విధిమల
ధం । శ్రీమతా వాసుదేవేన తేనైవ సహ మోదతే । తస్మాద్దరిద్రవత్స్వ
ల్పం ధనీ దద్యాన్న జాత్వపి । అరుద్ధిరియం శ్రేయసాం స్మృతా తత్ర
మూర్జితం । ఇత్యేతత్కథితం దేవి యత్పృష్టోఽహమిహ త్వయా । నిస్సం
దేహాసి కచ్చిత్త్వం కిమన్యచ్ఛ్రోతుమిచ్ఛసి ॥ ....

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యసారసంగ్రహే

నవరత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరి గ్రథితాయాం

శ్రీవత్సాగశగోత్య ప్రరాణాబ్ధిభవః

షష్ఠమరత్నమ్

రామనామ సప్తాహోత్సవ విధిః

సప్తమరత్నప్రారంభః పార్వత్యువాచ ॥ శ్లో ॥ ధన్యాస్మ్యను
గృహీతాస్మి కృతార్థాస్మి చ యా సఖే । యద్రామాయణమాహా
త్మ్యం శ్రుతం త్వన్ముఖనిస్సృతం । పట్టాభిషేకవిధయశ్శ్రుతాస్తత్రో
క్త్యనేకశః । తత్ర రామాయణస్యైవ శతవంబహుధోదితం । పూర్వము
త్తరకాండే వై వల్మీకప్రభవాంతికే । కుశీలవౌ కుశలవౌ రామాయణ
మగాయతాం । తంత్రీలయసమాయుక్తం గాంధర్వమతిమానుషం ।
ఇతి శ్రుతం మయా త్వత్తః కృపాసాగర శంకర ॥ తచ్ఛ్రావ్య సంక్రమో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హృత్ప్ర మమ చేతసి జాయతే. తస్మాత్సంశయస్యావిచ్ఛేదం కురు మే తపతాం
వర, తస్మాచ్ఛ్రీరామచరితం కథం పాఠ్యం ముముక్షుభిః । తత్తత్సంపద
నిష్పత్త్యై సంగయుచ్ఛ్రేయకారకం । శ్రీపరమేశ్వరః॥ శ్లో॥ సాధు సాధు మహా
ప్రాజ్ఞే మతిస్తే విమలోజ్జ్వలా । శ్రీరామచరితే దివ్యే యజ్ఞాతా నైష్ఠి
కీరతః । శ్రీమద్రామాయణస్యేహ గానమేవ పరీక్ష్యతే తంత్రీలయ
సమాయుక్తం మృదంగరవసుశ్రితం ఛందోబద్ధస్య తస్యైవ గానం
ప్రోక్తం తదుత్తమం । ఇతి తత్ప్రవచనం ప్రోక్తం తత్రతంత్రమహేశ్వరి । గాతుం
సమర్థః శ్చేద్దేయం శ్రీమద్రామాయణం సదా । సర్వపాపహరం
పుణ్యం సర్వాపద్వినివారణం॥ పార్వత్యువాచ । శ్లో । గానాశక్తైః క
థం గేయం కించాన్యద్దేయమస్తి వా । చేత్తద్విధం వదస్వామిన్ కృపా
ప్రాప్తాస్మి యద్యపి । మహేశ్వరః॥ శ్లో॥ గానాసమర్థైః సుజనై గేయ
రం శ్రీరామనామ హి శ్రీమద్రామాయణం నిత్యం యత్ర సదుపబృం
హి స్య గానే కల్పితా చేచ్ఛ్రీరామచరితే శివె । అన్యైర్నరా
శాన్యెద్ధానం రామకీర్తనకారిభిః భక్త్యైరక్త్యైబుద్ధ్యై స్వదేశప
రచేతసా । గాయత్ శ్రీరామరామేతి రామచంద్రేతి చ స్వయం॥ పార్వ
త్యువాచ । రామాయణస్య దివ్యస్య గ్రంథసంఖ్యాస్తి కీదృశీ । తస్మిన్
సర్గాశ్చ కాండాశ్చ నియతాః సంతి సర్వశః । తస్మాద్గాతుం న పఠితుం
నియమం విద్యతే త్రస । అసంఖ్యా రామచంద్రస్య నామకీర్తనపా
ఠయోః । నియమాత్సర్వదా నామ కీర్తనం ఖలు దుష్కరం । స్తోకకా
లేన కతిత్సిద్ధి ర్యథా స్యాద్దితథా వద । శ్రీపరమేశ్వరః॥ శ్లో॥ గేయం సప్తదినా
నీహ కాండసప్తకసంఖ్యయా । తులాన్యహర్నిశం తద్వ దవిరామ
మఖండితం । నకుర్యాన్నామగీతస్య విరామం లోకసుందరి । దివారా
త్రం చైకరీత్యా గేయం వాసరసప్తకం । గాతుం దివానిశం రామ నామై
కస్య సుదుర్లభం । అతఋత్విగ్భ్యుఖేనైవ కారయేద్బ్రాహ్మణోత్త
మైః॥ పార్వత్యువాచ । శ్లో । ఋత్విజః కతి సంపాద్యాః కుర్యాః ప్రా
రంభణం కదా । కదా సమాపనం కార్యం కో విధిర్వద విస్తరాత్ ।
పరమేశ్వరః॥ శ్లో॥ అచైత్రశుక్లనవమీ దివసాపూర్ణమంత్రకమాత్ ।
శ్రీరామచంద్రనామ్నాంతు కీర్తనం హి పశసః । అథ వైశాఖమా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సాది సర్వమాసేషు పార్వతి। ముక్త్వైకం పుష్యమాసం తు శుక్లనావమి కాదితః। యతో నవమ్యాం శ్రీరామ స్సంజాతశ్చిన్మయో హరిః। అత స్తన్నవాదికార్యం స్యాత్ శ్రీరామకీర్తనమాదరాత్। తద్విధిం తే ప్రవక్ష్యామి శృణు నాన్యమనాః ప్రియే। నవమ్యాం ప్రాతరుత్థాయ స్మృత్వా రామ పదాంబుజం। కృత్వా తు మంగళస్నానం స్వస్తివాచనమాచరేత్। గృహే దేవాలయే నద్యా ముద్యానే వాతిపావనే। యత్ర స్థలం విశా లం స్యాత్తత్ర శాలామథాచరేత్। తన్మధ్యే మంటపం కార్యం ధ్వజ తోరణమండితం। రంభాస్తంభైః పుష్పఫలై ర్నిర్మితం సుమనో హరం। తన్మధ్యే రాఘవః స్థాప్యః పీఠే సపరివారకః। తత్పార్శ్వే వా చయేచ్ఛ్రీమ ద్రామాయణమథైకతః। తదగ్రే మంటపం కార్యం శ్రీ రామభజనాయవై। అష్టద్వారయుతం సమ్యగష్టస్తంభసముజ్జ్వ లమ్। తోరణైశ్చపతాకాభి ర్వితానేన విరాజితమ్। శ్రావకాః ప్రేక్ష కాస్సర్వే యథా పశ్యంతి సర్వతః। తథా కుర్యాన్మధ్యభాగే తతో రా మం ప్రపూజయేత్। అనంతరం చ వృణుయా ద్విద్వాంసం ద్విజసత్త మమ్। రామమంత్రార్థనిష్ణాతం దాంతం శాంతం తపోనిధిమ్। రామాయణస్య పఠనే కీర్తనే కుశలం ద్విజమ్। ఉభౌ కుశలవౌ సమ్య గ్వృణుయాచ్ఛుకకీలపౌ। గంభీరనాదసంపన్నౌ లయస్వరవిశారదౌ। భరద్వాజం ప్రవృణుయా చ్ఛిష్యం వల్మీకజన్మనః। మృదంగవాద్యన పటుం తాంశ్చ భక్త్యాభి ప్రపూజయేత్। తే తన్మంటపమావిశ్య కుర్యు ర్గీతం మనోరమమ్। సాహాయ్యం వరదే తేషాం కుర్యుర్గాత్రతూర్యద్వి జోత్తమాః। యుక్తపాఠం సప్తదిన కీర్తనం సుప్రకీర్తితం। ఏవం ది వానిశం కుర్యా ద్భజనం దినసప్తకమ్। అష్టమే దివసే ప్రాత స్సుమూర్తే హరికీర్తనే। సరయూతీర్థనార్ధం హి గచ్ఛేత్పుణ్యజలాశయమ్। స్నాత్వా సస్వజనై శ్చైవ ఋత్విగ్భిర్వరకాదిభిః। రామపట్టాభిషేకా ర్థం గృహీత్వాథ శుభోదకమ్। పునర్గృహమథాగత్య కుర్యా త్పట్టాభిషేచనమ్। బ్రాహ్మణా న్భోజయేదంతే దీనాంధకృపణా నపి। ఋత్విజో దక్షిణాద్యైశ్చ వస్త్రసౌవర్ణభూషణైః। పూజయి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

త్యాతుయస్సృజేత్ శ్రీరామప్రీతిమావహాన్ । శ్రీరామనామసప్తాహ
ఏవంరీత్యాకృతేసతి । శ్రీరామాయణసద్దానం కృతంభవతినిశ్చి
తమ్ । నసప్తాహసమోయజ్ఞో నసప్తాహసమోజపః । నసప్తాహసమో
యోగో నాస్తినాస్తికృతేశ్వరి । లౌకికేష్వపిగానేషు ప్రసాదంకురు
తేహరిః । కింపునర్వైదికేగానే తతోగానంసమాశ్రయేత్ । వ్యా
ఖ్యాగానేష్వశక్తస్తు రామముద్దిశ్యభక్తితః । లౌకికీమపివాగీతిం కుర్యా
న్నిత్యమతంద్రితః । గీతిజ్ఞానంహరిప్రీత్యై స్మృతరాగాకారణంభవేత్ ।
గీతిజ్ఞానేనయోగః స్యాద్యోగాద్రామైక్యకారకాభవేత్ । గీతిజ్ఞోయది
యోగేన నయాతిపరమేశ్వరమ్ । ప్రేమబంధకబాహుళ్యాత్ తత్సైవా
నుచరోభవేత్ । కేవలంలౌకికంగానం నకుర్యాన్మోహతోపివా ।
యదికుర్యాత్ప్రమాదేన ప్రాయశ్చిత్తీభవేన్నరః । రామేతివర్ణద్వ
యమాదరేణసదాస్మరన్ ముక్తిముపైతిజంతుః । కలౌయుగేకల్మష
మానసానా మన్యత్రధర్మేఖలునాధికారః । వచనేరామోపస
చారారామో నదీస్తరామోనభయంస్మరామః । ఇతీరయంతోపివనే
కిరాతా ముక్తింగతా రామపదానుషంగాత్ । అన్యాపదేశతోరామ
నామ్నిముక్తిప్రదాయిని । సకృత్సాక్షాద్రామనామకీర్తనంముక్తిదా
యకమ్, కథంనభవతీశాని తస్మాన్నామైవకీర్తయేత్ । తస్మాయస్త
త్పదంయాతి సత్యంసత్యంవదామ్యహమ్ ।

శ్రీరామాయణమాహాత్మ్యసారసంగ్రహే

రత్నమాలికాయాం నారాయణాధ్వరి గ్రథితాయాం

శ్రీస్కాందపురాణోద్భవః

సప్తమరత్నమ్ సంపూర్ణమ్.

శ్రీరామచంద్రార్పణమస్తు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

విద్యాధరోపాఖ్యానమ్.

అష్టమరత్నప్రారంభః. శ్రీశివః । శ్లో । అత్రాప్యుదాహరంతీమ
మితిహాసం పురాతనమ్ । అవంతివిషయే కశ్చిద్బ్రాహ్మణో వేదపార
గః । శ్రుతాధ్యయనసంపన్నో విద్యాధర ఇతి స్మృతః । ధనినాం శ్రోత్రి
యాణాం చ స్వాధ్యాయవ్రతశాలినామ్ । కులే జాతో విశేషేణ స్నా
నపానతత్పరః । స వయస్యైర్ద్విజగణైర్వేదపారగతో ऽపి సః ।
సుకన్యాం శ్రోత్రియగృహే పరిణీయ సుశుచిస్మితామ్ । సుదహాసేతి వి
ఖ్యాతాం శ్యామాంగాం సర్వాంగసుందరీమ్ । స ద్విజో ऽగ్నీన్ స్నాతి కాలే
జుహోతి స్మ విలసతః । ఏవం సతో ద్విజవరో వేదవాదబహిష్కృతైః ।
కదాచిత్కృతసంవాదస్తైస్సఖ్యమరోచత । విషయవైదికా
ధర్మాః శ్రుతిస్మృత్యోరరీకృతాః । పాషండైః కృతసంసర్గః పర
దారపరాయణః । వేశ్యాపతిరభూన్నిత్యం ద్రవ్యత్యాగకృతాదరః ।
ఏవం కనేషు గచ్ఛత్సు విభజ్య భ్రాతృగోధనమ్ । స పిత్ర్యం చ ధనం సకలం
లింగద్విజవేదదూషకః । నష్టేషు ద్రవ్యజాలేషు స్వదారనిరతో ऽభవత్ ।
సాపి తీవ్రవియోగాగ్నిదగ్ధా పతిత్వం చ గతాశుభా । హతా రామేతి విజ్ఞాయ
చిరం సా దివానిశమ్ । విషయాసురరక్తో ऽసౌ హా రామేతి రురో
దహ । హా రామే మమ రామేతి క్వ రామేతి మనోరమే । ఇయం శబ్దం సుబ
హుశః కుర్వన్ సంచరతి క్షితౌ । ఏవం కాలే బహుగతే దశకల్మషపం
జరః । నానుస్మరన్ మహాత్మానం జడవన్మత్తకశ్చ చాపలః । ఏవంభూతం
ద్విజవరం కింకరాః కాలచోదితాః । సంగృహ్య సర్వతః పాశైః కష్ట
ముద్యోగమాస్థితాః । పాశం పాశేషు సంయోజ్య ప్రాణాంస్తేజసి
యోజితాః । తేజస్యాకృష్యమాణేషు తత్రైవ విలయం గతః । విద్యా
ధరమదృష్ట్వా తే స్వగతో బ్రాహ్మణాధమః । ఇతి శంకితచిత్తాస్తే మా
ర్గణం తే స్మ పరస్పరమ్ । మార్గితా బహుకాలం తు దూతా ఖిన్నము
ఖాః శ్రమమ్ । రాజ్ఞే నివేదయామాసుర్బ్రాహ్మణానయనక్రియామ్ ।
యమదూతాః । శ్లో । శృణు పితృపతే స్వామిన్ ద్విజకస్య విచేష్టితమ్ ।
వాక్యమాకర్ణ్య హి నః స్వామిన్ గతాస్మ బ్రాహ్మణాంతకమ్ । బహుశో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

బహుశోయత్నమాస్థాయ బ్రాహ్మణగ్రహణేకృతే । తంతస్కరంచ నాదృష్ట్వా నిరాశాజీవితేవయమ్ । అస్మాకం రక్షస్వ రాజేంద్ర తవాజ్ఞ కారిణోవయమ్ । ఇత్యుక్తోదూతముఖ్యైస్తు చిత్రగుప్తముపాహ్వ యత్ ।యమః । శ్లో । చిత్రగుప్త త్వయాసర్వం జ్ఞాతంసర్వజనస్యచ। ధర్మాధర్మస్వరూపంచ పాపినాంధర్మిణామపి । అస్యవిద్యాధరా ఖ్యస్య బ్రాహ్మణస్యవిచేష్టితమ్ । ఆలోక్యాచక్ష్వగణక పక్షపాత వివర్జితమ్। పత్రజాలంపరామృశ్య చిత్రోవిద్యాధరస్యచ । ప్రోవా చసుమహద్వాక్యం యథావచ్ఛృణుసూర్యజ। చిత్రగుప్తః।శ్లో । జన్మ ప్రభృతివిప్రేణ పరదారాభిమర్శనమ్ । వృషలీగమనంచైవ శూద్ర స్త్రీగమనంకృతమ్ । సూచీకారస్యలలనాం ప్రియాంరజకస్యచ వేశ్యాయాగమనంచైవ కృతంరాగవశాద్భృశమ్ । ఆరూఢపతితాజ్జ తా వర్ధకీకులటాంగనా । రజసోదర్శనాత్పూర్వం వసూఢా బ్రా హ్మణాంగనా । ఊఢాచసమగోత్రాచ వృషల్యః పరికీర్తితాః । యః క రోత్యేకరాత్రేణ వృషలీసేవనంద్విజః । సభైక్షభుగ్జపన్ దేవీం త్రిభిర్వ ర్షైర్విశుద్ధ్యతి । వృషలీగమనాద్విప్రః కుంభీపాకేషుపచ్యతే । పర దారాభిగమనాత్ కాలసూత్రేషుసీద్యతే । అయంవిద్యాధరోవిప్రః పాపినామగ్రణీర్భృశమ్ । అభక్ష్యభక్షణంచక్రే గృంజనానాంచ భక్షణం కలంజకశునానాంచ భక్షణంమాంసభక్షణమ్ । ఏకోద్ది ష్టనవశ్రాద్ధ సపిండప్రేతభోజనమ్ । గోదానగ్రహణాచ్చైవ కృతవాన్ సమహాపాతకీ । యతీనాంనిందకశ్చాయం మహతాంనాశకస్తథా। ఏవమాదీనిపాపాని కృతవాన్ బుద్ధిపూర్వకమ్ । తస్మాద్విదేహనిర్యాణ పదవీంనార్హతిద్విజః । చిత్రగుప్తేనైవముక్తః కాలోదండధరోరుషా। దండంసముద్రాంచసంగృహ్య వేగసోంతికమాగమత్ । ప్రణమ్యాస త్యలోకస్థా చతురాననమబ్రవీత్ ॥ యమః ।శ్లో । భగవన్ దేవదే వేశ మహాపాతకినాంవరః । విద్యాధరః కథంవిప్రః సాయుజ్యంమో క్షమభ్యగాత్ । బ్రహ్మా । శ్లో । ధర్మరాజప్రవక్ష్యామి విప్రస్యచరి తంమహత్ యస్యస్మరణమాత్రేణ జీవన్ముక్తోభవేన్నరః ।। అయం బ్రాహ్మణదాయాదో రామనామసదాస్మరత్ । సహస్రనామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సర్వశో రామనామాత్మకో మనుః । కోటియజ్ఞసహస్రాణాం చంద్రగ్ర
హేత్యయం మనుః । రామేతి రామచంద్రేతి రామభద్రేతి వా మనుం ।
యావజ్జీవం జపేన్మర్త్యో జీవన్ముక్తో న సంశయః । తస్మాత్కౌశిక
గోత్రోద్భీయం జపేన్నైవ పరమం మనుం । రామచంద్రస్య సతతం ముక్తి
మూపసుదుర్లభాం । యమః । శ్లో । అనేనసర్వపాపంచ కృతంబుద్ధి
పురస్సరం । బుద్ధిపూర్వకృతేపాపే ప్రాయశ్చిత్తం నవిద్యతే । పరదా
రపరద్రవ్య పరాన్నగ్రాహిణోపితః । ఏవంభూతస్యపిపాపిస్య కథంముక్తి
ర్భవిష్యతి । బ్రహ్మ । శ్లో । శ్రీరామనామాసదృశ; మచశేచాపిసంగ్ర
హణాత్ । ముక్తింప్రాప్నోతిమనుజః కింపునర్బుద్ధిపూర్వకం । రామశబ్దోచ్చా
రణేజాతే వక్త్రాత్పాపస్యనిర్గమః । మకారశ్రవణేజాతే భస్మీభావం
గమిష్యతి । బ్రహ్మహత్యాసహస్రాణి స్వర్ణస్తేయశతానిచ । సురా
పానశతంచాపి గురుస్త్రీగమనాయుతం । తత్సంయోగశతంచాపి నశ్యం
తేరామకీర్తనాత్ । ప్రళయానలసంపర్కాత్ తూలసంఘఇవస్ఫుటం ।
ఔపాసనేరహితాః పంచయజ్ఞపరాఙ్ముఖాః । సంధ్యావందనహీ
నాశ్చ శుద్ధారామస్యకీర్తనాత్ । అథతుష్వగతజోసక్తా వృషలీగమ
నేరతః । ఉచ్చార్యసలితంరామ శబ్దంముక్తానసంశయః గచ్ఛన్ తిష్ఠ
న్ స్వపన్ శ్వసన్ నృత్యన్ భుంజానో వాపిమానవః । ముచ్యతేరాఘునా
థస్య కీర్తనాన్నాత్రసంశయో ద్విజః । రఘునాథస్యనామాని యేగృణంతి
నరాభువి । విముక్తసర్వపాపాస్తే మోదందేవిష్ణుమందిరే । శివః । శ్లో ।
శృత్వాయమోవిశ స్వజ శ్చవాక్యం సిద్ధార్థకోపశ్చతురాననస్య ।
భృత్యేస్తస్సంయమనీనగాత్పురీం పునస్తథాపిశ్వప్నజం ప్రణమ్య ।
సూతః । శ్లో । భక్తిర్ముక్తివిధాయినీ భగవతః శ్రీరామచంద్రస్య హే లో
కాః కామదుఘాంఘ్రిపద్మయుగళం సేవధ్వమత్యుత్సుకాః । నానా
జ్ఞానవిశేషమంత్రవితతిం త్యక్త్వాసుదూరేభృశం రామంశ్యామతనుం
స్మరారిహృదయేభాంతం భజధ్వంబుధాః ।

అష్టమరత్నమ్ సంపూర్ణమ్.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శుకజనకయోః పూర్వజన్మ వృత్తాంతః.

ఋషయ ఊచుః ॥ శ్లో॥ యైర్నామభిః పురా రామః పూజితో మునిపుంగవైః । తాని నామాని రామస్య సూత నో వక్తుమర్హసి ॥ శ్రీసూతః ॥ శ్లో॥ పురా కైలాసశిఖరే విష్ణుమారాధ్య శంకరః । ఉపవిష్టస్తతో భోక్తుం ద్వాదశ్యామాహ పార్వతీం ॥ శ్రీశివః ॥ శ్లో॥ పార్వత్యేహి మయా సార్ధం భోక్తుం భువనవందితే । తమాహ పార్వతీ దేవి జప్త్వా నామసహస్రకం । తతో భోక్ష్యే మహాదేవ భుజ్యతాం భవతా ప్రభో । తతస్తాం పార్వతీం ప్రాహ ప్రహసన్ పరమేశ్వరః ॥ ధన్యాసి కృతకృత్యాసి విష్ణుభక్తాసి పార్వతి । దుర్లభా వైష్ణవీ భక్తిర్భాగధేయం వినేశ్వరి ॥ రహస్యం మంత్రం తే వచ్మి శతకోటి ప్రవిస్తరే । రామాయణేపి యే గుప్తం శ్రీమన్నామసహస్రకం ॥ ప్రథమం దేవి సారజ్ఞే రామతత్త్వస్తు దుర్లభే । శతకోటిం త్రిధా కుర్యాత్కోటిమాత్రావశేషితాం । తతః కోటిం చ పునస్త్రిధా లక్షమాత్రావశేషితం । తచ్చ త్రేధా తథా కుర్యాచ్ఛిష్టం సాహస్రకం త్రిధా । కృతే శతం తదప్యేవం కృతే దశ విశిష్యతే । తదప్యేకం కృతే త్వేక శ్లోకో నుష్టుప్ప్రశస్యతే ॥ తస్మిన్నపి త్రిధా భక్తే శిష్యతేఽక్షరయోర్యుగం । తద్యుగ్మమేవ దేవేశి రామ ఇత్యక్షరద్వయం ॥ తతో వామ మహారామేతి రమే రామే మనోరమే । సహస్రనామభిస్తుల్యం రామనామ వరాననే ॥ సదా సకృద్వా రామేతి జపేద్భక్త్యా ప్రసన్నధీః । సర్వపాపవిశుద్ధాత్మా సకలం భద్రమశ్నుతే ॥ శ్లో॥ యావంతో వా బద్ధాస్త్రిధా జీవరాశయః । పరిహాసేన వా భక్త్యా సల్లాపార్థేన వైన వా । స్మరన్ రామేతి సతతం జీవన్ముక్తా న సంశయః ॥ అస్మిన్నర్థే కథా కాచిదస్తి పాపప్రణాశనీ । తామేవ కథయిష్యామి విశ్వాసార్థం తవానఘే ॥ పురా రాజా శశిదాసీచ్ఛ్రితపర్మేతి విశ్రుతః । కేశయూధిః త్రిశ్రీమాన్ ఛిఖోయోగాగస్య ధర్మవిత్ ॥ తస్య పుత్రోఽతి మేధావీ వైజంత ఇతి శ్రుతః । శృణోతి శబ్దాన్ వాచా తు మూకః ప్రాచీః కల్మషాత్ । ఏకపుత్రస్తత్పితా తు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పుత్రీమూకత్వశాంతయే । వైదికంలౌకికంయత్నం వివిధంకృతవాన్
ప్రభుః॥ ఏవంసబహుధాయత్నం కుర్వన్నపినృపస్సుధీః। అలబ్ధ్వాప్రత్ప
తీకార మాసీచ్చింతాపరస్సదా ॥ ఏవంకాలేబహౌగతే కదాచిచ్చ
తత్రిపర్వణి । యదృచ్ఛయాగృహంప్రాప్తో నారదోద్భుతదర్శనః ।
తందృష్ట్వాసహసారాజా పూజాంకృత్వాతిభక్తితః । నమస్కారంసు
తేనాపి కారయామాసదీనధీః॥ నమస్యంతంవైజయాంతం దీనాందీనంచ
పార్థివం । నిరీక్ష్యనారదః ప్రాహ తంప్రీత్యాభక్తియంత్రితః॥ శ్రీనా
రదః॥ రాజన్మయ్యతిథౌప్రాప్తే కిందైన్యంతవమేవద । నిస్పృహ
స్సస్పృహోవార్యః పథికః పూజ్యఏవహి । దృష్ట్వాతిథింగృహం
ప్రాప్తం వివర్ణవదనోఽత్రియః । కఠినోక్తికరోపవిపాండు గీథవే
ధ్రువం। గృహేతిష్ఠన్నపిగృహే నాస్తీత్యతిథయేవదన్ । ఘూకోభవే
దదృశ్యసర్ప సర్పోవాజాయతేఖిలే ॥ యతింగృహస్థంవ్రతినం గోవా
వాప్యతిథింనృప । శపన్నసూయయావాచా దరిద్రో రోగవాన్నసః ।
ఏవంప్రసంగాత్తేనోక్తాన్ ధర్మాన్శ్రుత్వానృపోభయాత్ । నార
దంప్రణిపత్యాహ వాక్యంసానునయంశుభం । ధన్యోస్మ్యద్యముని
శ్రేష్ఠ తవాగమనకారణాత్ । తథాపిమమదైన్యస్య కారణంవచ్మిత
చ్ఛృణు । అపుత్రేణమయాకృచ్ఛ్రాత్ప్రాప్తోయంగుణవాన్సుతః ।
శ్రోతాచకింత్వవక్తాస్యా దితిచింతాస్తిమేసదా । తేనకర్మప్రభావేన
శ్రోతాసన్మూకతాంగతః । మమపుత్రస్తన్నిదానం వదమేకరుణా
నిధే । నారదః శ్లో॥ రాజన్తవసుతఃపూర్వం సునందేరభవత్సుతః ।
ప్రసేనజిదితిఖ్యాత స్సూర్యవంశసముద్భవః । సకదాచిద్వశిష్ఠస్యా
శ్రమంగత్వాశుకంశుభం॥ రామేతివాదినంతత్ర దదర్శనృపశిక్షయా ॥
తతఃకౌతూహలాద్రాజా శుకంగురుమయాచత । శిష్యప్రీత్యైదదా
సోపి శుకంనామైకశిక్షితం । తతఃప్రసేనజిత్పశ్చా ద్గృహంప్రాప్యపు
రస్కరం । తన్నామమోచయిత్వాగం కృతవాన్బాహ్యవాదినం ।
లీలాశుకంవిహాయాథ కాలేరాజ్ఞిమృతేపునః । శుకోపిపూ ర్వాభ్యా
సేన వసిష్ఠస్యాశ్రమంయయౌ । ప్రసేనజిచ్ఛుకోగ్రామ నామస్మర
ణాత్పురా । తవాత్మజోభూదధునా మూకోభూన్నామహానతః మో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హంసః రామభక్తస్య ద్వేషకృద్భక్తివిఘ్నకృత్ । చండాలో వా భవం
వేచ్ఛశ్వ ద్వికలాంగోపి వా ధ్రువం । తస్యాసిస్థాశ్రయం గత్వా భిక్షిత్వా
శునమేవ తం । రాజీవం రామరామేతి స్థాపితశ్చైతస్య తాంత్రికే తస్య
వాక్యం తేనాకర్ణ్య రామేతి మధురం శుచిః । తవాత్మజోథ వేద్వత్స
నామ తత్వగోఘునాశితః । ఏవం చిరం రామనామ్నా భావపాద్వాగ్నిమ్నసు
తచ్ఛ్రుత్వా నృపో భూత్వాథ తే రాజ శుకో మార్గస్థ విమ్యతః । ఏవముక్త్వా
తతో రాజ్ఞా పూజితో నారదస్తథా యయావాకాశ మార్గేణ
గాయన్ నారాయణం ముదా ॥ రాజాపి చిత్రవర్మాథ నారదోక్తప్రకా
రతః । చకార సర్వం తేనాథ పుత్రో ప్రవర్తాగతోంసప్రవత్ । ఏకాంకతిప
యేకాలే చిత్రవర్మా సుతం సజే । రాజ్యేభిషిచ్య వృద్ధస్సన్ సపత్నీకో
వనం యయౌ । గతే తాతో వైజయంతో వైజయంతమితిశ్రుతం కార
యిత్వా పురం తత్ర పాలయామాస మేదినీం । అథ కాలే గతే భూరి మ
తోంజో శుకశ్శ్రుతః । మిథిలాయాం ప్రజనకో జ్ఞక్తీ రామతత్వవిత్ ।
శుకస్తు వ్యాసపుత్రోభూ ద్వ్యాసస్తస్యాపవాదవిత్ । శుక ఇత్యభి
ధాంచ కే తేనఖ్యాతోథ వేచ్ఛ్రుతః । సశుకః పూర్వసంబంధం జ్ఞాత్వా
వజనకం గతః । తస్యోపదేశాన్మేదినాస్యం జీవన్ముక్తశ్చచార వై । తస్మా
చ్ఛ్రీరామచంద్రస్య నామకీర్తనతత్పరః సర్వపాతకనిర్ముక్తో జీవన్ము
క్తో భవేద్ధ్రువం ॥ శివః । శ్లో ॥ ఏవం మహాఫలం రామ నామోక్త్వావ్రత
పూర్తయే । భుంక్ష్వ దేవి మయా తేన తవ పాపం న విద్యతే । సూతః ॥
శ్లో ॥ ఏవముక్త్వా శంకరేణ రహస్యం జ్ఞాయ పార్వతి । తథా రామేతి ధా
మోక్త్వా బుభుజే శంభునా సహ । తతో భుక్త్వా మహాదేవీ శర్వేణ సహ
సంస్థితా । ప్రపచ్ఛత మహాదేవం ప్రీతిప్రవణయా గిరా । పార్వత్యు
వాచ । శ్లో ॥ సహస్రనామభిస్తుల్యం రామనామత్వయోదితం తస్మా
పరాణి నామాని సంతి చేత్తాని మే వద । శృణు నామాని వక్ష్యామి రామ
చంద్రస్య పార్వతి । లోకానాం వైదికానాం చ బ్రాహ్మణానాం హితాయ తే । నామా
ని రామచంద్రస్య సహస్రం తేషు చాధికం । తేషు చాత్యంతి ముఖ్యం హి
నామ్నామష్టోత్తరం శతం ॥ విష్ణోర్గౌతమకం నామ సర్వ వేదాంతవను
తం । తాదృఙ్నామసహస్రస్య రామనామసమంమతం ॥ ...

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే । రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః । ఇమం మంత్రం మహాదేవి జపన్నేవ దివానిశం। సర్వపాపవినిర్ముక్తో విష్ణుసాయుజ్యమాప్నుయాత్ । శ్రీసూతః ॥ శ్లో। ఏవముక్త్వా స్వభర్త్రా సా జపంతీ మంత్రం సదా హనుమ్ । ఉపాసషు సుఖేనైవ కైలాసే పతినా సహ । ఏతద్వః సర్వమాఖ్యాతం గుహ్యాద్గుహ్యతమం మహత్ । సదా రామకథామేవ పఠత శృణుతాదరాత్ ॥

ఇతి నవమరత్నమ్ సంపూర్ణమ్.

వసంత నవరాత్రారంభః

తత్రాద్యా దేవతాస్థాపనవిధిః ॥

హరిః ఓం॥ శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం వసంతనవరాత్రవ్రతం కరిష్యమాణశ్చైత్రశుక్లప్రతిపది బ్రాహ్మేముహూర్తే చోత్థాయ స్వగురుధ్యానపూర్వకం శ్రీసీతారామం ధ్యాత్వా ప్రాతః కృత్యం నిర్వర్త్య సపత్నీకస్సుగంధామలకకల్క తైలాభ్యాం మభ్యంగం కృత్వా-ఉష్ణోదకేన స్నాత్వా ధృతకౌశేయ వస్త్రోపవస్త్రస్సకుంకుమ శ్రీచందనాక్షతమాలాభరణై ర్యథావిభవ మలంకృతః॥ - గోమయ రంగద్రవ్యాద్యుపలిప్త దేహలీస్థండిలాభ్యంతరభిత్తిద్వార కవాటస్య రంగవల్ల్యాద్యలంకృతస్య బద్ధవితానధ్వజచూతపల్లవతోరణ పుష్పమాలికస్య ధూపధూపితస్య గృహస్య మధ్యే యథావిభవం నవరత్న ఖచిత సువర్ణరజత గజదంత దార్వాదిభిర్విరచితే। కదలీస్తంభ శాఖావితాన తోరణాద్యలంకృతే శంఖచక్ర హనూమచ్చిహ్న చిహ్నిత ప్రాగ్ద్వారశోభితే శార్ఙ్గబాణగరుడచిహ్నచిహ్నిత దక్షిణద్వారాంచితే-గదాఖడ్గాంగదచిహ్నచిహ్నిత ప్రత్యగ్ద్వారాన్వితే - పద్మస్వస్తిక నీలచిహ్నచిహ్నితో దగ్ద్వారవిరాజితే చతుస్తంభమంటపే-వేద్యాం- ఏ ముద్రాగావృతో భద్రమండలం విలిఖ్య తదుపరి దివ్యసింహాసనం ప్రతిష్ఠాప్య తస్మిన్ విసహితయంత్రోపరి శ్రీసీతా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రా..ం సపరివారంసంస్థాప్యపూజయేత్ । అథైకముద్రారామస్యో
ద్ధరిమండలక్రమః॥ శ్లో॥ తిర్యగూర్ధ్వంపంచదశ రక్తరేఖాః ప్రకల్ప
యేత్ । సీతాప్రక్రమకావక్త్రస్తుదిక్షుప్రకారయేత్ । పఙ్క్తిర్ద్వి
తీయాశ్చైవ తృతీయాయామధోవ్యతే । ప్రథమంహిద్వితీయంచ
చతుర్థంషష్ఠసప్తమే । అష్టమంనవమంచైవ తథైకాదశమంపదం ।
తతశ్చతుర్థ్యాంజ్ఞాహి చతుర్థంషష్ఠసప్తమే । తథైకాదశమంజ్ఞే
యం పంచమాయాః క్రమోధునా ప్రథమంహిద్వితీయంచ చతు
ర్థంషష్ఠసప్తమే । నవమైకాదశేచాపి షష్ఠాయాశ్చక్రమోధునా ।
ప్రథమంహిద్వితీయంచ చతుర్థంషష్ఠముత్తమమ్ । నవమైకాదశేచా
పి సప్తపలాసితా । అథాష్టమీచసర్వా శుభ్రాకార్యాబుధో
త్తమైః । నవమ్యాః ప్రథమంకృష్ణం ద్వితీయంచచతుర్థకమ్ షష్ఠం
హిసప్తమంచాపి నవమందశమంస్మృతమ్ । తథైవద్వాదశంచాపి
దశమ్యాశ్చక్రమోధునా । చతుర్థంచతథాషష్ఠం సప్తమార్కేఽతి
థాసితే । ఏకాదశ్యాశ్చప్రథమం ద్వితీయంహి చతుర్థకమ్ । షష్ఠ
ష్టనవమాస్యైవ దశమార్కేతథాఽస్మితే । ద్వాదశ్యాప్రథమం
కృష్ణంకృష్ణంద్వితీయంహిచతుర్థకమ్ । షష్ఠంచసప్తమంచాపి ష్ట
మంనవమంతథా । దశమార్కేతథాప్రోక్తే కృత్వాస్త్రకృష్ణాంతమో
దశీ । ఏవంబుద్ధ్యాపూరయిత్వా రాజా రామేతివైస్ఫుటః । సితవర్ణాం
రామనామముద్రాయాంహిసరీతిమేరః । ఏవంమండలంకృత్వా ॥
తదాదౌ సిద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం బ్రాహ్మణైః స్వస్తివాచనంకృత్వా
సంకల్పంకుర్యాత్ । తద్యథా । ఆచమ్య - స్వగురుకులదేవతాం
మాతాపితరౌ సమస్తబ్రాహ్మణాంశ్చ నమస్కృత్య సహస్ర
నామాయస్య - దేశకాలౌ సంకీర్త్య - అస్మాకం సహకుటుంబానాం
క్షేమస్థైర్యాయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం సమస్తదురితోపశాం
త్యర్థం చింతితమనోరథసిద్ధ్యర్థం అలక్ష్మీపరిహారద్వారా మహా
లక్ష్మీప్రాప్త్యర్థం నవానాంగ్రహాణాం ప్రసాదసిద్ధ్యర్థం మనో
కాయికమాభిః జ్ఞానజ్ఞానకృతదోషపరిహారార్థం అష్టోత్తరాయా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

ధిసర్వక్రతుఫలసిద్ధ్యర్థం సర్వపవిత్రసమస్తతీర్థస్నాన సకలపుణ్య
క్షేత్ర సందర్శనఫలసిద్ధ్యర్థం, శ్రీరామమంత్రాది మహామంత్రా
నుష్ఠాన పురశ్చర్యాఫలసిద్ధ్యర్థం । చతుర్వేదపారాయణాష్టాదశపు
రాణేతిహాస శ్రవణ ఫలసిద్ధ్యర్థం । పుత్రపౌత్రాద్యవిచ్ఛిన్న
సంతానావాప్త్యర్థం ఆధ్యాత్మికాది తాపత్రయనివృత్త్యర్థం, నష్ట
ద్రవ్యపట్టరాజ్యాదిప్రాప్తిద్వారా నూతనద్రవ్యనూతనరాజ్యప్రాప్త్యర్థం
గజాశ్వాందోళికారథసంపత్సమృద్ధ్యర్థం శ్రీమద్రామాయణష్టా
త శగపట్టాభిషేక ఫలసిద్ధ్యర్థం ధర్మార్థకామమోక్ష చతుర్విధ
పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం, శ్రీమద్వసం
తనవరాత్రోత్సవాఖ్యం శుభకర్మ కరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య । ఆదౌ నిర్వి
ఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం గణపతిపూజాం విఘ్నేశ్వరపూజనం కృత్వా -
అఖండదీపస్థాపనం ఋత్విగ్వరణం దేవతాస్థాపనంచ కరిష్యే । తదంగ
త్వేన విఘ్నేశ్వరం సంపూజ్య । పూర్వాంగతే స్వస్తివాచనేక్షంచ
వాక్యైరత్ర స్వస్తివాచనం కుర్యాత్ । తద్యథా ॥ ఓం మహాంతస్సహకుటుంబా
యశుద్ధివృద్ధ్యభ్యుదయకర్మణే మహాజనాః । నమస్కుర్వాణాయ
అద్యకరిష్యమాణ శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్యస్యకర్మణః పుణ్యా
హం భవంతో బ్రువంతు । ఓం పుణ్యాహం కర్మణోస్తు । ఓం యత్పుణ్యం
నక్షత్రం=పుణ్యాహవదంతు తే । ఓంమహాంసహకుటుంబాయశుద్ధి
వృద్ధ్యభ్యుదయకర్మణే మహాజనాః నమస్కుర్వాణాయాద్యకరి
ష్యమాణ శ్రీరామ నవరాత్రోత్సవాఖ్యకర్మణే స్వస్తి భవంతో
బ్రువంతు ఓం స్వస్తి కర్మణోస్తు । ఓంస్వస్తిన ఇంద్రోవృద్ధశ్రవాః=
బృహస్పతిర్దధాతు । ఓం మహాంతస్సహకుటుంబాయ శుద్ధివృద్ధ్యభ్యు
దయకర్మణే మహాజనాః నమస్కుర్వాణాయాద్యకరిష్యమాణ
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్యస్యకర్మణః ఋద్ధింభవంతో బ్రువంతు
ఓంకర్మఋధ్యతాం । ఋధ్యాస్మహవ్యైర్నమసోపసద్యాః స్వపీరాః ॥
శ్రీరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు । అస్తుశ్రీః కల్యాణంభవంతో బ్రువంతు
అస్తుకల్యాణం ప్రజాపతే నత్వదేతాన్యన్యో విశ్వారయాణాం । పుణ్యా
హవాచనసకల సమృద్ధిరస్త్వితి భవంతో బ్రువంతు పుణ్యాహవాచనఫల

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సమృద్ధిరస్తు । తతః దేవస్య దక్షిణవామపార్శ్వయోః అఖండదీపస్థాప
నంచకుర్యాత్ । అశక్తావేకం దక్షిణభాగ ఏవ స్థాపయేత్ । యథా
అన్యవర్తినా అఖండదీపవర్తిం ప్రజ్వాల్య ॥ శ్లో ॥ భో దీప బ్రహ్మరూపేణ
సర్వేషాం హృదిసంస్థితః । అతస్త్వాం స్థాపయామ్యద్య మదజ్ఞానమపా
కురు । ఇతి ప్రార్థ్య స్థిరీకృత్య । శ్రీమదఖండజ్యోతిః స్వరూప పరబ్ర
హ్మణే నమః ఇతి షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య । ధృవం తే రాజా వరుణో
ధారయతాం । ఇతి నమస్కృత్య ఋత్విగ్వరణం కుర్యాత్ । తదిత్థం ।
అస్మిన్ శ్రీరామ నవరాత్రోత్సవాఖ్యే శుభకర్మణి వసిష్ఠమాచార్యం
త్వామహం వృణే । ఇతి సఫలాక్షతైర్వృణుయాత్ - వృతోఽస్మి కరిష్యా
మీతి ప్రతివచనం । శ్లో । యథాచార్యో వసిష్ఠోభూ దిక్ష్వాకూణాం
పురే పురా తథా రామోత్సవేఽస్మిన్ త్వమాచార్యో భవ సువ్రత । ఇతి
ప్రార్థ్య నమస్కుర్యాత్ । అస్మిన్ శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్య
శుభకర్మణి వామదేవం బ్రహ్మాణం త్వామహం వృణే । పూర్వవద్వర
ణం పూర్వవత్ప్రతివచనం । శ్లో । వామదేవో యథా ఋత్విగ్బ్రహ్మ
యోధ్యాపురే పురా । తథా రామోత్సవేఽస్మిన్ త్వం బ్రహ్మా భవ బుధో
త్తమ । ఇతి ప్రార్థ్య నమస్కుర్యాత్ । ఆచార్యబ్రహ్మాణౌ శ్రీరామ
పూజాహోమాదిషు యుక్తౌ భూయాస్తాం । అస్మిన్ శ్రీరామనవరాత్రో
త్సవాఖ్యే శుభకర్మణి శ్రీరామాయణపారాయణార్థం వాల్మీకిం
త్వామహం వృణే । పూర్వవద్వరణప్రతివచనే । యథా కవిర్వాల్మీకి
రయోధ్యా రామసంసది । తథా రామోత్సవేఽస్మిన్ త్వం రామాయ
ణమనుగాపత । ఇతి ప్రార్థ్య నమస్కుర్యాత్ । స చ శ్రీరామాయణపా
రాయణం కుర్యాత్ । శక్తశ్చేత్సంభవే - అస్మిన్ శ్రీరామనవరా
త్రోత్సవాఖ్యే శుభకర్మణి శ్రీభాగవతపారాయణార్థం శ్రీశుకం త్వా
మహం వృణే - పూర్వవద్వరణప్రతివచనే । శుకరూప ప్రబోధజ్ఞ సర్వ
శాస్త్రవిశారద । ఏతత్కథాప్రకాశేన మదజ్ఞానమపాకురు । ఇతి
ప్రార్థ్య నమస్కుర్యాత్ । అస్మిన్ శ్రీరామనవరాత్రోత్సవాఖ్యే
శుభకర్మణి శ్రీరామతారకమంత్రజపార్థం త్వామహం వృణే ।
ఏవమేవ భగవద్గీతాపారాయణ వేదపారాయణ శ్రీరామతాపిన్యుప

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నిశ్చిత్వా పారాయణదేవీ సప్తశత్యథర్వాత్మ రామాయణాగస్త్యగామా
ధనాదీనాం పారాయణార్థం రుద్రాభిషేకనవగ్రహారాధన హనూ
మన్మంత్ర జపాభిషేకార్థంచ యథాశక్తి యథాసంభవం ఋత్వి
గ్వరణే ఏవమేనోపాః । శ్లో । సర్వేస్వాగచ్ఛతు కుశలా స్సర్వే శ్రీరామ
రూపిణః । స్వస్వకర్మ వినిర్వర్త్య కృతార్థం కురుతాదరాత్ । ఇతి
ప్రార్థ్య సమభ్యర్చ్య తాః సర్వాః వస్త్రాలంకారాదిభిర్యథావిభ
వం మధుపర్కపూజాంకృత్వా మంటపపూజాంకుర్యాత్ । పృథివ్యై
నమః రత్నవేదికాయైనమః సువర్ణమంటపాయనమః ముక్తావితా
నాయనమః - పూర్వద్వారాయనమః - శంఖాయనమః - చక్రాయ
నమః - హనుమతేనమః - దక్షిణద్వారాయనమః - శార్ఙ్గాయనమః
శరేభ్యోనమః - గరుడాయనమః - పశ్చిమద్వారాయనమః - గదాయై
నమః - ఖడ్గాయనమః - అంగదాయనమః - ఉత్తరద్వారాయనమః -
పద్మాయనమః - స్వస్తికాయనమః - నీలాయనమః - ప్రవాళతోర
ణాయనమః - చతుర్ధ్వజేభ్యోనమః - ఇతి మంటపంసంపూజ్య తైరభ్య
ర్చ్య । తన్మధ్యే దేవస్థాపనం కుర్యాత్ । తద్యథా । మహీద్యౌరితి మంట
పాంతర్భూమింసంస్పృష్ట్వా - మహీద్యౌః పృథివీచన = భరీమభిః । ఓష
ధయస్సంవదంతే = పారయామసి - తత్ర సర్వతోభద్రమండలోపరి
దివ్యసింహాసనం సంస్థాప్య తదుపర్యభివస్త్రాణి కౌశేయాని వస్త్రాణ్యాస్త
రణార్థం వితత్య - అభివస్త్రాసువస = దేవనోమ తదుపరి తామ
యంత్రం సంస్థాప్య - నోచేత్ సువర్ణరజత తామ్రపట్టికాభూర్జ
పత్ర పీఠాంచా కస్తూరీకుంకుమపంకేన పతూలస్వర్ణశలాకాదినా యం
త్రంలిఖేత్ । తత్ప్రకారః । మధ్యేషడ్దళం - వృత్తం - అష్టదళం - పునరష్ట
దళం - ద్వాదశదళం - షోడశదళం - ద్వాత్రింశద్దళం - భూగృహం
చతుర్ద్వారశోభితం - ఏవంవిలిఖ్య - ధ్రువంతేరాజావరుణ ఇతి సుము
హూర్తే సంస్థాప్య । ధ్రువంతేరాజా = ధారయతాం - తన్మధ్యే శ్రీసీ
తా ... పతీనాం ఏతచ్ఛ్రీసీతారామసాలగ్రామం వా ప్రతిష్ఠాప్య
స్థితోభవ - సుప్రతిష్ఠితోభవ - వరదోభవ - ప్రసన్నోభవ - ఇతిప్రా
ర్థ్య కరాః సమర్ప్య । శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

డాది పరివారసమేత శ్రీరామచంద్ర పరమాత్మనే నమ ఇతి ప్రతిష్ఠాపనాంగం షోడశోపచార పూజనం లఘుప్రకారేణ కృత్వా । శ్లో। ద్విస్త్రి రామనమస్త్రిస్తే దశకృత్వస్సహస్రధా । శతకృత్వోనంతకృత్వో భూయోభూయోనమోస్తుతే ఇతి నమస్కుర్యాత్ । తత ఆచార్యబ్రాహ్మణాః వక్ష్యమాణ రామార్చనచంద్రికోక్త దశావరణ మహాపూజాం కుర్యుః యంత్రస్థమండలాదిషు ఆవరణదేవతా ఆవాహ్య । పూజయేత్ - అథవా తాభ్యాం సహ స్వయం వా కుర్యాదితి నవరాత్రోత్సవ ప్రక్రియాయాం దేవతాస్థాపనవిధిః ॥

దేవతాస్థాపనవిధి స్సమాప్తః

దశావరణ మహాపూజాక్రమః

అథ రామార్చనచంద్రికోక్త దశావరణమహాపూజావిధిః

హరిః ఓం । శ్లో। రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే । రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః । ఆదౌ ధ్యానం ప్రకుర్వీత వశశ్శుద్ధిరంతరం । అయోధ్యానగరే రమ్యే రత్నమంటపమధ్యమే । ధ్యాయేత్కల్పతరోర్మూలే రత్నసింహాసనం శుభం । తన్మధ్యేష్టదళం పద్మం నానారత్నప్రవేష్టితం । తత్ర శ్రీరామచంద్రాఖ్యం ధ్యాయేత్సురపరాత్పరం । పార్శ్వే సీతయా శ్యామం స్థితస్తత్వత్సుప్రసన్నమనోహరం । దేవాసురమునీంద్రైశ్చ యోగిబృందైశ్చ సేవితం । చతుర్భుజం శంఖచక్ర గదాపంకజధారిణం । కిరీటహారకేయూర కర్ణకుండలమండితం । దేవతాగురుమంత్రాణాం భావయేదైక్యమాత్మనా । ఏవం ధ్యాత్వా నమస్కృత్య మనస్యేవ రఘూత్తమం । తదనుజ్ఞాం తతో లబ్ధ్వా బాహ్యపూజాం సమారభేత్ । ఆగమార్థంతు దేవానాం గమనార్థంతు రక్షసాం । కుర్యాద్ఘంటారవం తత్ర దేవతాహ్వానలాంఛనం । యో దేవః పూజకశ్చైవ పూజాద్రవ్యాణి తత్ఫలం । ప్రాణబుద్ధ్యాదికం సర్వం తస్మై పరమాత్మనే నమః । అనేనమనునా పఠిత్వా ద్వారదేవాన్ ప్రపూజయేత్ । ఓం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నమోరామభద్రాయ-గంగణపతయేనమః- సంపవిత్రైనమః - హాం
శివాయనమః- ఐంహ్రీంశ్రీం పరశక్తయేనమః- దీందీపకళానాథాయ
నమః - క్షేంక్షేత్రపాలకాయనమః - ఇతిద్వారపాలాన్ పుష్పాద్యై
రభ్యర్చ్య-పూర్వద్వారే - ద్వారశ్రియైనమః - ఊర్ధ్వేందేహళ్యై
నమః-తదధః-ద్వారస్యదక్షిణవామశాఖయోః-ధాత్రేనమః-విధాత్రే
నమః-గంగాయైనమః-యమునాయైనమః - దక్షిణద్వారే - ద్వారశ్రి
యైనమః-ఊర్ధ్వేం-దేహళ్యైనమః - తదధః - ద్వారస్యదక్షిణవా
మశాఖయోః - భద్రాయనమః - సుభద్రాయనమః - గోదావర్యై
నమః-[illegible]ణ్యైనమః-పశ్చిమద్వారే -- ద్వారశ్రియైనమః - ఊర్ధ్వేం
దేహళ్యైనమః- తదధః ద్వారస్యదక్షిణవామశాఖయోః - చండా
యనమః-ప్రచండాయనమః-రేవాయైనమః - తాపిన్యైనమః - ఉత్త
రద్వారే-ద్వారశ్రియైనమః-ఊర్ధ్వేం - దేహళ్యైనమః - తదధః -
ద్వారస్యదక్షిణవామశాఖయోః- బలాయనమః- ప్రబలాయనమః -
వాగ్న్యైనమః-వేద్యైనమః - శంఖనిధయేనమః - పద్మనిధయేనమః
మకరాయనమః- కచ్ఛపాయనమః ముకుందాయనమః - కుందాయ
నమః-నీలాయనమః - వరా[illegible] నమః - ఇతిచతుర్ద్వారేషుక్రమేణ
నిధిద్వంద్వంసంపూజ్య । గృహోపరి-గృహేశాయనమః- గృహాయ
నమః-కులదేవ్యైనమః-సకలరాజాయఫట్-వినాయకాయఫట్-
పార్ష్ణిఘాతైః(కృత్వా ।శ్లో। అపసర్పంతుతేభూతా యేభూతాభూమి
సంస్థితాః। యేభూతావిఘ్నకర్తార స్తేనశ్యంతుశివాజ్ఞయా । అప
క్రామంతుభూతాద్యాః సర్వేతేభూమిభారకాః । సర్వేషామవిరోధేన
బ్రహ్మకర్మ సమారభే । ఇతిభూతానుత్సార్య - దక్షిణపాదపూర్వం
దేహళీమస్పృశన్ పూజామంటపం ప్రవిశ్య శేషాయనమః విద్యాయైనమః
పీఠాయనమః వాస్తుపురుషాయనమః ఇతిద్వారపూజా । పృథివ్యాః మే
రుపృష్ఠఋషిః-కూర్మోదేవతా-సుతలంఛందః- ఆసనేవినియోగః -
పృథ్విత్వయాధృతాలోకా దేవిత్వంవిష్ణునాధృతా । త్వంచధారయ
మాం దేవి పవిత్రంకురుచాసనం। ఓంభూర్భువస్సువః - అనంతాసనా
యనమః -కూర్మాయనమః- ఆధారశక్తయేనమః - దుర్వాదాయిన[illegible]

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యన్నృసింహో మునమః - ఇత్యుచ్చార్య । కృష్ణాజినదిగ్రీకంబళా దికమాసనం విధాయ । తస్మిన్నుపవిశ్య - ఓం రః అస్త్రాయఫట్ । ఇతి నారాచముద్రయా అష్టదిగ్బంధనం కృత్వా । పూజాద్రవ్యాణి సంపాద్య । గురుపరంపరాం పఠేత్ । శ్లో॥ నారాయణం పద్మభువం వసిష్ఠం శక్తిం చ తత్పుత్ర పరాశరం చ । వ్యాసం శుకం గౌడపదం మహాంతం గోవిందయోగీంద్రమథాస్య శిష్యం । శ్రీశంకరాచార్య మథాస్య పద్మపాదంచ హస్తామలకం చ శిష్యం । తం తోటకం వార్తికకారమన్యానస్మద్గురూన్ సంతతమానతోస్మి । తథా మాధ్వైః వైష్ణవైః స్వస్వగురుపరంపరానుసంధేయా । అనంతరగురుభ్యో నమః । పరమగురుభ్యో నమః - పరమేష్ఠిగురుభ్యో నమః । ఇతి త్రిరానుపూర్వకం గురుత్రియం నమస్కృత్య । ప్రాణాయామస్య పరబ్రహ్మఋషిః - పరమాత్మా దేవతా । దైవీగాయత్రీ ఛందః ప్రాణాయామే వినియోగః । ఓం భూః - సువరోం । దేశకాలౌ సంకీర్త్య । శుభార్థంచ=శుభతిథౌ । శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్రప్రీత్యర్థం యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే । తదంగ కలశారాధనం కరిష్యే । చతురశ్రమండలం కృత్వా । తత్ర కలశం సంస్థాప్య పూజయిత్వా । పంచరుద్రాయ నమ ఇతి దశవారం కలశోదకమభిమంత్ర్య । ప్రణవ మత్స్య ధేను శంఖ గరుడముద్రాః ప్రదర్శ్య । క్రోమిత్యంకుశబీజేన తీర్థాన్యావాహ్య । బ్రహ్మాండోదర తీర్థాని కరైః స్పృష్టాని తే రవే । తేన సత్యేన మే దేవ తీర్థం దేహి దివాకర । యస్య కేశేషు జీమూతా నద్యస్సర్వాంగసంధిషు । కుక్షౌ సముద్రాశ్చత్వారస్తస్మై తోయాత్మనే నమః । కలశస్య ముఖే విష్ణుః - జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు । ఇమం మే గంగే యమునే సరస్వతి ఇత్యభిమంత్ర్య తీర్థకళశం ధ్యాయేత్ । స్వానందకరీమశేషదురిత ధ్వంసాం శశాంకప్రభాం త్ర్యక్షీంచోర్ధ్వకరద్వయేన దధతీం పాశం సృణించ క్రమాత్ । దోర్భ్యాం చామృతపూర్ణకుంభమమలం హస్తాబ్జమాలోమతో గంగాసింధుసరిద్వరాదిరచితా శ్రీతీర్థకళశం భజే । తతః శంఖార్చనం కుర్యాత్ । శంఖపీఠం ప్రక్షాళ్య । రం అగ్నిమండలాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

దశకలాత్మనే శ్రీరామాయార్ఘ్యపాత్రాసనాయనమః - ఆధారం ప్రతిష్ఠాప్య । యంధూమ్రాయైనమః - రంనీలరక్తాయైనమః - లంకపిలాయైనమః - వంవిస్ఫులింగిన్యైనమః - శంజ్వాలిన్యైనమః - షంనిష్ప్రతిరాయైనమః - సంహవ్యవాహిన్యైనమః - హంకవ్యవాహిన్యైనమః - క్షంరౌద్ర్యైనమః - ఉంపహారిణ్యైనమః । ఏతాః కలాః ఆధారోపరిసంపూజ్య । తతః శంఖమూలమంత్రేణసంశోధ్య । ఆధారేనిధాయ । కంభంతపిన్యైనమః - ఖంబంతాపిన్యైనమః - గంఫంసంధిన్యైనమః - ఘంపంబోధిన్యైనమః - ఙంనంకాలిన్యైనమః - చంధంశోషిణ్యైనమః - ఛందంవరిణ్యైనమః - జంథంఆకర్షిణ్యైనమః - ఝంతంవైష్ణవ్యైనమః - ఞంణంవిష్ణువిద్యాయైనమః - టంఢంజ్యోత్స్నాయైనమః - ఠండంహిరణ్యాయైనమః - ఏతాః శంఖేసంపూజ్య । మూలమంత్రముచ్చరన్ శుద్ధోదకేనశంఖమాపూర్య । ఓంసంసోమమండలాయ షోడశకలాత్మనే శ్రీరామాయార్ఘ్యామృతాయనమః । సంపూజ్యతత్రచంద్రమసః షోడశకలాః పూజయేత్ । అంఅమృతాయైనమః । ఆంమానసాయైనమః । ఇంతుష్ట్యైనమః । ఈంపుష్ట్యైనమః । ఉంప్రీత్యైనమః । ఊంరత్యైనమః । ఋంలజ్జాయైనమః । ౠంశ్రియైనమః । ఌంస్వధాయైనమః । ౡంరాత్ర్యైనమః । ఏంజ్యోత్స్నాయైనమః । ఐంహంసవత్యైనమః । ఓంఛాయాయైనమః । ఔంపరిణ్యైనమః । అంవామాయైనమః । అఃఅమాయైనమః । ఇతిసంపూజ్యతస్మిన్ శంఖజలే । గంగేచయమునేచైవ - సన్నిధింకురు । ఇతితీర్థమావాహ్య గంధపుష్పాదిభిరభ్యర్చ్య । శంఖంవామేతరేధృత్వా మూలమంత్రేణాభిమంత్ర్య । చిన్మయంతీర్థంచింతయిత్వా । క్రోమిత్యంకుశ ముద్రయాతీర్థాన్యాకృష్య । బ్రహ్మాండోదరతీర్థాని కరైః స్పృష్టానితేరవే । తేనసత్యేనమేదేవ తీర్థందేహి దివాకర । ఇత్యుచ్చరన్ శంఖముద్రాం చక్రముద్రాంధేనుముద్రాంప్రదర్శ్య । తజ్జలేన దేవస్యమూర్ధ్ని పూజాద్రవ్యేషు ఆత్మనిసించేదితిశంఖప్రతిష్ఠా । అథహైమరజత తామ్రమయపాత్రచతుష్టం పాద్యార్ఘ్యమాచమనార్థం మధుప

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రాఘవేణ । స్వపురతః శంఖం తత్పురతః ఆపాదయేత్ । పాద్యపాత్రే శ్యా
మాకకరూర్వా విష్ణుక్రాంతకమలాని । అర్ఘ్యపాత్రే గంధపుష్పాక్షత
యవకుశాగ్రతిలదూర్వాసర్షపాః । ఆచమనపాత్రే జాతీఫలలవంగ
తక్కోలాని మధుపర్కపాత్రే దధిమధుఘృతాని । ఏతస్మిన్ పాత్రే
వాపాద్యాదీని కల్పయేత్ । సర్వోపచారద్రవ్యాణాం సంభావే తావ
న్నైవహి । నిర్మలేనోదకేనైవ పూరణే తేష్వాహ నారదః । ఇతిపాత్రా
సాదనం । పాత్రాణి చైవమాపాద్య సాలగ్రామ శిలోత్తమం । అర్చయే
త్సామత్రిపాత్రస్థం తతో మంత్రాంగమారభేత్ । ధర్మకందసముద్భూ
తం జ్ఞాననాళం సుశోభనం । ఐశ్వర్యాష్టదళోపేతం పరం వైరాగ్య
కర్ణికం । తస్మిన్ పీఠే చిదాత్మానం చింతయే చ్చిత్స్వరూపిణం । ధ్యా
త్వాను జే చ్చందనాద్యైర్గంధనసై ధూపదీపకైః । భోజనాంతస
రేకించిజ్జ సంకల్ప్య త్వాని వేదయేత్ । హ్యావిష్టానగ తేకుండే త్రికోణే
వహ్నిముజ్జ్వలేత్ । చిద్రూపం వహ్నివేనాథ హుత్వాహంతాదికం
హవిః । మూలమంత్రముచ్చార్య । అహంతాద్యమహం జుహోమి స్వాహా
పూర్ణాహోమాదికం దేవ కృతం యత్తదనుగృహాణ । తేన ప్రీతో భ
వత్వం హో శుద్ధం మే మానసం కురు । నివేదయామి చాత్మానం త్వంగ
తిః పరమేశ్వర । ధ్యానమార్గగతం తేజ ఇత్యుక్త్వాత్మానమర్పయేత్ ।
తన్మయః సచ్చిదానందోభూత్వాతిష్ఠేత్ క్రియత్ క్రియత్ క్షణం । ఓం ఆత్మ
తత్త్వాయనమః - ఓం విద్యాతత్త్వాయనమః - ఓం శివతత్త్వాయనమః
ఇత్యంతరర్చయిత్వా బహిర్యాగం సమారభేత్ । ఆదౌనిఖేద్యం తు రాజంరఘు
నందనవిగ్రహం । సౌవర్ణే రాజతే తామ్రే పీఠే భూర్జే థవా భువి
విన్యాయం తత్తేన చైతూర్ణ దేవతాం ప్రసీదతి । శ్రీరామః పూజితో
యత్ర సీతయా సహ యంత్రికే । యద్దృష్టం తత్క్రోద్దేవ నాత్ర కా
ర్యా విచారణా । మధ్యే షట్కోణం అష్టదళం । పునరష్టదళం ద్వాద
శదళం । షోడశదళం । ద్వాత్రింశద్దళం భూగృహం ఏవం లిఖిత్వా
ఆదౌపీఠపూజాం కుర్యాత్ । స్వవామభాగే । గురుభ్యో నమః - పరం
పరమగురుభ్యోనమః - పరమేష్ఠిగురుభ్యోనమః । - పరాత్పరగురు
భ్యోనమః - ఇత్యభ్యర్చ్య స్వదక్షిణభాగే గం గణపతయేనమః - పర

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్వత్త్యైనమః - దండుగార్ణాయైనమః - కుం క్షేత్రపాలకాయనమః ।
గృహానుష్ఠ్యైవాస్తు పురుషాయనమః - మండూకాయనమః - కాలాగ్ని
రుద్రాయనమః - ఆధారశక్త్యైనమః - కూర్మాయనమః - అనం
తాయనమః - పృథివ్యైనమః - క్షీరసాగరాయనమః - శ్వేతద్వీపాయ
నమః - రత్నమంటపాయనమః - కల్పవృక్షాయనమః - రత్నవేదికా
యైనమః - రత్నసింహాసనాయనమః - ఇత్యభ్యర్చ్య । పీఠపాదేషు ।
ధర్మాయనమః - జ్ఞానాయనమః - వైరాగ్యాయనమః - ఐశ్వర్యా
యనమః - పీఠగాత్రేషు । అధర్మాయనమః - అజ్ఞానాయనమః -
అవైరాగ్యాయనమః - అనైశ్వర్యాయనమః - కర్ణికాయాం । అనం
తకందాయనమః - సంవిన్నాళాయనమః - సర్వతత్త్వదళోరుహాయ
నమః - ప్రకృతిపత్రేభ్యోనమః - వికారకేసరేభ్యోనమః - పంచాశ
ద్వర్ణాఢ్యకర్ణికాయైనమః - రం వహ్నిమండలాయ దశకళాత్మనే
నమః - అం అర్కమండలాయ ద్వాదశకళాత్మనేనమః - సం సోమమం
డలాయ షోడశకళాత్మనేనమః - సత్త్వాయ ప్రబోధాత్మనేనమః - రజ
సే ప్రకృత్యాత్మనేనమః - తమసే మోహాత్మనేనమః - ఆత్మనేనమః -
అంతరాత్మనేనమః - పరమాత్మనేనమః - జ్ఞానాత్మనేనమః - మాయా
తత్త్వాయనమః - కలాతత్త్వాయ నమః - విద్యాతత్త్వాయనమః - పర
తత్త్వాయనమః - ఏతానేకైకశో పరిసంపూజ్య । కర్ణికాయాం - పూర్వా
ద్యష్టపత్రేషు । విమలాయైనమః ఉత్కర్షిణ్యైనమః - జ్ఞానాయై
నమః క్రియాయైనమః యోగాయైనమః ప్రహ్వ్యైనమః సత్యా
యైనమః - ఈశానాయై నమః మధ్యే అనుగ్రహాయైనమః - కర్ణికా
యాం ఓం నమో భగవతే విష్ణవే సర్వభూతాత్మనే వాసుదేవాయ
సర్వాత్మకాయ యోగపీఠాత్మనేనమః పుష్పాంజలిం దద్యాదితి పీఠ
పూజా చైతన్యవిగ్రహం రామం స్థితం హృదయపంకజే । శ్వాసమా
ర్గేణానుగతం చింతయేత్కుసుమాంజలౌ । తత్పాదుకాముద్రయానీయ
మూర్త్యాసం యోజ్య యత్నతః । ఆవాహనాది । సప్తదశముద్రాః
ప్రదర్శయేత్ । ఫలగ్రామే చ స్థావరే నావాహనవిసర్జనే । సాల
గ్రామశిలాయాం తు నిత్యం సన్నిహితో హరిః । అంజలౌ పుష్పాణి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

గృహీత్వా । మూలముచ్చార్య - దాశరథాయ విద్మహే । సీతావల్ల
భాయధీమహి - తన్నో రామః ప్రచోదయాత్ । శ్రీరామాయసా
యుధాయ సవాహనాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ పుష్పాంజలిం
కల్పయామినమః ఇతిస్వహృదిస్థంచిచ్చైప్ర తన్మవిగ్రహం రామంధ్యాత్వా
సమార్గేణ పుష్పాంజలావాగతిం విభావ్యయంతధ్న మూర్తౌ సం
యోజయేత్ పుష్పాంజలిందద్యాత్ । తతః ఆవాహితో భవ స్థాపితో
భవ సన్నిహితో భవ సన్నిరుద్ధో భవ సమ్ముఖో భవ ఇత్యావా
హనీస్థాపినీ సన్నిధీకరణీ సన్నిరోధినీ సమ్ముఖీకరణీ సకలీకరణీ మహా
ముద్రాశ్శంఖచక్రగదాపద్మధేను కౌస్తుభగరుడశ్రీవత్సవనమాలా యో
నిముద్రాస్సప్తదశప్రదర్శయేత్ । అనంతరం సహస్రశీర్షేతి షోడ
శఋగ్భిః షోడశోపచారపూజాం కుర్యాత్ । సహస్రశీర్షేత్యావా
హనం । సహస్రశీర్షా దశాంగులం । శ్రీసీతాసహితం శ్రీరామం
సాంగంసాయుధం సపరివారమావాహయామి । పురుషఏవేదమిత్యా
సనం । పురుషఏవేదగ్ం=తిరోహతి । శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న
హనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరమాత్మనేనమః । రత్నసింహాస
నం సమర్పయామి । ఏతావానస్యేతిపాద్యం । ఏతావానస్యమహి
మా=స్యామృతందివి । శ్రీసీతా=నమః, పాదయోః పాద్యంసమర్ప
యామి . త్రిపాదూర్ధ్వఇత్యర్ఘ్యం, త్రిపాదూర్ధ్వఉదైత్ = నశనేఅభి ।
శ్రీసీతా=నమః, హస్తయోః అర్ఘ్యంసమర్పయామి । తస్మాద్విరా
డిత్యాచమనం, తస్మాద్విరాడజా=మథోపురః । శ్రీసీతా- నమః,
ఆచమనీయంసమర్పయామి । మధుపర్కం సమర్పయామి । అభ్యంజ
నంసమర్పయామి । సుగంధామలకోద్వర్తనం సమర్పయామి । అభి
షేకాంగవస్త్రం సమర్పయామి । నీరాజనం సమర్పయామి । తతః
పంచామృతస్నానం । ఆప్యాయస్వేతిపయసా । దధిక్రావ్ణ్ణ ఇతిద
ధ్నా । శుక్రమసీత్యాజ్యేన మధువాతాఇతిమధునా । తాఃశర్కరా
ఇతిశర్కరయా । యాః ఫలినీరితి నారికేళఫలోదకేన తాళఫలోదకేన
కదళీపనసామ్రజలేన ఇక్షురసేన । గంధద్వారామితి గంధోదకేన
స్వాదుః పవస్వేతికర్పూరాదిసుగంధవాసితజలేన । పుష్పవతీరితిపు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్పోదకేన । హిరణ్యరూప ఇతిస్వర్ణోదకేన । సహిరత్నానీరతోస్న
దకేన యథాసంభవంస్నానం సమర్ప్య। యత్పురుషేణేతి శుద్ధశంఖో
దకస్నానం । యత్పురుషేణ=శ్నగద్ధవిః । శ్రీసీతా=నమః శుద్ధోదక
స్నానం సమర్పయామి । స్నానాంగపంచపూజాం కృత్వానీరాజనం
దత్వా । తతః సువర్ణంఘర్మానువాకేన దశశాంతిభిః అన్యైస్సూ
క్తైర్మంత్రైః పురాణమంత్రైశ్చ యథాశక్తి మహాభిషేకం
కుర్యాత్ । స్నానానంతరం ఆచమనీయందత్వా। కృష్ణాగరుధూపేన
కేశధూపనంపరికల్ప్య । సప్తాస్యాసన్నితివస్త్రం । సప్తాస్యాసన్పరి=
ధయః। శ్రీసీతా=నమః దివ్యపీతాంబరం సమర్పయామి । అనంతరం
పాదుకముద్రియానీయ పూర్వవత్పీఠేస్థాపయేత్ । తంయజ్ఞమితియ
జ్ఞోపవీతం । తాయజ్ఞంబర్హిషి ప్రౌక్షన్ పురుషంజాతమగ్రతః । తేనదేవా అయజంతసాధ్యా ఋషయశ్చయే శ్రీసీతా-నమః,
సువర్ణయజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి । తస్మాద్యజ్ఞాదిత్యాభరణం ।
తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహుతః । సంభృతం-- గ్రామ్యాశ్చయే। శ్రీసీతా-
నమః, కిరీటహారకేయూరకటకకటిసూత్రాంగులీయాది దివ్యాభర
ణాని సమర్పయామి । తస్మాద్యజ్ఞాదిగంధం । తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వహు
తః । ఋచస్సామాని-జజ్ఞిరే। శ్రీసీతా-నమః, దివ్యచందనంసమ
ర్పయామి। తస్మాదశ్వాఇతి తులసీపుష్పాణి । తస్మాదశ్వా - అజావ
యః । శ్రీసీతా-నమః, తులసీదళాని సమర్పయామి । తతఃపుష్పాం
జల్యష్టకందద్యాత్ । అథ రామస్యవామభాగే సీతామంత్రేణ సీతా
మర్చయేత్ । తద్దక్షిణకోణాగ్రేలక్ష్మణ మంత్రేణలక్ష్మణమర్చయేత్
వామపార్శ్వే, శార్ఙ్గాయనమః, శార్ఙ్గమావాహయామి । దక్షి
ణపార్శ్వేశంకరేభ్యోనమః, శరానావాహయామి । ఏవమభ్యర్చ్య
అనుజ్ఞాంలబ్ధ్వాదశావరణ పూజాంకుర్యాత్ । ఇతి ప్రధానపూజా ।
అథావరణపూజా । షట్కోణే । రాంహృదయాయనమః, రీంశిరసే
స్వాహా, రూంశిఖాయైవషట్, రైంకవచాయహుం, రౌంనేత్రత్ర
యాయవౌషట్ రః అస్త్రాయఫట్. ఇతిపుష్పైః తైస్సంపూజ్యహస్తౌ
ప్రక్షాళ్య, శంఖోదకేన పుష్పసహితేన । దహస్థైతాన్గ్రహీసంసార

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సర్పాన్మాం శరణాగతమ్ । భక్త్యాసమర్పయే దేవ ప్రథమావరణా ర్చనం । ఇతిసమర్ప్య । పుష్పాంజలిందత్త్వా । శంఖముద్రాం ప్రదర్శ్య । ప్రథమాష్టదళమూలేషు। ఆం ఆత్మనేనమః, నిం నివృత్త్యైనమః, అం అంతరాత్మనేనమః, ప్రం ప్రతిష్ఠాయైనమః, తం పరమాత్మనేనమః, విం విద్యాయైనమః. జ్ఞాం జ్ఞానాత్మనేనమః, హస్తప్రక్షాళనాదికం పూర్వవత్ । దయాబ్ధేత్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్। భక్త్యా సమర్పయే దేవ ద్వితీయావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిందత్త్వా । చక్రముద్రాం । ప్రథమాష్టదళమధ్యే । వాం వాసుదేవాయనమః; శ్రీం శ్రియైనమః, సం సంకర్షణాయనమః, శాం శాన్త్యైనమః, ప్రం ప్రద్యుమ్నాయనమః, రం రత్యైనమః, అం అనిరుద్ధాయనమః, ప్రీం ప్రీత్యైనమః । హస్తప్రక్షాళ్య । దయాబ్ధేత్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్ । భక్త్యాసమర్పయే దేవ తృతీయావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిందత్త్వా । గదాముద్రాం । ప్రథమాష్టదళాగ్రేషు హం హనుమతేనమః, సుం సుగ్రీవాయనమః, భం భరతాయనమః. విం విభీషణాయనమః, లం లక్ష్మణాయనమః, అం అంగదాయనమః, శం శత్రుఘ్నాయనమః, జాం జాంబవంతేనమః। హస్తప్రక్షాళ్య। శంఖోదకేన పుష్పసహితేన । దయాబ్ధేత్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్ । భక్త్యాసమర్పయే దేవ చతుర్థావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిందత్త్వా । పద్మముద్రా। ద్వితీయాష్టదళేషు । ధృం ధృష్టయే నమః, జం జయంతాయనమః విం విజయాయనమః, సుం సురాష్ట్రాయనమః, రాం రాష్ట్రవర్ధనాయనమః, అం అశోకాయనమః, ధం ధర్మపాలాయనమః, సుం సుమంత్రాయనమః। హస్తప్రక్షాళ్య శంఖోదకేన పుష్పసహితేన । దయాబ్ధేత్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్ । భక్త్యాసమర్పయే దేవ పంచమావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిందత్త్వా। శేషముద్రా। ద్వాదశదళేషు । వం వసిష్ఠాయనమః, వాం వాసుదేవాయనమః జాం జాబాలయేనమః గౌం గౌతమాయనమః భం భరద్వాజాయనమః, కౌం కౌశికాయనమః, వాం వాల్మీకయేనమః,

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నాం నారదాయనమః, సం సనకాయనమః, సం సనందనాయనమః
సం సనత్సుజాతాయనమః; సంసనత్కుమారాయనమః। హస్తాపరిత్యా
ళ్య। దయాబ్ధేత్రాహి సంసారసర్పాన్మాంశరణాగతమ్। భక్త్యాసమ
ర్పయే దేవ షష్ఠమావరణార్చనమ్। పుష్పాంజలిందత్వా। కౌస్తుభము
ద్రా॥ షోడశదళేషు। నం నలాయనమః, నీం నీలాయనమః గంగవ
యాయనమః, గం గవాక్షాయనమః; గం గంధమాదనాయనమః
శం శరభాయనమః, మం మైందాయనమః; ద్విం ద్వివిదాయనమః,
కిం కిరీటాయనమః, కుం కుండలద్వయాయనమః। శ్రీం శ్రీవత్సాయ
నమః కౌం కౌస్తుభాయనమః, శం శంఖాయనమః, చం చక్రాయ
నమః, గం గదాయైనమః, పం పద్మాయైనమః। హస్తాపరిత్యాళ్య।
శంఖోదకేన పుష్పసహితేన। దయాబ్ధేత్రాహి సంసారసర్పాన్మాం
శరణాగతమ్। భక్త్యాసమర్పయే దేవ సప్తమావరణార్చనం। పుష్పాం
జలిందత్వా। గరుడముద్రా ద్వాత్రింశద్దళేషు-ధుం ధుంధుమారాయనమః,
ధం ధర్మాయనమః; సోం సోమాయనమః, అం అద్భ్యోనమః, అం అని
లాయనమః అం అనలాయనమః, ప్రం ప్రత్యూషాయనమః, ప్రం ప్రభాసా
యనమః, విం వీరభద్రాయనమః; శం శంభవేనమః; గిం గిరీశాయనమః
అం అజైకపాదాయనమః అం అహిర్బుధ్న్యాయనమః, పిం పినాకీశా
యనమః భుం భువనాధీశ్వరాయనమః, కం కపాలినేనమః, దిం దిక్ప
తయేనమః, స్థాం స్థాణవేనమః, భం భగాయనమః, అం అరుణా
యనమః, సూం సూర్యాయనమః, వేం వేదాంగాయనమః
భాం భానవేనమః ఇం ఇంద్రాయనమః రం రవయేనమః, గం గభ
స్తయేనమః, యం యమాయనమః, హిం హిరణ్యరేతసేనమః
దిం దివాకరాయనమః, మిం మిత్రాయనమః, విం విష్ణవేనమః
ధాం ధాత్రేనమః హస్తాపరిత్యాళ్య శంఖోదకేన పుష్పసహితేన,
దయాబ్ధేత్రాహి సంసారసర్పాన్మాం శరణాగతమ్। భక్త్యాసమర్ప
యే దేవ అష్టమావరణార్చనమ్। పుష్పాంజలిందత్వా, శ్రీవత్సము
ద్రా। వజ్రముద్రా పురే। ఇం ఇంద్రాయనమః రం అగ్నయేనమః,
యం యమాయనమః నిర్‌బుతయేనమః వం వరుణాయనమః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వాం వాయవేనమః, ఈం ఈశానాయనమః, అం బ్రహ్మణేనమః, హిం విష్ణవేనమః, హస్తప్రక్షాళ్య శంఖోదకేన పుష్పసహితేన। దయాబ్ధే త్రాహి సంసారసర్పాన్మాంశరణాగతమ్ । భక్త్యాసమర్పయే దేవ నవ బావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిందత్వా। వనమాలాముద్రా। ద్వితీయభూగృహే। వం వజ్రాయనమః, శంశక్త్యేనమః: దండం దండాయనమః, ఖంఖడ్గాయనమః, పాం పాశాయనమః, ధ్వం ధ్వజాయనమః, గం గదాయైనమః, త్రిం త్రిశూలాయనమః: అం అబ్జాయనమః: చం చక్రాయనమః। హస్తప్రక్షాళ్య । శంఖోదకేన పుష్పసహితేన । దయాబ్ధే త్రాహి సంసారసర్పాన్మాంశరణాగతమ్ । భక్త్యాసమర్పయే దేవ దశమావరణార్చనమ్ । పుష్పాంజలిందత్వా । యోనిముద్రా తృతీయభూగృహే। రాముపార్షదేభ్యోనమః - బహిర్నాగేభ్యోనమః - ఇత్యావరణపూజా । అనేనదశావరణాపూజనేన భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీరామచంద్రస్సుప్రీతో వరదో భవతు । శంఖోదకేన పుష్పసహితేన పూజాంసమర్ప్య । అనంతరమష్టోత్తరనామభిః పూజయేత్ । యత్పురుషమితిధూపమ్ । యత్పురుషంవ్యదధుః=పాదావుచ్యేతే । శ్రీసీతా=నమః - ధూపమాఘ్రాపయామి । బ్రాహ్మణోస్యేతిదీపం - బ్రాహ్మణోస్యముఖ=అజాయత। శ్రీసీతా-నమః- దీపందర్శయామి । ధూపదీపానంతరం ఆచమనీయం సమర్పయామి। సౌవర్ణే రంజతే తామ్రేపాలాశపత్రేవళ్యాం కదళీపత్రేవమంపతే వానిహితం చతుర్విధభోజ్యచోష్యలేహ్యాన్వితం మధుపాన్నం తులసీమిశ్రిత శంఖోదకేన ప్రోక్ష్యమూలేన సప్తవారమభిమంత్ర్య ధేనుచక్రముద్రాః ప్రదర్శ్య-చంద్రమామనస ఇతినైవేద్యం చంద్రమామనసోజాతః-రజాయత శ్రీసీతా-నమః మహానైవేద్యం సమర్పయామి। తతః యవనికాంవిస్తార్య యథాశక్తిమూలమంత్రజపంకృత్వా । మధ్యేమధ్యేపానీయం సమర్పయామి । ఉత్తరాపోశనం సమర్పయామి। హస్తప్రక్షాళనముద్వర్తనార్థం గండూషికజలం పాదప్రక్షాళనం సమర్పయామి శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి । నాభ్యా ఆసీదితి తాంబూలం । నాభ్యాఆసీదంతరి-క్షకల్పయః - శ్రీసీతా-నమః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తాంబూలం సమర్పయామి । ఇదంఫలంమయాదేవ స్థాపితంపురత
స్తవ। తేనమేసఫలావాప్తిర్భవేజ్జన్మనిజన్మని। ఇతిఫలం సమర్పయామి।
హిరణ్యరూపస్సహిరణ్య-దద్యన్నమస్మై - సువర్ణపుష్పదక్షిణాం
సమర్పయామి। వేదాహమేతమితి మంగళనీరాజనం । వేదాహమేతం-
యదాస్తే-ఆర్యప్రజాంమే-పాతయ-శ్రీసీతా-నమః । కర్పూరమంగ
ళనీరాజనం సమర్పయామి ధాతాపురస్తాదితిమంత్రపుష్పం । ధాతా
పురస్తా-అయనాయవిద్యతే । సహస్రశీర్షందేవం సీతా-నమః -
దివ్యమంత్రపుష్పంసమర్పయామి । యజ్ఞేనయజ్ఞమితి ప్రదక్షిణనమ
స్కారాః-యజ్ఞేనయజ్ఞ మయజంత-దేవాః - ప్రదక్షిణంకృత్వా ।
నమోబ్రహ్మణ్య దేవాయ రామాయాకుంఠమేధసే । ఉత్తమశ్లోకధు
ర్యాయ న్యస్తదండార్పితాంఘ్రయే । ఇందీవరదళశ్యామో రామో
రాజీవలోచనః । మానసేవర్తతేయస్య స్తంసీతాంప్రణమామ్య
హం। ధ్యేయఃసదాపరిభవఘ్నమభీష్టదోహం తీర్థాస్పదం శివవిరించి
నుతంశరణ్యం। భృత్యార్తిహంప్రణత పాలభవాబ్ధిపోతం వందేమహా
పురుష తే చరణారవిందం త్యక్త్వాసుదుస్త్యజసురేప్సిత రాజ్యలక్ష్మీం
ధర్మిష్ఠ ఆర్యవచసా యదగాదరణ్యం । మాయామృగందయితయే
ప్సితమన్వధావ ద్వందేమహాపురుష తేచరణారవిందం। ఇతిదండప్ర
ణామః। అనంతరమాదర్శందర్శయేత్ । ఛత్రంధారయేత్ - చామ
రాభ్యాంవీజయేత్ । తతః । పాపోహంపాపకర్మాహం పాపాత్మా
పాపసంభవః । త్రాహిమాంకృపయాదేవ శరణాగతవత్సల । అన్య
థాశరణంనాస్తి త్వమేవశరణంమమ । తస్మాత్కారుణ్యభావేన రక్ష
రక్షజనార్దన। ఇతిప్రార్థనా వైదికైః పౌరాణికైర్మంత్రైర్యథాశక్తి
స్తుత్వా। నృత్యగీతాదికుర్వీత ద్విజదేవాగ్నితుష్టయే । జీనాయ
యుంజీత విప్రఃపాపభియాక్వచిత్ । నృత్యం దర్శయామి--గీతంశ్రావ
యామి- వాద్యంవాదయామి । ఇతినృత్యగీతవాద్యాని। అథపుష్పాం
జలిందత్త్వా కృత్వాత్వాత్మపాదయోశ్శిరః । పాదయోర్దోర్ఘ్రవంధ కా
ఠపిముద్రాం ప్రదర్శయేత్ । తర్జన్యగ్రేంగుష్ఠమూలకం కృత్వా
న్యాంగుళియోజనం । తత్సంపుటితయోఃపాణ్యోర్ముద్రావాసరపక్ష

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రా। అజ్ఞానాదథవాజ్ఞానా దశుభం యన్మయాకృతం। క్షంతుమర్హ
సితత్సర్వం దాస్యేనైవ గృహాణమాం। త్వంమాతాపితరా త్వమేవ
సుహృత్సుతంభ్రాతర శ్రుతసఖాత్వం విద్యాత్వమేవ దారకోశః చరిత్రంత్వం
భాగ్యమత్యద్భుతం। కింభూయసా సకలం సమీహితమితిజ్ఞాత్వా కృపా
లో హరే శ్రీమద్రాఘవ సంప్రసీదభగవన్ త్వత్తః పరంనాస్తిమే।
అపరాధసహస్రాణి క్రియంతేహర్నిశంమయా। దాసోయమితిమాం
మత్వాక్షమస్వరఘునందన। ఇతిక్షమాపణం॥ కాయేనవాచా మన
సేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనావా ననుసృతః స్వభావాత్। కరోమియద్య
త్సకలంపరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి। దివారాత్రౌచ
యత్కర్మజ్ఞానాజ్ఞానా కృతంచయత్। తత్సర్వమర్పయేతుభ్యం
తేనప్రీతోభవప్రభో। సాధువాసాధువాకర్మ యద్యదాచరితంమ
యా। తత్సర్వంభగవన్ విష్ణో గృహాణారాధనంపరం। ఇతి శంఖజలేన
దేవస్య దక్షిణహస్తే కర్మాణ్యర్పయేత్। సత్యపిభేదాపగమేనాథ
తవాహం నమామకీనస్త్వం। సాముద్రోహితరంగః క్వచనసముద్రో
నతారంగః। సోహందాసోనామేతి వామతిర్యప్యద్వ్యధామలా। కర్మ
భిర్మనసబుద్ధ్యేతవాత్యకత్వేన త్వాచ్ఛిలేషువత్। త్వమేవాహమహంచ
త్వం సచ్చిన్మాత్రవపుర్ధరః। అవయోరంతరభ్రాంతి ర్నకర్తవ్యా
జ్ఞబలాత్తవ॥ ఇత్యాత్మార్పణం। త్వయోపభుక్తస్రగ్గంధవాసోలం
కారచర్చితాః। ఉచ్ఛిష్టభోజినోదాసా స్తవమాయాంజయేమహి।
మహాప్రసాద ఇత్యుక్త్వా పరమప్రీతిపూర్వకం। తచ్ఛేషం గంధపు
ష్పాది సమ్యగాత్మని ధారయేత్। ఇతిశేషగ్రహణం మంత్రహీ
నం క్రియాహీనం భక్తిహీనంజనార్దన। యత్పూజితంమయాదేవ
పరిపూర్ణంతదస్తుమే। ఇతిపుష్పాంజలిందత్వా సంహృత్యావరణా
హరా; భక్త్యాసంశోధితం స్వాంతం విశవిశ్రామహేతవే। హృత్పు
ద్మకర్ణికామధ్యే సీతయాసహరాఘవః। నివసత్వం సురశ్రేష్ఠ సర్వై
రావరణైస్సహ। ప్రార్థ్యైవంపాదుకేదత్వా సాంగముద్వాసయే
దరిం। ప్రాణాయామంషడంగంచ కృత్వాముద్రావిసర్జయేత్।
అహంరామోనచాన్యోస్మి బ్రహ్మైవాహంనశోకభాక్। సచ్చిదా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

న్దరూపోహం నిత్యముక్తస్స్వభావవాన్ । ఆత్మానంసతతంరామం సంభావ్యవిహరంతియే । నతేషాందుష్కృతంకించి త్సుకృతంవాన చాపదం । ఇతివిసర్జనం । యస్యస్మృత్యాచనామోక్త్యా తపఃపూజాక్రియాదిషు । న్యూనం సంపూర్ణతాంయాతి సద్యోవందేతమచ్యుతం । అనేన యథాసంభవషోడశోపచారపూజనేన దశావరణపూజనేనచ భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్నహనూమత్సమేతః శ్రీరామచంద్రస్సుప్రీతోవరదోభవతు । శ్లో । దేవదేవ జగన్నాథ శంఖచక్రగదాధర । దేహిరామమమానుజ్ఞాం తవతీర్థనిషేవణే । లబ్ధ్వానుజ్ఞాం తతస్తీర్థం పాత్రస్థేయంత్రిరాలిఖేత్ మంత్రైర్మూలాదిభిశ్చాత్వా పశ్చాత్సంప్రమథాపవాం । శ్లో । అకాలమృత్యుహరణం సర్వవ్యాధినివారణం । సర్వపాపప్రశమనం రామపాదోదకంపిబేత్ । ఇతితీర్థంపిబేత్ । శ్లో । సాలగ్రామశిలాతోయమపీత్వాయస్తుమస్తకే । ప్రక్షేపణంప్రకుర్వీత బ్రహ్మహాసోనిగద్యతే । విష్ణోపాదోదకంపీతం కోటిజన్మాఘనాశనం । తదేవాష్టగుణంపాపం భూమౌబిందునిపాతనాత్ । ఇతితీర్థప్రాశనం । శ్లో । యాదృష్టానిఖిలాఘసంఘశమనీ స్పృష్టావపుఃపావనీ రోగఘ్నీహ్యభివందితామల జలాసిక్తాంతకత్రాసినీ । ప్రత్యాసత్తివిధాయినీభగవతః కృష్ణస్యసంరోపితాన్యస్తాతచ్చరణేవిముక్తిఫలదాస్యైతులస్యైనమః । ఇతితులసీదళగ్రహణం । అనంతరంతదంగ బ్రాహ్మణసువాసినీపూజాంకుర్యాత్ ।

శ్రీరామార్చనచంద్రికోక్త రామదశావరణ

పూజావిధి స్సమాప్తః

తత్రకారికావళిః

తత్వసంగ్రహరామాయణే । పార్వత్యువాచ । శ్లో । దేవదేవమహాదేవ కరుణాకరశంకర । రామపూజావిధానంచ ప్రతిమాదిషు మేవద

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీపరమేశ్వరః । శ్లో ॥ రామపూజావిధానస్యనాంతోఽస్తి శుభదర్శనే ।
ఋషిభిర్బహుధోక్తత్వా ద్వేదైశ్చవివిధైస్తథా । తథాపివక్ష్యేరా
మస్య పూజావిధిమనుత్తమం । యస్యశ్రవణమాత్రేణ సత్పూజా
ఫలభాగ్భవేత్ । స్వగృహ్యోక్తవిధానేన ద్విజత్వంప్రాప్యమానవః ।
సకాశాత్సద్గురోర్మంత్రం లబ్ధ్వామద్భక్తిసంయుతః । తేనసందర్శితవిధి
స్తతోరామంసమర్చయేత్ । హృదయేవానలేవాగ్నౌ ప్రతిమాదౌ
విభావసౌ । సాలగ్రామశిలాయాంవా పూజయేత్తమతంద్రితః ।
ప్రాతఃస్నానంప్రకుర్వీత ప్రథమందేహశుద్ధయే । వేదతంత్రోదితై
ర్మంత్రైర్మృల్లేపనవిధానతః । సంధ్యాదికర్మయన్నిత్యం తత్కు
ర్యాద్విధినాబుధః । ఆదౌధ్యానంప్రకుర్వీత మనశ్శుద్ధికరంపరం ।
అయోధ్యానగరేరమ్యే రత్నమంటపమధ్యమే । ధ్యాయేత్కల్పతరో
ర్మూలే రత్నసింహాసనంశుభం । తన్మధ్యేష్టదళంపద్మం నానారత్న
పరివేష్టితం । తత్రశ్రీరామచంద్రాఖ్యం ధ్యాయేత్తేజఃపరాత్పరం ।
పరిక్రుత్యాసీతయాశ్యామం స్థిత్యుత్పత్త్యప్యయాపహం । దేవాసురము
నీంద్రైశ్చయోగిబృందైశ్చసేవితం । చతుర్భుజంశంఖచక్రగదాపం
కజధారిణం । కిరీటహారకేయూరరత్నకుండలమండితం । దేవతాగురు
మంత్రాణాం భావనేదైక్యరూపాత్మనా । ఏవంధ్యాత్వార్చయిత్వాచ
మనసైవరఘూత్తమం । తదనుజ్ఞాంతతోలబ్ధ్వా బాహ్యపూజాం
సమాచరేత్ । ఆగమార్థంతుదేవానాం గమనార్థంతురక్షసాం ।
కుర్యాద్ఘంటారవంతత్ర దేవతాహ్వానలాంఛనం । యోదేవఃపూజక
స్యార్థ పూజాద్రవ్యాణిరక్షితం । ప్రాణబుద్ధ్యాదికంసర్వం తస్మైరా
మాత్మనేనమః । అనేనమనునానత్వా ద్వారదేవాన్ప్రపూజయేత్
ఓంనమోరామభద్రాయ గంగణేశాయతేనమః । సంసవిత్రేహరాంశ
వాయ ఐంహ్రీంశ్రీం పరశక్త్యై । దీనదీనానాథాయనమః । క్షేంక్షేత్ర
పాలాయనమః । పుష్పాక్షతాదిభిఃపూజ్య శ్రీరామద్వారదేవతాః ।
పట్ద్వార్శ్రిప్రభృతీన్ స్వాంస్వాం ప్రతిమాద్యర్చయేత్సుధీః । దార
శ్రియైనమఃశోభాఢ్యం దపన్నైవధత్తః । ద్వారస్యపశ్చిమస్యాథ
శాఖయోర్దక్షవామయోః । ధాత్రేవిధాత్రేగంగాయై యమునాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చపూర్వతః । ధాత్రియచ సుధాత్రీచ గోదాంకృష్ణాంచదక్షిణే । చండాయప్రచండాయ రేవాంతాపీంచపశ్చిమే । బలాయప్రబలాయేతి వాణీంవేణీంతథోత్తరే । శంఖపద్మనిధిద్వావ్యం చతుర్ద్వారేషుపూజయేత్ । ద్వారేష్వేవంసంపూజ్య గృహాంపరితతో యజేత్ । గృహేశాయగృహాయాథ శ్రీదేవ్యైనమోనమః । నిస్సార్యవిఘ్నసంఘాతం పార్ష్ణిఘాతం సమాచరేత్ । దేహళిమస్పృశన్ దక్షపాదపూర్వంప్రవిశ్యచ । శేషాయదివ్యాశ్రితాయ వాస్తుపుంసేనమోరంయేత్ । కృష్ణాజినంవ్యాఘ్రచర్మ కౌశేయాదివినిర్మితమ్ । వస్త్రాసనంచకంబళంవా కల్పయేదాసనంతతః । నివిశ్యతస్మిన్నాదౌతు పాత్రాసాదనమాచరేత్ । సంపాద్యవివిధైః పుష్పైః పూరితాంపుష్పపేటికామ్ । తులసీపద్మజాత్యాద్యైః మాలైర్బహువిధైరపి । స్వపురోదక్షిణేశుద్ధతీర్థవారిసుపూరితమ్ । కలశంస్వపురోవామభాగేతువినియోజయేత్ । అన్యాన్యపిపూజాద్రవ్యాణి పురస్తాదేవనిక్షిపేత్ । స్వసంప్రదాయానురోధాం నత్వాగురుపరంపరామ్ । దేశకాలౌచసంకీర్త్యశ్రీరామపూజాంసమారభేత్ । చతురశ్రంత్రికోణంచ షట్కోణంమండలంలిఖేత్ । తన్మధ్యేకలశంన్యస్య వారుణంప్రజపేన్మనుమ్ । ఆలంకృత్యతతఃకుంభం గంధపుష్పాక్షతాదిభిః । దశవారస్తుగాయత్రీనిమన్త్ర్యకలశోదకమ్ । ప్రణవాద్యాదశావృత్త్యా ప్రోచ్చరన్నభిమన్త్రయేత్ । తతశ్చధేనుఃశంఖాని గారుడాఖ్యాఃప్రదర్శయేత్ । క్రోమిత్యంకుశబీజేన తీర్థాన్యాకృష్యమన్త్రలాత్ । బ్రహ్మాండోదరతీర్థాని కరైఃస్పృష్టాని తేరవే । తేనసత్యేనమేదేవ తీర్థన్దేహిదివాకర । యస్యకేశేషుజీమూతా నద్యస్సర్వాంగసన్ధిషు । కుక్షౌసముద్రాశ్చత్వారస్తస్మైతోయాత్మనేనమః । కలశస్యేతిమన్త్రేణ ఋగ్వేదఇతిమన్త్రితః । ఇమంమేఇతిమన్త్రేణ యాఃప్రవతఇతిమన్త్రితః । సర్వేసముద్రామన్త్రేణ గంగేతియమునేతిచ । ఇత్యాదిమన్త్రైఃసమంత్ర్యకలశస్థోదకంబుధః । సమాహితమనాభూత్వా ధ్యాయేత్తీర్థాధిదేవతామ్ । సర్వాసన్నకేమ శేషదురిత ధ్వంసాంశశాంకప్రభామ్ । త్ర్యక్షీంఖ్యోకరద్వయేన దధతీంపాశంసృణించక్రమాత్ । దోర్భ్యాంచా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఘృతపూర్ణకుంభమతులం ముక్తాఫలమథో గంగాసింధుసరి
ద్వారాదిరచిత శీతీర్థశంక్త్రంభజే । శంఖంపీఠంతు సంపూజ్య మూల
మంత్రేణమంత్రవిత్ । సంస్థాప్యపూజయేత్తత్ర వహ్నేర్దశకలాః
శుభాః అవష్టభ్యతతఃసురభిం శంఖంశంఖాఖ్యముద్రయా । ప్రతిష్ఠా
ప్యస్థాప్యార్కకలాస్తత్సంఖ్యాస్తత్రపూజయేత్ । మూలేనాపూర్య
శంఖేంభః తత్రచంద్రమసఃకలాః । షోడశాభ్యర్చయిత్వాథ తీర్థ
మావాహయేత్తతః । గంధాదిభిరలంకృత్య మంత్రయేన్మూలమంత్ర
తః । శంఖంపాణితలేధృత్వా జపేన్మంత్రంషడక్షరమ్ ॥ చిన్మయంచిం
తయేత్తీర్థమానీయాంకుశముద్రయా । బ్రహ్మాండోదరతీర్థాని
ధేనుముద్రాంప్రదర్శ్యచ । శంఖముద్రాంచక్రముద్రాం గారుడాఖ్యాం
ప్రదర్శయేత్ । పరమీకృత్యయత్నేన పావనంతద్విచింతయేత్ ॥
దేవస్యమూర్ధ్నితత్సించేత్పూజాద్రవ్యాణిచాత్మని । సంప్రోక్ష్య
పూజాద్రవ్యాణి పావనానివిచింతయేత్ । పాత్రాణితత్ర హేమాది
నిర్మితానిజలాంతరే । జలజానివిచిత్రాణి భవంతిహ్యగ్నికాదిషు ।
పాద్యార్ఘమర్ఘ్యదానార్థం మధుపర్కార్థమప్యథ । తథైవాచ
మనీయార్థం న్యసేత్పాత్రచతుష్టయమ్ । ఆత్మనఃపురతఃశంఖం
తత్పురఃస్థాపయేత్తతః । అర్ఘ్యపాత్రాదిపాత్రేషు సంపూర్యసలిలం
శుభమ్ । తత్రార్ఘ్యపాత్రేదాతవ్యా గంధపుష్పాక్షతాయవాః ।
కుశాగ్రేతిలదూర్వాశ్చ సర్వపాత్రార్ఘ్యసిద్ధయే । పాద్యపాత్రేఽపి
దాతవ్యా దూర్వాశ్యామాకమేవచ । అబ్జంచవిష్ణుక్రాంతంచ పాద్య
సిద్ధ్యైప్రయోజయేత్ । తథాచమనపాత్రేతు దద్యాజ్జాతీఫలంశివే
లవంగమపితక్కోలం శస్తూరీచనునీతకమ్ ॥ దధ్నాచమధుసర్పి
భ్యాం మధుపర్కోభవిష్యతి । ఏకస్మిన్నథవాపాత్రే పాద్యాదీనిప్రక
ల్పయేత్ । సర్వోపచారవస్తూనామభావేభావయేద్ధియా । సర్వతే
నోదకేనైవ పూర్ణతామాహ నారదః ॥ యంత్రపూజాంతతఃకుర్యా
న్మనోమలనియంత్రణాత్ । యంత్రమిత్యాహురేతస్మిన్ రామఃపూ
జావిశిష్యతే । త్రిరేఖాపుటమాలిఖ్య మధ్యేతారద్వయంలిఖేత్ ।
తన్మధ్యేబీజమాలిఖ్య తదధఃసాధ్యమాలిఖేత్ । ద్వితీయం త త

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

పార్శ్వే షష్ఠ్యంతం సాధకం తథా। పురుద్వయం చ తత్పార్శ్వే లిఖే
ద్బీజాంతరే రమామ్। తత్సర్వం పరిణవాభ్యాం చ వేష్టయేచ్ఛుద్ధబుద్ధి
మాన్। దీర్ఘభాజిషడస్రేషు లిఖేద్బీజం హృదాదిభిః। కోణపార్శ్వే
రమామాయే తదగ్రేనంగమాలిఖేత్। కోదండం కోణాగ్రాంతరేషు
లిఖ్య మంత్రిభిర్తో గిరమ్। వృత్తత్రయం చాష్టపత్రం సరోజం విలిఖేత్స్వ
రాన్। కేసరేష్వష్టపత్రేషు వర్గాష్టకమథో లిఖేత్। తేషు మాలా
మనోర్వర్ణాన్ విలిఖేదూర్మిసంఖ్యయా। అంతే పంచాక్షరాణ్యే
వం పునరష్టదళం లిఖేత్। తేష్వనారాయణాష్టార్ణం లిఖేత్తత్కేసరే
రమామ్। తద్బహిర్ద్వాదశదళం విలిఖేద్ద్వాదశాక్షరమ్। ఓం నమో
భగవతే వాసుదేవాయ ఇత్యపి। ఆదిక్షాంతాన్ కేసరేషు వృత్తాకా
రేణ సంలిఖేత్। తద్బహిః షోడశదళం లిఖేత్తత్కేసరే హ్రియః। వర్మాస్త్ర
ప్రనతిసంయుక్తం దళేషు ద్వాదశాక్షరమ్। తత్సంధిషీరజాదీనాం
మంత్రాన్ మంత్రీ సమాలిఖేత్। హ్రాం సూం భ్రూం ద్రూం లూం
ఆం జూం జాం చ లిఖేత్సమ్యక్ తతో బహిః। ద్వాత్రింశారం మహా
పద్మం నాదబిందుసమాయుతమ్। విలిఖేన్మంత్రరాజార్ణాన్ తేషు
పత్రేషు యత్నతః। శ్రుత్యానుష్టుభమర్గాహ్యం యదేతత్సాంపరిదా
యకమ్। తత్రైకాదశరుద్రాణాం వసూనాం చ లిఖేత్క్రమాత్।
బీజాని ద్వాదశార్కాణాం ధాతుర్బహ్వాపవట్కృతిః। భూగృహం
వజ్రశూలాఢ్యం రేఖాత్రయసమన్వితమ్। ద్వారోపేతం చ రాశ్యాది
భూషితం ఫణిసంయుతమ్। అనంతో వాసుకిశ్చైవ తక్షః కర్కోటపద్మ
కౌ। మహాపద్మస్తథా శంఖః కులికోష్టౌ ప్రకీర్తితాః। ఏవం మండల
మాలిఖ్య తస్య దిక్షు విదిక్షు చ నారసింహం చ వారాహం లిఖేన్మంత్రద్వ
యం తథా। ఇదం పరాత్మకం యంత్రం ప్రాగుక్తమపి సేవితమ్। సాధ
కానాం మోక్షకరమాయురారోగ్యవర్ధనమ్। అపుత్రాణాం పుత్ర
దం చ బహునా కిమనేన వై। ప్రాప్నువంతి క్షణాత్సమ్యక్ సత్రధర్మా
దికానపి ఇదం రహస్యం పరమమీశ్వరేణాపి దుర్గమమ్। ఏవం యంత్రం
సమాఖ్యాతం న దేయం ప్రాకృతే జనే। గురుదర్శితమార్గేణ స్వబుద్ధ్యా
నైవ తల్లిఖేత్। గుర్వనుజ్ఞాక్రియాస్సర్వా నిష్ఫలా దుఃఖదా ధ్రువమ్।
ఏవం ప్రియే మే రామభక్తః శ్రుత్యుక్తం యంత్రనాయకమ్। విలిఖ్య పూజ

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హేద్వంత్రిం తన్మధ్యేపీఠమర్చయేత్ । స్వస్యాగ్రతో వామభాగే
గురూన్ప్రేయర్చ్య దక్షిణే గణేశంశారదాందుర్గాం క్షేత్రపాలంసమ
ర్చయేత్ । ఆధారశక్తిమారభ్య పీఠమంత్రాంతమర్చయేత్ । అథ
కూర్మశిలారూఢాం శరచ్చంద్రనిభప్రభామ్ । ఆధారశక్తింప్రథమే
త్పాశజద్వయధారిణీమ్। మూర్ధ్ని తస్యాప్సమాసీనం కూర్మంనీలాభమ
ర్చయేత్ । ఊర్ధ్వంబ్రహ్మశిలాసీన మనంతంకుందసన్నిభమ్। యజే
చ్చక్రధరంమూర్ధ్ని ధారయంతంవసుంధరామ్। తమాలశ్యామలాం
తస్మిన్ నీలేందీవరధారిణీమ్ । అభ్యర్చయేద్వసుమతీం స్ఫురత్సాగ
రమేఖలామ్ । తస్యాంక్షీరార్ణవం శ్వేత ద్వీపంచమణిమంటపమ్ ।
యజేత్కల్పతరోర్మూలే వేదికాంమండలోజ్జ్వలామ్ । పశ్చాదభ్యర్చ
యేత్తస్యాం పీఠంధర్మాదిభిఃక్రమాత్ । ధర్మజ్ఞానంచవైరాగ్య
మైశ్వర్యంచయథాక్రమమ్ । ఆనందకందంప్రథమం సంవిన్నాళంస
రోరుహం । తత్త్వంప్రకృతిపత్రాణి వికారమయకేసరాన్ । పంచాశ
ద్వర్ణబీజాఢ్యాం కర్ణికాంపూజయేత్తతః । కలాభిఃపూజయేత్తాన
ధరాం తస్యాంసూర్యేందుపావకాన్ । ప్రణవస్యత్రిభిర్వర్ణై రథఃస
త్త్వాదికాన్గుణాన్ । సత్వంరజస్తమోభ్యర్చ్య శుక్లంరక్తంచకృష్ణ
కమ్, ఆత్మాంతరాత్మాపరమజ్ఞానాత్మానః సమర్చయేత్ । పరతత్వం
త్రిధామాయా విద్యాతత్త్వంసునిర్మలమ్ । నిరంజనాఖ్యంతత్త్వంచ
నిష్కళంకంతథార్చయేత్ । తత్త్వానభ్యర్చ్యనవధా శక్తిస్తతో
ర్చయేత్ । విమలోత్కర్షిణీజ్ఞానాం క్రియాయోగాచపంచమీ ।
ప్రహ్వీసత్యాతథేశానానుగ్రహానవశక్తయః । తతోన్నమోభగ
వతే విష్ణవేతదనంతరమ్ । సర్వభూతాత్మనేచేతి వాసుదేవాయచే
త్యపి । తతస్సర్వాత్మకాయేతి యోగపీఠాత్మనేనమః । మూలయుక్తే
చానేన దద్యాత్పుష్పాంజలింపునః । పౌరుషస్యతు సూక్తస్య షోడశ
ర్గ్భిఃక్రమాత్సుధీః । ఆవాహనాదికాంత్సమ్య గుపచారాన్ప్రకల్ప
యేత్। చైతన్యవిగ్రహంరామం స్థితంహృదయపంకజే । ధ్యాత్వమా
గేనానుకృతం చింతయేత్కుసుమాంజలౌ । పాదుకాముద్రయా
నీయ మూర్తౌసంయోజ్యసిద్ధయా । ముద్రాభిః ప్రదర్శయేత్తత్ర దశ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చావాహనాదికాః । ఆవాహనీస్థాపనీచ సన్నిధీకరణీతథా । సుసన్ని
రోధనీముద్రా సమ్ముఖీకరణీతథా । సంకలీకరణీచైవ మవమద్రా
తథైవచ । శంఖచక్రగదాపద్మ ధేనుకౌస్తుభగారుడాః । శ్రీవత్సంవ
నమాలాంచ యోనిముద్రాంచదర్శయేత్ । ఏతాభిస్సప్తదశభి
ర్ముద్రాభిస్తువిచక్షణః ॥ యోరామమర్చయేన్నిత్యం మోదతేసను
రేశ్వరి । సాలగ్రామేస్థాపరేచ నావాహనవిసర్జనే । సాలగ్రామశి
లాదౌతు నిత్యంసన్నిహితోహరిః । అదౌపుష్పాంజలిందత్వాపాద్యా
దీనితతఃపరమ్ । పాద్యమర్ఘ్యంచాచమనం మధుపర్కంయథోచి
తమ్ । అర్ఘ్యంగోద్వర్తనేకృత్వా మహాస్నానంసమాచరేత్ । అభి
షేకాంగవస్త్రంచ దత్వానీరాజయేత్ప్రభుమ్ । స్నానంపురుషసూ
క్తేన శుద్ధశంఖోదకేనచ క్షీరదధ్యాజ్యమధుభిః ఖండేనచపృథక్పృ
థక్ । నారికేళోదకేనాపి తథాతాళఫలాంబునా । గంధద్రవ్యైశ్చమ
ధుభిస్తథాగంధోదకేనచ । ఇక్షుపేనోదకేనాపి కర్పూరాదిసుగంధి
నా । శతంసహస్రమయుతం యథాశక్త్యభిషేచయేత్ । తతశ్శుద్ధో
దకేనైవ స్నాపయేత్తమనన్యధీః । దత్వాచాచమనీయంచ వాససీప
రిధాపయేత్ । పీఠమానీయసంస్థాప్య పాదుకాముద్రయాహరిమ్ ।
భూషణైర్భూషయేద్యోగ్యై స్తులసీకళమిశ్రితైః । మూలేనచార్పయే
ద్గంధం పుష్పాంజల్యక్షతాంతతః । వామభాగేసమాసీనం సీతాంకాం
చనసన్నిభామ్ । పూజయిత్వాథరామస్య దక్షిణేలక్ష్మణంయజేత్ ।
వామభాగేత్రిణోనస్య శార్ఙ్గందక్షిణకేకరాః । పూజ్యానుజ్ఞాంతతో
లబ్ధ్వా బహిరంగాంస్తథార్చయేత్ । ప్రాగాదిషట్సుకోణేషు హృదా
ద్యంగానివద్యజేత్ । తతః శంఖోదకంపుష్పసహితంగృహ్యహస్తతః ।
దయాబ్ధేత్రాహిసంసార సర్పాన్మాంశరణాగతమ్ । భక్త్యాసమర్పయే
దేవ ప్రథమావరణార్చనమ్ ॥ ఏవందయాబ్ధేత్రాహీతి శ్లోకముచ్చార్య
భక్తిమాన్ । ప్రత్యావరణపూజాంతు రాఘవాయార్పయేత్సుధీః ।
ద్వితీయఆత్మప్రభృతీ న్నష్టాబ్జదళమూలకే । ఆత్మాంతరాత్మపరమ
జ్ఞానాత్మానఃక్రమాద్యజేత్ । నివృత్తించప్రతిష్ఠాంచ విద్యాంశాం
తింపదిక్షుచ । వాసుదేవంశ్రియంసంకర్షణం శాంతిందళాంతరే ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రద్యుమ్నం చరతిం చానిరుద్ధం ప్రీతిం తతో యజేత్ । ప్రథమావృద
ళాంతేషు హనూమంతం చ సూర్యజమ్ । భరతం చాపి పౌలస్త్యం లక్ష్మ
ణం చాంగదం క్రమాత్ । శత్రుఘ్నం జాంబవంతం చ చతుర్థావరణే
యజేత్ । ధృష్టిం జయంతం విజయం సురాష్ట్రం రాష్ట్రవర్ధనమ్ ।
అశోకం ధర్మపాలం చ సుమంత్రం పంచమావృతౌ । ద్వితీయావృతదళే
త్వేవం మంత్రిణః పూజయన్మంత్రవిత్ । ఋషీన్ షష్ఠావృతౌ పశ్చాద్యజే
ద్ద్వాదశపత్రకే । వసిష్ఠం వామదేవం చ జాబాలిం గౌతమం క్రమాత్ ।
భరద్వాజం కౌశికం చ వాల్మీకిం నారదం తథా । సనకం చ సనందం చ
సనాతనముపయజేత్ । సనత్కుమారం ప్రాగాది రామమంత్రప
రాయణః । సప్తమావరణే పశ్చాత్ షోడశాబ్జేచ హేతుధీః । నలం నీ
లం చ గవయం గవాక్షం గంధమాదనమ్ । శరభం చ కపిం మైందం ద్వి
విదం దధిముఖం యజేత్ । కిరీటకుండలం శ్రీమత్ శ్రీవత్సకౌస్తుభం తథా ।
శంఖచక్రం గదాపద్మం షోడశాబ్జే చ పూజయేత్ తతః । ధ్రువో ధర్మశ్చ సో
మశ్చ ఆపశ్చైవానలోఽనలః । ప్రత్యూషశ్చ ప్రభాసశ్చ వసవోఽష్టౌ ప్ర
కీర్తితాః । వీరభద్రశ్చ శంభుశ్చ గిరీశశ్చ మహాయశాః । అజైకపాద
హిర్బుధ్న్యః పినాకీ చాపరాజితః । భువనాధీశ్వరశ్చైవ కపాలీ చ ది
శాంపతిః స్థాణుర్భగశ్చ భగవాన్ రుద్రాశ్చైకాదశ స్మృతాః ।
అరుణః పూషా గభస్తి వేదాంగో భానురింద్రో రవిస్తథా । గభస్తీశ యమ
స్స్వర్ణరేతాశ్చాథ దివాకరః । మిత్రో విష్ణురితి ప్రోక్తా ధాతా చైవా
దిత్యాః క్రమాత్ । ద్వాత్రింశత్పత్రకేష్వేతాన్ సప్తమావరణేఽర్చయేత్ ।
భూగృహే సప్తమే పూజ్యా ఇంద్రాద్యా నవమావృతౌ । తదస్త్రాణి భూ
గృహేన్యస్మిన్ దశమావరణే యజేత్ । పూర్వపశ్చిమయోర్విష్ణుం
విధిం యంత్రాద్బహిః క్రమాత్ । శ్రీరామపార్షదానష్టౌ నాగా
పూర్వాదితో యజేత్ । నామమంత్రైర్నమస్కారశ్చతుర్థ్యాఖ్యైః
ప్రపూజయేత్ । దశావరణపూజేయం కర్తవ్యా రాఘవార్చకైః ।
స రామో భుక్తిమాప్నోతి నిష్కామో ముక్తిభాగ్భవేత్ । ఏవం సాపా
ర్చనాంకతు పశ్చాద్యోగః శివే । తస్య యంత్రాంతరం నాస్మిం
పూజార్థం వచ్మి తచ్ఛృణు । తత్ర కారికావళి స్సమాప్తః.

———

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామలఘుయంత్రోద్ధారవిధిః

శ్లో॥ ఆదావష్టకోణమాలిఖ్య తిస్రభిశ్చాష్టపత్రికమ్ । లిఖ్య పూర్వోక్తమార్గేణ తన్మధ్యే పీఠముచ్ఛ్రయేత్ । తతః క్రమాద్రాఘవస్య కుర్యాత్ప్రాణప్రతిష్ఠాపూజనమ్ । తద్వామభాగే వై దేవీం సీతాం తన్మంత్రతో యజేత్ । దక్షిణే లక్ష్మణః పూజ్యో రాఘవస్యాత్మమంత్రతః । త్రికోణవామే శార్ఙ్గం చ యజేద్దక్షిణకే శరాన్ । ప్రాగాదిషట్కోణేషు హృదాద్యంగాని పూజయేత్ ॥ హనూమంతం చ సుగ్రీవం భరతం చ విభీషణమ్ । లక్ష్మణాంగదశత్రుఘ్నాన్ జాంబవంతం దళాదిషు । ధృష్టిం జయంతం విజయం సురాష్ట్రం రాష్ట్రవర్ధనమ్ । అశోకం ధర్మపాలం చ సుమంత్రం దళమధ్యతః । దళాగ్రే లోకపాలాంశ్చ తదస్త్రాణి తతో బహిః ॥ తతస్సహస్రనామాద్యైరష్టోత్తరశతేన వా । తులసీకుందపద్మాది మాలతీమల్లికాదిభిః ॥ కరవీరైశ్చంపకాద్యైశ్చ రామం సంపూజయేత్తతః । వనస్పతిరసోత్పన్న ఇతి ధూపం నివేద్య చ ॥ సాజ్యం త్రివర్తిసంయుక్తమితి దీపం ప్రకల్పయేత్ । తతో మృష్టం షడ్రసాన్నం భక్ష్యభోజ్యసమన్వితం నైవేద్యం తులసీయుక్తం సంప్రోక్ష్యాస్మై నివేదయేత్ । శాలీభక్తం సుపక్వం శిశిరకరసితం పాయసాపూపసూపం లేహ్యం పేయం సుభోజ్యం సితమమృతఫలం ఖాదిరాద్యం సుఖాద్యం । ఆజ్యం ప్రాజ్యం సమిద్యం నయనరుచికరం జీరకైలామరీచి స్వాదీయం శాకరాజీపరికరమమృతాహారజోషం జుషస్వ । బ్రహ్మేశాద్యైః పరిత ఋషివరైస్సుప్రవిష్టైస్సమేతో లక్ష్మ్యా శింజద్వలయకరయా సాదరం వీజ్యమానః । నర్మక్రీడాప్రహసితముఖై [illegible] భుంక్తే పాత్రే కనకరచితే షడ్రసాన్ శ్రీరమేశ్వరః । గండూషికం జలం దద్యాద్దద్యాదాచమనం తతః । హస్తవాసం సకర్పూరం ముకుటం భూషణాని చ । కుండలాదీని శంఖాది దశముద్రాః ప్రదర్శయేత్ । ధనుర్బాణాఖ్యముద్రే చ దర్శయేద్వామదక్షిణే । లవంగజాతీతక్కోలచూర్ణం క్రముకఖాదిరం । కర్పూరం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తులసీపత్రం తాంబూలంచ సమర్పయేత్ । ఆదర్శయేత్తతాదర్శం కల్పయేచ్ఛత్రచామరే । మహానీరాజనం శ్రీమన్మంగళేశాయకల్పయేత్ । వైదికం మంత్రముచ్చార్య దద్యాత్పుష్పాంజలింతతః । జపేత్ దేవంనమస్కుర్యాత్ ప్రసీదభగవన్నితి । ధ్యేయంసదాపరిభవఘ్నమభీష్టదోహంతీర్థాస్పదంశివవిరించినుతంశరణ్యం । భృత్యార్తిహం ప్రణతపాలభవాబ్ధిపోతం వందేమహాపురుష తేచరణారవిందం ॥ త్యక్త్వా సుదుస్త్యజ సురేప్సితరాజ్యలక్ష్మీం ధర్మిష్ఠఆర్యవచసాయదగాదరణ్యం । మాయామృగందయితయేప్సితమన్వధావద్వందే మహాపురుష తేచరణారవిందం ॥ యచ్ఛౌచనిస్సృతసరిత్ప్రవరోదకేన తీర్థేన మూర్ధ్నివిధృతేన శివశ్శివోఽభూత్ । ధ్యాతుర్మనశ్శమలశైలనిసృష్టవజ్రం ధ్యాయేచ్చిరంభగవతశ్చరణారవిందం ॥ శ్రీరామచంద్ర రఘుపుంగవరాజవర్య రాజేంద్రరామరఘునాయకరాఘవేశ । రాజాధిరాజరఘునందనరామభద్ర దాసోఽహమద్య భవతశ్శరణాగతోఽస్మి ॥ యస్యామలంనృపసదస్సుయశోఽధునాపి గాయంత్యఘఘ్నమృషయో దిగిభేంద్రపట్టం । తన్నాకపాలవసుపాలకిరీటజుష్టం పాదాంబుజంరఘుపతేః శరణం ప్రపద్యే ॥ నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయ రామాయాకుంఠమేధసే । ఉత్తమశ్లోకధుర్యాయ న్యస్తదండార్పితాంఘ్రయే ॥ ఇందీవరదళశ్యామో రామోరాజీవలోచనః । మానసేవర్తతాం తే యస్యాస్త్ర పీఠాంపాణిమామ్యహం । రామమేవంనమస్కృత్య త్రిః ప్రదక్షిణమాచరేత్ । తతస్తుతాం యథాశక్తి శ్రుతిస్మృత్యాదిమంత్రకైః । ఉపచారైః ప్రపూజ్యైవ తీర్థంస్వీకృత్యయత్నతః । తతస్సంప్రోక్ష్యచాత్మానం శ్రీరామంప్రార్థయేత్సుధీః ॥ సత్యపిభేదాపగమే నాథతవాహం నమామకీనస్త్వం । సాముద్రోహితరంగః క్వచన సముద్రోనతారంగః ॥ త్వయ్యేవభక్తిం జనయత్వమేవ మాముద్ధరాస్మాత్కృపయాభవాబ్ధేః ॥ క్లిష్టఽదయాలోఽదయసి తేచేత్త్వరీశహా కర్ణవశాద్గతోఽస్మి ॥ త్వత్పూజనాసన్నగతాహతాతే ధ్యానేనచేతః పరతాహతాతే । స్తుత్యానమానాప్రతాహతాంశే. క్షమస్వసర్వంను మదేవదేవ ॥ దివారాత్రౌచయత్కర్మ జానాజ్ఞానాత్కృతంచయత్ ॥

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తత్సర్వమర్పయేత్తుభ్యం తేన ప్రీతో భవ ప్రభో। ఇతి పుష్పాంజలిం దత్వా
సంప్రార్థ్య వరణార్కహారా। భక్త్యా సంశోధితం స్వాంతం విశ్వవిశ్రామ
హేతవే। ప్రార్థ్యైర్దండవత్పాదుకే దత్వా సాంగముద్వాసయేద్ధరిం।
అహం రామోసదానోస్యస్మిత్యేవం సంచింతయేత్సుధీః। ఆత్మానం సం
తతం రామం సంభావ్య విహరంతి యే। న తేషాం దుష్కృతం కించిత్సు
కృతం వా న చాపదః। త్రికాలమేకకాలం వా యః కుర్యాద్దేవమన్వహం।
షణ్మాసాత్రిణరజాస్యాదం తే ముక్తిమవాప్నుయాత్। ఆరాధనా
సమర్థశ్చేద్దద్యాద్దర్పనసాధనం। యో దాతుం నైవ శక్నోతి కుర్యాద్
దర్పకదర్శనం। నైకం చ యస్య విద్యేత సోధోయాతి న సంశయః।
తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన కుర్యాద్రామార్చనం బుధః। ఏవముక్తమ
యా దేవి రామచంద్రార్చనం శుభం। మయా సమర్పితః సర్వం కిం
భూయః శ్రోతుమిచ్ఛసి ఇతి శ్రీతత్వసంగ్రహరామాయణారణ్యకాండ
ప్రతిపాదిత శ్రీరామదశావరణపూజా కారికావళి ఏవం పూర్వోక్త రీ
త్యా శ్రీరామభక్తస్సర్వదా శ్రీరామదశావరణపూజాం కుర్యాత్ —
అసమర్థశ్చేన్నవరాత్రోత్సవరాత్రౌ వైవమేవ ప్రతివర్షం పరయా
భక్త్యా పూజాం కృత్వా। శ్లో। ఇహ భోగాన్ స్వశక్త్యా భుక్త్వాంతే శ్రీరామ
సాయుజ్యం గచ్ఛతీతి శ్రీరామపాత్రేః పూజావిధి సమాప్తః

ప్రదోషపూజాక్రమః

ఓం। ఆచమ్య। శ్లో। ఆగమార్థం తు దేవానాం గమనార్థం
తు రక్షసాం। కుర్యాద్ఘంటారవం తత్ర దేవతాహ్వానలాంఛనం। యో
దేవః పూజకశ్చైవ పూజాద్రవ్యాణి తత్ఫలం। ప్రాణబుద్ధ్యాదికం స
ర్వం తస్మై రామాత్మనే నమః। ప్రాణానాయమ్య — పృథివ్యాం శుభ
తిథౌ। శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర
ప్రీత్యర్థం ప్రదోషపూజాం కరిష్యే — కలశార్చనం కృత్వా పుష్పం
గృహీత్వా శ్లో। కాలాంభోధర కాంతికాంతమనిశం వీరాసనాధ్యాసితం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ముద్రాం జ్ఞానమయీం దధానమపరం హస్తాంబుజం జానుని । సీతాం పార్శ్వగతాం సరోరుహకరాం విద్యున్నిభాం రాఘవం । పశ్యంతం ముకుటాంగదాదివివిధాకల్పోజ్జ్వలాంగం భజే । ఇతి ధ్యాత్వా మూలమంత్రిముక్త్వా దాశరథాయ విద్మహే సీతావల్లభాయ ధీమహి - తన్నో రామః ప్రచోదయాత్ । శ్రీ రామాయ సాయుధాయ సవాహనాయ సశక్తికాయ సపరివారాయ పుష్పాంజలిం కల్పయామి నమః । ఆవాహయామి విశ్వేశం జానకీవల్లభం హరిం । కౌసల్యాతనయం విష్ణుం శ్రీరామం ప్రకృతేః పరం । ఇతి శ్రీసీతారామం సపరివారమావాహయామి । ఇత్యావాహ్య । శ్లో । రాజాధిరాజ రాజేంద్ర రామచంద్ర మహీపతే । రత్నసింహాసనం తుభ్యం దాస్యామి స్వీకురు ప్రభో । శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరమాత్మనే నమః । రత్నసింహాసనం సమర్పయామి । శ్లో । త్రైలోక్యపావనోసి త్వం నమస్తే రఘునాయక । పాద్యం గృహాణ రాజర్షే నమో రాజీవలోచన । శ్రీసీతా - నమః పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి । శ్లో । పరిపూర్ణ పరానంద నమో రామాయ వేధసే । గృహాణ అర్ఘ్యం మయా దత్తం కృష్ణవిష్ణో నమోస్తుతే । శ్రీసీతా - నమః హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి శ్లో । గృహాణాచమనం నాథ సర్వలోకైకనాయక । బ్రహ్మాండోదరసంస్థోసి నమః శ్రీరఘునాయక । శ్రీసీతా - నమః - ఆచమనీయం సమర్పయామి । శ్లో । పయోదధిఘృతోపేతం శర్కరా మధుసంయుతం । గృహాణ రామ రాజేంద్ర స్నానం పంచామృతాంచితం । శ్రీసీతా - నమః - పంచామృతస్నానం పురుషసూక్తేన శుద్ధోదకస్నానం । శ్లో । సంతప్తకాంచనమయం పీతాంబరమిదం హరే । సంగృహాణ జగన్నాథ రామచంద్ర నమోస్తుతే । శ్రీసీతా - నమః - దివ్యపీతాంబరం సమర్పయామి । శ్రీరామాచ్యుత గోవింద శ్రీధరానంత రాఘవ । బ్రహ్మసూత్రం సోత్తరీయం గృహాణ రఘునాయక । శ్రీసీతా - నమః యజ్ఞోపవీతం । శ్లో । కిరీటహారకేయూర రత్నకంకణమేఖలాః । గ్రైవేయం కౌస్తుభం చ మణికంకణనూపురాః । ఏతాని దివ్యసర్వాణి భూషణాని నరోత్తమ । అహం దాస్యామి సద్భక్త్యా సంగృహాణ జనార్దన । శ్రీసీతా - నమః -

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అనర్ఘ్యరత్నాభరణాని । శ్లో॥ కుంకుమాగరుకస్తూరీకర్పూరోన్మిశ్రచం
దనం। తుభ్యం దాస్యామి దేవేశ శ్రీరామస్వీకురు ప్రభో। శ్రీసీతా=సమః
దివ్యచందనహరిద్రాచూర్ణకుంకుమాది సుగంధద్రవ్యాణి సమర్ప
యామి॥ శ్లో॥ తులసీకుందమందార జాతీపున్నాగచంపకైః । కదంబకరవీ
రైశ్చ కుసుమైశ్శతపత్రకైః। నీలాంబుజైర్బిల్వదలైః పుష్పమాల్యైశ్చ
రాఘవ । పూజయామిభక్త్యాసంగృహాణజనార్దన ।.... పుష్పాణి ।

దశావరణపూజా.

ఓం శ్రీరామాయనమః - ఓం శ్రీసీతాయైనమః =
ఓంలక్ష్మణాయనమః - ఓంశార్ఙ్గాయనమః - ఓం శరేభ్యోనమః - ఓం
హృదయదేవాయనమః - ఓంశిరోదేవాయనమః - ఓంశిఖాదేవాయ
నమః - ఓంకవచదేవాయనమః - ఓంనేత్రదేవాయనమః - ఓంఅస్త్ర
దేవాయనమః - ఓం ఆత్మనేనమః - ఓంనివృత్త్యైనమః - ఓంఅంతరాత్మ
నేనమః - ఓంప్రతిష్ఠాయైనమః - ఓం పరమాత్మనేనమః - ఓం విద్యా
యైనమః - ఓంజ్ఞానాత్మనేనమః - ఓంశాంత్యైనమః - ఓంవాసుదేవా
యనమః - ఓంశ్రియైనమః ఓంసంకర్షణాయనమః - ఓంశాంత్యైన
మః - ఓంప్రద్యుమ్నాయనమః - ఓంరత్యైనమః - ఓంఅనిరుద్ధాయ
నమః - ఓంప్రీత్యైనమః - ఓంహనుమతేనమః - ఓంసుగ్రీవాయనమః
ఓంభరతాయనమః - ఓంవిభీషణాయనమః - ఓంలక్ష్మణాయనమః -
ఓంఅంగదాయనమః - ఓంశత్రుఘ్నాయనమః ఓంజాంబవంతేనమః -
ఓంధృష్టయేనమః - ఓంజయంతాయనమః - ఓంవిజయాయనమః - ఓం
సురాష్ట్రాయనమః - ఓంరాష్ట్రవర్ధనాయనమః - ఓం అశోకాయన
మః - ఓంధర్మపాలాయనమః - ఓంసుమంత్రాయనమః - ఓం వసిష్ఠా
య నమః ఓం వామదేవాయనమః - ఓంజాబాలయే నమః - ఓంగౌత
మాయనమః - ఓంభరద్వాజాయనమః - ఓంకౌశికాయనమః - ఓం
వాల్మీకయేనమః - ఓంనారదాయనమః - ఓం సనకాయనమః - ఓం స
నందనాయనమః - ఓంసనత్సుజాతాయనమః - ఓంసనత్కుమారాయ
నమః - ఓంనలాయనమః - ఓంనీలాయనమః - ఓం గవయాయనమః -
ఓంగవాక్షాయనమః - ఓం గంధమాదనాయనమః - ఓంశరభాయన

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మః - ఓం మైందాయనమః - ఓం ద్వివిదాయనమః - ఓం కిరీటాయనమః ఓం కుండలద్వయాయనమః - ఓం శ్రీవత్సాయనమః - ఓం కౌస్తుభాయ నమః - ఓం శంఖాయనమః - ఓం చక్రాయనమః - ఓం గదాయైనమః - ఓం పద్మాయనమః - ఓం సుగ్రీవాయనమః - ఓం శార్ఙ్గాయనమః - ఓం సోమాయనమః - ఓం అదోక్షనమః - ఓం అనిలాయనమః - ఓం అనలా యనమః - ఓం ప్రత్యూషాయనమః - ఓం ప్రభాసాయనమః - ఓం వీరభ ద్రాయనమః - ఓం శంభవేనమః - ఓం గిరీశాయనమః - ఓం అజైకపా దాయనమః - ఓం అహిర్బుధ్న్యాయనమః - ఓం పినాకీశాయనమః - ఓం భువనాధీశ్వరాయనమః - ఓం కపాలినేనమః - ఓం దిక్పతయేనమః - ఓం స్థాణవేనమః - ఓం భర్గాయనమః ఓం అరుణాయనమః - ఓం [illegible] ర్త్యాయనమః - ఓం వేదాంగాయనమః - ఓం భానవేనమః - ఓం ఇంద్రా యనమః - ఓం రవయేనమః - ఓం గభస్తయేనమః - ఓం యమాయన మః - ఓం హిరణ్యరేతసేనమః - ఓం దివాకరాయనమః - ఓం మిత్రాయ నమః - ఓం విష్ణవేనమః - ఓం ధాత్రేనమః - ఓం ఇంద్రాయనమః - ఓం అగ్నయేనమః - ఓం మాయనమః - ఓం నిరృతయేనమః - ఓం వరు ణాయనమః - ఓం వాయవేనమః - ఓం కుబేరాయనమః - ఓం ఈశానా యనమః - ఓం బ్రహ్మణేనమః - ఓం విష్ణవేనమః - ఓం వజ్రాయనమః - ఓం శక్త్యైనమః - ఓం దండాయనమః - ఓం ఖడ్గాయనమః - ఓం పాశాయ నమః - ఓం ధ్వజాయనమః - ఓం గదాయైనమః - ఓం త్రిశూలాయనమః ఓం అబ్జాయనమః - ఓం చక్రాయనమః - ఓం రామపార్షదేభ్యోనమః - ఓం నాగేభ్యోనమః । శ్రీ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్రపరమాత్మనేనమః । ఇతిసంపూజ్య । అనంతరం శ్రీరా మసహస్రనామభిః అష్టోత్తరశతనామభిర్వా పూజనేత్ । శ్లో। వనస్పత్యు ద్భవైర్దివ్యైర్నానాగంధైస్సుసంయుతః । ఆఘ్రేయస్సర్వదేవానాం ధూపోయం ప్రతిగృహ్యతాం। శ్రీసీతా=నమః ధూపమాఘ్రాపయామి। శ్లో॥ సాజ్యంత్రివర్తిసంయుక్తం వహ్నినాయోజితం మయా। గృహాణ మంగళం దీపం త్రైలోక్యతిమిరాపహం। శ్రీసీతా=నమః-దీపం దర్శ యామి। ధూపదీపానంతరమాచమనీయం సమర్పయామి। శ్లో॥ ఇదం దివ్యా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

న్నమమృతగంరసైష్షడ్భిస్సమన్వితం । శ్రీరామరామరాజేంద్ర నైవే
ద్యం ప్రతిగృహ్యతాం । శ్రీసీతా=నమః । నైవేద్యం సమర్పయామి ॥
శ్లో॥ పూగీఫలైస్సకర్పూరై ర్నాగవల్లీదళైర్యుతం । సచూర్ణం జానకీ
నాథ తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం । శ్రీసీతా=నమః । తాంబూలం
సువర్ణపుష్పదక్షిణాం సమర్పయామి ॥శ్లో॥ మంగళార్థం మహీపాల
నీరాజనమిదం హరే । సంగృహాణ జగన్నాథ రామచంద్ర నమో
స్తుతే శ్రీసీతా=నమః। మంగళనీరాజనం। శ్లో॥ తప్తజాంబూనదేనైవ నిర్మి
తంరత్నభూషితం । మంత్రపుష్పం ప్రదాస్యామి రఘుశ్రేష్ఠ నమో
స్తుతే। శ్రీసీతా=నమః మంత్రపుష్పం । యానికానిచ పాప నిజన్మాం
తరకృతానిచ । తానితానివినశ్యంతు ప్రదక్షిణపదేపదే । శ్రీసీతా=
నమః। ఆత్మప్రదక్షిణం। నమో బ్రహ్మణ్యదేవాయ రామాయాకుం
ఠమేధసే ఉత్తమశ్లోకధుర్యాయ న్యస్తదండార్పితాంఘ్రయే । ఇందీ
వరదళశ్యామో రామో రాజీవలోచనః । మానసేవతే తేయస్యా
స్తాంసీతాం ప్రణమామ్యహం । ద్విస్తే రామనమస్త్రిస్తే దశకృత్వస్స
హస్రధా । శతకృత్వోనంతకృత్వో భూయోభూయో నమోస్తుతే ।
ఇతిదండవత్ప్రణామః ॥శ్లో॥ నృత్యైర్గీతైశ్చ వాద్యైశ్చ పురాణపఠనాదిభిః॥
రాజోపచారైరఖిలై స్సంతుష్టో భవ రాఘవ । రాజోపచారాః ॥ శ్రీసీ
తాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్రఋగ్వేద
మవధారయ। అగ్నిమీళే పురోహితం యజ్ఞస్య దేవమృత్విజం। హోతా
రంరత్నధాతమం ॥ భద్రోభద్రయాసచమాన ఆగాత్స్వసారంజారో
అభ్యేతిపశ్చాత్ । సుప్రకేతైర్ద్యుభిరగ్ని ర్వితిష్ఠన్ రుశద్భిర్వర్ణైరభి
రామమస్థాత్ ॥ భద్రో, రామభద్రో భద్రయా మంగళరూపయా సీత
యాసచమానస్సంపద్యమాన ఆసమంతాదగాత్ ప్రతుర్నియోగవశా
దరణ్యమగాజ్జారః పరదారహర్తా రావణస్స్వసారం మాతృవ
త్పూజ్యాం జగన్మాతరం సీతాం పశ్చాదభ్యేత్యరణ్యగమనానంతరం
సమీపే ఆగతవాననంతరం సేతుబంధనద్వారా రావణేహతే సీతా
ంచాగ్నౌ ప్రవిష్టాయాం విశ్వాసార్థ మగ్నిస్తాంగృహీత్వా రా
మం ఘునాథమభ్యభిముఖే నాస్తాం శుద్ధైత్యభినివేదితవాం స్తతస్సు

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రకీర్తైస్సకలార్తిహారిభిర్ద్యుభిః కాంతిభిరుశద్భిః కమనీయాభిర్వ
స్త్రైర్ణ రాకారవిశేషైశ్చైవవిశిష్టన్యాశేషేణ స్థితవాంస్తస్యైష పరాభ
వతి తస్యోత్తరాభూయుసే సర్వచనాయశుభవచనాయ । ఓంస్వస్తి ।
శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర
యజుర్వేదమవధారయ । ఇషేత్వోర్జేత్వా వాయవస్థోపాయవస్థదే
వోవస్సవితాప్రార్పయతు శ్రేష్ఠతమాయకర్మణఆప్యాయధ్వమఘ్ని
యాదేవభాగమూర్జస్వతీః పయస్వతీః ప్రజావతీరనమీవా అయ
క్ష్మామావస్తేన ఈశతమాఘశగ్ంసో రుద్రస్య హేతిః పరివోవృణ
క్తుధ్రువాఅస్మిన్ గోపతౌస్యాతబహ్వీర్యజమానస్య పశూన్పాహి ।
విష్ణోర్నుకంవీర్యాణిప్రవోచం యః పార్థివానివిమమేరజాగ్ంసియో
అస్కభాయ దుత్తరగ్ంసధస్థం విచక్రమాణస్త్రేధోరుగాయః । ఓం
స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచం
ద్రసామవేదమవధారయ । అగ్నఆయాహివీతయె గృణానోహవ్య
దాతయె । నిహోతాసత్సిబర్హిషి । ఇంద్రోవిశ్వస్యరాజతి । ఇంద్రస్తా
మ ఇంద్రోభ-విశ్వాస్యరా అ=జతిహరా - ఇ - డా - శ్రియశ్రా
యంతీయం శ్రియంనమః - శ్రియామేవతచ్ఛ్రియాంప్రతిష్ఠాపయంతి ।
ఓంస్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరా
మచంద్ర అథర్వణవేదమవధారయ । శన్నోదేవీరభిష్టయ ఆపోభవంతు
పీతయే - శంయోరభిస్రవంతునః । ఓంస్వస్తి । శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశ
త్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర చతుర్వేదోపనిషత్సోవ
ధారయ- ఋగ్వేదే । ఆత్మావాఇదమేకఏవాగ్ర ఆసీన్నాన్యత్కించన
మిషత్స ఐక్షతలోకాన్నుసృజా ఇతి సఇమాన్ లోకానసృజత । ఓం
స్వస్తి। యజుర్వేదే। బ్రహ్మవిదాప్నోతిపరం - తదేషాభ్యుక్తా-సత్యం
జ్ఞానమనంతంబ్రహ్మ। యోవేదనిహితంగుహాయాం పరమేవ్యోమన్ ।
సోశ్నుతేసర్వాన్ కామాన్త్సహ-బ్రహ్మణా విపశ్చితేతి- ఓంస్వస్తి -
సామవేదే । సదేవసోమ్యేదమగ్రఆసీదేకమేవాద్వితీయంతద్ధైకఆహు
రసదేవేదమగ్ర ఆసీదేకమేవాద్వితీయం తస్మాదసతస్సజ్జాయత । ఓం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్వస్తి। అథర్వణవేదే। అథ హైనం భరద్వాజః పప్రచ్ఛ యాజ్ఞవల్క్యం కిం తారకం కిం తరతీతి - స హోవాచ యాజ్ఞవల్క్యస్తారకం దీర్ఘానలం బిందుపూర్వం దీర్ఘానలం పునర్మాయ నమశ్చంద్రాయ నమో భద్రాయ నమ ఇత్యోంతద్బ్రహ్మాత్మక స్సచ్చిదానందాత్మక ఇత్యుపాసితవ్యం - అకారః ప్రథమాక్షరో భవతి - ఉకారో ద్వితీయాక్షరో భవతి - అర్ధమాత్రశ్చతుర్థాక్షరో భవతి - బిందుః పంచాక్షరో భవతి - నాదష్షష్ఠాక్షరో భవతి - తారకత్వాత్తారకం భవతి - తదేవ తారకం బ్రహ్మత్వం విద్ధి - తదేవోపాసితవ్యమితి - తదేవ జన్మ జరామరణ సంసారభయాత్సంతారయతి తస్మాత్తదుచ్యతే తారకమితి। ఓం స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర శ్రీరామాయణమవధారయ। శ్లో। తపస్స్వాధ్యాయనిరతం తపస్వీ వాగ్విదాం వరం। నారదం పరిపప్రచ్ఛ వాల్మీకిర్మునిపుంగవం। రామం విద్ధిపరం బ్రహ్మ సచ్చిదానందమద్వయం। సర్వోపాధివినిర్ముక్తం సత్తామాత్ర మగోచరం। రామం విద్ధి మూలప్రకృతిం సర్గస్థిత్యంతకారిణీం। తస్య సన్నిధిమాత్రేణ సృజామీదమతన్ద్రితా। ఓం స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మ - భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర శ్రీభాగవతపురాణమవధారయ। శ్లో। జన్మాద్యస్య యతోన్వయాదితరతశ్చార్థేష్వభిజ్ఞః స్వరాట్ తేనే బ్రహ్మహృదాయ ఆదికవయే ముహ్యంతియత్సూరయః తేజో వారి మృదాం యథా వినిమయో యత్ర త్రిసర్గోమృషా ధామ్నా స్వేన సదానిరస్తకుహకం సత్యం పరంధీమహి॥ ఓం స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర శ్రీ భారతపురాణమవధారయ। ఊర్ధ్వమూలమధశ్శాఖమశ్వత్థం ప్రాహురవ్యయమ్। ఛందాంసి యస్య పర్ణాని యస్తం వేద స వేదవిత్। ఓం స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పంచాంగమవధారయ। శ్లో। తిథిః శాస్త్రం మహాభాగ్యం [illegible] । చంద్రార్కౌ సాక్షిణౌ యత్ర శ్రౌతస్మార్తాదిసాధనమ్। ఓం స్వస్తి। శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామ ... నమః। ఛత్రం ధారయామి చామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రంభిజయామి । నృత్యం దర్శయామి । గీతం శ్రావయామి । దర్పణం దర్శయామి । సమస్త రాజోపచారాన్ సమర్పయామి । శ్లో॥ అపరాధసహస్రాణి క్రియన్తేఽహర్నిశం మయా । దాసోఽయమితి మాం మత్వా క్షమస్వ రఘునందన ॥ అజ్ఞానాదథవాజ్ఞానాదశుభం యన్మయా కృతమ్ । క్షన్తుమర్హసి తత్సర్వం దాస్యేనైవ గృహాణమామ్ ॥ ఇతి క్షమాపణమ్ ॥ శ్లో॥ హృత్పద్మకర్ణికామధ్యే సీతయా సహ రాఘవ । నివస త్వం రఘుశ్రేష్ఠ సర్వైరావరణైస్సహ । ఇతి హృత్పద్మనివేశనమ్ యస్యస్మృత్యాచ — తదస్తు మే । అనేన ప్రదోషపూజనేన భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీసీతారామచంద్రస్సుప్రీతో...భవతు ఏవం సాయంకాలపూజాం కృత్వా యవనికాం విస్తార్య యథాశక్తి డోలాగీతమంగళగీతాదికం కారయేదితి ప్రదోషపూజావిధిస్సమాప్తః ॥

శ్రీరామాగమోత్సవవిధిః

హరిః ఓం । ఏవం చైత్రశుక్ల ప్రతిపదారభ్య పంచమీపర్యంతం సాయంప్రాతర్యథాశక్తి యథాసంభవం నృత్యగీతవాద్య స్వస్తివాచనపురస్సరం మహారాజవిభూతిభిర్మహాపూజాం కృత్వా విత్తశాఠ్యమకృత్వా సువాసినీబ్రాహ్మణాన్ మధురాదివడ్రసైః భోజయిత్వా తతః షష్ఠ్యాం ప్రాతః శ్రీరామోత్సవః కార్యః । తథాహి । అత్రిదా పూర్వమయోధ్యాయాం యస్మిన్ యస్మిన్ దినే శ్రీరామస్య యద్యదుత్సవాదికం జాతం తస్మిన్ తస్మిన్ దినే తత్తదుత్సవాదీనామిహావశ్యకర్తవ్యత్వాత్తన్నిర్ణయార్థం గోవిందరాజీయ మతే శతీర్థీయాది శ్రీరామాయణ వ్యాఖ్యానానుసారేణ కించిద్విచార్యతే । యథా । వాల్మీకిచరితే ॥ పురా లంకాస్వభూజ్జాతా పద్మకోశసరోవరే । లంకాయాం శివపూజార్థం రావణేన మహాత్మనా । పద్మాన్యాహర్తుకామేన దృష్టా సాతిశుభలక్షణా । తాం దేవీం పద్మమధ్యస్థాం యౌవనస్థామయోనిజామ్ । దృష్ట్వా తు కేయమితి స్మై రావణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ణోవిస్మయాకులః । ప్రహస్తాదిభిరాలోచ్య మంత్రిభిర్మంత్రకోవిదైః ।
నిక్షిప్య తాం పేటికాయాం సింధుమధ్యే వ్యనిక్షిపేత్ । కృతార్థమివ
చాత్మానం మేనేసౌ రాక్షసేశ్వరః । సముద్రమధ్యే నిక్షిప్తానామ్నా
వేదవతీస్మృతా । పేటికాంతఃస్థితా తస్మిన్ మిథిలానగరంతదా । నదీజ
లప్రవాహోన్ని చిరకాల స్థితా హ్యభూత్ । మిథిలాయాః ప్రకంఠ
భూమేరంతర్గతాసతీతి । అవశిష్టాంశవివరణేపాద్మేచ । శ్లో । అథలో
కేశ్వరీలక్ష్మీర్జనకస్యనివేశనే । శుభక్షేత్రే హలోత్ఖాతే సముద్భూ
తా సుమధ్యమా । బాలార్కకోటిసంకాశా పద్మపత్రనిభేక్షణా ।
సర్వలక్షణసంపన్నా నిత్యయౌవనశాలినీ । ధృత్వావక్షసిచార్వంగీ
మాలమమ్లానపంకజామ్ । సీతాముఖాత్సముత్పన్నా సీతేతిభువివిశ్రు
తా । తాం దృష్ట్వాజనకో రాజా మధుశుక్లాష్టమీదినే । ఉద్ధృత్యాపత్య
భావేన పుపోష మిథిలేశ్వరః । జనకస్యకులేరమ్యే సర్వలోకేశ్వరప్రి
యా । వవృధే సర్వలోకస్య రక్షణార్థం సురేశ్వరీతి । ఏవం ప్రతిపాది
తైర్వచనైః శ్రీమత్సచ్చిదానందమూర్తినా జగజ్జన్మాదికారణేన
భగవతా నారాయణేన రావణవధార్థమాదిష్టా శ్రీమహాలక్ష్మీర్యో
గమాయయా వైష్ణవీచిచ్ఛక్తిలక్షణకాయాం పద్మకోశసరోవరే । పద్మ
కోశే నిత్యయౌవనవతీజాతా సతీస్వనాశశంకితేన రావణేన పేటికా
యాంసంస్థాప్య । సముద్రేనిక్షిప్తా సముద్రాద్గంగాస్రోతో విలోమమా
ర్గేణ భూమ్యంతర్జలధారామను వృత్యమిథిలా నగరోపవనభూ
మిం స్వమాయయాప్రవిష్టా యజ్ఞభూశోధనార్థం స్వర్ణలాంగ
లేనకర్షతః సీరధ్వజనామ్నో జనకమహారాజస్యపుత్రీత్వేన ప్రాప్తా
సీతానామ్నా చైత్రశుక్లాష్టమ్యా మిత్యర్థోవలభ్యతే । తతఃసాసీ
తాషడ్వర్షపర్యంతం జనకరాజగృహేస్థితాచాసీత్ । తత్పూర్వమేవ
షష్ఠేవర్షే భక్తరక్షణార్థం భూభారనివారణార్థంచ భగవాన్
నారాయణః పరమాత్మా దశరథరాజగృహే శ్రీరామరూపేణ
చైత్రశుక్ల నవమ్యామవతతార । సచశ్రీరామః అష్టమవర్షే ఉప
నీతః । అముమేవార్థంసూచయతి దండకారణ్యగమనసమయే శ్రీ
రామంప్రతి కౌసల్యోక్తిరయోధ్యాకాండే । శ్లో । దశసప్తచవర్షాణి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తేవజాతస్యరాఘవ । అస్థితానిప్రకాంక్షంత్వా మయాదుఃఖపరిక్షయ
మితి । అత్రాయమాశయః॥ శ్లో॥ బ్రాహ్మణక్షత్రియవిశాం ద్విజన్మ
త్వేన జన్మ ద్వయమభిహితమ్ । జన్మనాజాయతేశూద్రః కర్మణా జా
యతేద్విజఇతి । ఓకంశౌక్లమన్యత్సావిత్రం। తత్రశౌక్లజన్మనోపిసావి
త్రిజన్మనోముఖ్యత్వంకర్మజ్ఞానాదికారసంపాదకత్వాత్ — తస్మాదేత
న్మనసినిధాయవిదుషా బ్రహ్మవాదిన్యా కౌసల్యయా ముఖ్యద్వితీయ
జన్మాపేక్షయైవ దశసప్తచవర్షాణితవజాతస్య రాఘవేత్యుక్తం- ఏవం
చేదష్టమవర్షే ఉపనీతస్యతదనంతరంసప్తదశవర్షేవనంగంతుం ప్రవృ
త్తస్యరామస్య పంచవింశతివార్షిక వయస్కత్వం సిద్ధ్యతి — నోచే
దగ్రే ప్రతిపాదయిష్యమాణస్యమ మభర్తా మహాబాహోవయసా
పంచవింశక ఇతిసీతావాక్యస్యైతత్కౌసల్యావాక్యస్య చైకవాక్యతా
నస్యాత్ । తస్మాదుక్తముక్తం దశసప్తచవర్షాణీతి — ఏవమేవ
శ్రీరామాయణవ్యాఖ్యాతృభిర్వ్యాఖ్యాతః । తస్మాదష్టమవర్షే
ఉపనీత ఇతిసిద్ధం — ఏవ ముపనీతః శ్రీరామః ద్వాదశవర్షే విశ్వా
మిత్రయాగసంరక్షణార్థం గచ్ఛన్ మార్గే తాటకాం నిహత్యా
గ్నేయవాయవ్యాస్త్రాభ్యాం సుబాహు సంహారమారీచోచ్చాటన
పూర్వకం మునియాగం సంరక్ష్య అహల్యాం శాపాద్విమోచ్య
మిథిలానగరే జనకరాజగృహేస్థితాం సీతాం ఫాల్గున శుక్లపూర్ణి
మాయాం ముత్తరఫల్గునీ నక్షత్రయుక్తాయాం శివధనుర్భంగపూర్వకం
వివాహ్యమార్గే పరశురామం జిత్వా పునరయోధ్యాంప్రవిష్టః-
అయమర్థోఽవ్యజ్యతే రావణక ప్రతిమారీచోక్త దశరథవచనానువా
దకవచనేన తృతీయకాండే — దశరథం ప్రతిజనకోక్తవచనేన బాల
కాండేచ । యథా । శ్లో॥ బాలోద్వాదశవర్షోఽయ మకృతాస్త్రశ్చ
రాఘవః । రామంతుమమయత్నేన త్వయాసహగమిష్యతీతి ।
మఘాహ్యద్యమహాబాహో తృతీయేదివసేప్రభో । ఫల్గున్యాముత్తరే
రాజం స్తస్మిన్వైవాహికంకురుష్వేతిచ । తతః పునరయోధ్యాయాం
ద్వాదశవర్షపర్యంతం సీతయాసహసుఖేవస్థితః । ఉషిత్వా ద్వాద
శసమాఇక్ష్వాకూణాంనివేశనే । భుంజానామానుషాన్భోగాన్ సర్వ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కామసమృద్ధినీ ; తతస్త్రయోదశేవర్షే రాజ్యేనేతుం వ్యవసన్ ।
అభిషేచయితుంరాజా సోపాధ్యాయః ప్రచక్రమే ఇతి సుందరకాండే
ఆంజనేయం ప్రతిసీతోక్తిరుక్తార్థే ప్రమాణతామాప్నోతి । అనం
తరం । శ్లో॥ మమభర్తా మహాబాహో వయసాపంచవింశకః । అష్టాద
శవర్షాణి మమజన్మనిగణ్యత । ఇత్యారణ్యకాండేభిక్షురూపధారి
ణం రావణంప్రతిసీతోక్తిః । చైత్రః శ్రీమానయం, మాసః పుణ్యః
పుష్పితకాననః । యౌవరాజ్యాయ రామస్య సర్వమేవోపకల్ప్యతా
మిత్యయోధ్యాకాండే వసిష్ఠప్రభృతీన్ ప్రతిదశరథోక్తిః । పూర్ణే
చతుర్దశేవర్షే పంచమ్యాంలక్ష్మణాగ్రజః । భరద్వాజాశ్రమం
ప్రాప్య వవందేనియతోమునిమితివాల్మీకివచనం ॥ ఇత్యాదివచనైః
పంచవింశేవర్షే చైత్రశుక్లపంచమ్యాంశ్రీరామః పితృవాక్యపరి
పాలనార్థం సీతాలక్ష్మణాభ్యాం సహాయోధ్యానగరాద్వనవాసా
యసుమంత్రానీతేన రథేననిర్గత ఇత్యవగమ్యతే । తత స్తద్రాత్రౌతమ
సానదీతీరేఅవాత్సీత్ - షష్ఠ్యాంగంగాతీరే ఇంగుదీవృక్షమూలే-తత్రై
వరాత్రౌ సందర్శనార్థం గుహాగమనం - సప్తమ్యాంరాత్రౌ గంగా
దక్షిణభాగస్థవనస్పతిమూలే-అష్టమ్యాంప్రయాగే భరద్వాజాశ్రమే
నవమ్యాంయమునాతీరేస్థిత్వా చిత్రకూటగిరింగతః-తతోదశమ్యాం
సుమంత్రః శ్రీరామశ్చిత్రకూటం గమిష్యతీతిగంగాతీరే గుహానుచర
సకాశాద్వృత్తాంతం జ్ఞాత్వాప్యహ్నాపునరయోధ్యాంప్రాప్తః -
తస్మిన్నేవదినే అర్ధరాత్రివేళాయాం రాజాదశరథః స్వర్గంగతః ।
అత్రేదంప్రమాణమయోధ్యాకాండగతంవచనం - సరాజారజనీంష
ష్ఠీంరామేప్రవ్రాజితేవనం । అర్ధరాత్రేదశరథః సంస్మరన్దుష్కృ
తంకృతమితి॥ తతఏకాదశ్యాంకౌసల్యాదీనాం. ప్రలాపస్తైలద్రోణ్యాం
దశరథనిక్షేపశ్చతదనంతరం ద్వాదశ్యాంగిరివ్రజపట్టణస్థ భరతాన
యనార్థం వసిష్ఠేనసిద్ధార్థవిజయజయంతాదయోదూతాః ప్రే
షితాః- తేదూతాస్త్రిరాత్రిపర్యంతం మార్గేస్థిత్వా పూర్ణిమా
రాత్ర్యాం గిరివ్రజనగరం ప్రవివిశుః- తత్రైవచైత్రకృష్ణప్రథమాయాం
ప్రాతఃకాలేభరతాహ్వానం-అయోధ్యాం ప్రతిభరతస్య ససైన్యస్య

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

గమనే సప్తరాత్రయో నివృత్తాః- అయమర్థో వ్యక్తీభవత్యయో
ధ్యాకాండే। తాం పురీం పురుషవ్యాఘ్రస్సప్తరాత్రోషితః పథి। అయో
ధ్యామగ్రతో దృష్ట్వా సారథిం వాక్యమబ్రవీదితి ॥ తతో నవమ్యాం
భరతస్సూర్యోదయాత్ప్రాగేవాయోధ్యాం ప్రవిశ్య తదనంతరం దశ
రథసంస్కారం కృత్వా తద్దినమారభ్య ద్వాదశే హని శ్రాద్ధకర్మా
ణి కృత్వా త్రయోదశేహని లోష్టచయనదికం కర్మాకరోత్ - తతశ్చ
తుర్దశేహని వైశాఖశుక్లప్రథమ్యాం రాజ్యాభిషేచయితుం భరతం
ప్రతి మంత్రిప్రభృతీనాం విజ్ఞాపనం । అత్ర ప్రమాణవచనాన్యయో
ధ్యాకాండే క్రమాత్తత్ర తత్ర ప్రతిపాదితాని। తతో దశాహేఽతిగతే కృత
శౌచో నృపాత్మజః । ద్వాదశేహని సంప్రాప్తే శ్రాద్ధకర్మాణ్యకా
రయదితి త్రయోదశేయం దివసః పితుర్వృత్తస్య తే విభో । సావశే
షాస్థిచయనే కిమిహ త్వం విలంబన ఇతి - తతః ప్రభాతసమయే దివసేచ
చతుర్దశే । సమేత్య రాజకర్తారో భరతం వాక్యమబ్రువన్నితి చ ।
తతః స్వాభిషేకాసహిష్ణునా రామస్య దర్శనార్థం జిగమిషుణా భరతేన
తస్యామేవ సప్తమ్యామాగంగం మార్గసమీకరణార్థం శిల్పిప్ర
భృతయో మార్గశోధకాః ప్రేషితాః । మార్గసమీకరణకాలశ్చ
తుర్దశ పరిమితః - తత ఏకాదశ్యాం రామస్య దర్శనార్థం నిర్గతస్య
సపరివారస్య భరతస్య తద్రాత్రౌ గంగాతీరే గుహసమాగమనివాసః ।
ద్వాదశ్యాం భరద్వాజాశ్రమే । త్రయోదశ్యాం శ్రీరామసందర్శ
నం । తతస్త్వైశాఖశుక్ల చతుర్దశ్యాం పూర్ణిమాయాం చ
తత్కృష్ణప్రథమాయాం చ చిత్రకూటే శ్రీరామేణసాకం భరతస్యని
వాసః । ద్వితీయాయాం రామపాదుకే గృహీత్వా భరతస్యాయో
ధ్యాం ప్రతిప్రయాణం పునర్భరద్వాజాశ్రమప్రవేశశ్చ । తతస్తృతీ
యాయాం మార్గేస్థిత్వా చతుర్థ్యాం పునరయోధ్యాం ప్రవిశ్య
రామాగమనపర్యంతం నందిగ్రామే భరతస్యవాస । ఏవం శ్రీరామ
మూర్తేరయోధ్యానిర్గమనమారభ్య భరతస్యాయోధ్యా ప్రవేశ
పర్యంతం సాకల్యేనగణనే కృతే పంచచత్వారింశద్దినాని భవంతి ।
తతో రామస్య చిత్రకూటనివాసకాలః పంచదశదినపరిమితః । తత్రైవ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సీతాంగుష్ఠవిదారణాద్వపరాధకారిణ కాకాసురం ప్రతి శ్రీరామేణ బ్ర
హ్మాస్త్రప్రయోగః కృతస్తన్నేత్రశాతనంచ । తత్రైవపూర్వోక్తదివ
సైస్సార్ధం మాసద్వితీయమాసీత్ ॥ తతః పరం చిత్రకూటంవిసృజ్య
దండకారణ్యప్రవేశమారభ్య । అత్రిశరభంగసుతీక్ష్ణాగస్త్యాది ఋ
ష్యాశ్రమేషుచచార శ్రీరామస్య గతకాలోదశ సంవత్సరపరిమితః ।
అస్మిన్నర్థే వాల్మీకిరుదాజహారత్రతీయకాండే । క్వచిత్పరిదశా
మాసానేకంసంవత్సరంక్వచిత్ । క్వచిచ్చచతురోమాసాన్ పంచష
ట్చాపరాన్ క్వచిత్ । అపరత్రాధికంమాసా దప్యర్ధమధికంక్వచిత్
త్రీన్మాసానష్టమాసాంశ్చ రాఘవోన్యవసత్సుఖం । తథాసంవసత స్తస్య
మునీనా మాశ్రమేషు వై । రమతశ్చానుకూల్యేన యయుస్సంవత్సరా
దశేతి ॥ తతః పంచవట్యాం రామేణదశమాసోత్తరవర్షద్వయ
పరిమితకాలోనీతః । తత్రైవలక్ష్మణేన శూర్పనఖాకర్ణనాసికాచ్ఛే
దనంకృతం శ్రీరామేణ ఖరదూషణాదీనాం వధఃకృతః । ఏతావత్ప
ర్యంతం మిళిత్వాసాకల్యేనగణనేకృతే వర్షాణిత్రయోదశాభూవన్ ।
తతశ్చతుర్దశేవర్షే చైత్రకృష్ణాష్టమ్యాం మధ్యాహ్నే రావణేనసీతా
లంకాం ప్రతినీతా । తదుక్తంవాసిష్ఠరామాయణే అరణ్యకాండే ।
శ్లో॥ చైత్రమాసేకృష్ణపక్షే త్వష్టమ్యాం రాక్షసేశ్వరః । భిక్షురూ
పేణచాగత్య గృహీత్వాజానకీం యయావితి ॥ తత స్తస్మిన్నేవదిన
రామోమాయామృగం హత్వాసీతాం విచిన్వన్ మార్గే జటాయు
షోవిదితవృత్తాంత స్తస్మైముక్తింప్రాదాత్ । అనంతరంతత్కృష్ణపక్ష
నవమీప్రభృతి జ్యేష్ఠశుక్లచతుర్దశీ పర్యంతమేకపంచాశద్దినేషు
శ్రీమమూర్తిః కబంధంహత్వా శబరీంవృష్ట్వా పంపాతీరే హను
మతాసంభాష్యఋశ్యమూకపర్వతే సుగ్రీవేణ సఖ్యంకృత్వా తత్ప్ర
త్యయార్థం దుందుభిశిరోచ్చాటనం సప్తసాలవిభేదనంచకృత్వా
వాలవధప్రయత్నాదీన్ కృతవాన్-తతః జ్యేష్ఠశుక్లపూర్ణిమాయాం
వాలివధః- తదుక్తంవాల్మీకిచరిత్రే । శ్లో ॥ జ్యేష్ఠమాసేశుక్లపక్షే
పౌర్ణమాస్యాం రఘూద్వహః వాలినంపాతయామాస బాణేనైకే
నవీర్యవానితి ॥ తతస్సుగ్రీవ పట్టాభిషేకానంతరం మాల్యవత్పర్వతే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామేణ చాతుర్మాస్యకాలోనీతః — తత్ప్రమాణం శ్రీరామా
యణ కిష్కింధాకాండే సుగ్రీవం ప్రతి శ్రీరామవచనం ॥ శ్లో ॥ పూర్వో
యంవార్షికో మాసః శ్రావణస్సలిలాగమః । ప్రవృత్తాస్సౌమ్య చ
త్వారో మాసావార్షికసంజ్ఞికాః । నాయముద్యోగసమయః ప్రవిశ
త్వం పురీం శుభాం । అస్మిన్ వసామ్యహం సౌమ్య పర్వతే సహల
క్ష్మణః । కార్తికే సమనుప్రాప్తే త్వం రావణవధే యతేతి । తతః కార్తిక
మాసాంతే రామాజ్ఞయా సుగ్రీవః ప్రతిలక్ష్మణేన అత్యాగ్రహః ప్ర
దర్శితః — అస్మిన్నర్థేఽపి రామవచనమేవ ప్రమాణం తస్మిన్నేవ
కాండే । శ్లో । వర్షాసమయకాలం తు ప్రతిజ్ఞాయ హరీశ్వరః । వ్యతీ
తాన్ చతురో మాసాన్ విహరన్నావబుధ్యత ఇతి । తతస్సుగ్రీవో
మార్గశీర్షమాసే నిఖిలవానరసేనా సంగ్రహం కృత్వా తస్మిన్నేవ
మాసి ప్రస్థమాస మవధిం విధాయ సీతాన్వేషణాయ చతుర్దిక్షు
క్రమాద్వినతాంగద సుషేణ శతవలీనాం వానరయూథపాలనాం ససై
న్యానాం ప్రేషణం చాకరోత్ । తతో దక్షిణదిశం ప్రతి ప్రేషితా
అంగదానుయాయినో హనూమజ్జాంబవన్నలనీ సుషేణ గజగవయ
గవాక్షాదయో వానరయూథపాస్సీతాం విచిన్వంతః పిపాసయాజ
లార్థం స్వయంప్రభాబిలం ప్రవిశ్య ప్రవరలబ్ధనిర్గమాస్తత్రైవ
బహుకాలం భ్రమంతః స్వయంప్రభాప్రసాదాద్బహిర్నిర్గత్య
సముద్రవేలామాసాద్య నియమితకాలాతిక్రమణాచ్చింతామాపుః —
తథా తేషాం గతకాలః కించిదధికమాసద్వయ పరిమితః ఫాల్గునశుక్ల
ద్వాదశీ పర్యంతః — అయమేవార్థం వ్యక్తీచకార భగవాన్ వాల్మీకిః
కిష్కింధాకాండే । శ్లో । తతః పుష్పితాగ్రాన్ లతాశతసమావృ
తాన్ । ద్రుమాన్ వాసంతికాన్ వీక్ష్య బభూవుర్భయశంకితాః । తేవసం
తమనుప్రాప్తం ప్రతిపద్య పరస్పరం । నష్టసందేశకాలార్థా నిపే
తుర్ధరణీతలఇతి । తతస్తేషాం వానరాణాం మధ్యే ఫాల్గునశుక్లత్రయోద
శ్యాం హనూమతా సంపాతివచనాత్సముద్రలంఘనం కృతం । అస్మి
న్నర్థే సుందరకాండే । చంద్రోఽపి సాచివ్యమివాస్య కుర్వన్ స్తారాగ
ణైర్మధ్యగతో విరాజన్ । జ్యోత్స్నావితానేన వితత్య లోక ముత్తి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రతేనైకసహస్రరశ్మిః । శంఖప్రభం క్షీరమృణాళవర్ణ ముద్గచ్ఛమానం వ్యవభాసమానం। దదర్శ చంద్రం సహరిప్రవీరః పోప్లూయమానం సరసీవ హంసమితి । తతః సమధ్యంగతమంశుమంతం జ్యోత్స్నావితానం మహదుద్వమంతం । దదర్శ ధీమాన్ దివి భానుమంతం। గోష్ఠే వృషం మత్తమివ భ్రమంతమితి । తతః కుముదషండాభో నిర్మలం నిర్మలప్రభః । ప్రజగామ నభశ్చంద్రో హంసో నీలమివోదకమితి చ తత్ర తత్ర ప్రతిపాదితాని చంద్రవర్ణనపరాణి వచనాన్యనుకూలతమాని భవంతి । తతస్తదా రాత్రావేవ సీతాసందర్శనం వనభంగశ్చ । తతశ్చతుర్దశ్యాం ప్రాతర్హనూమానక్షాదీన్ నిహత్య రావణేనాభాష్య లంకాం దగ్ధ్వా సీతాం పునరపి దృష్ట్వా లంకాయా నిర్గత్య వానరైః సహ మధువనమథనం కృత్వా మధ్యాహ్నాత్పూర్వమేవ రామసందర్శనార్థమాజగామ । తతస్తస్మిన్నేవ సమయే శ్రీరామో హనూమతస్సకాశాత్సీతాస్థితిం జ్ఞాత్వా మధ్యాహ్నే విజయముహూర్తే ఉత్తరాఫల్గునీనక్షత్రే లంకాం ప్రతి వానరసేనా ప్రస్థానమచీకరత్ । అస్మిన్నర్థే శ్రీరామవాక్యం మానతయాదరీదృశ్యతే యుద్ధకాండే ।

శ్లో॥ అస్మిన్ముహూర్తే సుగ్రీవ ప్రయాణమభిరోచయే । యుక్తో ముహూర్తో విజయః ప్రాప్తో మధ్యం దివాకరః। ఉత్తరాఫల్గునీ హ్యద్య శ్వస్తు హస్తేన యోక్ష్యతే । అభిప్రయామ సుగ్రీవ సర్వానీకసమావృతా ఇతి । తతః పూర్ణిమాయాం సాయంకాలే సముద్రవేలాయాం వానరసేనానివేశః ।

శ్లో॥ పర్వణ్యతో వరుణావాసం నిషేదుర్హరియూథపాః । చండనక్రగ్రాహఘోరం క్షపాదౌ దివసక్షయే । హసంతమివ ఫేనౌఘైర్నృత్యంతమివ చోర్మిభిః । చంద్రోదయసముద్ధూతం ప్రతిచంద్రసమాకులమితి యుద్ధకాండగతాభ్యాం వచనాభ్యాముక్తార్థస్య సిద్ధిః॥ తతః ఫాల్గునకృష్ణప్రథమాయాం ప్రాతఃకాలే శ్రీరామః రాజయూపకం సుప్తోత్థితకుంభకర్ణేంద్రజిత్ప్రహస్తాదిభిః సాకం ద్వితీయవారమాలోచనం కుర్వతా రావణేన నిర్భర్త్సితో విభీషణశ్చతుర్భిర్మంత్రిభిః సాకం శ్రీరామసందర్శనార్థమాజగామ । తస్మిన్నేవ దినే రాత్రౌ కుంభకర్ణపార్శ్వం జగామ । అస్యార్థస్య జ్ఞాపకతయా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

ఇతఃప్రభృత్యతేరావణోక్తిర్యుద్ధకాండే మంత్రిభిస్సాకమాలోచనావసర
పతితా । తత్కృష్ణదశమ్యాం కుంభకర్ణప్రబోధనావసరపఠితాచ ।
అయంహిసుప్తష్షణ్మాసాన్ కుంభకర్ణో మహాబలః । సర్వశస్త్రభృ
తాంముఖ్యస్సఇదానీముపస్థితఇతి । మంత్రయిత్వాప్రసుప్తోయమిత
స్తునవమేహాని । తంతుబోధయతక్షిప్రం కుంభకర్ణం మహాబలమితిచ ।
తత్ప్రభృతి తృతీయాపర్యంతం దివసత్రయేతత్రైవసముద్రతీరేలంకా
మార్గప్రదర్శనార్థం రామేణాప్రాయోపవేశఃకృతః । అయమర్థః
ప్రకటీకృతో వాల్మీకినా । శ్లో । తస్యరామస్య సుప్తస్యకుశాస్తీర్ణే
మహీతలే । నియమాదప్రమత్తస్య నిశాస్తిస్రోతిచక్రముః ఇతి । తతఃప
రంచతుర్థీ ప్రభృత్యష్టమీపర్యంతం పంచసుదివసేషు సముద్రత
రణార్థం నలపురోగమైః ప్లవంగమైస్సంబద్ధః । అత్రోదాహ్రి
యంతేవచనాని యుద్ధకాండేవల్మీకజన్మనా । కృతాని ప్రథమే
నాహ్నా యోజనానిచతుర్దశ । ప్రహృష్టైర్గజసంకాశైస్త్వరమా
ణైః ప్లవంగమైః । ద్వితీయేన తథాచాహ్నా యోజనానితువింశతిః ।
కృతాని ప్లవంగైస్తూర్ణం భీమకాయైర్మహాబలైః । అహ్నాతృతీయేన
తథాయోజనానికృతానితు । త్వరమాణైర్మహాకాయైరేకవింశతి
రేవచ । చతుర్థేనతథాచాహ్నా ద్వావింశతిరథాపిచ యోజనాని
మహావేగైః కృతానిత్వరితైస్తుతైః । పంచమేనతథాచాహ్నా ప్లవగైః
క్షిప్రకారిభిః । యోజనానిత్రయోవింశత్సువేలమధికృత్యవా ఇతి ।
తస్మిన్నేవపంచమదివసే అష్టమ్యాం సాయంకాలేరామాదిభిఃసువే
పర్వతారోహణంకృతం । తద్రాత్రౌ తత్రైవసేనానివేశశ్చ । సల
క్ష్మణోయూథపయూథపసం వృతస్సువేలపృష్ఠేన్యవసద్యథా సుఖమి
తిచ తత్రైవోదాహృతంతేనైవ । తతఃపరేద్యుః ఫాల్గుణకృష్ణనవ
మ్యాం దివాయుద్ధస్య ప్రారంభఃప్రాప్తరాత్రావమానిశి । తస్యామేవ
రాత్రౌ ఇంద్రజిత్కృతనాగపాశబంధో గరుడాగమనకృత తన్మోక్ష
ణంచ । తేనసంహృష్టనిఖిలవానర కోలాహలకుపితేన రావణేనప్రే
షితధూమ్రాక్ష వజ్రదంష్ట్రయోః వధశ్చతద్రాత్రిశేషేణాభూవత్ ॥

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తత్రోదశమ్యాంసూర్యోదయానంతరమకంపనవధః । తదనంతరంప్రా
హ్ణకాలే స్వసేనావిలోకనార్థం రావణస్య లంకాపర్యటనం। తత్ప్రే
షితప్రహస్తయుద్ధం తిరమధ్యాహ్నసమయే రావణస్యకిరీటభంగః
పరాజయశ్చ । తతశ్చింతాన్వితేన రావణేన కుంభకర్ణప్రబోధనం
కృతం । తతఃకుంభకర్ణయుద్ధం రామేణతద్వధశ్చ । తత్సమనంతర
దివసాపరాహ్ణే దేవాంతక నరాంతక త్రిశిరోతికాయానాంవధః । తద
నుసాయాహ్నే ఇంద్రజితో బ్రహ్మాస్త్రప్రయోగః। తదారాత్రిపూర్వ
భాగేహనూమదానీత సంజీవకరణ్యాదిభిరోషధీభిస్తద్బాధానివృత్తిశ్చ
తతస్సైన్యసంహృష్టసుగ్రీవప్రేషిత వానరకృతలంకాదాహః । తేనకు
పితేనరావణేన చంద్రోదయానంతర ప్రేషితానాం కుంభనికుంభ
శోణితాక్షయూపాక్ష కంపనప్రజంఘానాం యుద్ధంతద్వధశ్చ । తదా
త్రిశేషేణ మకరాక్షవధశ్చాభూవత్ । ఏవంనవమీదశమ్యోరింద్ర
జిద్రావణ తన్మూలబలవ్యతిరిక్త సర్వరాక్షససంహారోజాతః ।
అస్మిన్నర్థే జాగర్తిప్రమాణవచనజాతం శ్రీమద్యుద్ధకాండే తత్ర
తత్ర యథా సప్తమ్యాం దివాభాగేయుద్ధస్యప్రారంభ ఆసీదిత్యత్ర ।
తాంరాత్రిముషితాస్తత్రసువేలేహరిపుంగవాః । లంకాయాందదృ
శుర్వీరా వనాన్యుపవనానిచేత్యాదియుద్ధోద్యోగవర్ణనపరం। తదారా
త్రౌ నాగపాశబంధ ఇత్యత్ర। యుధ్యతామేవ తేషాంతు తథావానర
రక్షసామ్ । రవిరస్తంగతోరాత్రిః ప్రవృత్తా ప్రాణహారిణీత్యాదిరాత్రి
యుద్ధవర్ణనపరమ్ । దశమ్యాం సూర్యోదయానంతరమకంపనయుద్ధ
మిత్యత్ర । అథవత్సుదినేచాపి దుర్దినంరూక్షమారుతమితి । దివస
పూర్వభాగే రావణస్యలంకాపర్యటనమిత్యత్ర । తతస్తురావణఃపూర్వ
దివసే రాక్షసాధిపః । పురీంపరియయౌ లంకాం సర్వాన్ గుల్మానవే
క్షితుమితి। ప్రహస్తయుద్ధం రావణపరాజయః కుంభకర్ణయుద్ధమతి
కాయాదీనాం యుద్ధంచ అవిచ్ఛేదేన దివాభాగ ఏవాభవన్నిత్యత్ర ।
శ్లో॥ కవచసుమహాకాయో బలేనమహతావృతః । ఆచక్ష్వమేమహా
బాహో వీర్యవంతంనిశాచరమితి నానాపతాకధ్వజశస్త్రజుష్టం
ప్రాసాసిశూలాయుధవజ్రజుష్టమ్ । సైన్యంనగేంద్రోపమనాగజుష్టం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నస్యేదమక్షోభ్యమభీరుజుష్టమితి – కోసాపర్వతసంకాశః కిష్కింధాటీహారిలో
చనః । లంకాయాందృశ్యతేపీర స్సవిద్యుదివతోయదఇతిచ సాక్షాద్ధ
స్తనిర్దేశేవ శ్రీరామవిభీషణ ప్రశ్నోత్తరపరం । సాయాహ్నే ఇంద్ర
జితోబ్రహ్మాస్త్రప్రయోగ ఇత్యత్రశ్లో। సప్తపష్టిహతాఃకోట్యో
వానరాణాంతరస్వినామ్ । అహ్నః పంచమశేషేణ వల్లభేనస్వయం
భువఇతి । తదాత్రిపూర్వభాగే తద్బాధానివృత్తిరిత్యత్రశ్లో। తావు
భౌయుగపద్వీరౌ హనూమదాత్రి సేశ్వరౌ। ఉల్కాహస్తౌతదారాత్రౌ
రణశీర్షేవిచేరతురిత్యాది సంజీవకరణ్యానయానపగం । తదనంతరరా
త్రౌవానరకృతలంకాదాహ ఇత్యత్ర – తతోస్తంగత ఆదిత్యేరాత్రౌ
తస్మిన్నిశాముఖే । లంకామభిముఖాస్సోల్కా జగ్ముస్తేప్లవగర్షభా
భా ఇతి । చంద్రోదయానంతరం కుంభనికుంభాదీనాం యుద్ధమి
త్యత్ర । శ్లో। చంద్రాభాభూషణాభాచ గృహాణాంజ్వలతాంచభా ।
హరిగాతుసపసైన్యాని భ్రాజయామాససర్వతఇతి । ఏవం నవమీదశ
మీయుద్ధప్రమాణవచనాన్యుదాహృతాని । తతఏకాదశీ ప్రభృతిత్రి
నరేంద్రజిత్రీతరాత్రియుద్ధం– త్రయోదశ్యాంలక్ష్మణేనేంద్రజిద్వధః
కృతః । తస్మిన్నవసరే ప్రమాణతాం వ్యనక్తి శ్రీరామవాక్యం
యుద్ధకాండే । శ్లో । అహోరాత్రైస్త్రిభిర్వీరః కథంచిద్వినిపాతితః ।
నిస్సపత్నఃకృతోస్మ్యద్య నిర్యాస్యతిహిరావణఇతి । తతఃఉభ్యుత్థా
నత్వమద్యైవ కృష్ణపక్షచతుర్దశీహ । కృత్వానిర్యాహ్యమావా
స్యాం విజయాయబలైర్వృతఇతి యుద్ధకాండేస్తిరావణంప్రతి సుపా
ర్శ్వోక్తిరిత్యాం చతుర్దశ్యామభ్యుత్థానాం కృత్వారావణే. యుద్ధా
ర్థం స్వమూలబలంప్రేషితం తస్మినేదాహనిసూర్యోదయసమయే
యుద్ధస్యప్రారం. స్త్సైవ దివసస్యాష్టమభాగే రామేణమూలబలసం
హారః కృతోగాంధర్వాస్త్రేణ । ఇమమేవార్థమనువదతి భగవాన్
ప్రాచేతః యుద్ధకాండే। శ్లో। పసంగ్రామోమహాభీమః సూర్యేస్యోద
దయసంప్రతి । రక్షసానాం వానరాణాంచ తుములస్సమపద్యతేతి ।
అనీకందశసాహస్రం రథానాంవాతరంహసామ్ । అష్టాదశసహ
స్రాణి కుంజరాణాంతరస్వినాం । చతుర్దశసహస్రాణి సాదీనాం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చర్మాజినాం । పూర్ణే శతసహస్రే రాక్షసానాం పదాతినాం ।
దివసస్యాష్టమే భాగే శరైరగ్నిశిఖోపమైః । హతాన్యేకేన రామేణ
రక్షసాం కామరూపిణామితి చ । తతః పరమమావాస్యాయాం శ్రీరామ
రావణయోర్మహారాత్రియుద్ధం । దేవదానవయక్షాణాం పిశాచోర
గరక్షసామ్ । పశ్యతాం తన్మహద్యుద్ధం సర్వరాత్రిమవర్తత । నైవ
రాత్రిం న దివసం న ముహూర్తం న చ క్షణం । రామరావణయోర్యుద్ధం
విరామముపగచ్ఛతీతి యుద్ధకాండగతాభ్యాం వచనాభ్యామయ
మర్థో లభ్యతే । తతః పరస్మిన్నహని శిష్టామావాస్యాయాం శ్రీరా
మేణ రావణసంహారః కృతః - తస్యామేవ చైత్రశుక్లప్రతిపదాయాం
రావణస్య సంస్కారః - ద్వితీయాయాం విభీషణస్య లంకారాజ్యాభి
షేకః - తృతీయాయాం సీతాదేవిసమాగమః - చతుర్థ్యాం పుష్ప
కేణ శ్రీరామస్యాయోధ్యాం ప్రతిప్రయాణం కిష్కింధాప్రవేశశ్చ ।
పంచమ్యాం భరద్వాజాశ్రమప్రాప్తిః - తస్యామేవ పంచమ్యాం
చతుర్దశవర్షాణి సమాప్తిమగమన్ - అత్ర ప్రమాణం పూర్వమే
వోక్తం - పూర్ణే చతుర్దశే వర్షే పంచమ్యాం లక్ష్మణాగ్రజః ।
భరద్వాజాశ్రమం ప్రాప్య వవందే నియతో మునిమితి । తస్మిన్దినే భర
ద్వాజానుమత్యా తత్రైవ స్థిత్వా చతుర్దశే హి సంపూర్ణే వర్షే
ऽహని రఘూత్తమ । న ద్రక్ష్యామి యది త్వాం తు ప్రవేక్ష్యామి హుతా
శనమితి భరతప్రతిజ్ఞామనుస్మృత్య హనూమన్ముఖేన భరతాయ స్వాగ
మనవృత్తాంతమావేద్య తతః షష్ఠ్యాం ప్రాతః కాలే పుష్పకేణ నందిగ్రామం
ప్రాప్య జటావిశోధ్య అత్యాలజనాదిభిః సంస్కృతః సపరివారః శ్రీరామ
మూర్తిరయోధ్యాం ప్రతిప్రస్థానపరాహ్ణే - తస్మిన్నేవ దినే
శ్రీరామాగమనోత్సవో భరతేన కృతః - తతః సప్తమ్యాం పుష్యనక్షత్రే
శ్రీమదయోధ్యారాజధాన్యాం శ్రీరామస్య ప్రథమపట్టాభి
షేకమహోత్సవో జాతః - ఏవం పట్టాభిషిక్తః శ్రీరామమూర్తిరేకా
దశసహస్రవర్షాణి రాజ్యముపాస్య శిష్టరక్షణ దుష్టశిక్షణ దీక్షాదుర్వా
పునర్వైకుంఠపదం గతః - అత్ర ప్రతిపాదితస్య కాలవిశేషస్య సయుక్తి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కానవశిష్టాని ప్రమాణవచనాని శ్రీరామాయణేతద్వ్యాఖ్యానాదిషు ద్రష్టవ్యాని - గ్రంథగౌరవభయాన్నే హోదాహృతాని ॥ ఏవంక్రి క్రమేణ విచారితే చైత్రశుక్లషష్ఠ్యాం శ్రీరామాగమోత్సవో భరతేనకృత - సప్తమ్యాం శ్రీరామమూర్తేః ప్రథమసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకో వసిష్ఠాదిభిః కృతః - అష్టమ్యాం సీతాయా యోగమాయాయా జన్మోత్సవో జనకరాజేన కృతః - నవమ్యాం శ్రీరామజన్మోత్సవో దశరథేన కృత ఇతి నిర్ణీతో భవతి । తస్మాదాస్తికభక్తైః షష్ఠ్యాం రామాగమోత్సవం కృత్వా సప్తమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవః కార్యః । తథాహి । శక్తశ్చేచ్చైత్రశుక్లప్రథమాయాం శ్రీరామాయణపారాయణప్రారంభం కృత్వా సప్తమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవం కృత్వా అష్టమ్యాం పునః ప్రారభ్య యోగమాయాయాః సీతాయా జన్మోత్సవం కృత్వా నవమ్యాం శ్రీరామజన్మసర్గం పఠిత్వా రామజన్మోత్సవం కృత్వా దశమ్యాం సీతాకల్యాణోత్సవం కుర్యాత్ । సీతాకల్యాణోత్సవస్తు ఫాల్గునశుక్ల పూర్ణిమాయాముత్తరఫల్గునీ నక్షత్రయుక్తాయామభూదితి కేషాంచిత్ - చైత్రశుక్లత్రయోదశ్యాముత్తరఫల్గునీ నక్షత్రయుక్తాయామభూదిత్యన్యేషాం ప్రవాదః - తన్మూలవచనస్యాత్వప్యనుపలంభాత్ - నవరాత్రే తాదృగ్వినాసంభవాచ్చ జన్మోత్సవానన్తరం కల్యాణోత్సవః కార్య ఇతి యుక్తిర్దృశ్యతే - అతస్సప్తమీ పట్టాభిషేకపక్షే నవమ్యాం జన్మోత్సవం కృత్వా సీతాకల్యాణోత్సవప్రసంగం బాలకాండం పఠిత్వా దశమ్యాం కల్యాణోత్సవం కృత్వా కాండశేషం పఠిత్వా రాత్రౌ పుష్పకాదికం రథాదియానమారోప్య గ్రామవీథీషు ప్రదక్షిణక్రమేణ వైవాహికాలంకృతయోః వపారిబర్హయోః సపరివారయోః పూజిత పరశురామయో రయోధ్యాపుర ప్రవేశోత్సవం కుర్యాత్ - ఏవం కృతే తత్తదుత్సవదినే తత్తదుత్సవార్థం తత్తత్కథాపఠనమనుక్రమాద్భవతీతి భాతి - అన్యథా రామనవమ్యాదిషు యుద్ధకాండాదీనాం పఠనావసరే రామజన్మప్రసంగాదీనాం పఠనమనుక్రమాన్న సిద్ధ్యతి - ఏవం సప్తమీ పర్యంతం కాండషట్కపా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యణం - అనంతరం బాలకాండపారాయణం చతుర్ణామసమర్థశ్చేత్ - అధ్యాత్మరామాయణాగస్త్యరామాయణ దూర్వాసరామాయణాద్యన్యతమస్య లఘుగ్రంథస్య పారాయణం పూర్వోక్తవాసరక్రమాత్కుర్వన్ తత్తద్దివసే తత్తత్కథాం పఠిత్వా తత్తదుత్సవాన్ కుర్వన్ శ్రీరామాయణపారాయణంతు ప్రథమాయామేవ ప్రారభ్య దశమ్యాం పట్టాభిషేకం కుర్యాత్ - దశమీపట్టాభిషేకపక్షేతు । రాజాధిరాజస్య శ్రీరామమూర్తేః రయోధ్యాయాం ప్రతివర్షం విజయదశమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవో జాత ఇతి శరన్నవరాత్రిప్రతిపది రామాయణపఠనప్రారంభం కృత్వా దశమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవకరణే విధానం యథా దృశ్యతే తథా చైత్రశుక్లదశమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవకరణే యత్కించిద్విధానం నోపలభ్యతే - కించ - తద్దశమ్యాం పూర్వమయోధ్యాయాం శ్రీరామమూర్తేః కల్పదుత్సవో జాత ఇతి కుత్రాపి నోపలభ్యతే - కింతు - నవరాత్రి రామాయణపారాయణం కృత్వా అంతే పట్టాభిషేకః కార్య ఇత్యేతావన్మాత్రమేవ విశేషః - సప్తమీపట్టాభిషేకపక్షేతు - యథా జన్మోత్సవాదయస్తత్తద్దివసేషు క్రియంతే తథా చైత్రశుక్లసప్తమ్యామపి పట్టాభిషేకోత్సవకరణే శ్రీరామమూర్తేః ప్రథమాపట్టాభిషేకదిన మంధ్యంభవతీతి గరీయాన్విశేషః - తథాపి సర్వదా భగవదుత్సవాచరణపత్యంగల శ్రేయస్కరమేవ । ఏవం స్థితే యస్మిన్ కస్మిన్ దినే యథాశక్తి యథావిభవం శ్రద్ధాపరయా చ భక్త్యా విధిముత్సృజ్యాపి భగవద్ధర్మాచరణే అగ్నిహోత్రాదికర్మణీవ ప్రత్యవాయో న భవతి। తదుక్తం శ్రీభాగవతే ఏకాదశస్కంధే నిమిజాయంతేయసంవాదే । శ్లో । యానాస్థాయ నరో రాజన్ న ప్రమాద్యేత కర్హిచిత్ । ధావన్నిమీల్య వా నేత్రే న స్ఖలేన్న పతేదిహ । అస్య వ్యాఖ్యా శ్రీధరాచార్యకృతా । యానితి । యాన్ భగవద్ధర్మాన్ ఆస్థాయ ఆశ్రిత్య యాగాదిష్వివ - న ప్రమాద్యేత - విఘ్నైర్న విహన్యేత కించ - నిమీల్య, నేత్రే ధావన్నపి ఇహ తేషు - భాగవతధర్మేషు న స్ఖలేత్ - నిమీలనం నామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తా జ్ఞానం-యథాహుః - శ్రుతిస్మృతీహి నేత్రే విప్రాణాం పరికీర్తి
తే-ఏకేన విఫలః కాణో ద్వాభ్యామంధః ప్రకీర్తిత ఇతి - అజ్ఞాత్వా
ప్రీత్యర్థః-యథాపదన్యాసమతిక్రమ్యాతిధావనం - తద్వదతి
పిక బిందుం చిదతిక్రమ్య శీఘ్రమనుష్ఠానధావనం - తథా అనుష్ఠిత
స్స్వస్థచిత్తః స్ఖలేత్ - ప్రత్యవాయీ న సంశయః - తథా న పతేత్ - ఫలాన్న
భ్రశ్యేదితి ॥ అతః యథారుచిర్యథాచార స్తథా కుర్వంతు సంతత
ఇత్యాలపంతి మూఢా ధావనే నేతి - ప్రకృతమనుసృత్య శ్రీరామాగమో
త్సవ ప్రయోగో లిఖ్యతే । యథా । చైత్రశుక్లపక్షాష్టమ్యాం ప్రాతః పూజాం
సమాప్య [illegible] అత్యుచ్ఛ్రితం శుద్ధదండాగ్రనిబద్ధ హనూమచ్చిహ్న
చిహ్నితపతాకాంకిత హనూమద్ధ్వజం ప్రత్యయనం ప్రతిష్ఠాప్య సంపూజ్య
గీతవాదిత్రకుశలాన్ రామకీర్తనకారిణః శ్రీమద్భక్తాన్ బ్రాహ్మణా
నాహూయ తాన్ వీణావేణుమృదంగ తాళాదికంచ సంపూజ్య రామ
భజనార్థం తాన్ వృత్వా తైర్భజనాదికం కారయేత్ వారస్త్రీభి
ర్నృత్తగీతాదికం కారయేత్ శ్రీరామాయణస్థ రామాగమనకథాం
శ్రుత్వా లాజాక్షతకుసుమసుగంధ చూర్ణాదిభిః ధూపదీప నైవేద్య
నీరాజనాదిభిశ్చ యథావిభవం పుస్తకే ప్రతిమాయాంచ పూజాం
కుర్యాదితి శ్రీరామాగమోత్సవవిధిస్సమాప్తః ॥

శ్రీసీతారామ పట్టాభిషేకప్రయోగః

హరిః ఓం శ్రీవసంతరగుచ్ఛే వివాహానంతరం చైత్రశుక్ల
సప్తమ్యాం శ్రీరామస్య అయోధ్యా పట్టాభిషేకోత్సవః కార్యః ।
తత్రాద్యం ప్రయోగః శ్రీసీతారామపట్టాభిషేకప్రయోగస్య కల్యాణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మంటపం ప్రవిశ్య నమస్సదస ఇతి పరిషదముపస్థాయ । సమస్సదసే నమస్సదసస్పతయే నసుస్సఖీనాం పురోగాణాంచక్షుషే నమోదివే నమః పృథివ్యై । ఏతత్కల్యాణమంటపాంతః స్థితవిద్వన్మహాజనాః- శ్రీసీతారామపట్టాభిషేకాఖ్యం శుభకర్మకర్తుం మమయోగ్యతా సిద్ధిరస్త్వితి భవంతోబ్రువంతు-ఇతిప్రార్థ్య యోగ్యతాసిద్ధిరస్త్వితి తైరనుగృహీతః - తేభ్యోదక్షిణ తాంబూలాదికందత్వా । పవిత్ర పాణిః పత్న్యాసహప్రాణానాయమ్య దేశకాలౌ సంకీర్త్య: శ్రీసీతా లక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేతశ్రీరామచంద్ర ప్రీత్యర్థం శ్రీ సీతారామపట్టాభిషేకాఖ్యం శుభకర్మకరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య । ఋత్విగ్వరణంకుర్యాత్ । అస్మిన్ పట్టాభిషేకే శుభకర్మణ్యాచార్యం వసిష్ఠం త్వామహంవృణే । ఇతి సఫలాక్షతైర్వృణుయాత్ । వృతో స్మికరిష్యామీతిప్రతివచనం । శ్లో । యథాచార్యో వసిష్ఠోభూ దిక్ష్వాకూణాంపురేపురా । తథాపట్టాభిషేకేస్మి న్నాచార్యోభవ సువ్రత । ఇతి ప్రార్థ్య । అస్మిన్ శ్రీరామపట్టాభిషేక శుభకర్మణి బ్రహ్మాణంవా మదేవం త్వామహంవృణే- ఇతిపూర్వవద్వృణుయాత్ పూర్వవత్ప్ర తివచనం । శ్లో । వామదేవో యథాబ్రహ్మా బ్రహ్మయోధ్యాపురే పురా । తథాపట్టాభిషేకేఽస్మిన్ బ్రహ్మభవబుధోత్తమ - ఇతిప్రా ర్థ్య । ఏవమేవజాబాలింకాశ్యపం కాత్యాయనంగౌతమం సుయ జ్ఞంవిజయం చేత్యష్టావృత్విజశ్చోపద్రష్టారంచ వృత్వాప్రార్థయేత్ । సర్వేస్వస్వకర్మకుశలాః సర్వేశ్రీరామరూపిణః । స్వస్వకర్మవినిర్వర్త్య కృతార్థంకురుతాదరాత్ । ఇతిప్రార్థ్యతాన్ మధుపర్కాదినా పూజయేత్ । తేచజాబాలకాశ్యపాదయః కర్మచ్ఛిద్రపిధానార్థం శ్రీరామతారక సహస్రనామమంత్రయుగ్మం తాశ్చజపేయుః - ఆచార్యబ్రహ్మాణౌ వసిష్ఠవామదేవౌ పట్టాభిషేకకర్మణియుక్తౌభూ యాస్తాం । అథాచార్యోవిఘ్నేశం విష్వక్సేనంవావాహ్యపూజయి త్వాపుణ్యాహం వాచయేత్ । అసంభవే పంచవాక్యైః పుణ్యాహం వాచయేత్ । తదిత్థం । మహ్యంసహకుటుంబాయ శుద్ధివృద్ధ్యభ్యు దయకర్మణే మః జనాః నముస్కుర్వాణయాద్య కరిష్యమాణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామపట్టాభిషేకాఖ్యస్య కర్మణః పుణ్యాహం భవన్తో బ్రువన్తు। ఓం
పుణ్యాహం కర్మణోఽస్తు ॥ ఓం మత్పుణ్యం నక్షత్రం=ఏవం పునతే। ఓం
మహాన్తం సహకుటుమ్బాయ శుద్ధివృద్ధ్యభ్యుదయకర్మణే మహాజనాః
నమస్కుర్వాణాయాద్య కరిష్యమాణ శ్రీరామపట్టాభిషేకాఖ్య
కర్మణే స్వస్తి భవన్తో బ్రువన్తు- ఓం స్వస్తి కర్మణేఽస్తు ॥ స్వస్తి న ఇం
ద్రో వృద్ధశ్రవాః—ర్దధాతు ॥ ఓం మహాన్తం సహకుటుమ్బాయ శుద్ధి
వృద్ధ్యభ్యుదయకర్మణే మహాజనాః నమస్కుర్వాణాయ అద్య క
రిష్యమాణ శ్రీరామపట్టాభిషేకాఖ్యస్య కర్మణః బుద్ధిం భవన్తో
బ్రువన్తు ॥ ఓం కర్మ ఋధ్యతాం। ఋధ్యాస్మ స్తోమం- కామముపా॥
శ్రీరస్త్వితి భవన్తో బ్రువన్తు - అస్తు శ్రీః కల్యాణం భవన్తో బ్రువన్తు
అస్తు కల్యాణం-ప్రజాపతే న త్వదేతా=న్యూణాం ॥ పుణ్యాహవాచన
ఫలసమృద్ధిరస్త్వితి భవన్తో బ్రువన్తు పుణ్యాహవాచనఫలసమృద్ధి
రస్తు ॥ ఏవం స్వస్తి వాచ్య గోమయోపలిప్తాయామలంకృతాయాం
భూమ్యాం బ్రహ్మజజ్ఞానమిత్యాదిమన్త్రైః ప్రాగగ్రం రేఖా
త్రయం లిఖిత్వా। బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విసీమతస్సురుచో
వేన ఆవః- స బుధ్న్యా ఉపమా అస్య విష్ఠాస్సతశ్చ యోనిమసతశ్చ వివః।
ఇతి మధ్యే। యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః-
యమగ్ం హ యజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్నిదూతో అరంకృతః ఇతి దక్షిణతః।
ఆప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వతస్సోమ వృష్ణియం భవా వాజస్య సంగథే।
ఇత్యుత్తరతః। ఏవం త్రిస్రో రేఖా లిఖిత్వా యో రుద్రో అగ్నావిత్యా
భిరుదగపవర్గం రేఖాత్రయం విలిఖేత్। యో రుద్రో అగ్నౌ యో అ
ప్సు య ఓషధీషు యో రుద్రో విశ్వా భువనా వివేశ తస్మై రుద్రాయ
నమో అస్తు- ఇతి మధ్యే,-అప ఉపస్పృశ్య ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిద
ధే పదం - సమూఢమస్య పాగ్ంసురే ఇతి పశ్చాత్। ఇన్ద్రం విశ్వా అ
వీవృధన్ త్సముద్రవ్యచసం గిరః। రథీతమగ్ం రథీనాం వాజానాగ్ం
సత్పతిం పతిం ॥ ఇతి పురతః॥ ఏవం లిఖిత్వా- అద్భిరవోక్ష్య ॥ తత్ర చతు
ర్వింశతిప్రస్థపరిమితవ్రీహీన్నిక్షిప్య - తదుపరి తావత్యేవ తండులరాశౌ
వస్త్రాలంకృతాః ప్రాగాద్యష్టదిక్షు బ్రహ్మజజ్ఞానమిత్యష్టౌ కలశాన్ ప్ర

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్థాప్య - మధ్యే పూర్వాదిక్రమేణ చతురః కలశాన్ ప్రతిష్ఠాప్య ।
బ్రహ్మజజ్ఞానం=మసతశ్చవివః। ప్రతికలశం। మంత్రావృత్తిః। తేషాం
ఆపోవా ఇదగ్ం శన్నో దేవీరితి మంత్రాభ్యామష్టదిజ్నదీతీర్థాని మధ్య
కుంభేషు చతుస్సముద్రతీర్థానిచాపూర్య అలాభేశుద్ధోదకాన్యా
పూర్య । ఆపో వా ఇదగ్ంసర్వం విశ్వాభూతాన్యాపః= భూర్భువః
సువరాపఓం । శన్నో దేవీరభిష్టయ ఆపోభవంతుపీతయే । శంయోర
భిస్రవంతునః । ఇతితీర్థాన్యాపూర్య । ఓం భూర్భువస్సువరోమిత్యక్ష
తాన్నిక్షిప్య। గంధకుసుమమాలాదిభిరలంకృత్య - తేషుకలశేషు ।
కాండాత్కాండాదితిదూర్వాం నిక్షిప్య। మం। కాండాత్కాండాత్ప్రరో
హంతి పరుషః పరుషః~। ఏవానోదూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేనచ ।
పుష్పవతీరితిపుష్పాణి। మం। పుష్పవతీః ప్రసూవతీః ఫలినీరఫలాఉత ।
అశ్వాఇవసజిత్వరీ ర్వీరుధః పారయిష్ణవః । యాః ఫలినీరితిఫలాని ।
మం । యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పాయాశ్చపుష్పిణీః । బృహస్పతి
ప్రసూతాస్తానోముంచత్వగ్ంహసః । అశ్వత్థేవ ఇతి పంచత్వక్త్వంచ
పల్లవాని । మం। అశ్వత్థేవోనిషదనంపర్ణేవో వసతిః కృతా । గోభాజ
యిత్కిలాసథయత్పూనవథపూర్షం । సహిరత్నాసీతిపంచరత్నాని ।
సహిరత్నానిదాశుషే సువాతి సవితా భగః తంభాగంచిత్రమీమహే ।
హిరణ్యరూప ఇతిహిరణ్యం । హిరణ్యరూపస్సహిరణ్య సందృగపాన్న
పాత్సేదు హిరణ్యవర్ణః - హిరణ్యాత్పరియోనేర్నిషద్యాహి
రణ్యదాదదత్యన్నమస్మై । గంధద్వారామితి శ్రీచందనగోరోచన
గైరికపద్మకస్తూరికుంకుమకర్పూర సిద్ధార్థసప్తమృత్తికాదేవదారు
ప్రముఖసుగంధద్రవ్యాణినిక్షిప్య । మం । గంధద్వారాం దురాధర్షాం
నిత్యపుష్టాం కరీషిణీమ్ । ఈశ్వరీగ్ంసర్వభూతానాం తామిహోపహ్వ
యేశ్రియమ్ । పూర్వదిక్ప్రవహన్నదీ తీర్థేభ్యోనమ ఇత్యాదినామ
మంత్రైస్తత్కలశేషుతద్దిక్ప్రవహన్నదీతీర్థాన్యావాహ్య । ఓం
పూర్వదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యోనమః - ఓం ఆగ్నేయదిక్ప్రవహన్న
దీతీర్థేభ్యోనమః - ఓం యామ్యదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యోనమః-ఓం
నైరృతదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యోనమః - ఓం పశ్చిమదిక్ప్రవహన్నదీ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తీర్థేభ్యోనమః - ఓం వాయవ్యదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యోనమః - ఓం ఉత్తరదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యోనమః - ఓం ఈశాన్యదిక్ప్రవహన్నదీతీర్థేభ్యోనమః । ఇత్యావాహ్య । ఇమంమేగంగే యమునే సరస్వతి=సుషోమయా । ఇత్యభిమంత్ర్య । ఓం పూర్వసముద్రాయనమః ఇత్యాదినామమంత్రైః పూర్వాదిక్రమేణ తత్తత్కలశే తత్తత్సముద్రమావాహ్య । ఓం పూర్వసముద్రాయనమః ఓం దక్షిణసముద్రాయనమః- ఓం పశ్చిమసముద్రాయనమః- ఓం ఉత్తరసముద్రాయనమః- ఇత్యావాహ్య । సముద్రాయ వయునాయ సింధూనాం పతయేనమః । నదీనాగ్ంసర్వాసాంపితే జుహుతా విశ్వకర్మణే విశ్వాహామర్త్యగ్ంహవిః- ఇత్యభిమంత్ర్య । తత్రతత్వాయామీతి వరుణమావాహ్య । తత్వాయామి=ప్రమోషీః । ఆవాహితేభ్యస్తీర్థేభ్యోనమఇతి షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య । దధిక్రావ్ణ్ణఇత్యాదిభిర్హిరణ్యవర్ణాః పవమానః సువర్జనఇతి మంత్రైరభిమంత్ర్య । దధిక్రావ్ణ్ణో అకారిషం=తారిషత్ । ఆపోహిష్టామయో=జనయథాచనః । హిరణ్యవర్ణా శ్శుచయః=శగ్గ్స్యోనాభవంతు । పవమానస్సువర్జనః = జాతవేదామోర్జయంత్యాపునాతు । ఇత్యభిమంత్ర్య నీరాజయేత్ । అనంతరం శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామప్రతిమాం సౌవర్ణీం అగ్న్యుత్తారణాదిభిః సంస్కృత్యపాత్రైః ప్రతిష్ఠాపితాం పట్టాభిషేక మంటపాంతస్థి దివ్యసింహాసనే ప్రతిష్ఠాప్య పుస్తకంచ సంస్థాప్య శ్రీరామచంద్రప్రీత్యర్థం షోడశోపచారపూజాం కరిష్యఇతి సంకల్ప్య కలశశంఖపూజాపురస్సరం సర్వోపచారైరభ్యర్చ్య- పుష్పాక్షతలాజవస్త్రాంగుళీయ ఛత్రచామరాది పట్టాభిషేక సంభారాన్ ప్రోక్షణాదినా శుచీకృత్యహోమకరణపక్షే వక్ష్యమాణ ప్రకారేణ యథావిధి హోమంకుర్యాత్ । హోమాకరణపక్షే హోమద్రవ్యం బ్రాహ్మణాయదత్వా - శిరస్యంజలినా ధారయేత్ పట్టాభిషేకసర్గం పఠిత్వా - పూర్వాభి మంత్రిత కలశతీర్థోదకైర్యజమానః ఆచార్య ఋత్విగ్బ్రాహ్మణ కన్యా మంత్రి యోధాది । సహపాంగాది ద్విజశ్రేణీనభిషించేత్ । వసువస్త్వా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పురస్తాదభిషించంతు గాయత్రేణ ఛందసా । రుద్రాస్త్వా దక్షిణతోభి
షించంతు త్రైష్టుభేన ఛందసా । విశ్వేత్వా దేవా ఉత్తరతోభిషించం
త్వానుష్టుభేన ఛందసా । బృహస్పతిస్త్వోపరిష్టా దభిషించంతు పాంక్తే
న ఛందసా ॥ సామ్రాజ్యాయ సుక్రతుః । దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే -
అశ్వినోర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తాభ్యా మశ్వినోర్భైషజ్యేన । తేజ
సే బ్రహ్మవర్చసా యాభిషించామి । దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే ।
అశ్వినోర్బాహుభ్యాం ॥ పూష్ణో హస్తాభ్యామింద్రస్యేంద్రియేణ ।
శ్రియై యశసే బలాయాభిషించామి । అర్యమణం బృహస్పతిమింద్రం
దానాయ చోదయ । వాచం విష్ణుగ్ం సరస్వతీగ్ం సవితారంచ
వాజినం । సోమగ్ం రాజానం వరుణమగ్ని మన్వారభామహే ॥ అది
త్యాన్ విష్ణుగ్ం సూర్యం బ్రహ్మాణంచ బృహస్పతిం దేవస్య త్వా
సవితుః ప్రసవేశ్వినో ర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తాభ్యాగ్ం సరస్వత్యై
వాచో యంతుర్యంత్రేణాగ్నేస్త్వా సామ్రాజ్యేనాభిషించామీం
ద్రస్య బృహస్పతేస్త్వా సామ్రాజ్యే నాభిషించామి ॥ ఇతి త్రైత్తిరీయ
బ్రాహ్మణమంత్రైరభిషిచ్య - తత ఐతరేయ బ్రాహ్మణోక్త్యా
చాభిషించేత్ । ఇంద్రియం వా ఏతదస్మిన్ లోకే యద్దధి యద్దధ్నాభి
షించతీంద్రియమేవాస్మిం ప్రద్దధాతి రసో వా ఏష ఓషధి వనస్పతిషు
యన్మధు యన్మధ్వాభిషించతి । రసమేవాస్మిం ప్రద్దధాతి తేజో వా
ఏతత్పశూనాం యద్ఘృతం యద్ఘృతేనాభిషించతి తేజ ఏవాస్మిన్ ప్రద
ధాత్యమృతం వా ఏతదస్మిన్ లోకే యదాపో య దద్భిరభిషించ
త్యమృతమేవాస్మిం ప్రద్దధాతి । ఇమా ఆపశ్శివతమా ఇమాస్స
ర్వస్య భేషజీః । ఇమా రాష్ట్రస్య వర్ధనీరిమా రాష్ట్రభృతోఽమృతాః ।
యాభిరింద్రమభ్యషించ త్ప్రజాపతిస్సోమం రాజానం వరుణం యమం
మనుమ్ । తాభిరద్భిరభిషించామి త్వామహం రాజ్ఞాం త్వమధిరాజో
భవేహ । మహాంతం త్వా మహీనాం సమ్రాజం చర్షణీనాం - దేవీ
జనిత్ర్యజీజనద్భద్రా జనిత్ర్యజీజనత్ । దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవేశ్వినో
ర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తాభ్యామగ్నేస్తేజసా సూర్యస్య వర్చసేంద్ర
స్యేంద్రియేణాభిషించామి బలాయ శ్రియై యశసేన్నాద్యాయ భూర్భు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

షస్స్వరాపఠం । అమృతాభిషేకోస్త్వితి రామప్రతిమాం పుస్తకం చాభిషిచ్య సర్వమంగళవాద్యపురస్సరం ధూపదీపాదిసర్వోపచారైః స్వర్ణరత్నాంగులీయ ఛత్రచామరాదిభిరలంకృత్య భక్ష్యభోజ్యాదికం నివేద్య । కన్యాభిర్నీరాజ్య పుష్పాంజలైరాశిషో వాచయిత్వాఽఽరాధ్య దండవత్ప్రణమేత్ । అనంతరం శ్రీరామాయణమంత్రార్థ శ్రావయితారమాచార్యం సపత్నీకం శ్రీసీతారామరూపం పూజయామీతి సంకల్ప్య । మహోన్నతపీఠే తౌ దంపతీ నిషాద్య పాదప్రక్షాళనం కృత్వా తత్తీర్థం శిరసి కృత్వా గంధమాల్యధూపదీపాదిభిరభ్యర్చ్య ప్రథమమాచార్యాణ్యై హరిద్రా కుంకుమగంధపుష్పమాంగల్యపాదాంగుళ్యాభరణాదీని దత్వా నూతనకౌశేయాంబరం దత్వాఽలంకృత్య - ఆచార్యాయ దివ్యవస్త్రయుగ్మం రామనామాంగులీయకం చతుర్వింశతిసహస్ర శతదశక చతుర్వింశత్యన్యతమ దక్షిణాం గోభూశ్రీరామాయణ పుస్తక స్వర్ణప్రతిమా పాదుకా ఛత్రచామరగృహోపకరణ ముక్తాహారాదికంచ యథావిభవం యథాశక్తి దత్వా పూజయేత్ । అథ ఋత్విజాం వసిష్ఠాదిక్రమేణ కలశవస్త్రోపవీత దక్షిణాతాంబూల చందనాదీని దత్వా సంపూజ్య - అష్టౌ నాయికాః హరిద్రా కుంకుమచందనమాల్యవస్త్రాదిభిరారాధ్య నీరాజ్య దండవత్ప్రణమేత్ । అథ చతుర్వింశతి సహస్రం వా చతుర్వింశతిశతం వా చతుర్వింశతిదశ వా చతుర్వింశత్యన్యూనాన్ యథావిభవం తథా బ్రాహ్మణాన్ భోజయేదాశిషో వాచయేత్తేభ్యో దక్షిణాదికం దత్వా రాత్రౌ శ్రీరామాయణ పుస్తకం ప్రతిమాం చ గజాదియానమారోప్య మహోత్సవం గ్రామవీథీషు ప్రదక్షిణ్యక్రమేణ కారయిత్వా పునర్గృహం ప్రవేశయేత్ । ఏతదాచార్యపూజాదికం యదాకదా వా శ్రీరామాయణ పట్టాభిషేకకరణే తదుత్సవసమయ ఏవ కుర్యాత్ । నవరాత్రోత్సవాదిషు ఉత్సవాంతే ఆచార్యపూజాదికం రాత్ర్యుత్సవాదికంచ కుర్యాదితి శ్రీరామపట్టాభిషేకప్రయోగః । అథ హోమకరణపక్షే తద్విధిః ।

———

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అగస్త్యోక్తాగమ హోమవిధిః

శ్రీరామార్చనచంద్రికా ప్రతిపాదితాగస్త్యోక్తాగమమార్గేణాత్ర ప్రథమం లిఖ్యతే । తదనంతరం బోధాయనోక్త వైదికమార్గేణాపి । తత్రాయమాగమోక్తప్రయోగః । ఉపాసకానామయమేవ ముఖ్యత్వేన విహితః । యథా । యథావద్విహితే ఔపాసనకుండే స్థితం వైదికాగ్నిం ప్రజ్వాల్య హోమం కుర్యాత్ । తదసంభవే లౌకికాగ్నిం శ్రోత్రియాగారాదాహృత్య అరత్నిమాత్రపరిమితస్య రేఖోల్లేఖనాదినా యథావిధిసంస్కృతస్య కుండస్య స్థండిలస్య వా పురతః పాత్రేణ సంస్థాప్య । మూలమంత్రేణ వీక్ష్య । ఫడిత్యస్త్రేణ ప్రోక్ష్య । తేనైవ దర్భైః సంతాడ్య । నమ ఇతి కవచేనావకుంఠ్య । ఏవం వీక్షణాదిభిః క్రవ్యాదాంశం పరిత్యజ్య । దేవాంశమగ్నిం రమిత్యగ్నిబీజతశ్చైతన్యేన సంయోజ్య మూలమంత్రేణాభిమంత్ర్య భూర్భువస్సువరోమిత్యగ్నిం స్థండిలే ప్రతిష్ఠాప్య ప్రజ్వాల్య - ప్రాణానాయమ్య - దేశకాలౌ సంకీర్త్య - శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం పట్టాభిషేకాఖ్య శుభకర్మణి సాంగం సాయుధం సపరివారం శ్రీరామం సిద్ధాన్నద్రవ్యేణ యక్ష్యే । ఇతి సంకల్ప్య - నిత్యపూజాహోమే అన్వాధానాదికం నాస్తి - ఇతరహోమేషు కుర్యాదేవ । యథా । అగ్నిమిధ్వా - అగ్నేర్భాజనమలంకృత్య - దర్భైః పరిస్తీర్య - ఉత్తరేణాగ్నిం ప్రాగగ్రాన్ దర్భాన్ త్సంస్తీర్యేత్యాదివత్పాత్రాణ్యాసాద్య - ప్రోక్షణకాలే మూలమంత్రేణ యజ్ఞసాధనసంభారాన్ ప్రోక్ష్య పూర్ణపాత్రస్థాపనమాజ్యసంస్కారం కృత్వా ఇధ్మప్రక్షేపణాంతం స్వగృహ్యోక్తప్రకారేణ కృత్వా వాగ్యతో భూత్వా న్యాసం కుర్యాత్ । సహస్రార్చిషే హృదయాయ నమః - స్వస్తిపూర్ణాయ శిరసే స్వాహా - ఉత్తిష్ఠపురుషాయ శిఖాయై వషట్ - ధూమవ్యాపినే కవచాయ హుం - సప్తజిహ్వాయ నేత్రత్రయాయ వౌషట్ - ధనుర్ధరాయ అస్త్రాయ ఫట్ - ఇతి న్యాసం కృత్వా । సమిద్ధస్య వైశ్వానర జాతవేద ఇహావహ లోహి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తాత్ఠ సర్వకర్మాణిసాధయసాధయ స్వాహా - ఏవమావాహ్యసమిధం క్షిప్త్వా । ఓం చిత్పింగళహనహ నదహదహపచపచ సర్వజ్ఞాజ్ఞాపయ స్వాహా। ఇత్యగ్నించ్. వేత్ । అగ్నింప్రజ్వలితంవందే జాతవేదసమూ జితం హిరణ్యవర్ణ మమలం సమిద్ధంసర్వతోముఖం । ఇతినమ స్కృత్య। ఓం ఓమిఃత్రప్రిణవపంచదశావృత్యా సకలజగత్కారణవ హ్నేర్గర్భాధానాదికాః క్రియాస్సంపద్యంతాంస్వాహా। ఇతిగర్భా ధానాద పంచదశసంస్కారాన్ । విభావ్య । మణిబంధౌమార్జ్యకృత్వా తన్మధ్యేంగుష్టకాక్షిపేత్ ముద్రేయం సప్తజిహ్వాఖ్యా దర్శయే జ్ఞాతవేదసే। ఇతిసప్తజిహ్వాఖ్యా ముద్రాంప్రదర్శ్య । ఓం జాతవేదసేనమః ఓం సప్తజిహ్వాయనమః - ఓం హవ్యవాహనాయనమ - ఓం అశ్వో దరజాయనమః - ఓం వైశ్వానరాయనమః - ఓం కౌమారతేజసేనమః ఓం విశ్వముఖాయనమః - ఓం దేవముఖాయనమః - ఇత్యష్టదిక్ష్వగ్నిం సంపూజ్య-మధ్యేగ్నౌరత్నసింహాసనంవిభావ్య - తస్మిన్ శ్రీరామ చంద్రం సాంగంసాయుధంసశక్తిం సపరివారంసహితమావాహయామి । ఇతిప్రాణాపుండలస్థితం రామమావాహ్య మంత్రన్యాసంకుర్యాత్ । ఓంరాంనమః - శిరసి - ఓంరాంనమః భ్రూమధ్యే - ఓంమాంనమః హృదయే - ఓంయంనమఃనాభౌ । ఓంనంనమః గుహ్యే - ఓంమంనమః పాదయోః - ఓంరాంనమః-శిరసి ఓం రామాయనమఃనాభౌ । ఓంనమో నమః। పాదయోః । ఏవంన్యాసంకృత్వా । ఆవాహినీ । స్థాపనీ । సన్ని ధీకరణీ । సన్నిరోధినీ । సమ్ముఖీకరణీ । సకలీకరణీ । మహాముద్రా । శంఖ చక్ర । గదా । పద్మ ధేను కౌస్తుభ । గరుడ । శ్రీవత్స । వన మాలా యోనిముద్రాఖ్యాస ప్తదశముద్రాః ప్రదర్శ్య । గంధపుష్పా క్షత ధూపదీపైరగ్నౌ శ్రీరామం సంపూజ్య । స్రువేణాజ్యమాదాయ స్రుచిగృహీత్వా । ఆఘారావాఘార్య। చతుర్గృహీతేనాజ్యేనాగ్న యేస్వాహా సోమాయ స్వాహేత్యాజ్యభాగౌ హుత్వా । పునశ్చతు ర్గృహీతే నాజ్యేనాగ్నయేస్వాహేతి త్యగ్నిముఖాహుతింజుహు యాత్ । ఇత్యగ్నిముఖం । వతరమాజ్యప్లుతంహవి। హుమిలితవచే నావకుంభ్య ఘటిత్య స్వేరిణఃరిణఃక మూలమంత్రేణ పోత్యెక్య త్నేనే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వాభిమంత్య్ర । హోమద్రవ్యం స్రువేణాన్య జుహుయాన్మూలగము
ద్రియా । నాగపల్లీదళయుజా తులసీ గర్భయూధవా । మధ్యమా నామి
కాంగుష్ఠైః స్రుగముద్రా ప్రకీర్తితా । అథ - శ్రీరామాయణ
పఠిక్తి కాయస్వాహేతి షోడశాహుతీర్జుహుయాత్ । నిత్యపూజహోమే
ద్వారపీఠాంగ దేవతా హోమం కుర్యాత్ । శ్రీరామాయేదంనమ
మితిత్యాగః । పట్టాభిషేకహోమేతు మూలమంత్రేణ సహస్రావృత్తి
రాజ్యేన హుత్వా రామగాయత్ర్యాచ సహస్రాహుతీర్జుహుయాత్
సంక్షేపపక్షే శ్లోకైర్వాహుయాత్-తతః ద్వారపీఠాంగ దేవతానామేకై
కాహుతిం జుహుయాత్ । తత్రగణేశాదిద్వార్ధాః త్రింశద్భ
వంతి । ఓం గంగణేశాయస్వాహా గణేశాయేదంనమ । ఏవముత్తర
త్రాపి తత్తన్నామ్నా త్యాగః - మంత్రోక్త దేవతాభ్య ఇదంనమమే
తివా । ఓం నం సవిత్రేస్వాహా - ఓం హంశివాయస్వాహా- ఓం హ్రీం
వాగ్శక్త్యైస్వాహా- ఓం దీం దీపకళానాథాయస్వాహా- ఓం క్షేంక్షేత్ర
పాలకాయస్వాహా- పూర్వద్వారే - ఓం ద్వారశ్రియైస్వాహా - ఓం
దేహల్యైస్వాహా- ఓం ధాత్రేస్వాహా - ఓం విధాత్రేస్వాహా- ఓం
గంగాయైస్వాహా - ఓం యమునాయైస్వాహా । దక్షిణద్వారే । ఓం
ద్వారశ్రియైస్వాహా - ఓం దేహల్యైస్వాహా ఓం భద్రాయస్వాహా-
ఓం సుభద్రాయస్వాహా ఓం గోదావర్యైస్వాహా- ఓం కృష్ణవేణ్యై
స్వాహా- ఓం పశ్చిమద్వారే । ఓం ద్వారశ్రియైస్వాహా-ఓం దేహల్యై
స్వాహా- ఓం చండాయస్వాహా - ఓం ప్రచండాయస్వాహా- ఓం రే
వాయైస్వాహా - ఓం తాపిన్యైస్వాహా - ఉత్తరద్వారే । ఓం ద్వార
శ్రియైస్వాహా - ఓం దేహల్యైస్వాహా- ఓం బలాయ స్వాహా- ఓం
ప్రబలాయస్వాహా - ఓం వాక్ష్యైస్వాహా - ఓం వేణ్యైస్వాహా- ఓం
శంఖనిధయేస్వాహా - ఓం పద్మనిధయేస్వాహా । అథమండూకాదిపీఠ
దేవతాశ్చాష్టచత్వారింశత్ । ఓం మండూకాయస్వాహా - ఓం కాలా
గ్నిరుద్రాయ స్వాహా - ఓం కూర్మాయస్వాహా - ఓం ఆధారశక్త్యై
స్వాహా - ఓం క్షీరసాగరాయస్వాహా - ఓం శ్వేతద్వీపాయస్వాహా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓంరత్నమంటపాయస్వాహా- ఓంకల్పవృక్షాయస్వాహా - ఓం రత్నవేదికాయైస్వాహా. ఓం రత్నసింహాసనాయస్వాహా - ఓం ధర్మాయస్వాహా - ఓంజ్ఞానాయస్వాహా - ఓం వైరాగ్యాయస్వాహా ఓం ఐశ్వర్యాయస్వాహా - ఓం అధర్మాయస్వాహా - ఓం అజ్ఞానయస్వాహా - ఓం అవైరాగ్యాయస్వాహా- ఓం అనైశ్వర్యాయస్వాహా- ఓం ఆనందకందాయస్వాహా - ఓం సంవిన్నాళాయస్వాహా-ఓం పరతత్వపద్మాయస్వాహా ఓం ప్రకృతిపత్రేభ్యస్స్వాహా-ఓంవికారకేసరేభ్యస్స్వాహా - ఓం పంచాశద్వర్ణాఢ్యకర్ణికాయైస్వాహా - ఓం అ అర్కమండలాయ ద్వాదశకలాత్మనేస్వాహా- ఓం చంసోమమండలాయ షోడశకలాత్మనేస్వాహా - ఓం రంవహ్నిమండలాయ దశకలాత్మనేస్వాహా - ఓం సత్వాయప్రబోధాత్మనేస్వాహా - ఓం రజసేప్రకృత్యాత్మనేస్వాహా - ఓం తమసేమోహాత్మనేస్వాహా - ఓం ఆత్మనేస్వాహా - ఓం అంతరాత్మనేస్వాహా - ఓం పరమాత్మనేస్వాహా - ఓంజ్ఞానాత్మనేస్వాహా - ఓం మాయాతత్వాయస్వాహా - ఓం కలాతత్వాయస్వాహా - ఓం విద్యాతత్వాయస్వాహా - ఓం పరతత్వాయస్వాహా - ఓం విమలాయైస్వాహా- ఓం ఉత్కర్షిణ్యైస్వాహా- ఓం జ్ఞానాయైస్వాహా - ఓం క్రియాయైస్వాహా - ఓం యోగాయైస్వాహా ఓం ప్రహ్వ్యైస్వాహా - ఓం సత్యాయైస్వాహా - ఓం ఈశానాయై — ఓం. అనుగ్రహాయై — ఓం ఓం నమోభగవతేవిష్ణవే సర్వభూతాత్మనేవాసుదేవాయ సర్వాత్మయోగపీఠాత్మనే .... ।

తతఃఅంగావరణదేవతా అష్టాదశోత్తరశతం ః ఓం రాం హృదయాయ — ఓం రీం శిరసే - ఓం రూం శిఖాయై — ఓం రైం కవచాయ .... ఓం రౌం నేత్రత్రయాయ .... ఓం రః అస్త్రాయ .... ఓం ఆం ఆత్మనే .. ఓం నిం నివృత్యై — ఓం అం అంతరాత్మనే ... ఓం ప్రం ప్రతిష్ఠాయై — ఓం పం పరమాత్మనే — ఓం విం విద్యాయై .... ఓం జ్ఞాం జ్ఞానాత్మనే .... ఓం శాం శాంత్యై .... ఓం వాం వాసుదేవాయ .... ఓం శ్రీం శ్రియై — ఓం సం సంకర్షణాయస్వాహా -ఓంశాం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

శాంత్యైస్వాహా-ఓం ప్రం ప్రద్యుమ్నాయ స్వాహా-ఓం రం రత్యై
స్వాహా - ఓం అం అనిరుద్ధాయస్వాహా - ఓం ప్రీం ప్రీత్యైస్వాహా
ఓం హం హనుమతేస్వాహా- ఓం సుం సుగ్రీవాయస్వాహా-ఓం భం
భరతాయస్వాహా- ఓం విం విభీషణాయస్వాహా-ఓం లం లక్ష్మణాయ
స్వాహా-ఓం అం అంగదాయస్వాహా- ఓం శం శత్రుఘ్నాయస్వాహా
ఓం జాం జాంబవతే స్వాహా- ఓం ధృం ధృష్టయేస్వాహా- ఓం జం
జయంతాయస్వాహా -ఓం విం విజయాయస్వాహా - ఓం సుం సురా
ష్ట్రాయస్వాహా ఓం రాం రాష్ట్రవర్ధనాయస్వాహా- ఓం అం అశో
— ఓం ధం ధర్మపాలాయస్వాహా - ఓం సుం సుమంత్రాయ —
ఓం వం వసిష్ఠాయస్వాహా - ఓం వాం వాసుదేవాయస్వాహా -- ఓం
జాం జాబాలయేస్వాహా । ఓం గౌం గౌతమాయస్వాహా - ఓం భం
భరద్వాజాయస్వాహా — ఓం కౌం కౌశికాయస్వాహా - ఓం వాం
వాల్మీకయేస్వాహా । ఓం నాం నారదాయస్వాహా — ఓం సం సన
కాయ స్వాహా - ఓం సం సనందనాయ ... ఓం సం సనాతనాయ
— - ఓం సం సనత్కుమారాయ స్వాహా । ఓం నీం నీలాయ
స్వాహా - ఓం నం నలాయస్వాహా - ఓం పం పనసాయస్వాహా -
ఓం గం గవాక్షాయస్వాహా — ఓం శం శరభాయస్వాహా ఓం సుం
సుషేణాయస్వాహా- ఓం మైం మైందాయస్వాహా - ఓం ద్విం ద్వివి
దాయస్వాహా - ఓం కిం కిరీటాయస్వాహా- ఓం కుం కుండలద్వయా
యస్వాహా ఓం శ్రీం శ్రీవత్సాయస్వాహా । ఓం కౌం కౌస్తుభాయ
— ఓం శం శంఖాయ - ఓం చం చక్రాయ .... । ఓం
గం గదాయై — ఓం పం పద్మాయ — ఓం ధృం ధ్రువా
యస్వాహా - ఓం ధం ధరాయస్వాహా । ఓం సోం సోమాయస్వాహా
ఓం అం అద్భ్యఃస్వాహా - ఓం అం అనిలాయ.... ఓం అం అన
లాయ — ఓం ప్రం ప్రత్యూషాయ .... ఓం ప్రం ప్రభా
సాయ వీం వీరభద్రాయ - శం శంభవే - గిం గిరీశాయ .... ఓం
అం అజైకపదే — అం అహిర్బుధ్న్యాయ - పిం పినాకినే- భుం భువ
నేశాయ - కం కపాలినే — దిం దిక్పతయే -స్థాం స్థాణవే. భం భగా

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యస్వాహా ఓం అం అరుణాయ—సూం సూర్యాయ ....వేం వేదాం
గాయ .... భాం భానవే .... ఇం ఇంద్రాయ .... రం రవయే గం
గభస్త్రయే .... యం యమాయ .... హిం హిరణ్యరేతసే....దిం దివా
కరాయ....మిం మిత్రాయ .... విం విష్ణవే — ధాం ధాత్రే .... ఇం
ఇంద్రాయ .... రం అగ్నయే .... యం యమాయ .... క్షం నిర్రు
తయే....వం వరుణాయ .... వాం వాయవే .... కుం కుబేరాయ ....
ఈం ఈశానాయ – అం బ్రహ్మణే....హ్రీం విష్ణవే .... వం వజ్రా
య .... శం శక్త్రయే .... దం దండాయ .... కుం కుంతాయ....పాం
పాశాయ—ధ్వం ధ్వజాయ—గం గదాయై....త్రిం త్రిశూలాయ....
అం అబ్జాయ.... చం చక్రాయస్వాహా। ఏవంసర్వామిళితా అష్టస
వత్యధికైకశతదేవతాభవంతి। ఓం గం గణేశాయ....సం సవిత్రే-
మం మహేశాయ....హ్రీం హ్రియై। ఇతిచతస్రఆహుతీర్హుత్వా।
అగ్నయేస్విష్టకృతేస్వాహేతి స్విష్టకృతంహుత్వా। నజయాదయః।
దర్వ్యాపరిధీనక్త్వాదిపరిధి ప్రహరణాంతంకృత్వా జుహ్వాగ్
స్రువంనిధాయవిశ్వాన్ దేవానుద్దిశ్యసగ్గ్ ప్రావేశ్యహుత్వాతతో
బ్రహ్మార్పణాహుతిం జుహుయాత్ । ఇతఃపరంప్రాణబుద్ధి దేహ
ధర్మాధికారతః జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తిషుమనసావాచా కర్మణాహ
స్తాభ్యాంపద్భ్యాముదరేణ శిశ్నాచయదుక్తం యత్కృతంతత్సర్వం
బ్రహ్మార్పణం భవతు ఓం భూర్భువస్స్వః .... ఇదంబ్రహ్మణేనమమ
తతః పూర్ణాహుతిః। పూర్ణఫలం కౌశేయవస్త్రేణావేష్ట్యతత్రపంచ
రత్నసువర్ణ సుగంధద్రవ్యాదీని నిక్షిప్య పూజయిత్వా స్రుచిని
ధాయ ఉత్తిష్టః। మూలముచ్చార్యసాంగాయ సాయుధాయ సవా
హనాయ సపరివారాయ సశక్తికాయ శ్రీసీతాపతయే....శ్రీరామా
యేదం నమమ। ఇతి పూర్ణాహుతింహుత్వాపరిసమూహ్య - హుత
శేషం। సర్వదేవస్వరూపాయపరాయపరమేష్ఠినే। శ్రీరామసేనా
యుక్తాయవిష్వక్సేనాయతేనమః। శ్రీరామపార్షదేభ్యోనమః-క్షేత్ర
పాలాయనమః. యోగినీభ్యోనమః। ఇతిబలిందత్వా। పూర్ణపాత్రో
దకే ప్రణీతోదకం నినీయతంపునస్తోయేనాపూర్య। మూలేనసప్తవార

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మభిమంత్ర్య దూర్వాతులసీదలైస్తజ్జలేన పావమానీభిరాత్మాన
మభిషిచ్య త్ర్యాయుషమితి భస్మనా తిలకం ధృత్వా - అగ్నిస్థితం శ్రీరా
రామః సపరివారం పునర్హృదయకమలం ప్రవేశ్య - శ్రీయజ్ఞేశ్వరా
యనమ ఇతి పంచోపచారైరభ్యర్చ్య అగ్నే నయేత్యాదినా ప్రద
క్షిణం కృత్వా యస్యస్మృత్వా చేత్యాది హోమకర్మ సర్వం శ్రీరా
మాయార్పయేదిత్యగస్త్యోక్తరూపేణ హోమప్రకరణం సమాప్తమ్
అథాత్రేయం కారికావళీ రామార్చనచంద్రికోక్తా లిఖ్యతే । యథా ।

కారికావళిః

--- (౦) ---

శ్లో॥ యథావద్విహితే కుండే స్థండిలే చతురశ్రికే । ఔపాస
నం గార్హపత్యం లౌకికం వాగ్నిముజ్జ్వలేత్ । దేవాంశ మూలమం
త్రేణ స్థాపయేదుత్తరే సుధీః । అన్వాధానాభిధం కర్మ నిత్యస్వత్ర న
విద్యతే । వీక్షణం మూలమంత్రేణ ప్రోక్షణం చ తథా మతం । తేనైవ
తాడనం దర్భైర్వర్మణాభ్యుక్షణం మతా । అన్వాధాయాథ పర్యుక్ష్య
పరిస్తీర్య యథావిధి । పాత్రాణ్యాయమ్య లక్ష్మీశం సాంగం సాయుధమ
వ్యయం ॥ సిద్ధాన్నద్రవ్యతో యుక్త్యా ఇతి సంకల్ప్య వాగ్యతః । న్యాసం
కృత్వా ప్రణీతాంబు ప్రోక్షణ్యాద్యాయతజ్జలైః । యజ్ఞసాధనసంభా
రాన్ ప్రోక్ష్య వై మూలమంత్రతః । ఇధ్మప్రక్షేపణాంతం చ కృత్వా
కర్మ స్వగృహ్యతః । సహస్రార్చిస్స్వస్తిపూర్ణ ఉత్తిష్ఠపురుషః స్మృ
తః । ధూమకేతుః సప్తజిహ్వో ధనుర్ధర ఇతి క్రమాత్ । ఏవంధ్యా
నం కృత్వా సమిద్ధ సమ్యుంజపేత్ । వైశ్వానర తతో జాతవేదః ప
శ్చాదిహావహ । లోహితాక్షపదం ప్రోక్త్వా సర్వకర్మాణి సాధయ ॥
వహ్నిర్జాయాంతకో మంత్రస్తేన వహ్నిం తు పూజయేత్ । ఏవమావా
హ్య సమిద్ధం త్రిః ప్రాగ్నిరదీపయేద్బుధః ॥ చిత్పింగళహనదహ పంచయు
గ్మాంతతః పరం । సర్వజ్ఞాజ్ఞాపయస్వాహా మంత్రోయం వహ్నిదీపనే ।
అగ్నిం ప్రజ్వలితం వందే జాతవేదసమార్జితం । సువర్ణవర్ణమమ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

లం సముద్ధం సర్వతోముఖం । మంత్రేణానేన తం వహ్నిం స్తువీత పరమాదరాత్ । పరిషించ్య సమాకృత్యా తన్మధ్యే గుప్తకాష్ఠికే పీఠే । ముఖే దేయః సప్తజిహ్వాఖ్యాం దర్శయేజ్జాతవేదసే అష్టదిక్షు సంపూజ్య అష్టమూర్తిర్నమోఽంతగాః జాతవేదాస్సప్తజిహ్వ హవ్యవాహన ఏవ చ । అశ్వోదరజసంజ్ఞోన్యః పునర్వైశ్వానరాహ్వయః । కౌమార తేజాస్స్యాద్విశ్వముఖో దేవముఖస్స్మృతః । తారాగ్నయే సదాద్యాస్స్యు ర్నత్యాంతావహ్నిమూర్తయః । మధ్యేగ్నానాసనం యోజ్యం పూజామండలతః ప్రభుం । ఆవాహయేదాత్రిమచంద్రం పరివారసమన్వితం । మంత్రన్యాసవిధాయాస్మిన్ ప్రాగ్వన్ముద్రాశ్చ ప్రదర్శయేత్ । గంధపుష్పైర్ధూపదీపైః సాగ్నిం సంపూజయేద్విభుం । దత్వదత్వం సుధీవేణాన్యజ్జుహుయాన్మంత్రమునా ప్రియా । నాగవల్లీదళకుంకుమ తులసీగర్భయాథవా । మత్స్యమానామిశాంగుష్ఠే దుర్వాగమునాత్రిప్రకీర్తితా । కృత్వాజ్యభాగావాఘారౌ కుర్యాదాద్యప్లుతం హవిః ॥ కవచేనావకుంఠ్యాథ హస్తేనపరిరక్షయేత్ । సంప్రోక్ష్య మూలమంత్రేణాభిమంత్ర్య జుహుయాద్బుధః । సశక్తిబీజమంత్రేణ జపసంఖ్యా హోమదే తతః । మంత్రాంతనామాహుతిః క్షేప్యా త్యాగః పరాహుతిష్వపి । షోడశాహుతిభిర్దేవా యజేదాగాసకృత్రికం । ద్వారపీఠాంగదేవేభ్య ఏకైకామాహుతిం తతః । గణేశ్వరాదిద్వాత్రింశ ద్భవంతిద్వారదేవతాః । మండూకాదిపీఠదేవా భవంత్యష్టచత్వారింశత్ । అష్టావశోత్తరశతం భవంతిహ్యావరణాయాః । ఏకాస్యాశ్చ అష్టానవత్యధికైకశతం భవేత్ । గణేశాముపతేశ్చ మహేశానుమహిశ్రీమైతథా చతుర్థ్యంత ఆహుతిం హుత్వా తతో బ్రహ్మార్పణాహుతిః । తతః పూర్ణాహుతిం దత్వా భస్మనా తిలకం దధత్ । పూర్ణపాత్రం ప్రోక్షణీమైః పూర్వసప్తార్చిమంత్రైః । అభ్యానమభిషించేత్సహమారాద్యా తులసీదళైః । వికీర్య పుష్పాంజలిమేకభావః కుర్యాన్నమః శ్రీహుతభుఙ్ముఖాయ । ఉద్వాస్య వహ్నిం స్త్రిదశాధిపేశం బలిం హరేద్దైవతమోగిసంఘ్యః । పురశ్చర్యావిధానంగహోమేతు । శ్లో । జపస్యాథ దశాంశేన హుత్వా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చాజ్యప్లుతంహవిః । తదశ్యాంశేనమూలేన గంధపుష్పాక్షతోదకైః । సాంగం దేవం తర్పయామీతి త్వేవం సంతర్పయేద్బుధః । మంత్రస్యాంతే నమశ్శబ్దం దేవతారాధనేవిధౌ । తదంతే హోమకాలేతు స్వాహాశబ్దం నియోజయేత్ । ఇతి కారికావలీ రామార్చనచంద్రికోక్తా । ఏవమగస్త్యోక్త తాంత్రిక హోమవిధిర్దర్శితః ।

బోధాయనోక్తవైదికహోమప్రయోగః

... (౦) ....

అథ బోధాయనోక్త వైదికహోమో నిరూప్యతే। అత్రైవపూర్వవ్యవస్థా- హోమవిధిర్ద్వివిధః అగస్త్యోక్తాగమప్రకారవైకః బోధాయనోక్త వైదికప్రకారోఽన్యః యత్ర యత్ర నవరాత్రోత్సవ పునర్వస్వభిషేచనసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవాదిషు రామార్చనచంద్రికానుసారి ద్వితీయగుచ్ఛరీత్యా దశావరణపూజా పురస్సరం పట్టాభిషేకోత్సవః క్రియతే తత్ర తత్ర పూర్వోక్తాగస్త్యోక్త ప్రకారేణ హోమః కార్యః యత్ర తత్రాస్తి కేవల పట్టాభిషేకోత్సవమాత్రం క్రియతే తత్ర వక్ష్యమాణప్రకారేణ బోధాయనోక్తం హోమం చరుధర్మేణ కుర్యాత్ ॥ చరుహోమాసంభవే ఆజ్యేన కుర్యాత్ హోమాశక్తౌ హోమసము. త్రిజపం కారయేత్ హోమద్రవ్యపూజాదికం బ్రాహ్మణాయవాదద్యాత్ । తత్రాయం ప్రయోగః ॥ ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య । దేశకాలౌ సంకీర్త్య మమోపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీరామచంద్రప్రీత్యర్థం శ్రీరామపట్టాభిషేక శుభకర్మణి ఆజ్యచరుద్రవ్యేణ శ్రీరామం యక్ష్యే ఇతి సంకల్ప్య ఔపాసనాగ్ని మథవా శ్రోత్రియాగారాదానీతమగ్నిం వోపసమాధాయ చరుహోమపక్షే పయసా చరుం పక్త్వా అగ్నిముఖాంతే । ఆదౌ మూలమంత్రేణ స్వాహాంతేన షోడశాహుతీర్హుత్వా తతో గాయత్ర్యా సహపరివారం శ్రీరామగాయత్ర్యా సహపరివారం సప్తోపసర్గశ్లోకైశ్చ యథాక్రమేణ ప్రధానాహుతీర్హుత్వా కర్మసమృద్ధ్యర్థం జయాదిభిర్హుత్వా పరిధీన

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

భ్యశ్చ తార్క్ష్య ప్రిహృత్య విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః స్విష్టకృతంహుత్వా అనాజ్ఞాతాదిప్రాయశ్చిత్తాహుతీర్హుత్వా — ఆజ్యేన పునర్యథాశక్తి శ్రీరామ షడక్షరేణ హుత్వా సప్తతే అగ్న ఇతి పూర్ణాహుతిం హుత్వా ప్రోక్షణ పూర్ణపాత్రనినయన బ్రహ్మోద్వాసనాంతం గృహ్యోక్తవిధినా కృత్వా సంపాతాజ్యం శిరసి ధృత్వా భస్మనాతిలకం కృత్వా ఽగ్నే నయేత్యాదినా ప్రదక్షిణం కృత్వా యస్యస్మృత్యేతి సర్వం కర్మ శ్రీరామాయ సమర్ప్య అనంతరపట్టాభిషేకసర్గ పఠనాది పట్టాభిషేకతంత్రశేషం సమాపయేదితి బోధాయనమః

కేచిత్తు పరాశరోక్తపురాణస్థా । శ్లో । అథాచార్యశ్శుభదినే ప్రతిర్నియతమానసః కృత్వాతుమంగళస్నానం శిష్యైస్సహ శుచివస్త్రైః । ధృతోర్ధ్వపుండ్రో విధివచ్ఛుచిర్విగతచితాహ్నికః ప్రవిశ్య దివ్యభవనం రామార్థే సమలంకృతమ్ । తత్రాసంధోపవిశ్య ప్రణుయాదృత్విజశ్శుచీన్ । నదీనదేభ్యః సింధుభ్యస్సమాహృత్యాపులంజలమ్ । పరిస్రైరభిమంత్ర్యాథ కుంభేష్వభ్యర్చ్య గోదపి సౌవర్ణ్యం ప్రతిమాయాంతు రామమావాహ్యభక్తితః । సింహాసనేసమాసీనమ్ స్థాపయేత్తాం యథావిధి । గంధైర్మాల్యైశ్చ ధూపైశ్చ రత్నైశ్చవివిధైశ్శుభైః । ఆరాధయేద్దాశరథిం ప్రగమాయాంసవచకః । అగ్నింసమిధ్యవిధివత్ కృత్వాగ్నిముఖమాదితః । సహస్రం రంజుహుయాద్గాయత్ర్యేత్తత్త్వవిత్ । తతః శ్రీరామగాయత్ర్యా జుహుయాచ్చసహస్రకమ్ । సంక్షేపసర్గశ్లోకైశ్చ ప్రత్యేకంహోమమాచరేత్ । జయైరపిగధార్న్ సమృద్ధ్యర్థమావిశేషతః । తతః పూర్ణాహుతించాపి జుహుయాచ్ఛ్రద్ధయాన్వితః । హోమశక్త్యభావే హ్యాపంవా జపః కార్యశ్శుచివస్త్రైః । హోమాదప్యం బ్రాహ్మణాయ దద్యాద్దానం లోభవర్జితః । తర్పణాదావిధానార్థం నామత్రయమహామనుమ్ జపేయుగ్మం నామానాం సహస్రం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామతారకమ్ ॥ రామాభిషేకసర్గం చ శ్రావయేతదాదరాత్ । శ్లో॥ ఆరాధయేద్రఘుపతిం స్థితం గమాయయాత్మనా। పుష్పైర్ధూపైశ్చ దీపైశ్చ హ్యుపచారైర్యథాక్రమమ్ । అభిషించేదథ ఋత్విగ్భిర్వసిష్ఠాద్యైశ్చ రాఘవమ్ । సామ్రాజ్యాయేతి మంత్రేణ తీర్థైః పూర్వాభిమంత్రితైః । ఋత్విగ్భిర్బ్రాహ్మణైః పూర్వం కన్యాభిర్మంత్రిభిస్తథా। యోధైః స్నిగ్ధైగ్రమైశ్చాపి కార్యం రామాభిషేచనమ్ । వీణా వేణుస్వనోన్మిశ్రైః కాంచీనూపురనిస్వనాః । నీరాజయేయుర్గాయంతో రాఘవం రమణీజనా ఇతి ॥

జన్మకుండలీ ప్రకారో నిరూప్యతే

స్వస్తి శ్రీ వైవస్వత మన్వంతరాంతః ప్రాప్త పంచమహాయుగేఽష్టావింశతి సహస్రవర్షావశిష్టాయాం త్రేతాయాం విళంబినామ సంవత్సర మేషసంక్రమణ చైత్రశుక్లనవమ్యాం బుధవాసరే పునర్వసూనక్షత్రే మధ్యాహ్నసమయే కర్కటలగ్నే పంచగ్రహేషూచ్చగతేషు శ్రీరామమూర్తేరవతారః । తదానీం-అశ్వినీతృతీయచరణే మేషరాశౌ రవిరుచ్చస్థః- పునర్వసూ చతుర్థచరణే కర్కటరాశౌ స్వక్షేత్రే చంద్రః- శ్రవణతృతీయచరణే మకరే ఉచ్చస్థో భౌమః ఉత్తరాభాద్రా తృతీయచరణే మీనే నీచస్థో బుధః- పుష్యనక్షత్రప్రథమచరణే కర్కటరాశౌ స్వోచ్చే చంద్రసహితో గురుః - రేవతీ చతుర్థచరణే మీనరాశౌ స్వోచ్చే శుక్రః - స్వాతీచతుర్థచరణే తులాయాముచ్చస్థశ్శనిః - పూర్వఫల్గునీ చతుర్థచరణే సింహే రాహుః- పూర్వాభాద్రా ద్వితీయచరణే కుంభే కేతుః । ఏవం విధర వ్యాదిగ్రహసంపత్తిః । ....

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

శ్రీరామ జన్మకుండలి

బు శు	ర		
కే	రాశి		ల చం గు
కు			రా
		శ	

శు శ		కే	ర కు
	అంశ		చం
			గు
	రా	బు	

ఏతాదృశజననసమయస్య పునర్వసూచతుర్థచరణవ్యాప్తత్వాత్ కృత్తికాది నక్షత్రదశాప్రకారేణ — ఆదౌ గురుదశాశేషం వర్షచతుష్టయపర్యంతంవర్తతే - తతశ్శనిదశాయాం బుధభుక్తౌ అష్టమవర్షే పరాభవ సంవత్సర చైత్రశుక్లపంచమ్యాం శ్రీరామమూర్తే రుపనయనం - తతఃశుక్రాంతర్దశాయాం ద్వాదశవర్షే కీలక సంవత్సర ఫాల్గునశుక్లపూర్ణిమాయాం ఉత్తరఫల్గునీనక్షత్రే — భూమిగిరిహసమారభ్యషడ్వర్షవయోవత్యా నిత్యయౌవనవత్యాః సీతాయాఃపాణిగ్రహోత్సవ —తదనంతరంసీతాయాసహ ద్వాదశవర్షపరిమిత కాలస్త్వయోధ్యావాసః - తతఃరుధిరోద్గారిసంవత్సర చైత్రశుక్ల పంచమ్యాం నీచస్థబుధదశాయాం వనవాసస్యప్రారంభః- పునరీశ్వరసంవత్సర చైత్రశుక్లషష్ఠ్యాంవనవాసాదయోధ్యానగరప్రవేశః తత్పరదినేసప్తమ్యాం పుష్యనక్షత్రే శ్రీమదయోధ్యాపట్టాభిషేకోత్సవః — ఏవంనవసహస్రసంవత్సరోపరిదశమాసోత్తర చతుస్సప్తత్యుత్తర నవశతవర్షాణి దేవ్యాసహనివాసః — సహస్రవర్షే పరి ద్విమాసోత్తర పంచవింశతివర్షాణి దేవ్యావినావాసః - తతఃపరం సీతయాసహ శ్రీరామమూర్తేర్వైకుంఠప్రవేశః - ఏవమేకాదశ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వర్షసహస్రకాలస్సిర్ణయః । అస్యప్రమాణవచనాని క్రమాదుదా
హ్రియంతే ।యథా. వైవస్వతమన్వంతరాంతః ప్రాప్తపంచమత్రేతా
యుగ ఇత్యప్రమాణం । శ్రీరంగమహాత్మ్యే – వైవస్వతమనుపుత్రే
ఇక్ష్వాకుమహారాజే భగవంతం ప్రతితపఃకుర్వతి - బ్రహ్మాణంప్రతి
శ్రీరంగరాజవచనం । శ్రీభగవానువాచ । శ్లో । త్వయార్చితోఽహమ
ధునా శ్రీరంగేధామ్నిపద్మజ । అయోధ్యాంగంతుమిచ్ఛామి రఘు
భిః పరిపాలితాం । తేమాంతత్రార్చయిష్యంతి చతుర్యుగ చతుష్ట
యం। తతఃపరం ప్రయాస్యామి కావేరీంచోళరక్షితాం। చంద్రపుష్క-
రిణీతీరే శయిష్యేహంచతుర్ముఖ । ఇతిభగవతా శ్రీరంగనాయ
కేనాదిష్టశ్చతుర్ముఖో బ్రహ్మా శ్రీరంగవిమాన మిక్ష్వాకుమహారాజం
ప్రతిప్రాదాత్ –సచేక్ష్వాకుః ప్రథమత్రేతాయుగే అయోధ్యాయాం
సంస్థాప్య ఉత్సవాదికంకృతవాన్ । తథాచోక్తంతత్రైవ ।శ్లో। తథా
హిఫాల్గునేమాసే నక్షత్రేభగదైవతే । ఉత్సవావభృథంచక్రే పుత్ర
పౌత్రైస్సమన్వితఇతి । ఏవంచతుర్యుగ చతుష్టయంగతం తతఃపంచ
మత్రేతాయుగే రాజాదశరథః పుత్రకామేష్టింకృతవాన్ - తదుక్తం
తత్రైవ। త్రేతాయుగే పంచమేతు రాజాదశరథోనఘః । పుత్రార్థం
హయమేధేన యష్టుంసముపచక్రమఇతి। ఇత్యాదివచనైః శ్రీరామా
వతారః పంచమత్రేతాయుగేభూదితిసిద్ధం । విళంబినామ సంవత్సర
ఇత్యత్రప్రమాణం । కాలప్రకాశికాయాం ।శ్లో। ప్రమాదిఖరశోభకృ
దాప్లవప్రభవేషుచ । ధనుర్గురుఃప్రమాద్యాది వర్షాణాంతుయ
థాక్రమం । కుంభకర్కి ధనుర్మేష కన్యారాశౌ శనిఃక్రమాత్ ।
అస్యార్థః । యదాప్రమాదిఖరశోభకృదాప్లవప్రభవేషు పంచసు
సంవత్సరేషు ధనూరాశౌ సామాన్యతః గురుర్వర్తతే– తదాశని
స్తు తేష్వేవ పంచసువత్సరేషు క్రమాత్కుంభకర్కటధనుర్మేష
కన్యారాశిషు సామాన్యతఃవర్తతే - నతునియమేన- ఏవంస్థితేశ్రీరా
మావతారసమయే కర్కటరాశౌగురోః స్థితత్వాత్కర్కటస్య ధనూ
రాశేస్సప్తమగః శిత్వేన గురుప్రవిష్ట ఖరసంవత్సరాద్విళంబిసంవత్సర
స్యాష్టమత్వాత్ రామజన్మ సంవత్సరో విళంబీతిస్థితం – ఏవమేవ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శనిచారరీత్యాపి విచార్యమాణే విళంబిసంవత్సర ఏవ భవతి । అవశిష్ట తిథ్యాదినిర్ణయః శ్రీరామాయణే వర్ణితః । శ్రీవాల్మీకినా బాలకాండే । శ్లో। తతశ్చ ద్వాదశే మాసే చైత్రే నావమికే తిథౌ — నక్షత్రేఽదితిదైవత్యే స్వోచ్చసంస్థేషు పంచసు । గ్రహేషు కర్కటే లగ్నే వాక్పతావిందునా సహ । ప్రోచ్యమానే జగన్నాథం సర్వలోకనమస్కృతం । కౌసల్యాఽజనయద్రామం దివ్యలక్షణసంయుతం ఇతి పంచగ్రహేషూచ్చంగతేష్విత్యుక్తిఫలమభిహితం జ్యోతిశ్శాస్త్రే — ఏకగ్రహోచ్చజాతస్య పర్వారిష్టవినాశనం । ద్విగ్రహోచ్చేతు సామంత స్త్రిగ్రహోచ్చే మహీపతిః । చతుర్గ్రహోచ్చే సమ్రాట్ స్యాత్పంచోచ్చే లోకనాయక ఇతి ప్రత్యేకోచ్చగ్రహఫలమభిహితం తత్రైవ సూర్యే స్వోచ్చగతే జాతస్సేనాపత్య మవాప్నుయాత్ । భౌమే స్వోచ్చగతే జాతో వనే రాజా భవిష్యతి । గురౌ స్వోచ్చగతే జాతో ధనీ రాజ్యాధిపో భవేత్ శుక్రే స్వోచ్చగతే జాతో రాజ్యశ్రియమవాప్నుయాత్ । శనౌ స్వోచ్చగతే జాతో రాజ్యాధిప సమో భవేదితి ఏవం ప్రమాణ వచనాని యథా సంభవముదాహృతాని అవశిష్టాంశో దైవజ్ఞశిరోమణిభిర్విచారణీయః । ఇతి శ్రీరామ యశస్సారసంగ్రహోక్త జన్మకుండలీ ప్రకరణమ్ సమాప్తమ్ :

— —

శరన్నవరాత్రవిధిః

ఏవమేవ శరన్నవరాత్రేఽపి శ్రీరామనవరాత్రోత్సవః కార్యః । తత్రైవం ప్రయుంజ్యాత్ । ఆశ్వీజశుక్ల ప్రతిపదిన రాత్రి ప్రారంభం కృత్వా సంకల్పకాలే శరన్నవరాత్రి వ్రతం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య-తతః విధిప్రకారేణ ఋత్విగ్వరణ మంటపపూజనం దేవతాస్థాపన రామాయణ పఠనారంభాదికం కృత్వా ద్వితీయ రాత్రౌ కృత్వా దశావరణ మహాపూజాం తృతీయ రాత్రౌ కృత్వా ప్రదోషపూజాం చ కృత్వా తదాది దశమీపర్యంతం ప్రాతఃపూజాం ప్రదోషపూజాం చ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కుర్యాత్ శ్రీరామాయణపారాయణసమయే ప్రతిపది ద్వితీయాయాం వా
యదా కదా శ్రీరామజన్మ సర్గపారాయణం సంభవతి ఏతద్గ్రంథో
క్తరీత్యా రామజన్మోత్సవః కార్యః – తథైవ యస్మిన్ దినే
సీతాకల్యాణపఠనం సంభవతి తస్మిన్ దినే ఏతద్గ్రంథోక్తరీత్యా
సీతాకల్యాణోత్సవః కార్యః – అష్టమ్యాం రాత్రౌ సీతాజన్మోత్సవమపి
కుర్యాత్ – విజయదశమ్యాం యథావిధి పట్టాభిషేకోత్సవం కుర్యాత్ ।
ప్రత్యహం సువాసినీ బ్రాహ్మణ పూజన భోజన ఋత్విగాచార్య పూజనాదికం
దశమ్యాం రాత్రౌ గ్రామవీథీషు ప్రతిమాపుస్తకాదీనాముత్సవాదికర
ణం దీనాంధకృపణదీనాం సంతర్పణం దేవతా ప్రస్థాపనాదికం సర్వం
వసంతనవరాత్రవిధానోక్తరీత్యా కుర్యాత్ । అశక్తో ప్యేవం కర్తు
మసమర్థశ్చేత్ త్రిరాత్రమేకరాత్రం వా కుర్యాత్ । తత్ర త్రిరాత్ర
పక్షే సప్తమ్యాం ప్రారంభః – అష్టమ్యాం సీతాజన్మోత్సవః –
నవమ్యాం రామజన్మోత్సవస్తద్రాత్రౌ కల్యాణోత్సవో దశమ్యాం
పట్టాభిషేకః కార్యః । ఏకరాత్రపక్షే నవమ్యాం ప్రాతః ప్రారంభో
మధ్యాహ్నే జన్మోత్సవో రాత్రౌ కల్యాణోత్సవో దశమ్యాం పట్టాభి
షేక ఇతి సర్వం వసంతనవరాత్రవత్కుర్యాత్ । ఏవం కుర్వన్నపరా
త్రేపి భక్త్యా శ్రీసీతారామమారాధ్య తత్ప్రసాదాత్తత్పదం గచ్ఛ
తీతి శరన్నవరాత్రవిధిః । ఏతద్వాసంతశారదనవరాత్రోత్సవద్వయ
ప్రతిపాదికా కారికావలిః శ్రీనవరత్నమాలాయాం తృతీయరత్నే
ద్రష్టవ్యా । తథైవ శ్రీరామపూజార్థకం రామప్రీతికరాణాం నవవిధ
ఫలకుసుమాన్నభక్ష్యాది వస్తూనాం నవాయతనపూజాయాశ్చ ప్రతి
పాదికా కారికావలి స్సర్గే ఉదాహరిష్యమాణ శ్రీమదానందరామా
యణోక్త మాసనవమీ వ్రతవిధానే విలిఖితా ద్రష్టవ్యా ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకప్రయోగః.

అథ స్కాందపురాణోక్త మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకవిధి సత్ప్రయోగశ్చనిరూప్యతే ॥ అథాతో మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషే విధిం వ్యాఖ్యాస్యామః శ్రీరామాయణస్యాష్టోత్తరశతపారాయణానాం చతుర్వింశతి పారాయణానాంవా కర్తా శ్రీరామభక్తో యస్స్వచైత్రవైశాఖాశ్వయుజ కార్తీక మాఘఫాల్గునేషు మాసేషు మాఢ్యాది దోషరహితేషు శుక్లపక్షే వాగ్రభ్యాగామిమాసశుక్లపక్షే సమాప్తిర్యథాస్యాత్తథా జ్యోతిర్విదుక్తశుభదివసే పంచవింశతి షోడశాన్యతమ బుత్విక్ప్రయుక్త మండలదీక్షావిధినా మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సవం కంమ్యహూణ స్సర్వసామగ్రీం యాజ్ఞికీం వైవాహికీమపిచసంపాద్య నదీతీరే దేవాలయేచోద్యానే పుణ్యక్షేత్రే మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోపకల్పకరణే శ్రీశివరాచ్యాక మునిసంవాదోక్త ప్రకారేణ మంటపనిర్మాణాదికం కుర్యాత్ । తదర్థం బిల్వాశ్వత్థనింబామ్రాది పుణ్యవృక్షాంచితే మ్లేచ్ఛాద్యశుచిజనాసంకీర్ణే కంటకశర్కరాదిరహితే మృదులమృత్తికాదియుక్తే సుదేశే సమచతురశ్రమష్టోత్తరశతపదమాత్ర మావహనీయ విహరణ తూష్ణీంవిహృత్య తత్ప్రదేశం కపాలభస్మాస్థినిరసనేన నూతనమృత్తికాపూరణేనచ సంశోధ్యసమంకృత్వా తత్రైధావిభజ్యపునస్త్రిధాచ విభజ్య నవఖండాని చతురశ్రాణి విధాయాతద్రేఖా సంధిషుషోడశ సుషోడశస్తంభానిఖాయ మంటపం నిర్మాయ కదలీస్తంభపత్రాన తోరణ ధ్వజపతాకాదిభిర్యథావిధమలంకృత్య- తత్ర వాయవ్యఖండే-తద్దిక్పాలపూజన మృత్సంగ్రహణం తత్పూజనంచ కృత్వా మంత్రజపాదికం కారయేత్ । ఉత్తరఖండే ద్వారంకృత్వా దిక్పాలపూజనం భీషణభైరవ సంహారభైరవయోః పూజనంకృత్వా తత్ర శ్రీరామాయణాది గ్రంథపారాయణాదికం కారయేత్ । ఈశాన్యఖండే దిక్పాలాన్సంపూజ్య గుల్ఫదఘ్నం వేదింకృత్వా తత్ర ధాన్యమసీతిధాన్యం నిక్షిప్య కన్యాపతిరిః పఠీయుక్తమఖండదీపం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రాఙ్ముఖం సంస్థాపయేత్ । పూర్వఖండే-ద్వారం కృత్వా దిక్పాలపూ
జనమసితాంగగురుభైరవయోః పూజనంచ కుర్యాత్ । ఆగ్నేయఖండే
వైశ్వానరసూక్తేనాగ్నిమావాహ్య పూజయిత్వా తత్ర తామ్రనిర్మిత
కలశం జలపూరితం ధాన్యోపరి సంస్థాప్య వస్త్రేణాచ్ఛాద్య
కలశస్యముఖే విష్ణురితి సంపూజ్య తస్మిన్ కుంభజలే శ్రీరామప్రతిమాం
సౌవర్ణీం సంస్థాప్య కలశోపరి పూర్ణఫలం నిధాయ కుసుమమాలా
దిభిరలంకృత్య పట్టాభిషేకపర్యంతం సంపూజయేత్ - తత్పశ్చా
ద్భాగే నవగ్రహయంత్రం విలిఖ్య సంస్థాప్య తత్ర యథావిధి నవగ్రహా
రాధనం కృత్వా పూజయేత్ । యామ్యఖండే-ద్వారం కృత్వా దిక్పాల
పూజనం చండభైరవ క్రోధనభైరవయోః పూజనం కృత్వా తత్ర మృ
త్యుంజయమంత్రజపం కారయేత్ ॥ నిర్ఋతిఖండే - దిక్పాలకసంపూ
జ్య పూజోపకరణాని తత్రైవ సంస్థాపయేత్ । పశ్చిమఖండే - ద్వారం
కృత్వా దిక్పాలపూజనమున్మత్తభైరవకపాలభైరవయోః పూజనం
కృత్వా తన్మధ్యే వేదిం కృత్వా వారుణకలశం సముద్రోదక నద్యుదక
కలశాంశ్చ సంస్థాప్య వరుణమావాహ్య పూజయేత్ । తతః మధ్య
ఖండే- బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరానావాహ్య పూజయిత్వా తత్ప
శ్చాన్మధ్యదేశే రామతోభద్రం విలిఖ్య తద్దేవతా ఆవాహ్య పూజ
యిత్వా తన్మధ్యే భద్రపీఠం నిధాయ తత్పీఠే-కలశస్థితాం సౌవర్ణీం
శ్రీరామప్రతిమాం పట్టాభిషేకదినే సంస్థాప్య పట్టాభిషేకం కుర్యాత్
తతఃపశ్చాత్ హోమార్థం వాసుదేవసంకర్షణ ప్రద్యుమ్నానాం
కుండాని త్రీణి నిర్మాయ సంకర్షణకుండస్య పశ్చిమభాగే అనిరుద్ధ
కుండం కృత్వా తేష్వగ్నిం సంస్థాప్య వాసు-దేవకుండే ముఖ్యదేవతా
హోమం సమిదక్షతచర్వాజ్యైః కుర్యాత్ । సంకర్షణకుండే మూర్తి
హోమం శాంతిహోమం పౌష్టికహోమంచ కుర్యాత్ - ప్రద్యుమ్న
కుండే ప్రాయశ్చిత్తాహుతీర్జుహుయాత్ - అనిరుద్ధకుండే నవగ్రహా
ద్యంగదేవతా హోమం కుర్యాత్ । అనేనవిధినా మంటపనిర్మాణాది
కృత్వా యథావిధివక్ష్యమాణక్రమేణ సామ్రాజ్యపట్టాభిషేచనం
కుర్యాత్ । అథ గృహే సామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సవకరణేతు - గృహే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

లంకారాదికం కృత్వా గృహస్య పశ్చిమభాగే దక్షిణభాగే చోత్తమే
దేశే దేవతాస్థాపనార్థం మంటపనిర్మాణాయ సంకల్పాదికం కృత్వా
పంచత్రింశద్దినపర్యంతం జపహోమపారాయణ తర్పణాదికం కృత్వా
గృహారామయోః షట్త్రింశద్దినే గృహస్యైశాన్యదేశే తత్ప్రదేశవై
శాల్యమనుసృత్య సమచతురశ్రం చతుర్వింశతిపదమాత్రం ద్వాదశ
పదమాత్రం నవపదమాత్రం వా హనీయ విహరణపద్ధ్వాహృత్య తత్ర
పూర్వపశ్చిమవర్గోక్తాని విమానషోడశస్తంభే మంటపం కృత్వా
తస్మిన్ చతుర్దిక్కోణేషు చతుర్ద్వారాణి విధాయ- తత్ర ఆగ్నేయ
కోణే నవగ్రహదేవతాస్థాపనం కుర్యాత్ - నిరృతికోణే వాస్తు
మండలం కుర్యాత్ - వాయవ్యకోణే సుగంధోదక పద్మోదకపూరిత
ద్వాదశ కలశస్థాపనార్థం స్థండిలం కృత్వా తత్పురతశ్చమసపంచగ
వ్యాదుంబరమాభిషేచన కోదక ధారణార్థం సంస్థాప్య తద్దక్షిణతః
పూజాద్రవ్యాణి లాజాకుశాదీని - తత్పశ్చాద్భద్రపీఠం పట్టాభిషేకా
ర్థం - తదుత్తరతో దధిమధ్వాజ్యస్థాపనార్థం నానాసందీత్రియమౌదుం
బరంచ సంస్థాపయేత్ తత్ర ఈశాన్యకోణే హోమార్థం వాసుదేవ
కుండమేకం చతురశ్రమరత్నిమాత్రం కృత్వా తస్మిన్నేవ సర్వాన్
హోమాన్ కుర్యాత్ । ఏవం మంటపనిర్మాణశమదమాదిసద్గుణసహి
తాన్ లోభాది హేయగుణరహితాన్ వేదాధ్యయన సంపన్నాన్
రామాయణాదిగ్రంథపాఠన వ్యాఖ్యాన సమర్థాన్ శాస్త్ర
జ్ఞాన్ బ్రాహ్మణాన్ సోమయాగపద్యానః స్థవిరాన్నానూచానానూర్ధ్వాన్
వాచోసంగహీనాన్ ఋత్విజః పంచవింశతి సంఖ్యాకానథవా షోడశసం
ఖ్యాకాన్ సమాహూయ- తత్ర - రామాయణ పారాయణార్థ
మేకం తదధిదైవత రామమంత్రజపార్థం పరంచ - తదధిమానిహనూ
మన్మంత్రజపార్థమేకం- తదుపజీవ్యశివపంచాక్షరీజపార్థం ద్వావృ
త్విజావిదయమేకోగణః । తతః శ్రీరామమూర్తేః రవతారాంతర శ్రీ
కృష్ణలీలాప్రతిపాదక శ్రీభాగవతపారాయణార్థమేకం - తదధిదైవత
గోపాలమంత్రజపార్థం ద్వౌ - తత్సహాయగీవ బ్రహ్మవిద్యాం కృత్వా
త్రిన్మంత్రజపార్థమేకం - తత్పృగాంచ్రత్సధికరణత్వాత్ తన్మంత్ర తే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జపార్థం చైకంవృణుయాదయం ద్వితీయోగణః । తగస్తన్నోష్ఠ
ధర్మాదినిఖిల ధర్మప్రతిపాదక మహాభారత పారాయణార్థమేకం -
తస్య పంచమవేదత్వేన వ్యవహ్రియమాణత్వా త్తన్మూలభూతవేద
త్రియ పారాయణార్థంత్రీ - తత్త్రియీమయస్య సూర్యస్యాష్టాంగ
నమస్కారార్థంద్వౌ - తత్రత్రయ్యంతగతాథర్వణ రహస్యానాం
మహావిద్యాసప్తశతీషడామ్నాయ లక్ష్మీనారాయణ హృదయాదీ
నాం పారాయణార్థమేకం వృణుయాదయం తృతీయోగణః। తతః
శ్రీరామ పరబ్రహ్మ పరతత్వ ప్రతిపాదకాష్టోత్తర శతోపనిషద్గీతో
పనిషత్తద్భాష్యాదీనాం పారాయణార్థమేకం - తత్పూజాగ్రిమ
పట్టాభిషేక మహోత్సవ ప్రయోగనిర్వర్తనార్థమాచార్యం బ్రహ్మ
ణంచద్వౌ - తత్కర్మణః సర్వోపసర్గశాంత్యర్థ నవగ్రహజపార్థం
చైకం వృణుయాదయంచతుర్థోగణః । అత్రియద్యపి మూల
గ్రంథే । శ్లో । ఏకేనవేదపఠనం భారతంచైగతస్తథా । ఏకేనభగవ
ద్గీతా పారాయణమనుక్రమాదితి భగవద్గీతాపారాయణమాత్ర
ముక్తం - తథాపి తదష్టోత్తరశతోపనిషదాముపలక్షణం గీతాపారా
యణస్య భారతపారాయణేన చరితార్థత్వేపి పునర్గీతాగ్రహణం
తస్యాఉపనిషదంతర్భావాదితి ఏవం సర్వేమిళిత్వా సదస్య వ్యతి
రిక్తాః పంచవింశత్యృత్విజస్సంపద్యంతే చత్వారోగణాః । శక్తౌసత్యాం
మృత్విక్సంభవేచ శ్రీమదానంద రామాయణాఖ్యాత్మ గామా
యణ పురాణసంహితాదీనాం పారాయణార్థం యథాశక్తి యథా
పంభవ మృత్విగ్వరణ మత్యంగశ్రేయస్కరమేవ అథవా పంచవిం
శతి ఋత్విగసంభవే సంకల్పకాలే షోడశఋత్విజోవృత్వావికల్పింశే
దినే అన్యేషామృత్విజాం వరణంకార్యం । తత్రాప్యశక్తావసంభవా
షోడశఋత్విక్కల్ప ఏవగ్రాహ్యః -- షోడశఋత్విక్పక్షేతు ప్రతిపా
రాయణార్థం ప్రతిమంత్రజపార్థమేకైకస్య వరణే షోడశఋత్వి
జస్సంపద్యంతే గణాశ్చత్వారఏవ । ఏవమృత్విక్సంపత్తి నిఖిలసామగ్రి
సంపత్తిం సంపాద్యసమాహితమనా స్సంకల్పదివసా త్పూర్వదినే
సంపత్తిం సంపాద్యసమాహితమనా స్సంకల్పదివసా త్పూర్వదినే - పరదినే మహాసా
పంచగవ్య ప్రాశనాదికం కృత్వా శుద్ధోభూత్వా - పరదినే మహాసా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవారంభంకుర్యాత్ । తత్రాప్రయంప్రయోగః । సంకల్పదివసే బ్రాహ్మేముహూర్తే చోత్థాయేత్యాది ప్రథమరత్నోక్త రీత్యా దేవతాస్థాపనాదికంకుర్యాత్ ॥ తత్రాప్రయం వికల్పః- ఆదౌ బ్రాహ్మణైః స్వస్తివాచనం నాందీముఖంచకృత్వా - సంకల్పకాలే శ్రీసీతారామచంద్ర ప్రీత్యర్థం అద్యఅముకమాస పక్షతిథివాసరమారభ్య - ఆగామ్యముక మాసపక్ష తిథివార పర్యంతం పంచవింశతి షోడశాన్యతమఋత్విక్ప్రయుక్త మండల దీక్షావిధినా శ్రీసీతారామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకాఖ్యం శుభకర్మకరిష్యే - ఇతిసంకల్ప్య । గణపతింవిష్వక్సేనంవా సంపూజ్యఅఖండదీప స్థాపనంకృత్వా - తతః ॥శ్లో । సామ్రాజ్యపట్టాభిషేక కరణంభాగ్యసిద్ధయే నిష్కామో మోక్షమాప్నోతి క్రతుతుల్యం కరోతి ॥ అహింసా లేశసంసర్గ మహాప్రయశ్చిత్త వర్తనమ్ । ఇమంనిష్పాద్యవాగ్యజ్ఞం ముక్తబంధః పరంవ్రజేత్ ॥ శతాశ్వమేధాద్యధికం తత్సామ్రాజ్యాభిషేచనమ్ । పునర్భవ ప్రదంహ్యేద్య మపునర్భవమంతిమహత్యుక్త రీత్యా అస్యవాగ్యజ్ఞస్యక్రతు తుల్యత్వాదగ్నిష్టోమవదృత్విగ్వరణ మావశ్యం॥ తత్ప్రకారః॥ అస్మిన్ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకశుభకర్మణి పట్టాభిషేకప్రవాకంత్వా వృణే । వృతోస్మి కరిష్యామీతి పట్టాభిషేక ప్రవాకః పట్టాభిషేక ప్రవాకమహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకమృత్విగ్భ్యమే బ్రూహి । కేభ్యః ఆచార్యాదిభ్యః - సపట్టాభిషేకప్రవాకః ప్రథమమాచార్య గృహం గత్వా ॥ రామేశ్వరశర్మణః శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సవో భవిష్యతి తత్రభవతాచార్యత్వంకర్తవ్యం-తంప్పృచ్ఛతి- ఋత్విజః భవదాదయః- కేకారయంతి - యూయమన్యేచ - కచ్చిన్నన్యస్తమార్త్విజ్యం - నన్యస్తమార్త్విజ్యం - కచ్చిత్కల్యాణోత్సదక్షిణాః సంతికల్యాణోత్సదక్షిణాః సౌవర్ణోర్లక్షోత్తరంసహస్రం ఓమిత్యంగీకుర్యాత్ ॥ ఏవంబ్రహ్మాదీనమంత్రయేత్ ॥ రామేశ్వరశర్మణః శ్రీరామమహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవో భవిష్యతి తత్రభవతాబ్రహ్మత్వంకర్తవ్యం - ప్రశ్నప్రతివచనే పూర్వవత్ ॥ ఏవమాచార్య

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

బ్రాహ్మణౌ ప్రథమమామంత్ర్య అనంతరం రామాయణవక్తారమా
మంత్రయేత్ । అత్రాచార్యః పురోధాః॥ కర్మనిర్వర్తకో యాజకో వా
బ్రాహ్మతుతదనుమతా । అతస్తావేవ తత్కర్మనిర్వర్తకావితి। ఋత్వి
జౌ ద్వావభిమతౌ తస్యాస్తామృషిసత్తమౌ । వసిష్ఠో వామదేవశ్చ మం
త్రిణశ్చ తథాపరే । ఇతి శ్రీరామాయణే రఘువంశజానాం వసిష్ఠవా
మదేవయోః ఋత్విఙ్ముఖ్యత్వేన ప్రతిపాదితత్వాత్ సర్వేషు రామో
త్సవేషు వసిష్ఠవామదేవ స్థానీయావాచార్య బ్రాహ్మణావ వశ్యం
ప్రథమం వృణుయాదితి । రామేశ్వరశర్మణః శ్రీరామమహాసామ్రాజ్య
పట్టాభిషేకోత్సవో భవిష్యతి తత్రభవతా శ్రీరామాయణం కర్త
వ్యం । ప్రశ్న ప్రతివచనే పూర్వవత్ । రామేశ్వర = భవతా శ్రీ
భాగవత పారాయణం కర్తవ్యం । రామేశ్వర = భవతా శ్రీమహాభా
రత పారాణకర్తవ్యం । రామేశ్వరశర్మణః = భవతాష్టోత్తరశతో
పనిషద్భిరుపనిషత్ రామాయణం కర్తవ్యం । రామేశ్వర = భవ
ద్భ్యః శ్రీరామతారక మంత్రజపః కర్తవ్యః । రామేశ్వర = భవద్భ్యాం
గోపాలమంత్రజపః కర్తవ్యః । రామేశ్వర = భవద్భిశ్చైవదత్రియ
పారాయణం కర్తవ్యం । రామేశ్వర = భవతా హనూమన్మంత్రజపః
కర్తవ్య రామేశ్వర = భవతా హయగ్రీవమంత్రజపః కర్తవ్యః ।
రామేశ్వర = భవద్భ్యాం సూర్యాష్టాంగ నమస్కారాః కర్తవ్యాః ।
రామేశ్వర = భవద్భ్యాం పంచాక్షరీ జపః కర్తవ్యః । రామేశ్వర =
భవతా గాయత్రీమంత్రజపః కర్తవ్యః । రామేశ్వర = భవతాథర్వణ
రహస్యానాం పారాయణం కర్తవ్యం । రామేశ్వర = భవతా నవగ్రహ
మంత్రజపః కర్తవ్యః । ప్రశ్నప్రతివచనే పూర్వవత్ । అత్రైకే
షోడశఋత్విగ్భిఃహ్నేకర్త్వేహం భవతేత్యేకవచన నిర్దేశః । అత్రైకే
చిత్కల్పితకమతానుసారేణ సదస్యాగ్నిం సప్తదశకమితి సమామనంతి
సకర్మణో ముపద్రష్టా భవతి । రామేశ్వర = భవతా సాదస్యం కర్త
వ్యం । ప్రశ్న ప్రతివచనే పూర్వవత్ । తతః కర్తా । అస్మిన్ శ్రీరా
మ మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక శుభకర్మణ్యాచార్యం త్వామహం
వృణే । ఇతి సఫలాక్షత తాంబూలం దద్యాత్ ॥ వృతోస్మీతి ప్రతివ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రతివచనం ॥ శ్లో ॥ యథాచార్యో వసిష్ఠోభూ దిక్ష్వాకూణాంపురే పురా । తథాపట్టాభిషేకేస్మి న్నాచార్యోభవసువ్రతః ఇతి ప్రార్థ్య నమస్కుర్యాత్ ॥ అస్మిన్ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక శుభకర్మణి బ్రహ్మాణం త్వామహంవృణే॥ పూర్వవద్వరణప్రతివచనే ॥ శ్లో॥ వామదేవోయథాఋత్విగ్బ్రహ్మాయోధ్యాపురేపురా । తథా పట్టాభిషేకేస్మిన్ బ్రహ్మాభవబుధోత్తమ ॥ ఇతి ప్రార్థ్య — అస్మిన్ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేక శుభకర్మణి శ్రీరామాయణ పారాయణార్థం వాల్మీకింత్వామహంవృణే ॥ యథా పఠతివాల్మీకి రయోధ్యారామసంసది । తథారామోత్సవేస్మిన్ త్వం రామాయణ మనుంపఠ॥ ఇతి ప్రార్థ్య ॥ అస్మిన్ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక శుభకర్మణి శ్రీభాగవతపారాయణార్థం శ్రీశుకంత్వామహం వృణే ॥శ్లో॥ శుకరూప ప్రబోధజ్ఞ సర్వశాస్త్రవిశారద । ఏతత్కథా ప్రకాశేన మదజ్ఞానమపాకురు ॥ ఇతిప్రార్థ్య ॥అస్మిన్ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక శుభకర్మణి శ్రీమహాభారత పారాయణార్థం వైశంపాయనంత్వామహంవృణే ॥శ్లో॥ వైశంపాయనఆచార్య యథావ్యాఖ్యాతిభక్తితః । తథారామోత్సవేస్మిన్ త్వం శ్రీమహాభారత.పఠ ॥ ఇతిప్రార్థ్య అస్మిన్ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేక శుభకర్మణి గీతోపనిషద్బ్రహ్మసూత్రాణాంతత్త్వభాష్యాణాం పారాయణార్థం వేదవ్యాసంత్వామహంవృణే ॥శ్లో॥ వ్యాసరూపనమస్తేస్తు వేదాంతార్థవిశారద । రామసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకాఖ్యేస్మిన్ మహోత్సవే । శ్రీరామేణోపదిష్టానాం వాయుపుత్రాయధీమతే । తథాకృష్ణోపదిష్టానా మర్జునాయప్రియాయచ । కృపయాప్రోక్తరాణాంచ శతోపనిషదాంతథా । గీతోపనిషదాంచాపి సూత్రాణాం బ్రహ్మణస్యచ । తత్త్వభాష్యాదికానాంచ వ్యాఖ్యానాద్వ్యాచనాదపి । మదజ్ఞానమపాకృత్య కృతార్థంకురుతేనమః॥ ఇతిప్రార్థ్య॥ అస్మిన్ శ్రీరామసామ్రాజ్య పట్టాభిషేక శుభకర్మణి శ్రీరామతారకమంత్రజపార్థం త్వామహంవృణే॥ ఇతిపంచఋత్విజాం ప్రత్యేకం వరణం ॥ ఏవంసర్వత్ర ॥ సంతానగోపాలమంత్రజపార్థంత్వామహం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వృణే । వేదపారాయణార్థం త్వామహంవృణే । హనూమన్మంత్రి
జపార్థం త్వామహంవృణే । హయగ్రీవ మంత్రిజపార్థం త్వామ
హంవృణే । [illegible] ంగసమాప్త్యర్థం త్వామహంవృణే । ప్ర
చాక్షరీజపార్థం త్వామహంవృణే । గాయత్రీజపార్థం త్వామహం
వృణే । అథర్వణరహస్యానాం పారాయణార్థం త్వామహంవృణే ।
నవగ్రహజపార్థం త్వామహంవృణే । సదస్యం త్వామహంవృణే ।
వృతోస్మి కరిష్యామీతి ప్రతివచనం ॥ శ్లో ॥ సర్వేస్వకర్మకుశలా స్సర్వే
శ్రీరామరూపిణః । స్వస్వకర్మవినిర్వృత్త్యై కృతార్థకురుతాదరాత్ ।
అస్యయాగస్యనివృత్త్యై భవంతః ప్రార్థితామయా । సుప్రసన్నాః
ప్రకుర్వంతు శ్రీసామ్రాజ్యాభిషేచనం । ఇతిప్రార్థ్య । వరణక్రమేణ
విష్టరం పాద్యమాచమనీయం మధుపర్కాంగం వస్త్రాలంకారాభరణ
యజ్ఞోపవీతాదీన్దత్వా మధుపర్కపూజాం కుర్యాత్ । తత్రాచా
ర్యబ్రహ్మణౌ శ్రీరామపూజాహోమపట్టాభిషేకోత్సవాదికర్మనిర్వర్త
నెయుక్తౌ భూయాస్తాం । వాచకాః స్వస్వపుస్తకపూజనం కృత్వా మంగ
ళాచరణపూర్వకం తత్తద్గ్రంథవాచనం కుర్యుః ॥ రామాయణవాచకస్తు
వక్ష్యమాణ క్రమేణ తత్తత్కాండానాం న్యాసధ్యానపూర్వ
కం శ్రీరామాయణ పారాయణం కుర్యాత్ । జపకాస్తత్తన్మంత్ర
జపంకుర్యుః । యథా । రామతారక హనూమన్మంత్రి శివపంచాక్షరీ
గోపాలమంత్రి హయగ్రీవ గాయత్రీమంత్రజాపకాః స్వస్వజపస్థానం
సంప్రోక్ష్య పార్ష్ణిఘాతాదినా భూతానుత్సార్య కూర్మ యంత్రం
విలిఖ్య చిత్రకంబళాదికేష్వాసనేషూపవిశ్య । ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య
శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం అద్యప్రథమదినమారభ్య మండల
పర్యంతం ప్రతిదినం త్రిసహస్రసంఖ్యాకం శ్రీరామ మహాసామ్రా
జ్య పట్టాభిషేకాంగభూతం అముకమంత్రజపం కరిష్యే - ఇతిసం
కల్ప్య గురుధ్యానం కృత్వా శక్తశ్చేద్భూతశుద్ధిమాతృకాన్యాసా
దికం కృత్వా స్వస్వమంత్రన్యాసధ్యానపూర్వకం తత్తన్మంత్రా
జపేయుః - రామమంత్రజాపకాః శ్రీరామతారక మంత్రస్య పూర్వాం
గానాం గురుగణపతి సూర్యనారాయణమంత్రాణాం జపం తారక

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మంత్రదశాంశం త్రిశత సంఖ్యాకంజపిత్వా అనంతరం ఋషిచ్ఛందో
న్యాసపూర్వకం త్రిసహస్ర సంఖ్యాకం తారకమంత్రజపిత్వా
అనంతరముత్తరాంగానాం సీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమ
న్మంత్రాణాం జపంపూర్వవత్తారకమంత్ర దశాంశ జపిత్వా యథా
శక్తిరామగాయత్రీంజపేయుః । సతి సంభవే సర్వేజాపకాః తత్తద్గా
యత్రీజపం హృదయకవచమాలాపంజరాదీనాంయథాశక్తిజపపఠనం
కుర్యుః । నవగ్రహజాపకః స్వాధిదేవతా సహితనవగ్రహాణాం మూల
మంత్రజపం కుర్యాత్ । సూర్యాష్టాంగనమస్కర్తారః అరుణపూర్వ
కం మహాత్రిచవిధానేన సూర్యాష్టాంగనమస్కారాన్ కుర్యాతాం ।
సర్వస్య కర్మణాముపద్రష్టానుష్యానాతిరిక్తేషు సహాయీభూయాత్ ।
తత ఆచార్యోబ్రహ్మణాసహ ప్రధమదినోక్తరీత్యా మంటపపూజ
నదేవతాస్థాపనాదికంకృత్వా ద్వితీయతృతీయదినోక్తరీత్యా దశా
వరణమహాపూజనం సాయంకాల పూజనంచకుర్యాత్ – తస్మైవోపా
సనాగ్నౌ శాంతిహోమాగ్నౌవా అగస్త్యోక్తమార్గేణ నిత్యహోమంచ
కుర్యాత్ । ఏవం ప్రాతర్మధ్యాహ్న సాయంకాలేషు యథావిభవం
నవవాద్య నృత్యగీత స్వస్తివాచన పూర్వకం మహారాజవిభూతి
భిర్మహాపూజాంకుర్యుః సువాసినీబ్రాహ్మణాః మధురాదిషడ్రసై
ర్భోజయేత్ - సమరాదృత్యా శ్రీరామాయణపారాయణం తద్వదేవ
శ్రీభాగవతపారాయణం శ్రీమహాభారతమేకావృత్త్యాతద్వదేవ గీతో
పనిషత్పారాయణంచ యథాశక్తితరగ్రంధ పారాయణాదికం కార
యేత్ – తత్తత్కాండావసానేషు తత్తత్ప్రకరణసమాప్తిషు । పట్టాభిషేక
కళ్యాణాది తత్తదుత్సవదివసేషుచ విశేషోత్సవదికమామండలం
కుర్యాత్ । తన్మధ్యేయాగాంతే త్వేకత్రింశేదినే అవశిష్టఋత్విజాం
సంనవె యథాశక్తికృత్వా జపాదికం కారయేత్ చతుర్దినపర్యం
తం జపదశాంశంక్షీరే. గంధోదకాది నాదగ్రాణాం కారయేత్ ।
తస్యాధ్వా దేశకాలౌసంకీర్త్య శ్రీసీతారామచంద్ర ప్రీత్యర్థం శ్రీ
రామపాదాబ్జపట్టాభిషేకాంగభూతం శ్రీరామ తారకహనూమ
న్మంత్ర శివపంచాక్షరీ గోపాలమంత్ర పంచయుగీవమంత్రగాయత్రీ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

మంత్రాణాం తత్తజ్జపదశాంశం తర్పణం కుసుమాక్షతసహితేన క్షీరేణ సుగంధోదకేనవా తత్తదృత్విగ్ద్వారా కారయిష్యే । ఇతిసంకల్ప్య । తత్తజ్జాపకాస్తత్తన్మూలమంత్రముచ్చార్య - ఓం శ్రీరామం తర్పయామినమః ఓం శ్రీహనూమంతం తర్పయామినమః - ఓం శ్రీశివం తర్పయామినమః - ఓం శ్రీగోపాలం తర్పయామినమః - ఓం శ్రీహయగ్రీవం తర్పయామినమః - ఓం శ్రీగాయత్రీం తర్పయామినమః - ఇతి కుసుమాక్షతైః క్షీరతర్పణంకుర్యుః ॥ తతస్తత్ప్రభృతిపంచదిన పర్యంతం జపదశాంశం హోమంకృత్వా చత్వారింశదినే సామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సవంకుర్యాత్ । తత్ప్రకారః । పంచత్రింశేదినే ప్రాతఃకృత్యం నిర్వర్త్య పూర్వోక్తరీత్యా గృహస్యేశాన్యభాగే ఉత్తరపూర్వేణవా మంటపం నిర్మాయ వితానతోరణాది భిరలంకృత్య ఆచార్యబ్రహ్మణాసహ మంటపపూజాంగభూతం పుణ్యాహంవాచయిత్వా మృత్సంగ్రహణ మంకురారోపణం కృత్వా స్థూణాపూజన ద్వారపూజన పతాకోచ్ఛ్రయణతోరణపూజా పురస్సర యథావిధి మంటపపూజాంకృత్వా మధ్యేవేద్యాం రామతోభద్రంలిఖేత్ । తత్ప్రకారః శ్లో॥ తిర్యగూర్ధ్వమేకపంచాశదేఖాస్తత్ర దేషుచ । సప్తసప్తపదా తేద్వా పరిధీపీతవర్ణకా । కార్యాత్రిత్రికోణదేశేష్వేందుస్త్రీపదశుక్లకః । శృంఖలంచతుష్పదాకృష్ణా త్రయోదశపదాలతా । హరితేశోవసుపదః కృష్ణవర్ణః ప్రకారయేత్ । త్రిపదంలోహితం జ్ఞేయం భద్రంవల్ల్యంతికస్థితం । లింగమధ్యపార్శ్వపదే శుక్లవర్ణః ప్రకారయేత్ । షష్ఠిపాదాత్మికాముద్రా తస్యాః పూరణముచ్యతే ॥ దశపదానా [illegible] కృష్ణేనైవప్రపూరయేత్ । తదధశ్చద్వితీయాయాః శుక్లేనైవప్రపూరయేత్ । తదధశ్చతృతీయాయాః పరిధమంచతృతీయకం । పంచమంసప్తమంచైవ హ్యష్టమందశమంతథా ॥ కృష్ణవర్ణేనచైతాని సమ్యక్సంపూరయేత్క్రమాత్ । తదధశ్చచతుర్థ్యాశ్చ తృతీయ పంచమంతథా ॥ షష్టమందశమంచైవ కృష్ణవర్ణానికారయేత్ । తదధః పంచమాయాశ్చ పరిధమంచతృతీయకం । పంచసప్తాష్టమాన్యేవ దశమంచప్రపూరయేత్ । తదధోం మ్య

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జ్యేష్ఠంచ ప్రథమంచతృతీయకం । పంచషట్సప్తమాన్యేవ మష్టమం
దశమంతథా। మషిణాపూరయేత్తత్ర భాతి గ్రామేలిసత్పదం । కృష్ణే
న గా శిషాదాని శుక్లాన్యత్రకృతాని చేత్ । తత్రాదావగ్నిముద్రా
త్రీనూపరి న్యయస్తథా। రక్తాలింగద్వయంభద్రం తథాలింగోపరిస్థితం ।
పదద్వయంపీతవర్ణం విధివల్లీర్నియోజయేత్ । ద్వితీయేత్వేకము
ద్రాద్వా పరిధిద్వ్యాశివామతా । భద్రంనవపదంలింగ వల్ల్యోర్మధ్యేర
సా త్ర... భద్రంపీతంలింగోపరి రక్తంకుర్యాత్పదాత్మకం । లింగస్కంధ
పదేద్వే ద్వే హరితేవీథికాపిచ । భద్రాణి త్రీణి జ్ఞేయాని పీతం ద్వేలోహి
తే త్రిహి తతోంతస్సర్వతోభద్రం కార్యంతత్రితువాపికా । చతు
ర్వింశత్పదాభద్రం నవకోష్ఠంలతేశికా । త్రిపదోబ్జః పంచపదా శృంఖ
లాపరిధ స్తతః । శ్వేతేందుః శృంఖలాకృష్ణా వల్లీనీలేనపూరయేత్ ।
భద్రాకుణాసితావాపి పీతేపరిధికర్ణికే । మధ్యేపద్మంరక్తవర్ణం
గచయేద్వావిచిత్రితం । పీతశుక్లరక్తకృష్ణా శ్యాంతేపరిధయః స్మృ
తాః । ఏతత్షోడశముద్రాభి రామలింగాభిధం ... । ఏవంపంచవ
ర్ణైః షోడశముద్రారామలింగతోభద్ర విరచ్య - దేశకాలౌసం
కీర్త్య శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య
పట్టాభిషేకాంగభూతం ఏతద్రామతోభద్రమండలే వేదపురాణోక్త
... బ్రహ్మాదిషట్పంచాశత్సర్వతోభద్రదేవతానాం సుషేణా
ద్యష్టాదశ రామలింగతో భద్రదేవతానాంచావాహన ప్రతిష్ఠాపన
పూజనంచ రిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య । అక్షతాన్ గృహీత్వా । పూగీఫ
లాదిషు బ్రహ్మాదిషట్పంచాశద్దేవతాః మధ్యేసర్వతోభద్రమండలే।
ఆవాహ్యప్రతిష్ఠాప్య। తద్బాహ్యసర్వ లింగేషు- రుద్రాయనమః
రుద్రమావాహయామి। సర్వేషులింగపార్శ్వ దేషు-నలాయనమః -
నలమావాహయామి । సర్వేషుభద్రేషు సుగ్రీవాయనమః- సుగ్రీవ
మావాహయామి। సర్వేషుతిర్యగ్భద్రేషు గజాయనమః- గజమావా
హయామి । సర్వేషులింగోపరిస్థతిర్యగ్భద్రే... అంగదాయనమః
అంగదమావాహయామి । సర్వాసుశృంఖలాసు విభీషణాయనమః
భీవిషణమావాహయామి । సర్వాసువల్లీషు జాంబవతేనమః —జా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వంతమావాహయామి సర్వేషు ఖండేందుషు - మైందాయనమః - మైందమావాహయామి । సర్వేషు పరిధిషు ద్వివిదాయనమః - ద్వివిదమావాహయామి । ముద్రాయాం రామజానకీభ్యాంనమః - రామజానక్యావావాహయామి । ముద్రాయాః పశ్చిమే పీతపరిధౌ - లక్ష్మణాయనమః -- లక్ష్మణమావాహయామి । ముద్రాయా ఉత్తరే భరతాయనమః - భరతమావాహయామి । ముద్రాయా దక్షిణే శత్రుఘ్నాయనమః - శత్రుఘ్నమావాహయామి । ముద్రాయాః పురతః - వాయుపుత్రాయనమః - వాయుపుత్రమావాహయామి । సర్వేషు సమాపరిధిషు సుషేణాయనమః-సుషేణమావాహయామి । సర్వేషు పదమాత్రేషు సర్వేభ్యోవానరేభ్యోనమః - సర్వాన్ వానరానావాహయామి । బహిస్త్రిపరిధిషు - శ్వేతపరిధౌ భాగీరథ్యైనమః- భాగీరథీమావాహయామి । రక్తపరిధౌ సరస్వత్యైనమః - సరస్వతీమావాహయామి । కృష్ణపరిధౌ యమునాయైనమః - యమునామావాహయామి। ఇత్యష్టాదశదేవతాః ప్రతిష్ఠాప్య ప్రతిష్ఠాపనసమయే ప్రత్యేకమావాహ్య పూజయేదథవా సర్వదేవతాప్రతిష్ఠాపనానంతరం ఆవాహితేభ్యస్సర్వేభ్యోదేవేభ్యో బ్రహ్మాదిభ్యోనమ ఇతి సహైవ వా షోడశోపచారైః పూజయేత్ తతో నైరృతికోష్ఠే వాస్తుమండలంవిలిఖ్య - యథావిధి తద్దేవతా ఆవాహ్య పూజయేత్ । తత ఆగ్నేయకోష్ఠే స్థండిలం కృత్వా నవగ్రహయంత్రం విలిఖ్య తస్మిన్ గ్రహమఖోక్తరీత్యా నవగ్రహానధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతాసహితాన్ ఆవాహ్య పూజయేత్। అత్ర కేచిదగ్ని ప్రతిష్ఠానంతరంనవగ్రహస్థాపనమిచ్ఛంతి తత్కేవలగ్రహముఖవిషయం - యత్ర యత్ర నవగ్రహస్థాపనమంగత్వేనవిధీయతే తత్ర తత్ర గ్రహస్థాపనానంతరమేవాగ్ని ప్రతిష్ఠాయావిధానాత్ - అత్రాప్యేవం నవగ్రహస్థాపనంకృత్వా ఈశాన్యకోష్ఠే హోమార్థమరత్నిమాత్రం చతురశ్రం వాసుదేవకుండం కుర్యాత్ । తత్ప్రకారః " యద్యాజపదశాంశం హోమంకృత్వా హోమదశాంశం తర్పణం కార్యమితి పక్షః పరిగృహ్యతే తదా లక్షహోమవిధానోక్తం ద్విహస్తవిస్తృతం చతురస్రవిస్తృతం వా కుం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఉంకుర్యాత్ । అత్రిజపదశాంశం తర్పణంకృత్వా తద్దశాంశం హోమంకార్యమితిపక్షస్య పరిగృహీతత్వాదయుత హోమవిధానోక్తం హస్తమాత్రమేవ కుండంకార్యం । ఏతత్కుండమఃటప విధాయగశాస్త్రమార్గే నవమరత్నే స్పష్టీక్రియతే । ఏవమరత్నిమాత్రం కుండంకృత్వా తత్పశ్చాదుపవిశ్య ఆచమ్యప్రాణానాయమ్య శ్రీ సీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం శ్రీరామసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకాంగభూతం శ్రీరామతారక హనూమన్మంత్ర శివపంచాక్షరీ గోపాలహయగ్రీవ గాయత్రీమంత్రాణాం తజ్జపదశాంశం తర్పణదశాంశం తత్తజ్జాపకైస్సహసమిదాజ్య చరుద్రవ్యేణాథవా కేవలాజ్యేనహోమంకరిష్యే । ఇతిసంకల్ప్య । రేఖోల్లేఖనాదినా కుండసంస్కారం కృత్వా ద్వితీయరత్నోక్తాగస్త్యోక్తరీత్యా అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య తాంత్రికమేవాగ్నిముఖం రత్నోక్తంకృత్వా -- తత్తన్మూలమంత్రేణ స్వాహాంతేన జపదశాంశం హోమంకుర్యాత్ . ఏవంపంచదినపర్యంతం హోమంకుర్వన్ తన్మధ్యేశక్త్యా శ్రీభగవత దశమస్కంధహోమం సంక్షేపసర్గహోమంచకృత్వా ప్రతిదినమావాహిత రామతోభద్రవాస్తు నవగ్రహమండల దేవతానాం పూజనం సాయంప్రాతఃకాలయోఃకుర్యాత్ । గతశ్చత్వారింశే మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకదివసే ప్రాతరభ్యంగంకృత్వా ప్రాతఃకృత్యం నిర్వర్త్య సపత్నీకః కల్యాణమంటపం ప్రవిశ్యనమస్సదసఇతి పరిషదుపస్థానాది పంచవాక్య స్వస్తివాచనాంతం పంచమరత్నోక్తరీత్యాకృత్వా । తతః వాయవ్యకోణే గోమయోపలిప్తాలంకృతాయాం భూమ్యామిత్యాది సండిలకరణ కలశస్థాపన తీర్థావాహనపూజనాదికం నీరాజనాంతం పంచమరత్నోక్తరీత్యైవకుర్యాత్ । ఏవంకలశాన్ ప్రతిష్ఠాప్యతదుత్తరభాగే ఔదుంబరమాసందీత్రియం హరిద్రాపుష్పమాలాలంకృతం ప్రాగపవర్గంసంస్థాప్య । వసవస్త్వాగాయత్రేణఛందసా- ప్రథమం- రుద్రాస్త్వాత్రైష్టుభేన ఛందసా । ద్వితీయం - ఆదిత్యాస్త్వాజాగతేనఛందసాతృతీయం । ఏవమాసాద్యతాసుక్రమేణ దధిమధుఘృతపూరితపాత్రాణిసంస్థాప్య । దధిక్రావ్ణ్ణో- తారివత్ దధి- మధువా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తాబుత్రాయతే=గావోభవంతునః । ఘృతం మిమిక్షిరే = వక్షిహ
వ్యం ॥ ఇత్యభిమంత్ర్య ॥ కలశానాంపురతః అభిషేచనికోదక ధార
ణార్థంచమసపంచకం సంస్థాప్య ॥ కలశానాందక్షిణతః నవధాన్యాని
నవరత్నాని సర్వౌషధీః పంచత్వక్పంచపల్లవాన్ కుంకుమాగరుశ్రీ
చందన యక్షకర్దమహరిద్రాక్షత లాజానాంపాత్రాణి పుష్పమా
లాస్తులసీకుసుమాని ఛత్రచామర వస్త్రదర్పణాదీని నానావిధఫలాని
చాసాద్య ॥ కలశానాం పశ్చాద్భద్రపీఠ మాభిషేచనికార్థం సం
స్థాప్య ॥ తతః శ్రీరామతోభద్రమండలస్య పశ్చాద్భూశుద్ధింకృత్వా
చిత్రాసనాదికాసనే ఉపవిశ్యచతుర్దిక్షుదీపాన్ ప్రజ్వాల్య ॥ శ్రీరా
మతారకమంత్రం యథాశక్తి జపిత్వాసమాహితమనా భూత్వారామ
తోభద్రమండలదేవతా పూజనంకృత్వా ॥ శ్లో ॥ రామాయణాంగ
భూతంశ్రీరామపట్టాభిషేచనం । కరిష్యేబ్రాహ్మణైస్సార్ధం ప్రీతో
భవరఘూత్తమ ॥ ఇతి ప్రార్థ్య ॥ ప్రాణానాయమ్య ॥ శ్రీసీతాలక్ష్మణ
భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సుగ్రీవ విభీషణాంగద జాంబవత్సమేత శ్రీ
రామచంద్ర ప్రీత్యర్థం శ్రీరామమహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేచనం,
కరిష్యే ॥ ఇతిసంకల్ప్య ॥ భద్రపీఠం రామతోభద్రమండలోపరి ధ్రు
వంతఇతిమంత్రేణసంస్థాప్య ॥ ధ్రువం తే రాజా=ధారయతాం ॥ తతఃప్రతి
ష్ఠితేగ్నౌశాంతిహోమంకుర్యాత్ ॥ శన్నోమిత్రశ్శంవరుణః= అవతు
వక్తారగ్ స్వాహా ॥ మంత్రోక్తదేవతాభ్యఇదం ॥ ఇతిహుత్వాశన్నో
వాతఃపవతామితిశాంతింపఠేత్ ॥ శంనోవాతఃపవతాం = తన్నోమా
హాసీత్ = ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః । తతః శ్రీభాగవతమహాభార
తాదిగ్రంథసమాపనకథాంకృత్వా - తతఃపట్టాభిషేకసర్గం రామం
రత్నమయేపీఠే ఇత్యంతంవాచకాచ్ఛ్రుత్వా ॥ తతః ద్వితీయరత్నో
క్తనిత్యపూజావిధానేన పీఠపూజాం కలశ శంఖార్చనంకృత్వా తజ్జ
లేన పూజాద్రవ్యాణి శుచీకృత్య అనంతరం రామం రత్నమయేపీఠ
ఇతిశ్లోకేన నిత్యపూజామండలస్థాం రామప్రతిమాం సాలగ్రామంవా
తద్భద్రపీఠే వేదమంత్రైస్సంగళగీతైర్వాదిత్రై నిస్వనైస్సంస్థాప్య
మధ్యేజయజయనమోనమఇత్యుచ్చైర్వదన్ ఆవాహనాది సప్రదక్షి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ముద్రాః ప్రదర్శ్య నిత్యపూజాక్రమేణైవావాహనాసనార్ఘ్య ప్రభృ
త్యర్ఘ్యం గోదర్శనాంతం కృత్వా । తతశ్చతుర్దిక్షు స్థితైశ్చతుర్వేద
పారాయణకారిభిరన్యైః పట్టాభిషేక ఋత్విగ్భిస్సహ మహాభిషేచ
నం కుర్యాత్ । యథా । ఆదౌ పంచామృతేన తత్తన్మంత్రైస్సంస్నా
ప్య శుద్ధోదకేనాభిషిచ్య - తతః విష్ణుసూక్తేన ఆసందీస్థ దధ్నాభిషిచ్య
శ్రీసూక్తేన మధునాభిషిచ్య భూసూక్తేనాజ్యేనాభిషిచ్య పురుషసూ
క్తేన శుద్ధశంఖోదకేనాభిషిచ్య తతో నారికేళోదకేన స్వాదుః పవ
స్వేతి నానాసుగంధద్రవ్యైర్గంధద్వారామితి గంధోదకేన యాః
ఫలినీరితి కదలీ పనసామ్రేక్షురసాదినా హిరణ్యరూప ఇతి హిరణ్యకల
శైస్సహిరత్నానీతి నవరత్నైః పుష్పవతీరితి సుగంధపుష్పోదకేనా
భిషిచ్య । తతః వసవస్త్వా ప్రరుహంత్వభిషించంత్వితి చతుస్సముద్రోదకైః
సర్వనదీతీర్థోదకేన శుద్ధోదకేన శంఖమాపూర్య శతకృత్వః సహస్ర
కృత్వో వా యథా సంభవం యథాశక్తి మహాభిషేకం కుర్యాత్ ।
అత్రైతే చతుర్వేదమంత్రాః । అథ ఋచః । పురుషసూక్తం సహస్ర
శీర్షా పురుషః । శ్రీసూక్తం హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం । భూసూక్తం ।
సత్యేనోత్తభితా భూమిః । ఆపోహిష్ఠా మయోభువ ఇతి నవ ఋచః ।
ఆపోహిష్ఠా మయోభువః । విష్ణోర్నుకమితి వర్గత్రయే సూక్తత్రి
యం । విష్ణోర్నుకం వీర్యాణి ప్రవోచం । సంవాదమిత్యేకసూక్తం । సం
వాం కర్మణా సమిషా హినోమి - పరోమాత్రయేతి వర్గద్వయే సూ
క్తద్వయం - పరోమాత్రయా తన్వా వృధాన । అస్యవామస్యేతి దశ
వర్గాః - అస్యవామస్య పలితస్య హోతుః పవమానాని యదంతి
యచ్చ దూరకే యోయమాత్మేత్యాది ఋచః యోయమాత్మా । అగ్న
ఇత్యాదికా శాంతిః అగ్న ఆయూంషి పవస ఇత్యథ యజూంషి । హిర
ణ్యశృంగానువాకః హిరణ్యశృంగం వరుణం ప్రపద్యే । పవమాన
స్సువర్జన ఇత్యనువాకః - పవమానస్సువర్జనః సర్వేషు వేత్యనువా
కః - సర్వేషు వా ఏషు లోకేషు మృత్యవోన్వాయత్తాః । క్వేదమభ్రిం
నివిశత ఇత్యాదిమంత్రాః - క్వేమభ్రిం వినిశతే ॥ కచ్చిద్ధవేత్యాది
మంత్రాః - కచ్చిద్ధవా అస్మాల్లోకాత్ప్రేత్య । అన్నపతేన్నస్యేత్యాదీ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అన్నపతేన్నస్యనో దేహి ॥ యత్తేచిత్రాను వాకః ॥ యత్తేచిత్రం
యదుచితం తేఆగ్నే - తపసాదేవా ఇతిమంత్రః - తపసాదేవా
దేవదాఋగ్రిఆయుక్ । పవిత్రవంతఇత్యాద్యామంత్రాః— పవిత్రవంత,
పరివాజమాసతే ॥ యఇమావిశ్వాను వాకః - యఇమావిశ్వాభువనా
జుహ్వదృషిహోతా ॥ భతాఽసన్నితి ॥ భతాఽసఽభ్రియమాణో
దిభతిఽ-సుష్వణఽఘర్మాను వాకః — సువణఽంఘర్మంపరివేదవేదనం ।
ఓం తద్బ్రహ్మేతిమంత్రః — ఓం తద్బ్రహ్మ - ఊర్ధ్వాఽఅస్యాను
వాకః ॥ ఊర్ధ్వాఽఅస్యసమిధో భవంతి - త్వమగ్నేద్యుభిరితి — త్వమ
గ్నేద్యుభి స్త్వమాశుశుక్షణిః ॥ విష్ణోక్రమోసతిమంత్రాః ॥ విష్ణోక్రమో
స్యభిమాతిహాగాయత్రం ఛంద ఆరోహపృథివీ మనువిక్రమస్వ ।
తాసూర్యేత్యనువాకః — తాసూర్యా చంద్రమసావిశ్వ భృత్తమా
మహత్ । ఇమానుకమితి శ్రుతిః ఇమానుకంభువనాసీష దేమ॥అసతో
ధిమనఇతి । అసతోమధినోస్సృజ్యత - సహస్రశీర్షం గేవమితి - సహ
స్రశీర్షం దేవం విశ్వాక్షంనాసదాసీదితి — నాసదాసీన్నోసదాసీత్తదా
నీం । అతోదేవేత్యాదిమంత్రాః—అతోదేవాఅవంతు ఇదంవిష్ణుః -
త్రీణిపదా — విష్ణోఃకర్మాణి - తద్విష్ణోః తద్విప్రాసో - విష్ణోర్నుకం వీ
ర్యాణి—విష్ణోరరాటమసి ॥ యుంజతేమన ఇతిమంత్రాః — యుంజతే
మనఉతయుంజతే — అంతరస్మిన్నిమఇతి ॥ అంతరస్మిన్నిమేలోకాః —
అంతర్విశ్వమిదంజగత్ । బ్రహ్మవిద ప్నోతీతిమంత్రః— బ్రహ్మవిదా
ప్నోతిపరమ్ ॥ అథసామాని ॥ బృహత్సామ - రథంతరసామ-యాజ్ఞా
యజ్ఞీయసామ । త్రివృత్సామ - వైరాజనసామ - వామదేవ్యసామ ॥
వైరూపసామ ॥ వారవంతీయసామ । ఆవోరాజానమిత్యగ్రచారా
ద్రిసామనీద్వా । విష్ణుసామ—రైవతరామ ॥ శక్వరుసామ ॥ పావకా
నస్సరస్వతీతిసామ॥ పప్రికామ్యమనే నేత్యాదిసామాని ॥ అథాథర్వ
ణమంత్రాః॥ చంద్రసాది - విష్ణుప్రథమఇతి - దేవోవప త్తదధిపతిరితి
మనుత్రయం ॥ పవిత్రంధేనురితి - విష్ణురగ్రేభవదితి ॥ విశ్వాం విష్ణురి
తిశ్రుతిః. శ్రీరామోత్తరతాపినీ ॥ నారాయణోపనిషత్ ॥ లక్ష్మీసూ
క్తం॥ అథమహాభిషేకమంత్రాః ॥ అథాతఇంద్రోమహాభిషేకఇత్యాది

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చతస్రః ఖండికాః (అథాతశ్ఛందో) మహాభిషేకః । సురాస్త్వామితిచ శ్లోకాః సురాస్త్వామభిషించంతు బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాః । భద్రంకర్ణేభిరిత్యాది దశశాంతయః । ఏతైర్మంత్రైర్ఋగ్విగ్భిర్బ్రాహ్మణైః శిష్యాభిస్సద్భక్తైర్యథావకాశం యథాశక్తి యథాసంభవం మహాభిషేకం కృత్వా అప్సుతాభిషేకో స్తిత్యుక్త్వాచమనం దత్వా । వాససీ పరిధాప్య ఉపవీత సహితముత్తరీయం దత్వా - పాదుకముద్రియాం నిత్యపూజామండల పీఠే పూర్వవత్సంస్థాప్య భూషణసమర్పణప్రభృతి దశావరణపూజా (పూర్వకం నైవేద్యాంతం ప్రథమరాత్రోక్త నిత్యపూజావిధానేన కృత్వా అగ్నిముపసమాధానాది ప్రణీతోదక మార్జన దేవోద్వాసనాంతం పంచమరాత్రోక్త యాగప్రోక్త మార్గేణ హుత్వా తతః ఉత్తరాపోశన తాంబూలనీరాజన మంత్రపుష్పరాజోపచారాత్మక ; యస్యస్మృత్యేతి పూజాసమాప్త్యంత కృత్వా పట్టాభిషేకసర్గశేషం కృత్వా పుస్తకపూజనం కుర్యాత్ । అథవా యథావిధి పట్టాభిషేకాంగహోమం కృత్వా అనంతరం పట్టాభిషేక సర్గశ్రవణం కృత్వా మహాభిషేక పూజనాదికం కృత్వా పట్టాభిషేక సర్గ శేషం శృణుయాత్ । అనంతరం రామాయణవాచకాది క్రమేణ యథావిధం ఋత్విక్పూజనం సువాసినీ బ్రాహ్మణపూజన బ్రోదవ రాము త్సవ నవాయతనపూజా దేవతోద్వాసనాదికం సర్వం వసంతనవరాత్ర విధానవత్కుర్యాత్ । ఏవం శ్రద్ధయాభక్త్యా శ్రీరామం మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకేణాభిషిచ్య తత్ప్రసాదాదిహ స్వయమేవోపనతాన్ భోగాననుభూయ విద్యాబంధనం విధూయ జీవన్ముక్తోంతే మోక్షసామ్రాజ్యే పట్టాభిషిక్తో భవతీతి శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవవిధిః ॥ ఓ తన్మహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవ ప్రతిపాదక కారికావళిః శ్రీనవరత్నమాలాయాం పంచమరత్నే దర్శితావ్యాః । కేవలపట్టాభిషేకదిన మాత్రకల్ప కారికావళిః స్కాందపురాణోక్తా సంగృహ్యతే । యథా శ్లో॥ సుదినే శుభనక్షత్రే చంద్రతారాబలాన్వితే । వాచకస్య చ రామస్య శుభక్షేత్రేభిషేచయేత్ । స్వగృహే చోత్తమే భాగే యాగమంటపమా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

చకేత్ । చతుర్ద్వారపతాకాఢ్యం సువితానంసతోరణమ్ ।
మహోత్సేధంమహారమ్యం పుష్పాద్యైస్సమలంకృతమ్ । శంఖచక్ర
హనూమద్భిః ప్రాగ్ద్వారేసమలంకృతమ్ । శార్ఙ్గబాణగరుత్మద్భి
ర్దక్షిణేసమలంకృతమ్ । గదాఖడ్గాంగదైశ్చైవ పశ్చిమేసమలంకృ
తమ్ । పద్మస్వస్తికనీలైశ్చ కౌబేరేసమలంకృతమ్ । మధ్యేహస్తచతు
ష్కాఢ్య వేదికాయుక్తమాయుతమ్ । విచిత్రనృత్యవాద్యైశ్చ గీతై
శ్చైవసుసంయుతమ్ । పుణ్యాహంవాచయేత్తత్ర విద్వద్భిఃప్రీతమా
నసైః । తతస్సంకల్పయేద్ధీమాన్ రామపట్టాభిషేచనమ్ । కరిష్యఇతి
తత్త్విదావాచార్యంవరయేద్వశమ్ । దాంతంకుటుంబినంవిప్రం వేద
శాస్త్రరతంసదా । శ్రీరామపూజానిరతం సుశీలందంభవర్జితమ్ ।
విధిజ్ఞంరామమంత్రాణాం గృహంగత్వాతదీయకమ్ । ఆహూయభ
క్త్యాసంపూజ్య నత్వాతంప్రార్థయేత్తతః । పటాభిషేచనంకుర్వే
శ్రీరామస్యద్విజోత్తమ । తత్రాచార్యంవృణేత్వాంతు శ్రీరామోసి
త్వమేవమే । చతురష్టాద్వాదశవా అభిషేకార్థమాదరాత్ । ద్వారే
షువేదపాఠార్థం వరయేద్బ్రాహ్మణాంస్తథా । తతస్త్వాజ్యేనతాన్
విప్రాన్ స్నాపయిత్వా తతః స్వయమ్ । తైలేనాభ్యజ్యచస్నాయా
చ్చింతయేద్రాఘవంహృది । గంధపుష్పాక్షతైర్వస్త్రైః పూజయే
త్తాన్ద్విజోత్తమాన్ । చతుర్భిఃకలశైః స్వర్ణైస్సముద్రేభ్యస్సమా
హృతమ్ । చతుర్దిక్షున్యసేత్తీర్థం మధ్యేనానానదీజలం । గంధప
ల్లవరత్నాద్యై రామ్రైర్వస్త్రైరలంకృతాన్ । కలశాన్స్థాపయే
ద్ధాన్యే ధ్రువంతఇతిమంత్రితః । కలశోత్తరదిగ్భాగే త్వౌదుంబరవిని
ర్మితమ్ । ఆసందీత్రయమాస్థాప్య హరిద్రాపుష్పశోభితం । వసవస్త్వా
గాయత్రేణ ఛందసేత్యాదిమంత్రితః । తత్రసంస్థాప్యతన్మం[illegible]
తందధి[illegible] । ప్రాగ్భాగేకలశానాంతు స్థాప్యంచమసపం
చకం । పూజాద్రవ్యాదికంసర్వం స్థాపయేత్తస్యవామతః । నవధా
న్యానిరత్నాని సర్వబీజౌషధానిచ । సక్షీరాణాంచవృక్షాణాం పంచ
త్వక్పంచపల్లవాన్ । కుంకుమాగరుగంధానాం పాత్రాణివివిధానిచ ।
హరిద్రాక్షతపాత్రాణి పుష్పమాలాస్సుశోభితాః । ఛత్రచామర

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఘ్రాణాశ్చ స్థాపయేత్సుసమాహిత । దర్పణాదీని లాజాంశ్చ ఫలాని వివి
ధాని చ । శంఖస్ఫటికపాత్రాణి పూర్ణకుంభాంశ్చ శోభితాన్ ॥
ఔదుంబరం భద్రపీఠం సర్వాలంకారభూషితం । పశ్చిమే కలశానాంత
స్థాపయేద్ధ్రువమంత్రితః ॥ దీపాన్ ప్రజ్వాలయేత్తత్ర చతుర్దిక్ష్వతిశో
భితాన్ । విలిఖేదాగ్నితో భద్రం తత్ర చావాహ్య దేవతాః ॥ తత్ర న్య
సేద్భద్రపీఠం సర్వాలంకారశోభితం । భూశుద్ధిం భూతశుద్ధిం చ కృత్వా
చాచార్య వైష్ణవః ॥ యథాశక్తి జపిత్వాథ తారకం భక్తిభావతః ।
యథాశక్తి వియమ్యాథ పుర్యాత్సంకల్పమాదితః । రామాయణాంగ
భూతం శ్రీరామపట్టాభిషేచనం । కరిష్యే బ్రాహ్మణైస్సార్ధం భవ
ప్రీతో రఘూత్తమః ॥ శాంతిహోమం తతః కృత్వా పఠతాం శాంతిముత్త
మాం । పట్టాభిషేకసర్గం చ శృణుయాత్తైర్ముదాన్వితైః ॥ గ మం
రత్నమయే పీఠ ఇత్యంతం నియమాన్వితః । నిత్యపూజావిధానేన పీఠే
తద్దేవతా యజేత్ । తతః కుంభం చ శంఖం చ ప్రత్యేకం పూజయేత్సుధీః ।
ధూపదీపాది నైవేద్యైః గంధమాల్యాదిభిస్తథా । ముద్రాః ప్రదర్శ
యేత్తత శంఖధేన్వాది గారుడాః ॥ వేదమంత్రైశ్చ సమ్మంత్ర్య మూల
మంత్రేణ మంత్రవిత్ । తత్తీర్థం పావనం ధ్యాత్వా ప్రోక్షయేత్సర్వ
వస్తుషు । మధువాతేత్యాదిమంత్రైః త్రంనిదధ్యాచ్చ పూర్వవత్ ॥
రామం రత్నమయే పీఠే అద్య దిశ్లోకేన రాఘవం । సింహాసనే స్థాపయేద్వేద
మంత్రైర్వాదిత్రనిస్వనైః మధ్యే మధ్యే జయేత్యుచ్చై ర్వాచయేత్స
ర్వతో నరైః । మంగళం చ ప్రియాంజీయాన్నిష్కంఠిభిరీరితం ॥ మహాం
తముత్సవం కుర్వన్ శ్రీరామమభిషేచయేత్ । ఆవాహనాదికా
స్సప్త దశ ముద్రాః ప్రదర్శయేత్ । నాలగ్రామే నావరే చ నావాహ
న విసర్జనే । పాద్యార్ఘ్యాచమనీయాదీన్ మధుపర్కం చ శాస్త్ర
తః ॥ అభిషేకాంగవస్త్రం చ ధూపయేదంతరాంతరే గంధతైలేన చా
భ్యర్చ్య మర్దనోద్వర్తనాదికం । కృత్వాభిషేచయేద్రామం చతు
ర్దిక్షు స్థితైర్ద్విజైః । ఆదౌ పంచామృతస్నానం గంధశుద్ధోదకేన చ అను
దీక్షేన దధ్నా చ మధునాజ్యేన వై పృథక్ । స్నాపయేద్విష్ణుసూక్తే
న తన్మంత్రైశ్చ సర్వతః । తతః శ్రీభూమిసూక్తాభ్యాం మధ్వాజ్యైరభి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

షేచయేత్ । స్నానంపురుషసూక్తేన శుద్ధశంఖోదకేనచ । నారికేళో
దకేనాపి కర్పూరాదిసుగంధినా । గంధద్రవ్యైశ్చబహుభి స్తథాగం
ధోదకేనచ । ఇక్షువేణోదకేనాపి కర్పూరాదిసుగంధినా । కదళీపనస
సామ్రాణాం జలేనాపి సుగంధినా । నానాకషాయోదకేన సర్వతీ
ర్థాంబునాతదా । కస్తూరీగంధచూర్ణైశ్చ సువర్ణకలశైస్తథా ।
వస్త్రైశ్చబహుభిస్తద్వ త్కుసుమైర్గంధసంయుతైః । తతస్సముద్ర
తీర్థేన సర్వతీర్థోదకేనచ । శంఖాన్సంపూర్య తైరేవ సప్తభిశ్చ
రఘూత్తమం । స్నాపయేద్ధాపయేన్మంత్రైః (ఋగ్భిస్సహస్రా
క్షః) । శతంపహస్రమయుతం కృత్వాప్యభిషేచయేత్ । తతశ్శు
ద్ధజలేనైవ స్నాపయేత్పురుషోత్తమం । ఏవమేవాభిషిచ్యైవం కృత
కృత్యశ్చరాన్యథా । సీతాసమేతం శ్రీరామం తన్మంత్రైరభిషేచ
యేత్ । అథఋచః । శ్లో । ఆదౌ పురుషసూక్తేన సూక్తాభ్యాంచశ్రీ
యోభువః । ఆపోహిష్ఠేత్యాదిఋగ్భి ర్విష్ణోర్నుకమితిక్రమాత్ ।
సూక్తత్రియేణాభిషిచ్య సంవాదమిత్యేకసూక్తతః । పవమానాత్రియ
ఇత్యాది సూక్తాభ్యామభిషేచయేత్ । అస్యవామస్యవర్గైశ్చ దశ
భిః క్రతుకస్తతః పవమానైర్ణోయమాత్మే త్యాదిఋగ్భిఃక్రమా
త్సుధీః । అగ్నఇత్యాదికాంశాంతిం పరతస్తమభిషేచయేత్ । అథ
యజుః । శ్లో । హిరణ్యశృంగానువాకైః పవమానాఖ్యతస్తతః । సర్వే
షువేత్యాదినాంచా నువాకేనాభిషేచయేత్ । క్షేదమథ్రింనివి
శతే త్యాదిమంత్రైరనేకథా । కశ్చిద్ధవేత్యాదిమంత్రై స్తథాచాన్న
పతేతిచ । యత్తే చిలానువాకేన తపసా దేవామంత్రితః । పవిత్రిషంత
ఇత్యాద్యై రిమానుకమితీశ్వరం । అభిషించేన్మహాథ కృత్వాథ ద్రాసక
భ్రియమాణతి । స్వర్ణఘర్మానువాకేన ఓంతద్బ్రహ్మేతిమంత్రతః ।
ఊర్ధ్వాఅస్యానువాకేన త్వమగ్నేద్యుభిరిత్యపి । విష్ణోఃక్రిమైాసీతి
మంత్రైర్నాసూర్యేత్యనువాకతః । ఇమానుకమితిక్రత్వా ఆకలోధి
మనస్తతః । సహస్రశీర్షాం దేవంనాసద్భాసీత్తతఃపరం । అతో దేవే
త్యాదిమంత్రై ర్వ్యంజతేమ్మనఇత్యపి । అంతరస్మిన్నిమఇతి బ్రహ్మవి
గిరిమంత్రితః । అథసామాని । శ్లో । బృహద్రథంతరాభ్యాంచ యజ్ఞా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యజ్ఞీయ సామతః । త్రివృద్వై రాజనాభ్యాంచ వామదేవ్యేన సామ
తః । వైరూపేణతథా సామ్నా వారవంతీయసామతః । ఆవోరాజాన
మితిచ తద్వ్యాగాయేత్సామనీ । తతశ్చవిష్ణుసామ్నాచ రైవతేనతథై
వచ । శక్వరేణతథాసామ్నా పావకానస్సరస్వతీ । పపానికామ్యసునే
త్యాది సామభిర్బహుభిస్తథా । అథాథర్వణమంత్రైః । శ్లో । అథర్వ
ణేచంద్రమసా విష్ణుః ప్రథమ ఇత్యపి । దేవోఽత్ర తదధిపతి రిత్యాద్యైర్మ
నుభిస్త్రిభిః । పవిత్రంధేనురితిచ విష్ణురగ్రేభవత్తదా । విశ్వంవిష్ణురితి
శ్రుత్యా తాపిన్యోత్తరసంజ్ఞయా । నారాయణోపనిషదా లక్ష్మ్యా
క్తేనచాంతతః । అథాతఇందోర్ముఖాభిషే ఇత్యాదిభిః క్రమాత్ ।
ఖండికాభిశ్చతసృభిః స్నాపయేద్రఘుసత్తమమ్ । సురాస్త్వామితిచశ్లో
కైస్తథాచాఖిలశాంతిభిః । దత్వాచాచమనీయంచ వాససీపరిధాప
యేత్ । పునరాచమనీయంచ సోత్తరీయోపవీతకమ్ । పీఠమానీయ
సంస్థాప్య పాదుకామద్రియాహకమ్ । భూషయేద్భూషణైర్దివ్యై
స్తులసీదళమిశ్రితైః । మూలేనవార్చయేద్గంధంయక్షకర్దమసంజ్ఞితమ్
కస్తూరికాయాద్వౌభాగౌ కుంకుమస్యాగరోస్తథా । చందనస్యత్రి
యోభాగాః శశినస్త్వేకఏవహి । యక్షకర్దమ ఇత్యుక్తః శ్రీరామస్యా
తిసంమతః । పుష్పాంజల్యంతం దత్వా సకృత్స్నం రాజయేత్ప్రభుమ్
వామభాగే సమాసీనాం సీతాంకాంచనసన్నిభామ్ । లక్ష్మణందక్షి
ణేభాగే తత్తన్మంత్రేణచార్చయేత్ । పాదుకాశ్చాగ్రకోణస్య
రాజరాండక్షిణతశ్శరాన్ । తత్తన్మంత్రేణార్చయిత్వా బహిరంగాన్
సతోఽయజేత్ । తతస్సింహాసనేతస్మిన్ పృథుక్తంయంత్రనాయకమ్ ।
లిఖిత్వాపూజయేన్మంత్రై ర్దశావరణసంయుతమ్ । యంత్రం మం
త్రమయంప్రాహు ర్మంత్రాత్మా దేవతేతిచ । దేహాత్మనోర్యథాభే
దో యంత్రదేవతయోస్తథా ।। తస్మాత్పీఠే యంత్రరాజం లిఖిత్వా
తత్రపూజయేత్ । సౌవర్ణే రాజతే తామ్రే పీఠే భూర్జేఽథవాభువి । వినా
యంత్రేణచేత్పూజా దేవతానప్రసీదతి । షట్కోణేప్రథమావృతి
స్స్యాదంగైరగ్రతఃక్రమాత్ । ద్వితీయాత్మాదిశక్తే ర్దేవై రష్టాబ్జదళ
మూలకే । తృతీయావాసుదేవాద్యై రష్టపత్రాంతరేథవేత్ । చతు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ధీర్వాయుపుత్రాద్యైః స్తత్పత్రాగ్రేతు పూర్వవత్ । ధృష్ట్యాద్యైః
పంచమావృతి ర్ద్వితీయాష్టదళే తథా । షష్టీద్వాదశపత్రేషు వసిష్ఠా
ద్యైర్మహర్షిభిః । సప్తమీ షోడశచ్ఛేషు నీలాద్యైః కపీశ్వరైః ।
ధృవాద్యైరష్టమీ జ్ఞేయా ద్వాత్రింశద్దళపంకజే । ఇంద్రాద్యైర్భూ
గృహే బాహ్యే చాయుధాద్యైస్త్రిమాదృవేత్ । పార్షదేభ్యో నమ
ఇతి తృతీయే భూగృహే చ ర్చయేత్ । బహిర్నాగేభ్యో నమశ్చేత్యేవం
భక్త్యార్చయేత్సుధీః । దశావరణపూజేయం కర్తవ్యాసాధకోత్త
మైః । తతస్సహస్రనామాద్యైః పూజాంకృత్వాతిభక్తితః । తతస్సమ
ర్పయేద్ధూపం దీపం వాదిత్రనిస్వనైః । భక్ష్యభోజ్యాదిసహితం నైవే
ద్యంవినివేదయేత్ । తన్మధ్యేతుజపేన్మంత్రం యథాశక్తి తతః పరమ్ ।
స్వగృహోక్తవిధానేన కృత్వావహ్నిముఖంతతః । సహస్రంమూల
మంత్రేణ హునేదాజ్యప్లుతంహవి । ద్వారపీఠాంగదేవేభ్యో హ్యేకై
కామాహుతింహునేత్ । గణేశ్వరాదిద్వాత్రింశ ద్భవంతిద్వారదే
వతాః । అష్టచత్వారింశత్పీఠ దేవతామండూకాదయః । అష్టాదశ
శతందేవా భవంతిహృదయాదయః । గణేశాయసవిత్రేచ సరస్వత్యై
హిమైతథా । చతుర్ణామాహుతింహుత్వా తతోబ్రహ్మార్పణా
హుతిః । తతఃపూర్ణాహుతిందత్వాకృత్వాపరిసమూహనమ్ । శ్రియా
యుషంజముదగ్నే రితితద్భస్మధారయేత్ । పూర్ణపాత్రంపూర్వ
తోమై స్వనూహ్యత్వాభిమంత్రితైః । ఆత్మానమభిషించేత్తైస్సదూ
ర్వైస్తులసీదళైః । వికీర్యపుష్పాంజలి మిధ్మవానాంకుర్యాత్పాత్రాణామం
హుతభుజుష్మహా ను । ఉద్వాస్యవహ్నింత్రిదశాధిపేశం బలింహరే
ద్భైరవమోనీధ్యైః । ఏవంజపదశాంశేన హునేదాజ్యప్లుతంహవిః ।
తద్దశాంశేనమూలేన గంధపుష్పాక్షతోదకైః । సాంగంరామంతర్ప
యామిత్యేవంతర్పణమాచరేత్ । తద్దశాంశేనసద్భక్త్యా బ్రాహ్మ
ణాన్ భోజయేత్తతః । తతస్తంగాముద్వాస్య మూర్తౌసంయోజ్య
పూర్వవత్ । బ్రాహ్మణేవిష్వక్సేనాయ వక్రతుండాయభానవే ।
భక్త్యోచ్ఛిష్టచండాయ శివచండీశ్వరాయచ । బలింసమర్పయే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

స్నానం త్రైరన్యథా నిష్ఫలం భవేత్ । ఉత్తరాపోశనం దత్వా పశ్చాద్రా
మాయ శాస్త్రతః । గండూషికం జలం దత్వా దద్యాదాచమనం తతః ॥
హస్తవాసం సకర్పూరం మకుటం భూషణాని చ । కుండలాని చ శంఖాది
దశముద్రాః ప్రదర్శయేత్ ॥ తాంబూలమర్పయేత్పశ్చా ద్దర్పణం ఛ
త్రచామరే । వైదికం మంత్రముచ్చార్య దద్యాన్నీరాజనం పరం ॥
పుష్పాంజలిం తతో దద్యా ద్బ్రహ్మణైస్సహ శాస్త్రతః । ప్రదక్షిణ
నమస్కారాన్ ప్రార్థయిత్వా యథావిధి । పూజాం సమర్ప్య రా
మాయ యస్యస్మృత్యేతి శాస్త్రతః । పట్టాభిషేకసర్గస్య శేషం శ్రు
త్వాతి భక్తితః ॥ రామాయణం చార్చయిత్వా స్వస్వవిత్తానుసారతః ।
వక్తారమభిసంపూజ్య గురుం విప్రాంశ్చ పూజయేత్ । ఋత్విగ్భ్యో ద
క్షిణాం దత్వా బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః । అంతః పుష్పాంజలిం దత్వా
సంస్కృత్యావరణాన్ హరా । భక్త్యా సంశోధిత స్వాంతం విశ్వవిశ్రామ
హేతవే । ప్రార్థయేత్పాదుకాం దత్వా సాంగముద్వాసయేద్ధరిమ్ ॥
శ్రీరామపట్టాభిషేకం కుర్యాద్దేవం విచక్షణః । ఇహ కాన ఖిలాన్ భో
గాన్ భుక్త్వాంతే ముక్తిమాప్నుయాత్ । పట్టాభిషేకసర్గాంతే ఫలా
న్యుక్తాని యాని చ । తాని సర్వాణి సిద్ధ్యంతి క్షిప్రం రామప్రసాదతః ॥
నిష్కామేన కృతే నైవ సాక్షాత్కారోభవేదిహ । అథ సిద్ధిస్సకామా
నాం సర్వం తన్నిష్ఫలం భవేత్ । తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన కృత్వా రా
మాయణం బుధః । నిష్కామనోతి భక్త్యైవ పూజయేద్రఘునాయకమ్ ॥
రామాయణస్య శ్రవణం పఠనం చాభిషేచనమ్ । జపో హోమస్తర్ప
ణంచ విప్రాణామేవ శస్యతే । తదన్యేషాం విప్రవరా చ్ఛ్రవణం విప్ర
భోజనమ్ । పూజోత్సవశ్చాతిభక్త్యా విప్రేణ చ విధీయతే ।

స్కాందపురాణోక్త ఇతి శ్రీరామ

పట్టాభిషేచన విధిస్సమాప్తః

— —

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామాయణస్య పారాయణ శ్రవణయోః క్రమః

హరిః ఓం ఏవముక్తేష్వష్టమరత్నేషు వసంతనవరాత్రోత్స వాద్యశేషపట్టాభిషేకోత్సవవిధయః ప్రపంచయోగేన నిరూపితాః । అథేదానీం నవమరత్నే-అతీతరత్న ప్రతిపాదితప్రయోగోపయుక్తాః కేచిద్విషయాః, శ్రీరామాయణపారాయణ శ్రీరామసహస్రనామావళీ సీతాసహస్రనామావళి ... మతోఽభద్ర విధానకుండ మంటపవిధానాదయః ప్రదర్శ్యంతే । తత్రాదౌ నవరాత్రోత్సవాదిషు శ్రీరామాయణపఠన శ్రవణయోరవశ్యకర్తవ్యత్వాదిదానీం తత్పఠనశ్రవణ విధిర్నిరూప్యతే । యః శ్రీరామభక్తస్స్వయం శ్రీరామాయణస్య పారాయణప్రారంభం శ్రవణారంభం వా చికీర్షతి స సద్గురోస్సకాశాత్తత్సంప్రదాయానుసారేణ తదుపదిష్టముహూర్తే యథావిధి శ్రీరామాయణ మహామంత్రోపదేశం లబ్ధ్వా యథోద్దిష్టసుముహూర్తే-శ్రీరామాయణస్య పారాయణ ప్రారంభం శ్రవణారంభం వా కుర్యాత్ ।

అత్రాదౌ శ్రవణవిధిః। శమదమాదిసకలగుణగణాలంకృతమాచార్యం శ్రీరామాయణవాచనార్థం నిమంత్ర్య దివ్యాసనే ప్రాఙ్ముఖముదఙ్ముఖం వా నివేశ్య తం వాల్మీకిం విభావ్య మధుపర్కాదిభిః పూజయిత్వా తత్పురతో దివ్యసింహాసనం సంస్థాప్య తస్మిన్ పుస్తకం నిధాయ హనూమత ఉపవేశనార్థమన్యత్పీఠం నిధాయ స్వయం ప్రాఙ్ముఖ ఉదఙ్ముఖో వా దక్షిణేకర్ణే యథా కథా ప్రవిశేత్ తథోపవిశేత్ । స్వయం పారాయణపక్షే గ్రజాసనే ప్రాఙ్ముఖ ఉదఙ్ముఖో వా ఉపవిశ్య స్వపురతస్సపుస్తకం సింహాసనం హనూమత్పీఠంచ నిధాయ । ఆచమ్య దేశకాలౌ సంకీర్త్య శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థం శ్రీరామాయణ శ్రవణం కరిష్యే స్వయం పారాయణపక్షే-శ్రీరామాయణపారాయణం కరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య-కలశపూజాం కృత్వా కలశోదకేన పూజాద్రవ్యాణి శుచీకృత్య - నిర్విఘ్నపరిసమాప్త్యర్థం గణపతిపూజనం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

విష్వక్సేనపూజనంవా కృత్వా పుస్తకోపరి పురుషసూక్తేన శ్రీరామం షోడశోపచారైః సంపూజ్య హనూమంతంచారాధ్య దండవత్ప్రణమేత్ । అనంతరం శ్రీరామాయణమహామంత్రస్య ఋషిచ్ఛందోన్యాసధ్యాన మూలమంత్రజపాదికం యథాశక్తి కృత్వా తదనంతరం తత్తత్కాండ పారాయణసమయేపి తత్తన్న్యాసధ్యానాదికం కృత్వా తత్తన్మూలమంత్రం యథాశక్తి జపేత్ । తత్ప్రకారః । అస్య శ్రీరామాయణమహామంత్రస్య - భగవాన్ నారదఋషిః - అనుష్టుప్ఛందః - శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత శ్రీరామచంద్రో దేవతా । ఓం బీజం । శ్లో॥ ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథిర్యదితి శక్తిః॥ పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వః శరైనంజహిరావణిమితి కీలకం - శ్రీసీతారామచంద్రప్రీత్యర్థే జపే వినియోగః॥ ధర్మాత్మా అంగుష్ఠాభ్యాం నమః సత్యసంధశ్చ - తర్జనీ - రామః - మధ్యమా । దాశరథిర్యది - అనామికా । పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వః - కనిష్ఠికా । శరైనంజహిరావణం । కరతలకర । ధర్మాత్మా హృదయాయ - సత్యసంధశ్చ । శిరసే - రామః - శిఖాయై - దాశరథిర్యది - కవచాయ - పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వః । నేత్రత్రయాయ । శరైనంజహి రావణం - అస్త్రాయ - భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః - ధ్యానం - సహస్రాదిత్యసంకాశం సర్వశత్రునిబర్హణం - రామశక్తిమయం ధ్యాయే హ్యమోఘం రామసాయకం । లమిత్యాదిపంచపూజాం కుర్యాత్ । అథ మనుః॥ ధర్మాత్మా సత్యసంధశ్చ రామో దాశరథిర్యది । పౌరుషే చాప్రతిద్వంద్వశ్శరైనం జహి రావణిం । ఇతి యథాశక్తి జపిత్వా । పునర్న్యాసాదికం కుర్యాత్ ।

అథ షట్కాండానాం న్యాసాః

బాలకాండస్య

అస్య శ్రీబాలకాండమహామంత్రస్య - ఋష్యశృంగఋషిః । అనుష్టుప్ఛందః - శ్రీరామో దేవతా - రాం బీజం - నమః శక్తిః - రామాయేతి కీలకం - దశరథసహిత శ్రీరామప్రసాదసిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః - సుప్రసన్నః - అంగుష్ఠా । శాంతమనాః తర్జనీ - సగర్వసంధః - మధ్య

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మా-జితేంద్రియః-అనామికా - ధర్మజ్ఞోనయసారజ్ఞః । కనిష్ఠికా । రాజా దశరథోజయీ। కరతలకర। సుప్రసన్నః హృదయాయ । శాంతమనాః॥శిరసె-సత్యసంధః-శిఖాయై-జితేంద్రియః-। కవచాయ- ధర్మజ్ఞోనయసారజ్ఞః-కనిష్ఠికా-రాజాదశరథోజయీ- అస్త్రాయ-భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః - ధ్యానం ।శ్లో। ఇందీవరదళశ్యామః పుండరీకనిభేక్షణః । ధృతకోదండతూణీరో రామఏవగతిర్మమ । లమిత్యాది పంచపూజాంకుర్యాత్ । అథమనుః సుప్రసన్నః శాంతమనాః సత్యసంధోజితేంద్రియః । ధర్మజ్ఞోనయసారజ్ఞో రాజాదశరథోజయీ । ఇతి యథాశక్తిజపిత్వా-పునరంగన్యాసాదికంకుర్యాత్ । ఇతి । ...

అయోధ్యాకాండస్య

అస్యశ్రీమదయోధ్యాకాండమహామంత్రస్య - వసిష్ఠఋషిః- అనుష్టుప్ఛందః-శ్రీభరతోదేవతా- భంబీజం - నమఃశక్తిః-భరతాయేతికీలకం భరతసహిత శ్రీరామప్రీత్యర్థే జపేవినియోగః- భరతాయనమస్తస్మై-అంగుష్ఠా - సారంగాయ-తర్జనీ - మహాత్మనే - మధ్యమా- తాపసాయ- అనామికా- అతిశాంతాయ- కనిష్ఠికా- శత్రుఘ్నసహితాయ- కరతలకర - భరతాయనమస్తస్మై - హృదయాయ - సారంగాయ- శిరసె-మహాత్మనే-శిఖాయై - తాపసాయ- కవచాయ అతిశాంతాయ - నేత్రత్రియా - శత్రుఘ్నసహితాయ - అస్త్రాయ - భూర్భువఃసువరోమితిదిగ్బంధః । ధ్యానం- శ్రీరామపాదకమలద్వయపాదుకాంతరాసక్తచిత్తకమలం కమలాయతాక్షం । భ్రాతృస్నేహప్రసన్నవదనం సురుచాపదాన్యం శత్రుఘ్నసంయుతమహం భరతంనమామి। లమిత్యాదిపంచపూజాంకుర్యాత్। మనుః- భరతాయనమస్తస్మై సారంగాయ మహాత్మనే। తాపసాయాతిశాంతాయ శత్రుఘ్నసహితాయచ। ఇతి యథాశక్తిజపిత్వా - పునరంగన్యాసాదికంకుర్యాత్ .... —— ....

అరణ్యకాండస్య

అస్యశ్రీమదరణ్యకాండమహామంత్రస్య- శచీపురందరఋషిః- ఇందోదేవతా-ఓంబీజం-నమఃశక్తిః-మహేంద్రాయేతికీలకం- శ్రీమ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హేంద్రసహిత శ్రీరామచంద్ర ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే జపేవినియోగః- సహస్రనయనం- అంగుష్ఠా- దేవం-తర్జనీ - సర్వదేవనమస్కృతం మధ్యమా-దివ్యవజ్రాయుధధరం - అనామికా-వందేహంతం -కనిష్ఠికా-శచీపతిం-కరతలకర - సహస్రనయనం - హృదయాయ - దేవం శిరసే- సర్వదేవనమస్కృతం-శిఖాయై-దివ్యవజ్రాయుధధరం- కవచాయ వందేహంతం-నేత్రత్రయా - శచీపతిం-అస్త్రాయ-భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః । ధ్యానం । శ్లో । శచీపతిం సర్వసురేంద్రవంద్యం రక్షోనిహంతారమసహ్యవేగం । శ్రీరామసేవానిరతం మహాంతం వందేమహేంద్రం ధృతవజ్రమీడ్యం లమిత్యాదిపంచపూజాంకుర్యాత్ । అథమనుః - సహస్రనయనందేవంసర్వదేవనమస్కృతం । దివ్యవజ్రాయుధధరం వందేహంతంశచీపతిం। ఇతియథాశక్తిజపిత్వా । పునరంగన్యాసాదికంకుర్యాత్ ।

కిష్కింధాకాండస్య

అస్యశ్రీ కిష్కింధాకాండమహామంత్రస్య - అగస్త్యఋషిః- అనుష్టుప్ఛందః - సుగ్రీవో దేవతా సుంబీజం - నమఃశక్తిః సుగ్రీవాయేతికీలకం - శ్రీసుగ్రీవసహిత శ్రీరామప్రీత్యర్థే జపేవినియోగః- సుగ్రీవః-అంగుష్ఠా- సూర్యతనయః- తర్జనీ । సర్వవానరపుంగవః- మధ్యమా -బలవాన్-అనామికా- రాఘవసఖా - కనిష్ఠికా - మాంపాయాచ్ఛ్రదయానిధిః సుగ్రీవః- హృదయాయ । సూర్యతనయః- శిరసే-సర్వవానరపుంగవః । శిఖాయై- బలవాన్ - కవచాయహుం రాఘవసఖా- నేత్రత్రయా । మాంపాయాచ్ఛ్రదయానిధిః । అస్త్రాయ భూర్భువస్సువరోమితిదిగ్బంధః ॥ ధ్యానం॥సుగ్రీవమర్కతనయంకపివర్యవంద్యమారాధితాచ్యుత పదాంబుజమాదరేణ । దైత్యప్రహారకుశలం బలపౌరుషాఢ్య మైశ్వర్యభావనిపుణం హృదిభావయామి। లమిత్యాది పంచపూజాంకుర్యాత్ । అథమనుః సుగ్రీవస్సూర్యతనయ స్సర్వవానరపుంగవః । బలవాన్ రాఘవసఖా మాంపాయాచ్ఛ్రదయానిధిః । ఇయథాశక్తిజపిత్వా పునన్యాసాదికంకుర్యాత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

సుందరకాండస్య.

అస్య శ్రీసుందరకాండమహామంత్రస్య – హనూమాన్ ఋషిః – అనుష్టుప్ఛందః శ్రీజగన్మాతా సీతా దేవతా – శ్రీంబీజం – స్వాహా శక్తిః । సీతాయై కీలకం। శ్రీసీతారామప్రసాదసిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః – సీతాం – అంగుష్ఠాం – విదేహతనయాం – తర్జనీ – రామస్య దయితానఘాం – మధ్యమా। హనూమతా సమాశ్వస్తాం – అనామికా – భూమిజాం – కనిష్ఠికా। శరణం భజే। కరతలకర। సీతాం – హృదయాయ। విదేహతనయాం – శిరసే – రామస్య దయితానఘాం – శిఖాయై। హనూమతా సమాశ్వస్తాం – కవచాయ – భూమిజాం – నేత్రత్రయాయ। శరణం భజే। అస్త్రాయ ఫట్ -- భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః। ధ్యానం। సీతాముదారచరితాం విధిశంభువిష్ణువంద్యాం త్రిలోకజననీం నతకల్పవల్లీం – హైమామనేక మణిరంజితకోటిభాస భూషోత్కరామనుదినం కలితాం నమామి। లమిత్యాది పంచపూజాం కుర్యాత్ । అథ మనుః సీతాం విదేహతనయాం రామస్య దయితానఘాం హనూమతా సమాశ్వస్తాం భూమిజాం శరణం భజే। ఇతి యథాశక్తి జపిత్వా పునర్న్యాసాదికం కుర్యాత్ । ప్రసంగాదత్రైవ సుందరకాండస్య సప్తసర్గపఠన ప్రతిపాదకశ్లోకాః పారాశర్యోపపురాణస్థా లిఖ్యంతే।

సుందరకాండసప్తసర్గపఠనప్రకారః

పార్వత్యువాచ । శ్లో। కథం సుందరకాండస్య సప్తసర్గం పఠేన్నరః। విధానం తస్య మే బ్రూహి కృతార్థా స్యామహం ప్రభో । మహేశ్వరః । శ్లో। తి వగః ఫలకామేన విపదుత్తరణేప్సునా । శ్రీమత్సుందరకాండస్య పాఠః కార్యో వి[illegible]తా । శాంతికర్మణి సర్వత్ర తథా దుఃస్వప్నదర్శనే । గ్రహపీడాసు చోగ్రాసు రోగేష్వపి మహత్సు చ। అ[illegible]ప్రాంతరేవాపి శత్రుచోరాగ్నిపీడనే । సర్వాస్వాపత్సు ఘోరాసు నైతస్మాత్తారకం పరం । శ్రీమత్సుందరకాండస్య సప్తసర్గ్యభిపాఠతః । మహారాజ్యాదిసం[illegible]ర్లభ్యతే దుర్లభాపి యా । ఆయురా[illegible]మో శతాయుర్ధనకామో ధనాన్యపి । శ్రీరామః శ్రియమాప్నోతి ...ల

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కామస్తథాప్నోతిం । విద్యార్థీ రామ స్తథావిద్యాం స్త్రీకామశ్చ తథా స్త్రి
యం । ఆరోగ్యకామ స్త్వారోగ్యం సప్తసర్గాభిపాఠనాత్ । యదా
యదా హి రామస్య వృత్తం విపరీతం భవేద్బుధః తదా తదా తు ధర్మాత్మే
త్యేతన్మాలామనుం జపేత్ । శ్రీరామచరణాంభోజ ద్వంద్వం ధ్యాయన్
ప్రసన్నధీః ॥ సకృదేవేతి చరమ శ్లోకం చ శుభదం జపేత్ । అనయోర్మం
త్రయోర్లోకే మాహాత్మ్యం వేత్తి వల్లభే । అన్యత్ శ్రీజానకీనాథా దస్య
త్రిచహానూమతః ॥ శుభేహ్ని శుభనక్షత్రే సంకల్ప్య పరిమేర్బుధః ।
పాఠం సుందరకాండస్య సప్తసర్గాన్ యథావిధి । సప్తసర్గాను దినం
పఠేన్నియమపూర్వకం । పౌనఃపున్యేన తం కాండం యావత్కాండస్య
మాప్యతే । అన్యూనానతిరిక్తం తు కాండాంతే సప్తసర్గకాః । సమా
ప్యంతే యదా దేవి తదా విప్రాంశ్చ భోజయేత్ । సర్గసంఖ్యైర్ద్విజై
స్తత్తు ప్రార్థ్య నేనాన్యథా ప్రియే । ఏకం పారాయణం హ్యేత త్సప్తస
ర్గాత్ శుచివ్రతే । సప్తకృత్వః పఠేదేవం తన్మహాసప్తసర్గకం । భోజ
యేద్బ్రాహ్మణానంతే నియమాత్సప్తసంఖ్యకాన్ । ఏవం పఠేత్ పాఠ
యేద్వా దుర్గాణ్యతితరేదసౌ । లభతే భీప్సితాన్ కామాన్ సర్వానే
వ న సంశయః । పారాయణే ప్రతిపాఠం సుప్రప్తేః పీ తు దక్షిణా । వాచకాయ
ప్రదేయా స్యాద్వస్త్రమాల్యానులేపనైః । మహాత్యాం సప్తసర్గ్యాం
తు సమాప్తాయామమక్రియామాత్ । సువర్ణాన్ సర్గసంఖ్యాకాన్
దద్యాత్ కావృత్త్యదక్షిణాం । ఇత్యేతత్కథితం దేవి యత్ప్రాష్టోహమిహ
త్వయా; శ్రీయుతాం హృదగేన ధుకిమాన్యచ్ఛ్రోతుమిచ్ఛసి । ఇతి
శ్రీపారాశర్యే - ఉపపురాణే - సప్తసర్గపఠన పాఠనవిధాన ప్రతిపా
దకశ్లోకాః ॥ ప్రకృతిమనుసరామః ॥

యుద్ధకాండస్య.

అస్య శ్రీయుద్ధకాండమహామంత్రస్య - విభీషణ ఋషిః అను
ష్టుప్ఛందః - విధాతా దేవతా - విబీజం - నమః శక్తిః - విధాత్రే ఇతి
కీలకం - విధాతృప్రసాద సిద్ధ్యర్థే జపే వినియోగః విధాతా చ - అం
గుష్ఠాః మహాదేవః - తర్జనీ - భర్తానామధేయ ప్రదః - మధ్యమా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సర్వదేవప్రీతికర - అనామికా - భగవాన్ - కనిష్ఠికా - భగవ
త్ప్రియః-కరతలకర-విధాతాచమహాదయాయ-మహాదేవః - శిరసే -
భక్తానామభయప్రదః- శిఖాయై - సర్వదేవప్రీతికరః - కవచాయ -
భగవాన్-నేత్రత్రయాయ - భగవత్ప్రియః - అస్త్రాయ - భూర్భువ
స్సువరోమితిదిగ్బంధః ॥ ధ్యానం - విధింవిధాతారం మహాంసుభక్త్యా
భక్తాభయశ్రీప్రదమాదిదైవం- సర్వామరప్రీతికరం సుశాంతం వందే
సదాభూతనయేశభక్తం । లమిత్యాదిపంచపూజాంకుర్యాత్ । అథ
మనుః॥ విధాతాచమహాదేవో భక్తానామభయప్రదః । సర్వదేవప్రీతి
కరో భగవాన్ భగవత్ప్రియః ఇతియథాశక్తిజపిత్వాపునన్యాసాది
కం కుర్యాత్ ।

ఏవంకాండన్యాసజపాదికంకృత్వా రామాయణ పఠనశ్రీవ
ణారంభేపఠనీయా ఇమేశ్లోకాః ।శ్లో। రామాయణమహామంత్రే పఠ
నేనసనాతనః । పరః శివస్సదారామః ప్రీత్యాదద్యాన్మమేప్సితమ్ ।
బ్రహ్మవిష్ణ్వీశ్వరానిత్యం గృహేతిష్ఠంతుమేసదా । ఆకృష్టారామమం
త్రేణ కైంకర్యంసముపస్థితాః । ఘుటికాపాదుకాద్యష్ట సిద్ధయో నిధ
యోనవ పార్వతీచరమావాణీ కింకర్యస్సంభవంతుమే । ఇతిప్రార్థ్య ।
నారాయణం పద్మభువం వసిష్ఠమిత్యాది స్వస్వమతోపయుక్త గురు
పరంపరాత్రానుసంధేయా । తతో మంగళాచరణం కుర్యాత్ ।

అత్రైతే మంగళశ్లోకాః.

శ్లో। శుక్లాంబరధరంవిష్ణుం శశివర్ణంచతుర్భుజమ్ । ప్రస
న్నవదనంధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే । కూజంతంరామరామేతి
మధురంమధురాక్షరమ్ । ఆరుహ్యకవితాశాఖాం వందేవాల్మీకికో
కిలమ్ । వాల్మీకేర్మునిసింహస్య కవితావనచారిణః । శృణ్వన్ రామ
కథానాదం కోనయాతిపరాంగతిమ్ । యః పిబన్ సతతంరామ చరి
తామృతసాగరమ్ । అతృప్తస్తంమునింవందే ప్రాచేతసమకల్మషమ్ ।
గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసమ్ । రామాయణమహా
మాలా రత్నంవందేనిలాత్మజమ్ । అంజనానందనంవీరం జానకీశోక

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నాశనం । కపీశమక్షహంతారం వందే లంకాభయంకరమ్ ॥ జితంభగవతా తేన హరిణా లోకధారిణా । అజేన విశ్వరూపేణ నిర్గుణేన గుణాత్మనా ॥ ఉల్లంఘ్య సింధోస్సలిలం సలీలం యశ్శోకవహ్నిం జనకాత్మజాయాః । ఆదాయ తేనైవ దదాహ లంకాం నమామి తం ప్రాంజలిరాంజనేయం ॥ యః కర్ణాంజలిసంపుటై రహరహస్సమ్యక్పిబత్యాదరాద్వాల్మీకేర్వదనారవిందగలితం రామాయణాఖ్యం మధు । జన్మవ్యాధిజరావిపత్తిమరణై రత్యంతసోపద్రవం సంసారం స విహాయ గచ్ఛతి పుమాన్ విష్ణోః పదం శాశ్వతమ్ ॥ తదుపగతసమాసంధి యోగం సమమధురోపనతార్థవాక్యబద్ధమ్ । రఘువరచరితం మునిప్రణీతం దశశిరసశ్చ వధం నిశామయధ్వమ్ ॥ శ్లోకసారసమాకీర్ణం సర్గకల్లోలసంకులమ్ । కాండగ్రాహమహామీనం వందే రామాయణార్ణవమ్ ॥ వైదేహీసహితం సురద్రుమతలే హైమే మహామండపే మధ్యే పుష్పకమాసనే మణిమయే వీరాసనే సుస్థితమ్ । అగ్రే వాచయతి ప్రభంజనసుతే తత్త్వం మునిభ్యః పరం వ్యాఖ్యాంతం భరతాదిభిః పరివృతం రామం భజే శ్యామలమ్ ॥ నమోస్తు రామాయ సలక్ష్మణాయ దేవ్యై చ తస్యై జనకాత్మజాయై । నమోస్తు రుద్రేంద్రయమానిలేభ్యో నమోస్తు చంద్రార్కమరుద్గణేభ్యః ॥ ఏవం మంగళాచరణం కృత్వా బాలకాండాదిషు కర్తవ్యశ్రీరామధ్యానప్రక్రియా ॥ శ్లో ॥ కాకపక్షధరం దేవం వనమాలవిభూషితమ్ । శ్రీరామం బాలకం ధ్యాయే బాలకాండే మునీశ్వర ॥ సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వాభరణభూషితమ్ । సీతాపరిహారిం ధ్యాయే దయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥ జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ॥ మునివేషధరం ధ్యాయే దారణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥ సుగ్రీవాదియుతం శ్రీశం ధన్వాంగావృతమీశ్వరమ్ మహేశ్వరం సముంధ్యాయే త్కిష్కింధాకాండ ఉత్తమే ॥ చంద్రబింబసమాకారం వాంఛితార్థప్రదాయకమ్ హనూమత్సేవితం ధ్యాయే త్సుందరే కాండ ఉత్తమే ॥ రావణాదినిహంతారం శ్రీశరుద్రాదిసేవితమ్ । సీతాదేవీయుతం యుద్ధే రామం ధ్యాయేద్ధృదంబుజే ॥ అగస్త్యాదిమునిస్తుత్యం వాంఛితార్థప్రదాయకమ్ । సర్వదేవోత్తమం ధ్యాయే దుత్తరే కాండ ఉత్తమే ॥ ఇతి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ధ్యాత్వా శ్రీరామాయణపఠనారంభం శ్రవణారంభం వా కుర్యాత్ మధ్యే విరామం కృత్వా సర్గాంతే విరమేద్యది ప్రమాదాత్సర్గమధ్యే విరామే కృతే పునస్సర్గాదిపఠనం ఏకసర్గం సర్గద్వయం వా యథాశక్తి యథానియమం పఠనశ్రవణే కుర్యాత్ । ఏవం పారాయణంసమాప్య తదంతే పఠనీయా ఇమే శ్లోకాః । కాయేనవాచా మనసేంద్రియైర్వా బు ....

పారాయణాంతేపఠనీయశ్లోకాః

ద్ధ్యాత్మనా వానుసృతః స్వభావాత్ । కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥ శ్లో ॥ స్వస్తి ప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేన మార్గేణ మహీం మహీశాః । గోబ్రాహ్మణేభ్యః శుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవంతు । కాలే వర్షతు పర్జన్యః పృథివీసస్యశాలినీ । దేశోయం క్షోభ రహితో బ్రాహ్మణాస్సంతు నిర్భయాః । అపుత్రాః పుత్రిణస్సంతు పుత్రిణస్సంతు పౌత్రిణః ॥ అధనాస్సధనాస్సంతు జీవంతు శరదాం శతమ్ । ఉ న [illegible] తమంగ [illegible] నస్సకల జగన్మంగళాయాస్తు శ్రీమాన్ । దినకరకిరణనిబోధిత నవనలినదళనిభేక్షణో రామః । చతురో రఘువంశతిలకః కౌసల్యాహృదయనందనో రామః । దశవదననిధనకారీ దాశరథిః పుండరీకాక్షః ॥ యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనంతు యద్భవేత్ । తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే । మంగళం కోసలేంద్రాయ మహనీయ గుణాత్మనే । చక్రవర్తితనూజాయ సార్వభౌమాయ మంగళమ్ । వేదవేదాంతవేద్యాయ మేఘశ్యామలమూర్తయే । పుంసాం మోహనరూపాయ పుణ్యశ్లోకాయ మంగళమ్ । విశ్వామిత్రాంతరంగాయ మిథిలానగరీపతేః । భాగ్యానాం పరిపాలాయ భవ్యరూపాయ మంగళమ్ । పితృభక్తాయ నిరతం భ్రాతృభిస్సహ సీతయా । నందితాఖిలలోకాయ రామచంద్రాయ మంగళమ్ । త్యక్తసాకేతవాసాయ చిత్రకూటవిహారిణే । సేవ్యాయ సర్వయమినాం ధీరోదారాయ మంగళమ్ । సౌమిత్రిణాచ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జానక్యా చాపబాణాసిధారిణే । సంసేవ్యాయ సదా భక్త్యా సానుజా యాస్తు మంగళమ్ । దండకారణ్యవాసాయ ఖండితామరశత్రవే గృధ్ర రాజాయ భక్తాయ ముక్తిదాయాస్తు మంగళమ్ । సాదరం శబరీదత్త ఫలమూలాభిలాషిణే, సౌలభ్యపరిపూర్ణాయ సత్త్వోద్రిక్తాయ మంగళమ్ । హనూమత్సమవేతాయ హరీశాభీష్టప్రదాయినే । వాలిప్రమథనాయాస్తు మహాధీరాయ మంగళమ్ । శ్రీమతే రఘువీరాయ సేతూల్లంఘితసింధవే । జితరాక్షసరాజాయ రణధీరాయ మంగళమ్ । విభీషణకృతే ప్రీత్యా విశ్వాభీష్టప్రదాయినే । జానకీప్రాణనాథాయ సదా రామాయ మంగళమ్ । ఆసాద్య నగరీం దివ్యామభిషిక్తాయ సీతయా । రాజాధిరాజరాజాయ రామచంద్రాయ మంగళమ్ । ఇత్యాది మంగళశ్లోకాన్ యథాశక్తి పఠిత్వా । పుస్తకోపః శ్రీరామాయ పునః పూజాం సమర్ప్య నీరాజనం దత్త్వా ఆచార్యం సంపూజ్య దండవత్ప్రణమేత్ । ఇతి రామాయణ పారాయణ శ్రవణ క్రమః ॥ అత్ర నిరూపిత శ్రీరామాయణ ప్రథమ పారాయణ శ్రవణవిధిః తదుపయుక్త తిథివార నక్షత్ర దేశకాలాది నిర్ణయశ్చ - వక్తృశ్రోతృనియమాః సప్త కాండావసానేషు కర్తవ్యవిధిః - తత్తత్కథాపఠన సమయే కర్తవ్య శ్రీరామ పూజాద్యుపచారవిధిః - కల్యాణోత్సవ పట్టాభిషేకోత్సవాదీనాం విధిః శ్రీరామాయణ వక్తృపూజావిధిః బ్రాహ్మణ సువాసినీ భోజనాది నియమాః । శ్రీ నవరత్నమాలాయాం ద్వితీయే రత్నే ద్రష్టవ్యాః ।

— —

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరస్తు

అథ శ్రీమదానంద రామాయణాంతర్గత

శ్రీ సీతాష్టోత్తర శతనామావళిః

ఓం శ్రీసీతాయై నమః
జానకీదేవ్యై
వైదేహ్యై
రాఘవప్రియాయై
రమాయై
అవనిసుతాయై
రామాయై
రాక్షసాంతప్రకారిణ్యై
రత్నగుప్తాయై
మాతులుంగ్యై
మైథిల్యై
భక్తతోషదాయై
పద్మాక్షజాయై
కంజనేత్రాయై
స్మితాస్యాయై
నూపురస్వనాయై
వైకుంఠనిలయాయై
మాయాయై
శ్రియై నమః
ముక్తిదాయై ౨౦
కామపూరిణ్యై
నృపాత్మజాయై
హేమాంగ్యై

ఓం మృదులాంగ్యై నమః
సుభాషిణ్యై
కుశాంబికాయై
దివ్యదాయై
లవమాత్రే
మనోహరాయై
హనుమద్వందితపదాయై ౩౦
ముగ్ధాయై
కేయూరధారిణ్యై
అశోకవనమధ్యస్థాయై
రావణాదిమోహిన్యై
విమానసంస్థితాయై
సుభ్రువే
సుకేశ్యై
రశనాన్వితాయై
రజోరూపాయై
సత్వరూపాయై ౪౦
తామస్యై నమః
వహ్నివాసిన్యై
హేమమృగాసక్తచిత్తాయై
వాల్మీకాశ్రమవాసిన్యై
పతివ్రతాయై
మహామాయాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పీతకౌశేయవాసిన్యైనమః
మృగనేత్ర్యై
బింబోష్ఠ్యై
ధనుర్విద్యావిశారదాయై ౫౦
సౌమ్యరూపాయై
దశరథస్నుషాయై
చామరవీజితాయై
సుమేధాదుహిత్రే
దివ్యరూపాయై
త్రైలోక్యపాలిన్యై
అన్నపూర్ణాయై
మహాలక్ష్మ్యై
ధియైనమః
లజ్జాయై ౬౦
సరస్వత్యై
శాంత్యై
పుష్ట్యైనమః
శమాయై
గౌర్యై
ప్రభాయై
అయోధ్యానివాసిన్యై
వసంతశీతలాగౌరీస్నాన
సంతుష్టమానసాయై
రమానామభద్రసంస్థాయై
హేమకుంభపయోధరాయై
సురార్చితాయై

ధృత్యైనమః
కాంత్యైనమః
స్మృత్యైనమః
మేధాయైనమః
విభావర్యైనమః
లఘూదరాయై
వరారోహాయై
హేమకంకణమండితాయై
ద్విజపత్న్యర్పితనిజభూషాయై
రాఘవతోషిణ్యై
రామసేవనరతాయై
రత్నతాటంకధారిణ్యై
రామవామాంకసంస్థాయై
రామచంద్రైకరంజన్యై
సరయూజలసంక్రీడాకారిణ్యై
రామమోహిన్యై
సువర్ణతులితాయై
పుణ్యాయై
పుణ్యకీర్త్యైనమః ౯౦
కలావత్యై
కలకంఠాయై
కంబుకంఠ్యై
రంభోరవే
గజగామిన్యై
రామార్పితమనసే
రామవందితాయై
రామవల్లభాయై
శ్రీరామపదచిహ్నాంకితాయై
రామరామేతిభాషిణ్యై ౧౦౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం రామపర్యంకశయనాయైనమః
రామాంఘ్రిక్షాలిన్యై
వరాయై
కామధేన్వన్నసంతుష్టాయై
మాతులుంగకరాయై

ఓం అద్వయాయైనమః
దివ్యచందనలిప్తాయై
మూలకాసురమర్దిన్యై ౧౦౮
శ్రీసీతాపరమేశ్వర్యై

ఇతి సీతాష్టోత్తరశతనామాని సమాప్తాని

శ్రీరస్తు

అథ శ్రీవాల్మీకివిరచితాద్భుతోత్తరరామాయణాంతర్గత
శ్రీసీతాసహస్రనామావళిః

ఓం సీతాయై
ఉమాయైనమః
పరమాశక్త్యై
అనంతాయై
నిష్కలాయై
అమలాయై
శాంతాయై
మహేశ్వర్యై
నిత్యాయై
శాశ్వత్యై
పరమాక్షరాయై
అచింతాయై
కేవలాయై
అనంతాయై
శివాత్మాయై
పరమాత్మికా

ఓం అనాదయే
అవ్యయాయై
శుద్ధాయై
దేవాత్మాయై ౧౦
సర్వగోచరాయై
ఏకాయై
అనేకవిభాగస్థాయై
మాయాతీతాయై
సునిర్మలాయై
మహామహేశ్వర్యై
శక్తాయై
మహాదేవ్యై
నిరంజనాయై
కాష్టాయై
సర్వాంతరస్థాయై
చిచ్ఛక్తయే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం అఖిలాసారాయైనమః
జానక్యై
మిథిలానందాయై
రాక్షసాంతవిధాయిన్యై
రావణాంతకర్త్ర్యై
రమ్యాయై
రామవక్షస్థలాలయాయై
ఉమాసర్వాత్మికాయై ౪౦
విద్యాయై
జ్యోతిరూపాయై
అయుతాక్ష్యై
శాంత్యై
ప్రతిష్ఠాయై
సర్వేషాంనివృత్తయే
అమృతప్రదాయై
వ్యోమమూర్తయే
వ్యోమమయ్యై
వ్యోమాధారాయై ౫౦
అచ్యుతాయై
లతాయై
అనాదినిధనాయై
యోషాయై
కారణాత్మనే
కలాకలాయై
నందప్రథమజాయై
నాభ్యైనమః
అమృతస్యాంతసంశ్రయాయై
ప్రాణేశ్వరప్రియాయై ౬౦

ఓం మాత్రేనమః
మహ్యై
మహిషవాహనాయై
ప్రాణేశ్వర్యై
ప్రాణరూపాయై
ప్రధానపురుషేశ్వర్యై
సర్వశక్త్యై
కలాయై
కాష్ఠాయై
జ్యోత్స్నాయై ౭౦
ఇందుమహిమాస్పదాయై
సర్వకార్యనియంత్ర్యై
సర్వభూతేశ్వరేశ్వర్యై
అనాదయే
అవ్యక్తగుణాయై
మహానందాయై
సనాతన్యై
ఆకాశయోనయే
యోగస్థాయై
సర్వయోగీశ్వరేశ్వర్యై
శవాసనాయై
చితాంతస్థాయై
మహేశ్యై
వృషవాహనాయై
బాలికాయై
తరుణ్యై
వృద్ధాయై
వృద్ధమాత్రే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం జరాతురాయై నమః

మహామాయాయై ౯౦
సుదుష్పూరాయై
మూలప్రకృత్యై
ఈశ్వర్యై
స-సారయోనయే
సకలాయై
సర్వశక్తిసముద్భూతాయై
సంసార పారాయై
దుర్వారాయై
దుర్నిరీక్ష్యాయై
దురాసదాయై ౧౦౦
ప్రాణశక్త్యై
ప్రాణవిద్యాయై
యోగిన్యై
పరమాకలాయై
మహావిభూతయే
దుర్ధర్షాయై
మూలప్రకృతిసంభవాయై
అనాద్యనంతవిభవాయై
పరాత్మాయై
పురుషావళ్యై ౧౧౦
సర్గస్థిత్యంతకరణ్యై
సుదుర్వాచ్యాయై
దురత్యయాయై
శబ్దయోనయే
శబ్దమయై
నాదాఖ్యాయై

ఓం నాదవిగ్రహాయై నమః

ప్రధానపురుషాతీతాయై
ప్రధానపురుషాత్మికాయై
పురాణ్యై
చిన్మయైనమః
పుంసామాదయే
పురుషరూపిణ్యై
భూతాంతరాత్మాయై
కూటస్థాయై
మహాపురుషసంజ్ఞికాయై
జన్మమృత్యుజరాతీతాయై
సర్వశక్తిసమన్వితాయై
వ్యాపిన్యై
అనవచ్ఛిన్నాయై ౧౩౦
ప్రధానాయై
సుప్రవేశిన్యై
క్షేత్రజ్ఞశక్త్యై
క్తలక్షణాయై
మలవర్జితాయై
అనాదిమాయాయై
ఆసంభిన్నాయై
త్రితత్వాయై
ప్రకృత్యైనమః
గుణాయై ౧౪౦
మహామాయాసముత్పన్నాయై
తామస్యై
పౌరుష్యై
ధ్రువాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం వ్యక్తావ్యక్తాత్మికాయైనమః
కృష్ణాయై
రక్తాయై
శుక్లాయై
ప్రసూతికాయై
స్వకార్యాయై ౧౫౦
కార్యజనన్యై
బ్రహ్మాస్యాయై
బ్రహ్మసంశ్రయాయై
వ్యక్తాయై
ప్రథమజాయై
బ్రాహ్మ్యై
మహత్యై
జ్ఞానరూపిణ్యై
వైరాగ్యైశ్వర్యధర్మాత్మాయై
బ్రహ్మమూర్తయే ౧౬౦
హృదిస్థితాయై
జయదాయై
జిత్వర్యై
జైత్ర్యై
జయశ్రియై
జయశాలిన్యై
సుఖదాయై
శుభదాయై
సత్యాయై
శుభాయై ౧౭౦
సంక్షోభకారిణ్యై
అపాంయోనయే

ఓం స్వయంభూత్యైనమః
మనస్యై
తత్త్వసంభవాయై
ఈశ్వరాణ్యై
శర్వాణ్యై
శంకరార్ధశరీరిణ్యై
భవాన్యై
రుద్రాణ్యై ౧౮౦
మహాలక్ష్మ్యై
అంబికాయై
మహేశ్వరీసముత్పన్నాయై
భుక్తిముక్తిఫలప్రదాయై
సర్వేశ్వర్యై
సర్వవర్ణాయై
నిత్యాయై
ముదితమానసాయై
బ్రహ్మేంద్రోపేంద్రనమితాయై
శంకరేచ్ఛానువర్తిన్యై ౧౯౦
ఈశ్వరార్ధాసనగతాయై
రఘూత్తమపతివ్రతాయై
సకృద్విభాతాయై
సర్వాయై
సముద్రపరిశోషిణ్యై
పార్వత్యై
హిమవత్పుత్ర్యై
పరమానందదాయిన్యై
గుణాఢ్యాయై
యోగదాయై ౨౦౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం యోగ్యాయైనమః
జ్ఞానమూర్తివికాసిన్యైనమః
సావిత్ర్యైనమః
కమలాయై
లక్ష్మ్యై
శ్రియై
అనంతోరస్థితాయై
సరోజనిలయాయై
శుభ్రాయై
యోగనిద్రాయై ౧౧౦
సుదర్శనాయై
సరస్వత్యై
సర్వవిద్యాయై
జగజ్జ్యేష్ఠాయై
సుమంగళాయై
వాసవ్యై
వరదాయై
వాచాయై
కీర్త్యై
సర్వార్థసాధికాయై ౧౨౦
వాగీశ్వర్యై
సర్వవిద్యాయై
మహావిద్యాయై
సుశోభనాయై
గుహ్యవిద్యాయై
ఆత్మవిద్యాయై
సర్వవిద్యాయై
ఆత్మభావితాయై

ఓం స్వాహాయై
విశ్వంభర్యై
సిద్ధ్యై
స్వధాయై
మేధాయై
ధృత్యై
కృత్యై
నాభ్యై
సునాభ్యై
సుకృత్యై
మాధవ్యై
వరవాహిన్యై ౧౩౦
పూజాయై
విభావర్యై
సౌమ్యాయై
భగిన్యై
భోగదాయిన్యై
శోభాయై
వంశకర్యై
లీలాయై
మానిన్యై
పరమేష్ఠిన్యై ౧౪౦
త్రైలోక్యసుందర్యై
రమ్యాయై
సుందర్యై
కామచారిణ్యై
మహానుభావమధ్యస్థాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

ఓం మహామహిషమర్దిన్యైనమః
పద్మమాలాయైనమః
పాపహారాయై
విచిత్రముకుటాననాయై
కాంతాయై
చిత్రాంబరధరాయై
దివ్యాభరణభూషితాయై
హంసాఖ్యాయై
వ్యోమనిలయాయై
జగత్సృష్టివివర్ధిన్యై
నిర్యంత్రాయై
మంత్రవాహస్థాయై
నందిన్యై
భద్రకాళికాయై
ఆదిత్యవర్ణాయై
కౌమార్యై
మయూరవరవాహిన్యై
వృషాసనగతాయై
గౌర్యై
మహాకాళ్యై
సురార్చితాయై
అదిత్యై
నియతాయై
రౌద్ర్యై
పద్మగర్భాయై ౨౮౦
వివాహనాయై
విరూపాక్ష్యై
లేలిహానాయై

ఓం మహాపురవినాశిన్యై
మహాఫలాయై
అనవద్యాంగ్యై
కామరూపాయై
విభావర్యై
విచిత్రరత్నముకుటాయై
ప్రణతర్థివివర్ధిన్యై ౨౯౦
కౌశిక్యై
కర్షిణ్యై
రాత్ర్యై
త్రిదశార్తివినాశిన్యై
విరూపాయై
సురూపాయై
భీమాయై
మోక్షప్రదాయిన్యై
భక్తార్తినాశిన్యై
భవ్యాయై ౩౦౦
భవభావవినాశిన్యై
నిర్గుణాయై
నిత్యవిభవాయై
నిస్సారాయై
నిరపత్రపాయై
యశస్విన్యై
సామగీత్యై
భవాంగనిలయాయై
అలయాయై
దీక్షాయై
విద్యాధర్యై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం దీప్తాయై నమః
మహేంద్రవినిపాతిన్యై
సర్వాతిశాయినీవిద్యాయై
సర్వశక్తిప్రదాయిన్యై
సర్వేశ్వరప్రియాయై
తార్క్ష్యై
సముద్రాంతరవాసిన్యై
అలంకాయై
నిరాధారాయై
నిత్యసిద్ధాయై
నిరామయాయై
కామధేనవే
వేదగర్భాయై
ధీమత్యై
మోహనాశిన్యై
నిస్సంకల్పాయై
నిరాంతకాయై
వినయాయై
వినయప్రదాయై ౩౩౦
జ్వాలామాలాయై
సహస్రాదిత్యాయై
శివదేవ్యై
మనోన్మన్యై
ఉర్వ్యై
గుర్వ్యై
గురుశ్రేష్ఠాయై
సగుణాయై
షడ్గుణాత్మికాయై

ఓం మహాభగవత్యై ౩౪౦
భావ్యాయై
వసుదేవసముద్భవాయై
మహేంద్రోపేంద్రభగిన్యై
భక్తిగమ్యాయై
పరాయణాయై
జ్ఞానజ్ఞేయాయై
జరాతీతాయై
వేదాంతవిషయాయై
గత్యై
దక్షిణాయై
దహనాయై
బాహ్యాయై
సర్వభూతనమస్కృతాయై
యోగమాయాయై
విభావజ్ఞాయై
మహామోహాయై
మహీయస్యై
సత్యాయై
సర్వసముద్భూత్యై
బ్రహ్మవృక్షాశ్రయాయై ౩౫౦
మతయే
బీజాంకురసముద్భూతయే
మహాశక్తయే
మహామతయే
ఖ్యాత్యై
ప్రతిజ్ఞాయై
చిదే నమః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

ఓం సావిత్రైనమః

మహాయోగీంద్రశాయిన్యై
విశ్రుత్యై ౩౭౦
శాంకర్యై
శాస్త్ర్యై
గంధర్వయక్షసేవితాయై
వైశ్వానర్యై
మహాశాలాయై
దేవసేనాయై
గుహప్రియాయై
మహారాత్ర్యై
శివానందాయై
శచ్యై ౩౮౦
దుస్స్వప్ననాశిన్యై
పూజ్యాయై
అపూజ్యాయై
జగద్ధాత్ర్యై
దుర్విజ్ఞేయస్వరూపిణ్యై
గుహాంబికాయై
గుహోత్పత్తయే
మహాపీఠాయై
మరుత్సుతాయై
హవ్యవాహాంతరాయై ౩౯౦
గార్గ్యై
హవ్యవాహసముద్భవాయై
జగద్యోనయే
జగన్మాత్రే
జగన్మృత్యవే

ఓం జరాతిగాయై
బుద్ధయే
ధాత్రే
బుద్ధిమత్యై
పురుషాంతరవాసిన్యై
తపస్విన్యై
సమాధిస్థాయై
త్రిణేత్రాయై
దివిసంస్థితాయై
సర్వేంద్రియమనోమాత్రే
సర్వభూతహృదిస్థితాయై
సంసారతారిణీవిద్యాయై
బ్రహ్మవాదిమనోలయాయై
బ్రహ్మాణ్యై
బృహత్యై
బ్రాహ్మ్యై
బ్రహ్మభూతాయై
భయావన్యై
హిరణ్మయ్యై
మహారాత్ర్యై
సంసారపరివర్తికాయై ౪౦౦
సుమాలిన్యై
సురూపాయై
తారిణ్యై
భావిన్యై ౪౦౦
ప్రభాయై
ఉన్మీలన్యై ౪౧౧

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం సర్వసహాయై నమః
సర్వప్రత్యయసాక్షిణ్యై
తపిన్యై
తాపిన్యై
విశ్వాయై
భోగదాయై
ధారిణ్యై
ధరాయై ౪౩౦
సుసౌమ్యాయై
చంద్రవదనాయై
తాండవాసక్తమానసాయై
సత్త్వశుద్ధికర్యై
శుద్ధ్యై
మలత్రయవినాశిన్యై
జగత్ప్రియాయై
జగన్మూర్తయే
త్రిమూర్తయే
అమృతాశ్రయాయై ౪౪౦
నిరాశ్రయాయై
నిరాహారాయై
నిరంకుశరణోద్భవాయై
చక్రహస్తాయై
విచిత్రాంగ్యై
స్రగ్విణ్యై
బ్రహ్మధారిణ్యై
పరాపరవిధానజ్ఞాయై
మహాపురుషపూర్వజాయై

ఓం విద్యేశ్వరప్రియాయై నమః
అవిద్యాయై
విద్యుజ్జిహ్వాయై
జితశ్రియాయై
విదామయ్యై
సహస్రాక్ష్యై
సహస్రవదనాత్మజాయై
సహస్రరశ్మయే
పద్మస్థాయై
మహేశ్వరపదాశ్రయాయై
జ్వాలిన్యై ౪౬౦
సద్మనాభ్యై
తైజస్యై
పద్మరోధికాయై
మహాదేవాశ్రయాయై
మాన్యాయై
మహాదేవమనోరమాయై
వ్యోమలక్ష్మ్యై
సింహరథాయై
చేకితానాయై
అమితప్రభాయై ౪౭౦
విశ్వేశ్వర్యై
విమానస్థాయై
విశోకాయై
శోకనాశిన్యై
అనాహతాయై
కుండలిన్యై
నళిన్యై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

ఓం పద్మవాసిన్యై నమః

శతానందాయై
సతాంకిత్యై ౮౮౦
సర్వభూయశయస్థితాయై
వాగ్దేవతాయై
బ్రహ్మకళాయై
కళాతీతాయై
కళావత్యై
బ్రహ్మర్షయే
బ్రహ్మహృదయాయై
బ్రహ్మవిష్ణుశివప్రియాయై
వ్యోమశక్త్యై
క్రియాశక్త్యై ౮౯౦
జనశక్త్యై
పరాగతయే
క్షోభికాయై
రాదికాయై
భేద్యాయై
భేదాభేదవివర్జితాయై
అభిన్నాయై
భిన్నసంస్థానాయై
వంశిన్యై
వంశహారిణ్యై ౯౦౦
గుహ్యశక్త్యై
గుణాతీతాయై
సర్వదాయై
సర్వతోముఖ్యై
భగిన్యై

ఓం భగవత్పత్న్యై నమః

సకలాయై
కాలకారిణ్యై
సర్వవిదే
సర్వతోభద్రాయై ౯౧౦
గుహ్యాతీతాయై
గుహావత్యై
ప్రక్రియాయై
యోగమాత్రే
గంధాయై
శ్వేశ్వరేశ్వర్యై
కపిలాయై
కపిలాకాంతాయై
కనకాభాయై
కలాంతరాయై ౯౨౦
పుణ్యాయై
పుష్కరిణ్యై
భూక్త్ర్యై
పురందరపురస్సరాయై
పోషిణ్యై
పరమైశ్వర్యభూతిదాయై
భూతిభూషణాయై
పంచబ్రహ్మసముద్భూతయే
పరమాత్మాత్మవిగ్రహాయై
నర్మోదయాయై ౯౩౦
భానుమత్యై
యోగిజ్ఞేయాయై
మనోజవాయై ౯౩౩

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం బీజరూపాయై నమః
రజోరూపాయై
వశిన్యై
యోగరూపిణ్యై
సుమంత్రాయై
మంత్రిణ్యై
పూర్ణాయై ౫౪౦
హ్లాదిన్యై
క్లేశనాశిన్యై
మనోహర్యై
మనోరమ్యై
తాపస్యై
వేదరూపిణ్యై
వేదశక్త్యై
వేదమాత్రే
వేదవిద్యాప్రకాశిన్యై
యోగేశ్వరేశ్వర్యై ౫౫
మాలాయై
మహాశక్త్యై
మనోమయ్యై
విశ్వావస్థాయై
వీరముక్తిదాయై
విద్యున్మాలాయై
విహాయస్యై
పీవర్యై
సురభ్యై
వంద్యాయై ౫౬౦
నందిన్యై

ఓం నందవల్లభాయై నమః
భారత్యై
పరమానందాయై
పరాపరవిభేదికాయై
సర్వప్రహరణోపేతాయై
కామ్యాయై
కామేశ్వరేశ్వర్యై
అచింత్యాయై
అచింత్యమహిమాయై ౫౭౦
దుర్లేఖాయై
కనకప్రభాయై
కూశ్మాండ్యై
ధనరత్నాఢ్యాయై
సుగంధాయై
గంధదాయిన్యై
త్రివిక్రమపదోద్భూతాయై
ధనుష్పాణయే
శిరోహయాయై
సుకులభాయై
ధనాధ్యక్షాయై
ధన్యాయై
పింగళలోచనాయై
భ్రాంత్యై
ప్రభావత్యై
దీప్త్యై
పంకజాయతలోచనాయై
ఆద్యాయై
హృత్కమలోద్భూతాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం పరామాత్రే నమః ౫౯౦
రణప్రియాయై
సత్క్రియాయై
గిరిజాయై
నిత్యశుద్ధాయై
పుష్పనిరంతరాయై
దుర్గాయై
కాత్యాయన్యై
చండికాయై
చర్చికాయై
శాంతవిగ్రహాయై ౬౦౦
హిరణ్యవర్ణాయై
రంజిన్యై
జగన్మంత్రప్రవర్తికాయై
మందరాద్రినివాసాయై
శారదాయై
స్వర్ణమాలిన్యై
రత్నమాలాయై
రత్నగర్భాయై
పృథ్వ్యై
విశ్వప్రమాథిన్యై ౬౧౦
పద్మాసనాయై
పద్మనిభాయై
నిత్యతుష్టాయై
అమృతోద్భవాయై
ధున్వత్యై నమః
దుష్ప్రకంపాయై
సూర్యమాత్రే

ఓం దృషద్వత్యై
మహేంద్రభగిన్యై
మాయాయై ౬౨౦
వరేణ్యాయై
వరదర్పితాయై
కల్యాణ్యై
కమలాయై
రామాయై
పంచభూతవరప్రదాయై
వాచ్యాయై
వరేశ్వర్యై
నంద్యాయై
దుర్జయాయై ౬౩౦
దురతిక్రమాయై
కాలరాత్ర్యై
మహావేగాయై
వీరభద్రహితప్రియాయై
భద్రకాల్యై
జగన్మాత్రే
భక్తానాంభద్రదాయిన్యై
కరాళాయై
పింగళాకారాయై
నామవేదాన్యై ౬౪౦
మహానదాయై
తపస్విన్యై
యశోదాయై
యథాధ్వపరివర్తిన్యై
శంఖిన్యై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం పద్మిన్యై నమః
సాంఖ్యాయై
సాంఖ్యయోగప్రవర్తికాయై
చైత్ర్యై
సంవత్సరాయై ౧౫౦
రుద్రాయై
జగత్సంపూరణ్యై
ద్విజాయై
శుంభారయే
ఖేచర్యై
స్వస్థాయై
కంబుగ్రీవాయై
కలిప్రియాయై
ఖరధ్వజాయై
ఖరారూఢాయై ౧౬౦
పరార్ధ్యాయై
పరమాలిన్యై
ఐశ్వర్యరత్ననిలయాయై
విరక్తాయై
గరుడాసనాయై
జయంత్యై
హృద్గుహారమ్యాయై
సత్వవేగాయై
గణాగ్రగాయై
సంకల్పసిద్ధాయై ౧౭౦
సామ్యస్థాయై
సర్వవిజ్ఞానదాయిన్యై
కలికల్మషహంత్ర్యై

ఓం గుహ్యాయై
ఉపనిషదుత్తమాయై
నిత్యతృప్తయే
స్మృత్యై
వ్యాప్త్యై
పుష్ట్యై
తుష్ట్యై
క్రియావత్యై
విశ్వాయై
అమరేశ్వరేశాయై
భుక్త్యై
ముక్త్యై
శివాత్మకాయై
లోహితాయై
సర్వమాత్రే
భీషణాయై
వనమాలిన్యై ౧౯౦
అనంతశయనాయై
అనాద్యాయై
వరనారాయణోద్భవాయై
నృసింహ్యై
దైత్యమథన్యై
శంఖచక్రగదాధరాయై
సంకర్షణసముత్పత్త్యై
అంబికోపాంగసంశ్రయాయై
మహాజ్వాలాయై
మహామూర్తయే ౨౦౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం సుమూర్తయేనమః
సర్వకామదుహే
సుప్రభాయై
సురాయై
గౌర్యై
ధర్మకామార్థమోక్షదాయై
బ్రహ్మస్యనిలయాయై
అపూర్వాయై
ప్రధానపురుషాతీతాయై
మహావిభూతిదాయై ౨౧౦
మధ్యాయై
సరోజనయనాయై
అష్టాదశభుజాయై
నాట్యాయై
నీలోత్పలదళప్రభాయై
సర్వశక్తిసమారూఢాయై
ధర్మాయై
ధర్మానువర్తిన్యై
వైరాగ్యజ్ఞాననిరతాయై
నిరాలోకాయై ౨౨౦
నిరింద్రియాయై
విచిత్రగహనాయై
ధీరాయై
శాశ్వతస్థాననాసిన్యై
స్థానేశ్వర్యై
నిరానందాయై
త్రిశూలవరధారిణ్యై
అశేషదేవతామూర్తయే

ఓం దేవతాయైనమః
పరదేవతాయై ౨౩౦
గణాత్మికాయై
గిరీశపుత్ర్యై
నిశుంభవినిపాతిన్యై
అవర్ణాయై
వర్ణరహితాయై
నిర్వర్ణాయై
బీజసంభవాయై
అనంతవర్ణాయై
అనన్యస్థాయై
శంకర్యై
శాంతమానసాయై
అగోత్రాయై
గోమత్యై
గోప్త్ర్యై
గుహ్యరూపాయై
గుణాంతరాయై
గోశ్రియై
గవ్యప్రియాయై
గౌర్యై
గణేశ్వరనమస్కృతాయై
సత్యమాత్రాయై
సత్యసంధాయై
త్రిసంధ్యాయై
సంధివర్జితాయై
సర్వవాదాశ్రయాయై
సాంఖ్యాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం సాంఖ్యయోగసముద్భవాయై
అసంఖ్యేయాయై
అప్రమేయాఖ్యాయై
అశూన్యాయై
శుద్ధకులోద్భవాయై
బిందునాదసముత్పత్త్యై
శంభువామాయై
శశిప్రభాయై
విశంగాయై
భేదరహితాయై
మనోజ్ఞాయై
మధుసూదన్యై
మహాశ్రియై
శ్రీసముత్పత్త్యై
తమఃపారేప్రతిష్ఠితాయై
త్రితత్త్వమాత్రే
త్రివిధాయై
సుసూక్ష్మపదసంశ్రయాయై
శాంత్యతీతాయై
మలాతీతాయై
నిర్వికారాయై
నిరాశ్రయాయై
శివాఖ్యాయై
చిత్రనిలయాయై
శివజ్ఞానస్వరూపిణ్యై
దైత్యదానవనిర్మాత్రే
కాశ్యప్యై
కాలకర్ణికాయై

ఓం శాస్త్రయోనయే నమః
క్రియామూర్తయే
చతుర్వర్గప్రదర్శితాయై
నారాయణ్యై
నవోద్భూతాయై
కౌముద్యై
లింగధారిణ్యై
కాముక్యై
లలితాయై
తారాయై
పరాపరవిభూతిదాయై
పరాంతజాతమహిమాయై
బడబాయై
వామలోచనాయై
సుభద్రాయై
దేవక్యై ౮౧౦
సీతాయై
వేదవేదాంగపారగాయై
మనస్విన్యై
మన్యుమాత్రే
మహామన్యుసముద్భవాయై
అమూర్తయే
అమృతాస్వాదాయై
పురుహూతాయ
పురుష్టుతాయై
అశోచ్యాయై ౮౨౦
భిన్నవిషయాయై
హిరణ్యరజతప్రియాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం హిరణ్మయ్యై
రాజత్యై
హైమ్యై
హేమాభరణభూషితాయై
విభ్రాజమానాయై
దుర్జ్ఞేయాయై
జ్యోతిష్టోమఫలప్రదాయై
మహానిద్రాసముద్భూత్యై
బలీంద్రాయై
సత్యదేవతాయై
దీర్ఘాయై
కకుద్మిన్యై
విద్యాయై
శాంతిదాయై
శాంతివర్ధిన్యై
లక్ష్మ్యాదిశక్తిజనన్యై
శక్తిచక్రప్రవర్తికాయై
త్రిశక్తిజనన్యై
జన్యాయై
షడూర్మిపరివర్జితాయై
స్వాహాయై
కర్మకర్త్యై
యుగాంతదళనాత్మికాయై
సంకర్షణాయై
జగద్ధాత్ర్యై
కామయోనయే
కిరీటిన్యై
ఐంద్ర్యై ౧౮౦

ఓం త్రైలోక్యనమితాయై
వైష్ణవ్యై
పరమేశ్వర్యై
ప్రద్యుమ్నదయితాయై
దాంతాయై
యుగ్మదృష్ట్యై
త్రిలోచనాయై
మహోత్కటాయై
హంసగత్యై
ప్రచండాయై ౧౯౦
చండవిక్రమాయై
వృషావేశాయై
వియన్మాత్రాయై
వింధ్యపర్వతవాసిన్యై
హిమవన్మేరునిలయాయై
కైలాసగిరివాసిన్యై
చాణూరహంత్ర్యై
తనయాయై
నీతిజ్ఞాయై
కామరూపిణ్యై ౨౦౦
వేదవిద్యావ్రతరతాయై
ధర్మశీలాయై
అనిలాశనాయై
అయోధ్యానిలయాయై
వీరాయై
మహాకాలసముద్భవాయై
విద్యాధరప్రియాయై ౨౦౮

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీంసిద్ధవిద్యాధరనిరాకృత్యైనమ
ఆప్యాయంత్యై
విహంత్యై ౮౭౦
పావన్యై
పోషిణ్యై
ఖిలాయై
మాతృకాయై
మన్మథోద్భూళాయై
వారిజాయై
వాహనప్రియాయై
కరీషిణ్యై
స్వధాయై
వాణ్యై ౮౮౦
వీణావాదనతత్పరాయై
సేవితాయై
సేవికాయై
సేవాయై
సినీవాల్యై
గరుత్మత్యై
అరుంధత్యై
హిరణ్యాక్ష్యై
మణిదాయై
వసుదాయై ౮౯౦
వసుమత్యై
వసోధారాయై
వసుంధరసముద్భవాయై
వరారోహాయై
వరార్హాయై

ఓంవప్రసంగసముద్భవాయై నమః
శ్రీఫల్యై
శ్రీమత్యై
శ్రీశాయై
శ్రీనిరాసాయై ౯౦౦
హరిప్రియాయై
శ్రీధర్యై
శ్రీకర్యై
కల్యాయై
శ్రీధరార్ధశరీరిణ్యై
అనంతగదృష్టయే
అక్షుద్రాయై
ధాత్ర్యై
ఈశాయై
ధనదప్రియాయై ౯౧౦
దైత్యసింహానాం నిహంత్ర్యై
సింహికాయై
సింహవాహిన్యై
సుసేనాయై
చంద్రనిలయాయై
సుకీర్త్యై
ఛిన్నసంశయాయై
బలజ్ఞాయై
బలదాయై
వామాయై ౯౨౦
లేలిహానాయై
అమృతాశ్రియాయై
నిత్యోదితాయై

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం స్వయంజ్యోతిషేనమః
ఉత్సుకాయై
అమృతజీవిన్యై
వజ్రదంష్ట్రాయై
వజ్రజిహ్వాయై
వైదేహ్యై
వజ్రవిగ్రహాయై ౯౩౦
మంగళాయై
మంగళ్యాయై
మాలాయై
మలినాయై
మలహారిణ్యై
గాంధర్వ్యై
గారుడ్యై
చాంద్ర్యై
కంబళాశ్వతరప్రియాయై
సౌదామిన్యైనమః
జనానందదాయై
భృకుటీకుటిలాననాయై
కర్ణికారకరాయై
కక్ష్యాయై
కంసప్రాణాపహారిణ్యై
యుగంధరాయై
యుగావర్తాయై
త్రిసంధ్యాయై
హర్షవర్ధిన్యై
ప్రత్యక్షదేవతాయై ౯౪౦
దివ్యాయై

ఓం దివ్యగంధాయై
దివాకరాయై
శక్రాసనగతాయై
శాక్ర్యై
సాధ్వ్యై
నార్యై
శవాసనగతాయై
ఇష్టాయై
విశిష్టాయై
శిష్టేష్టాయై
శిష్టాయై
శిష్టప్రపూజితాయై
శతరూపాయై
శతావర్తాయై
వినీతాయై
సురభ్యై
సురాయై
సురేంద్రమాత్రే
సుద్యుమ్నాయై ౯౬౦
సుషుమ్నాయై
సూర్యసంస్థితాయై
సమీక్షాయై
సత్ప్రతిష్ఠాయై
నివృత్తయే
జ్ఞానపారగాయ
ధర్మశాస్త్రార్థకుశలాయై
ధర్మజ్ఞాయై
ధర్మవాహనాయై ౯౬౫

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం ధర్మాధర్మవినిర్మాత్రై నమః
ధార్మికాణాంశివప్రదాయై
ధర్మశక్త్యైనమః
ధర్మమయ్యై
విధర్మాయై
విశ్వధర్మిణ్యై
ధర్మాంతరాయై
ధర్మమధ్యాయై
ధర్మపూర్వాయైనమః
ధనప్రియాయై
ధర్మోపదేశాయై ౯౯౦
ధర్మాత్మాయై
ధర్మలభ్యాయై
ధరాధరాయై
కపాలశాయై

ఓం కలామూర్తయే నమః
కలాకలితవిగ్రహాయై
సర్వశక్తివినిర్ముక్తాయై
సర్వశక్త్యాశ్రయాశ్రయాయై
సర్వాయై
సర్వేశ్వర్యై ౧౦౦౦
సూక్ష్మాయై
సుసూక్ష్మజ్ఞానరూపిణ్యై
ప్రధానపురుషేశానాయై
మహాపురుషసాక్షిణ్యై
సదాశివాయై
వియన్మూర్త్యై
దేవమూర్తయే
అమూర్తికాయై
శ్రీసీతాపరమేశ్వర్యై

ఇతి శ్రీసీతాసహస్రనామాని సమాప్తాన్యాసన్

ఓం ఏవం సహస్రనామభిస్సంపూజ్య

అథ మంత్రవర్ణసంపుటిత శ్రీరామాష్టోత్తరశతనామాని

హరిః ఓం

ఓం శ్రీమత్సూర్యకులాంభోధి వర్ధనీయకలానిధయేనమః
ఓం శ్రీమద్బ్రహ్మేంద్రరుద్రాది వందనీయజగద్గురవేనమః
ఓం శ్రీమత్సౌభాగ్యసౌందర్య లావణ్యాంబుధిపంకజాయనమః
ఓం శ్రీమచ్చింతామణీపీఠమధ్య సింహాసనేశ్వరాయనమః
ఓం శ్రీమద్రాజాధిరాజేంద్ర మకుటాంకితపాదుకాయనమః
ఓం శ్రీమద్ధిమాద్రిరాజేంద్ర కన్యాధ్యేయపదాంబుజాయనమః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం శ్రీజగన్మోహనాకార దివ్యలావణ్యవిగ్రహాయనమః
ఓం శృంగారరససంపూర్ణముఖమండలాంతః సుధాకరాయనమః
ఓం శ్రీకంఠకరకోదండపరీక్షితపరాక్రమాయనమః
ఓం శ్రీమత్సృష్ట్యాదివివిధకార్యకారణమూర్తయేనమః ౧౦
ఓం శ్రీవత్సలాంఛనాత్యంతమణిభూషణభూషితాయనమః
ఓం శ్రీభూనీళాలింగనోత్థపులకాంకితవిగ్రహాయనమః
ఓం శ్రీమదమ్లానతులసీవనమాలా విరాజితాయనమః
ఓం శ్రీసాంబదేవహృత్పద్మవికాసనదివాకరాయనమః
ఓం శ్రీక్షీరవార్ధిపర్యంకవిహారాత్యంతబాలకాయనమః
ఓం శ్రీమత్సురారాధ్యపాదయుగపద్మవిరాజితాయనమః
ఓం శ్రీకరాకారకోదండకాండోపేత కరాంబుజాయనమః
ఓం శ్రీజానకీముఖాంభోజమండలీయ ప్రభాకరాయనమః
ఓం శ్రీరాజాధిరాజరాజేంద్ర కమనీయగుణాకరాయనమః
ఓం రావణాదివధోద్యుక్త విజృంభిత పరాక్రమాయనమః ౨౦
ఓం రాకేంద్వర్కాగ్నివిమలనేత్రత్రయవిభూషితాయనమః
ఓం రాత్రించరౌఘమత్తేభవినిర్భేదమృగేశ్వరాయనమః
ఓం రాజత్సౌదామినీతుల్య దివ్యకోదండమండనాయనమః
ఓం రమామనోజ్ఞపత్పూజదివ్యగంధసువాసితాయనమః
ఓం రాక్షసేశ్వర సంసేవ్య దివ్యశ్రీపాదపంకజాయనమః
ఓం రాకేందుకులసంభూతమణిప్రాణనాయకాయనమః
ఓం రత్ననిర్మితభూషాఢ్యచరణాంబుజశోభితాయనమః
ఓం రామాజనమనోహారిదివ్యకందర్పవిగ్రహాయనమః
ఓం రాఘవాన్వయసంజాతనృపవేణిశిరోమణయేనమః
ఓం రాకాశశిసమాకారవక్త్రమండలమండితాయనమః ౩౦
ఓం రావణాసురకాంతారచండభానుశరోత్తమాయనమః
ఓం రమావక్షోజకస్తూరీ వాసనాస్వాదలోలపాయనమః
ఓం రణత్సంగీతసంపూర్ణసహస్రస్తంభమంటపాయనమః
ఓం రత్నమంచస్థసౌందర్యవనితాజనవేష్టితాయనమః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం రణత్కింకిణీసక్తశోభిమండలీకృతకార్ముకాయనమః
ఓం రత్నౌఘకాంతివిలసద్దోలాఖేలనశీలనాయనమః
ఓం మాణిక్యోజ్జ్వలసందీప్తకుండద్వయమండితాయనమః
ఓం మానినీజనమధ్యస్థసౌందర్యాతిశయాశ్రయాయనమః
ఓం మందస్మితాననాంభోజమోహితానేకతాపసాయనమః
ఓం మాయామారీచసంహారకారణానందవిగ్రహాయనమః ౪౦
ఓం మకరాక్షాదిదుస్సాధ్యదుష్టదానవహారకాయనమః
ఓం మాద్యన్మధువ్రతవ్రాతవిలసత్కేశసంవృతాయనమః
ఓం మనోబుద్ధీంద్రియప్రాణవాగాదీనాం విలక్షణాయనమః
ఓం మనస్సంకల్పమాత్రేణనిర్మితబ్రహ్మాండకోటికాయనమః
ఓం మారుతాత్మజసంసేవ్య దివ్యశ్రీచరణాంబుజాయనమః
ఓం మాయామానుషవేషేణమాయికాసురఖండనాయనమః
ఓం మార్తాండకోటిజ్వలితమకరాకారకుండలాయనమః
ఓం మాలతీతులసీమాల్యవాసితాఖిలవిగ్రహాయనమః
ఓం మారకోటిప్రతీకాశమహదద్భుతదేహభృతేనమః
ఓం మహాసీయదయావేశలలితాపాంగలోచనాయనమః ౫౦
ఓం మకరందరసాస్వాదమాధుర్యగుణభూషణాయనమః
ఓం మహాదేవసమారాధ్యమణినిర్మితపాదుకాయనమః
ఓం మహామాణిక్యఖచితాఖండతూణీధనుర్ధరాయనమః
ఓం మందరోద్భూతదుగ్ధాబ్ధిబిందుపుంజవిభూషణాయనమః
ఓం యక్షకిన్నరగంధర్వస్తూయమానపరాక్రమాయనమః
ఓం యత్నపూర్వజనానందస్వకథానచతురోద్యమాయనమః
ఓం యమాద్యష్టాంగశీలాదియమిహృత్పద్మగోచరాయనమః
ఓం యశోదాహ్లాదయానందసింధుపూర్ణసుధాకరాయనమః
ఓం యాజ్ఞవల్క్యాదిఋషిభిస్సంసేవితపదద్వయాయనమః
ఓం యామళార్జునసంప్రోక్షపరిశుద్ధపదాంబుజాయనమః ౬౦
ఓం యాకినీశాకినీభూతపీడాజాలాపహారకాయనమః
ఓం యాదఃపతిపయఃక్షోభకృద్రౌద్రబాణశరాసనాయనమః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం యామినీపద్మినీనాథకృతకర్ణకుండలాయనమః
ఓం యాతుధానాగ్రణీఘాతవిభీషణవరప్రదాయనమః
ఓం యాగపావకసంజాతప్రదాత్రీపతీవరాననరక్షకాయనమః
ఓం యక్షరాక్షసకృతనార్తమద్యద్భీషణసాయకాయనమః
ఓం యామధేనవదళగిరిసైన్యనిర్మూలనాస్త్రవిదేనమః
ఓం యదునావళదర్పసందోహమందస్మితముఖాంబుజాయనమః
ఓం యామళాగమవేదశాస్త్రాద్యుపాసనయశోధనాయనమః
ఓం యాకినీసాకినీస్థానమదాధారాంబుజాశ్రియాయనమః ౭౦
ఓం యతీంద్రబృందసంసేవ్యమానాఖండపరిఖాక్షరాయనమః
ఓం యథోచితాంతర్యాగాదిపూజనీయమహేశ్వరాయనమః
ఓం నానావేదాదివేదాంతైస్సంప్రశంసితనిజాకృతయేనమః
ఓం నారదాదినిష్ప్రేమానందసందోహవర్ధనాయనమః
ఓం నాగరాజాంకపర్యంకశాయిసుందరవిగ్రహాయనమః
ఓం నాగారిమణిసంకాశదేహకాంతివిరాజితాయనమః
ఓం నాగేంద్రఫణిసోపానవృత్తలీలావిశారదాయనమః
ఓం నమద్గీర్వాణకోటీమకుటమణిరంజితపాదుకా నమః
ఓం నాగేంద్రభూషణప్రేమాతిశయప్రాప్తవల్లభాయనమః
ఓం నానాప్రసూనవిలసద్వనమాలావిరాజితాయనమః ౮౦
ఓం నవరత్నావళీశోభితాపాదతలసుస్తనా నమః
ఓం నవమల్లీప్రసూనాభిశోభమానశిరోరుహాయనమః
ఓం నళినశంఖచక్రాసిగదాశార్ఙ్గేషుఖేటధృతేనమః
ఓం నాదానుసంధానపరైర్గవలోకనిజాకృతయేనమః
ఓం నరాసురసురవ్రాతక్షేత్రతపూజోపహారకాయనమః
ఓం నఖకోటిప్రభాజాలవ్యాప్తబ్రహ్మాండమంటపాయనమః
ఓం నతశ్రీకరసౌందర్యకరుణాపాంగవీక్షణాయనమః
ఓం నవదూర్వాదళశ్యామశృంగారశ్రీకావిగ్రహాయనమః
ఓం నరకాసురదోర్దండశౌర్యనిర్వాపకక్షమాయనమః
ఓం నానాప్రపంచవైచిత్ర్యనిర్మాణోత్పత్తిపండితాయనమః ౯౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం మాధ్యాహ్నార్క-ప్రభాజాలప్రంజకింకల్క-సన్నిభాయనమః
ఓం మనువంశ్యకిరీటాగ్రశోభమానశిరోమణయేనమః
ఓం మలయాచలసంజాతదివ్యచందనచర్చితాయనమః
ఓం మందరాధారకమఠాకారలాకాగణవిగ్రహాయనమః
ఓం మహోదాదిప్రపంచాంతర్వ్యాప్తవ్యాపారవిగ్రహాయనమః
ఓం మహామాయాసమావేశితాండకోటిగణేశ్వరాయనమః
ఓం మరామరేతిసంజప్యమానమానీశ్వరప్రియాయనమః
ఓం మహత్సగుణరూపైకవ్యక్తికృతనిరాకృతయేనమః
ఓం మత్స్యకచ్ఛపవారాహనృసింహాద్యవతారకాయేనమః
ఓం మంత్రిమంత్రార్థమంత్రాంగశాస్త్రవిశారదాయనమః
ఓం మత్తేభవక్త్రషడ్వక్త్రపంచవక్త్రసుపూజితాయనమః
ఓం మాయాకల్పితవిధ్యండమంటపాంతర్గృహస్థితాయనమః
ఓం మనోన్మన్యచలేంద్రోర్ధ్వశిఖరస్థదివాకరాయనమః
ఓం మహేంద్రసామ్రాజ్యఫలసంధానాప్తత్రివిక్రమాయనమః
ఓం మాతృకామండలవ్యాప్తకృతావరణమధ్యకాయనమః
ఓం మనోహరమహానీలమేఘశ్యామవపుర్ధరాయనమః
ఓం మధకాలాంత్యకాలాదికాలభేదవివర్జితాయనమః
ఓం మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సుకహృదాంబుజాయనమః ౧౦౮

శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనూమత్సమేత
శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణేనమః

ఇతి మంత్రవర్ణసంపుటిత శ్రీరామాష్టోత్తర శతనామావళి
సమాప్తః

— —

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీ రామ నవమి నిర్ణయః

అథ శ్రీరామజన్మకాలనిర్ణయస్యావశ్యకత్వాదిదానీం శ్రీరామనవమీనిర్ణయః క్రియతే । తదుక్తం వ్రతచంద్రికాయాం । చైత్రశుక్లనవమీ శ్రీరామనవమీ - సా చ మధ్యాహ్నవ్యాపినీ గ్రాహ్యా - తథాచోక్తం వసిష్ఠేన. చైత్రశుక్లనవమ్యాం తు శ్రీరామస్య ప్రపూజనం - కార్యం మధ్యాహ్నవేళాయాం తత్ర జాతో యతో హరిః । అత్ర మధ్యాహ్నః పంచధా విభక్తస్యాహ్నః తృతీయో భాగః - అత్ర షోఢా కన్యాయేన పక్షాః అవతారణీయాః - తద్యథా - పూర్వేద్యురేవ మధ్యాహ్నవ్యాప్తిః - పరేద్యురేవ మధ్యాహ్నవ్యాప్తిః - దినద్వయేపి కార్త్స్న్యేన మధ్యాహ్నవ్యాప్తిః - దినద్వయేపి మధ్యాహ్నవ్యాప్త్యభావః - దినద్వయే వైషమ్యేణ మధ్యాహ్నైకదేశవ్యాప్తిః - దినద్వయే సామ్యేన మధ్యాహ్నైకదేశవ్యాప్తిః - తత్రాద్యయోర్ద్వయోర్న సందేహః - కర్మకాలవ్యాప్తిస్సత్త్వాత్ - తృతీయచతుర్థయోః పరా గ్రాహ్యా -- వసిష్ఠః । ద్వయోర్మధ్యాహ్నయుక్తా చేన్నోపోష్యా పూర్వసంయుతా । పరవిద్ధైవ కర్తవ్యా శ్రీరామనవమీతిథిరితి - దినద్వయే మధ్యాహ్నవ్యాప్తౌ తదభావే వా పూర్వాం పునర్వసుయుక్తామపి త్యక్త్వా పరైవ గ్రాహ్యేతి రామార్చనచంద్రికాయామభిధానాచ్చ । పంచమపక్షే తు యత్ర మహతీ సా గ్రాహ్యా । షష్ఠే తు పరా గ్రాహ్యా - తదాచోక్తమగస్త్యసంహితాయాం । శ్లో । నవమీ చాష్టమీవిద్ధా త్యాజ్యా రామపరాయణైః । ఉపోషణం నవమ్యాం వై దశమ్యామేవ పారణం । యస్తు రామనవమ్యాం తు నియతస్త్వుపయేత్ప్రాజ్ఞః । తేనసర్వేత్ర తదా దేవ యాంతి విష్ణోః పరంపదం । యస్తు రామనవమ్యాం తు భుంజీత యది మూఢధీః । కుంభీపాకేషు సర్వేషు పచ్యంతే నాత్ర సంశయః । శ్రీరామజన్మనవమీ సంపూర్ణఫలదా సదా । ఖండా చేత్పరవిద్ధైవ కర్తవ్యా తు విశేషతః । ద్వయోర్మధ్యాహ్నయుక్తా చేన్నోపోష్యా పూర్వసంయుతా । పరవిద్ధైవ కర్తవ్యా మధ్యాహ్నవ్యాపినీ సదా । ఇతి శ్రీరామనవమీనిర్ణయః । నూతనప్రతిమాయాః ప్రాణప్రతిష్ఠా క్రమః

ప్రాణప్రతిష్ఠా

ఏవం శ్రీరామనవమీం నిర్ణీయాథేదానీం శ్రీరామజన్మో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

త్సవ కల్యాణోత్సవ పట్టాభిషేకోత్సవాదిషు పురాణప్రతిమాస్థాపనం చ నూతనప్రతిమాయా ముత్సవాదీనాం నిర్వర్తనపక్షే తాదృశనూతనప్రతిమాయాః ప్రాణప్రతిష్ఠాపనార్థం అగ్న్యుత్తారణాదిక్రియా నిరూప్యతే । శ్రీరామప్రతిమాం సీతాప్రతిమాం చ తత్తత్కాలోక్త ప్రకారేణ సువర్ణాదినా కారయిత్వా తత్ప్రతిమాశోధనార్థం దేశకాలౌ సంకీర్త్య తాపన తాడన ఘర్షణాది దోషపరిహారార్థం ప్రతిమాశోధనం కరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య । తాం ప్రతిమాం కాంస్యపాత్రే నిధాయ. తత్ర విభురితి గోమూత్రేణ — అప్సరస్సు ఇతి గోమయేన — పంతే పయాగం సీతి క్షీరేణ — దధిక్రావ్ణ ఇతి దధ్నా — ఘృతం మిమిక్షే రణ ఇత్యాజ్యేన — దేవస్యత్వేతి కుశోదకేన సువర్ణం ఘర్మమితి శుద్ధోదకేన — మూలమంత్రేణ గాయత్ర్యా చాభిషిచ్య తతః — అగ్నిస్సప్తిమిత్యగ్నిపదసహితేనాగ్నిపదరహితేనాగ్ని సూక్తేన చాభిషించేత్ । అగ్నిసూక్తం । అగ్నిస్సప్తిం వాజంభరం దదాత్యగ్నిర్వీరం శ్రుత్యం కర్మనిష్ఠాం అగ్నీ రోదసీ విచరత్సమంజన్నగ్నిర్నారీం వీరకుక్షిం పురంధిం — అగ్నేరప్నసస్సమిదస్తు భద్రాగ్నిర్మహీ రోదసీ ఆవివేశ అగ్నిరేకం చోదయత్సమత్స్వగ్నిర్వృత్రాణి దయతే పురూణి — అగ్నిర్హత్యం జరతః కర్ణమావాగ్నిరద్భ్యో నిరదహజ్జరూథం — అగ్నిరత్రిం ఘర్మ ఉరుష్యదంతరగ్నిర్నృమేధం ప్రజయాసృజత్సం — అగ్నిర్దాద్ద్రవిణం వీరపేశా అగ్నిరృషిం యస్సహస్రా సనోతి — అగ్నిర్దివి హవ్యమాతతానాగ్నేర్ధామాని విభృతా పురుత్రా — అగ్నిముక్థైరృషయో విహ్వయంతేగ్నిం నరో యామని బాధితాసః — అగ్నిం వయో అంతరిక్షే పతంతోగ్నిస్సహస్రా పరియాతి గోనాం — అగ్నిం విశ ఈళతే మానుషీర్యా అగ్నిం మనుషో నహుషో విజాతాః — అగ్నిర్గాంధర్వీం పథ్యామృతస్యాగ్నేర్గవ్యూతిర్ఘృత ఆనిషత్తా — అగ్నయే బ్రహ్మ ఋభవస్తతక్షురగ్నిం మహామవోచా సువృక్తిం అగ్నే ప్రావ జరితారం యవిష్ఠాగ్నే మహి ద్రవిణ మా యజస్వ । ఇత్యగ్నిపదసహితం సూక్తం జపిత్వా ఏవమేవాగ్నిపదరహితం సూక్తం జపేత్ । తతః ప్రతిమాం శిరసి నిధాయ ప్రాణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ప్రతిష్ఠాంకుర్యాత్ । తత్ప్రకారః॥ అస్యశ్రీసీతారామప్రతిమాప్రాణప్రతిష్ఠామహామంత్రస్య-బ్రహ్మవిష్ణుమహేశ్వరాఋషయః - ఋగ్యజుస్సామాథర్వాణిచ్ఛందాంసి - చైతన్యస్వరూపా ప్రాణశక్తిఃపరాదేవతా - ఆంబీజం-హ్రీంశక్తిః - క్రోంకీలకం శ్రీసీతారామప్రతిమాప్రాణప్రతిష్ఠాపనే వినియోగః - ఓం అం కం ఖం గం ఘం ఙం ఆం-పృథివ్యప్తేజో వాయ్వాకాశాత్మనె - అంగుష్ఠాభ్యాంనమః -- ఓం ఇం చం ఛం ఝం ఞం ఈం - శబ్దస్పర్శరూపరసగంధాత్మనే-తర్జనీభ్యాం నమః - ఓం ఉం టం ఠం డం ఢం ణం ఊం - త్వక్చక్షుఃశ్రోత్రజిహ్వాఘ్రాణాత్మనే - మధ్యమాభ్యాంనమః- ఓం ఎం తం థం దం ధం నం ఐం-వాక్పాణిపాదపాయూపస్థాత్మనే-అనామికాభ్యాంనమః -ఓంఓం పం ఫం బం భం మం ఔం-వచనదానగమన విసర్గానందాత్మ నేకనిష్ఠికాభ్యాంనమః - ఓం అం యం రం లం వం శం షం సం హం ళం క్షం అః - మనోబుద్ధిచిత్తాహంకారాత్మనె కరతలకర పృష్ఠాభ్యాం నమః॥ ఏవంహృదయదయాదిన్యాసః । అథధ్యానం । రక్తాంభోధిస్థపోతోల్లసదరుణసరోజాధిరూఢాకరాబ్జైః, పాశంకోదండమిక్షూద్భవమణిగణమప్యంకుశ పంచబాణాన్ । బిభ్రాణాసృక్కపాలం త్రిణయనవిలసత్పీనవక్షోరుహాఢ్యా దేవీబాలార్కవర్ణా దిశతుసుఖకరీ ప్రాణశక్తిఃపరానః । ఓంఆంహ్రీంక్రోంయరలవశషసహోంహంస - శ్రీసీతారామప్రాణఇహప్రాణః- ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యరలవశషసహోం హంసః శ్రీసీతారామజీవఇహస్థితః- ఓం ఆం హ్రీం క్రోం యరలవశషసహోంహంసః - శ్రీసీతారామసర్వేంద్రియాణి వాఙ్మనశ్చక్షుః శ్రోత్రజిహ్వాఘ్రాణాఇహైవాగత్యసుఖం చిరంతిష్ఠంతు స్వాహా- అసునీతేపునరస్వస్తి - అమృతంవైప్రాణాఅమృతమాపః ప్రాణానేవ యథాస్థానముపహ్వయతే । శ్రీసీతారామంసాంగంసాయుధం సవాహనం సశక్తిపత్నీపుత్రపరివారమస్యాం ప్రతిమాయామావాహయామి పూజయామి । ఏవంప్రాణప్రతిష్ఠాపనంకృత్వా తత్తదుత్సవకల్పోక్త పూజాభిషేకాది తంత్రశేషంసమాపయేత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రామదాసవిష్ణుసంవాదే

అథాత్రిగా. శ్లో॥ నత్వేశానం రామమానందకందం మాయాతీతంనిర్వి
కారంనిరీహం । విద్యాధీశంషడ్గుణైశ్వర్యయుంచవక్ష్యేభద్రం రామనా
మాంకితంతత్ । తిర్యగూర్ధ్వా మేకపంచాశదేకా స్తత్పదేషుచ । సప్త
సప్తపదా తేద్వా పరిధీపీతవర్ణకా । కాగ్రాతత్రికో దేశే ష్విందు
స్త్రిపదశుక్లకః । శృంఖలాతుర్యపదా కృష్ణాత్రయోదశపదాలతా । హరి
తేజోవసుపదః కృష్ణవర్ణః ప్రకారయేత్ । త్రిపద లోహితంజ్ఞేయం
భద్రింవల్ల్యాతికస్థితం । లింగమధ్య పార్శ్వపదే శుక్లవర్ణేప్రకార
యేత్ । షష్ఠిపాదాత్మికాముద్రా తస్యాః పూరణముచ్యతే । దశపదా
న్యూర్ధ్వపజ్క్తిః కృష్ణేనైవపరిపూరయేత్ । తదధశ్చద్వితీ
యాయాః శుక్లేనైవపరిపూరయేత్ । తదధశ్చతృతీయాయాః
పరిధమంచతృతీయకం । పంచమంషష్ఠమంచైవ హ్యష్టమందశమం
తథా॥ కృష్ణవర్ణేనచైతాని సమ్యక్సంపూరయేత్క్రమాత్ । తదధ
శ్చ తుర్యాశ్చ తృతీయంపంచమంతథా । షష్టమందశమంచైవ
కృష్ణవర్ణానికారయేత్ । తదధఃపంచమాయాశ్చ పరిధమంచతృతీ
యకం । పంచసప్తాష్టమాన్యేవ దశమంచపరిపూరయేత్ । తదధోంతి
మాయాః ... మంచతృతీయకం పంచషట్సప్తమాన్యేవ మష్ట
మందశమంతథా । మషినాపూరయేత్తత్ర భాతిరామేతిసత్పదం ।
కృష్ణేతరాణిపాదాని శుక్లాన్యత్రకృతానిచేత్ । తత్రాద్రావగ్నిను
ద్రాస్త త్రీనపరిధయస్తథా । రక్తాలింగద్వయంభద్రం తథాలింగో
పరిస్థితం । పదద్వయంపీతవర్ణం వీథీవల్ల్యాని యోజయేత్ । ద్వితీయే
త్వేకముద్రాద్వా పరిధీద్వాశివామతౌ । భద్రిసవపదంలింగ వల్ల్యో
ర్మధ్యేతసాత్మకం । భద్రపీతాలింగోపరిక్రంతుర్యపదాత్మకం । లిం
గస్య ధీపదేదేవ్యే హరితేవీథికాపిచ భద్రాణితీనిజ్ఞేయాని పీతం
ద్వేలోహితేత్రిహి । తతోంతస్సర్వతోభద్రం కార్యంతత్రతువాపికా॥
చతుస్త్రింశత్పదాభద్ర మంగకోష్టంలశేశిఖా త్రిపదోబ్జః పంచపదా
శృంఖలాపరిధిస్తతః । శ్వేతేందుః శృంఖలాకృష్ణా వల్లీనీలేనపూరిత

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యేత్ । భద్రారుణాసితావాపి పీతే పరిధికల్పకే । మధ్యేపద్మంలసత్త్రివ
ర్ణం రచయేద్వావిచిత్రితం పీతశుక్లరక్తకృష్ణా శ్యామాస్తేపరిధయః
స్మృతాః । ఏతత్షోడశముద్రాభీరామలింగాఖ్యభద్రకం । సదానాద
మయంశాంతం చిజ్జ్యోతిపమనామయం । సర్వావభాసకంనిత్యం
స్వాత్మానంసముపాస్మహే । అతోప్రాప్యరామముద్రా రుపశోభ్య
పాసకైస్స్మృతః । శ్రీరామలింగతోభద్ర మతమేవోచ్యతేబుధైః ॥ రామ
లింగాత్మకంచేదం యోగ్యంవిష్ణోర్మహారస్యచ । పూజనేత్వేకమేవాత్ర
తద్వివేకోత్రవిధ్యతే । శివస్యపూజనేలింగ ముపాస్యంపరిచింతయేత్ ।
ఉపాసికారామముద్రా జ్ఞేయమేవంబుధోత్తమైః । లింగతోభద్రవ
చ్చాత్ర దేవాంశ్చాపిహావయేద్బుధః । రామతోభద్రకేపూజ్యా
రామావరణదేవతాః । అథోచ్యంతేదైవతాని రామాసనభవానిచ ।
మధ్యేథసర్వతోభద్రే సమావాహ్యథతత్పురః । తతోబహిస్తుం
గేషు రుద్రపీఠేషు వైనతం । సుగ్రీవంతత్రభద్రేషు తిర్యగ్భద్రేషు
వైగజం । లింగోర్ధ్వచతుష్పాద దిగ్యగ్భద్రేషుచాంగదం సర్వా
సుశృంఖలాస్వేవం సమావాహ్యవిభీషణం । వల్లిషుజాంబవంతంచ
మైందంఖండేందుషుస్మరేత్ । ద్వివిధంపరిధిష్వేవ ముద్రాయాంగాధ
వంత్రిహా । ముద్రాయాఃపశ్చిమేచాథ దక్షిణేహ్యుత్తరేపురః ।
లక్ష్మణంభరతంచాపి శత్రుఘ్నంవాయునందనం । పూజ్యపూజకయో
ర్మధ్యే జ్ఞేయాపూర్వాదిగత్రహి । సీమాపరిధిష్వత్రైవ సుషేణం
పరిచింతయేత్ । సర్వతోపదమాత్రేషు చింతయేత్సర్వవానరాన్ ।
బహిస్త్రిపరిధీష్వేవ త్రివేణీ పరిచింతయేత్ । ఏవంశ్రీరామతోభద్ర
రచనాకథితానయా । మనస్స్ఫూర్త్యాసుహృద్బ్రహ్మ గురుపాదసరో
రుహం । సంసారతారకంవత్స్యా మ్యత్రైవాధ్యాత్మసంగ్రహం ॥ చం
ద్రకలంరామలింగ తోభద్రంయద్వికల్పితం । నిర్వ్యాపారంవాస్తిత
స్మిన్ వివేకస్త్వంవివిచ్యతే । కల్పితస్సవరోరాజా రామలింగయుతః
స్మృతః రసుణాద్రామణిత్యుక్తో యోగిగమ్యంపరంమహః । రమంతే
యోగినోనంతే నిత్యానందేచిదాత్మని । ఇతిరామపదేనాసౌ పరంబ్ర
హ్మాభిధీయతే । యథాప్రసిద్ధంరామేతి బ్రహ్మణోప్యభిధానకం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తథాలింగంచేతినామ రూపంచపరమాత్మనః । లీయంతే యత్ర భూతాని నిర్గచ్ఛంతియతఃపునః । తే లింగంపరమం వ్యోమే త్యుక్తం బ్రహ్మవిదుత్తమైః । లింగ్యతేఽంత్యతేయేన భావేనభగవాన్ఛ్ఛివః । లింగరూపీసదా మేతి లింగంచేతిద్వినామకః । బహూనిసంతినామాని రామేశస్యపరాత్మనః । రజాంసిగణయేత్కోఽపి భూమర్నైవాఖిలే శివః । అతస్సర్వాణినామాని రూపాణిచాంతరాత్మనః । సంతితేనశబ్దభేదే రూపభేదేపిసర్వదా । తత్వతోనైవభేదోస్తి హ్యర్థస్యైకస్య వస్తునః । సబ్రహ్మసశివశ్చాథ సహరిస్ససురేశ్వరః । సోఽక్షరఃపరమశ్చైవ స్వరాడితివేదవాక్ । తస్మిన్యత్సర్వతోభద్రం హృదయం తత్ప్రకీర్తితం । తత్రపద్మమష్టపత్రం సకేసరసుకర్ణికం । తత్స్థానం రామభద్రస్య ధ్యానార్థంపరికల్పితం । అన్యథాసర్వగస్యాస్య కథం దేశాదిభేదతా । చిజ్జ్యోతిఃపరమాత్మాయం స్వమాయావశతాంగతః । ధర్మార్థకామముక్త్యర్థం సృష్ట్వోపాధింప్రవిష్టవాన్ । తస్యచైతన్యచంద్రస్య షోడశైవాఃకలాఃపరాః । చేద్వ్యక్తాశ్చద్వారభూతా ఘటాదీన్విషయాంసహ । ప్రకాశయంతి గృహ్ణంతి త్యజంతిచస్వభావతః । బుద్ధిరేకాత్యంతసితా సన్నికృష్టాశివాత్మనః । ప్రాణాపానౌ తథావ్యానో సమానోదానకావితి । శ్రోత్రంనయనంఘ్రాణం త్వగ్రసనేంద్రియంతథా । వాక్పాణిపాదపాయూప స్థాశ్చకర్మేంద్రియాణిచ । ఏవంషోడశసంఖ్యానాం కలానామపచ్యతేబుధైః । తాసుసర్వాసుచైతన్యం రామనామేతివిశ్రుతం । ప్రవిష్టందీప్యతేశశ్వ త్తైనవిశ్వంప్రచేష్టతే । చిదాత్మకంహృద్గతంజ్ఞాత్వా యోసౌసోహమితీరయా । ఆచార్యసత్తయాసమ్య క్పరమోపాసనంగతః । దృష్టేస్మిన్రచితే భదేశ్రయద్యేవంప్రవిచార్యతే । తదాచిత్తైపరాప్రీతి జాయతేవిదుషాంపతాం । అనేకపుణ్యపుంజైస్సత్కులేజన్మవ్యసాధుభిః । సజ్జతే సద్భిరుక్తేన మార్గేణైతి యుదాతదా । రామఃబ్రహ్మదర్శనార్థం ముదాప్రంసాంపూరయిష్యతి । యుక్తా చదత్తయాసిద్ధిర్నస్వయామూలయాశ్వచిత్ । యథాలోకే జనసమ్యక్సంపాద్యమార్గ్యతేక్షిచ । నిధిఃప్రత్యక్షతస్తస్య దర్శనంయాతినాన్యథా । ఏవమత్రాపి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తుల్యం సాధనంయచ్చతుష్టం । సంపాద్యచేతసేశుద్ధం రామేతి
పదమవ్యయం । కేచిదాప్రతోభద్రం ముద్రావిక్షిపదాత్మకా ।
రామాంకితాచసంక్లుప్తా వివిచ్యేతేచతేశుభే । లోకాస్సప్తయథాం
డేస్మిన్ సప్తధే పాత్రప్రకల్పితాః । తేనేయగచనాతుల్యా జ్ఞాత్వా
హృత్సముదీర్యతే । బ్రహ్మాండంరామతోభద్రం ముద్రాశ్రితాని
ప్రస్మృతాః । రామచైతన్యయుక్తాని పస్మృతానితుసూరిభిః । యస్యాం
వ్యాప్తమ్ముద్రితాపస్తు రాముద్రేతిగద్యతే । ముద్రితంచిహ్నితంచాథ
విహితంస్యాద్ధనతోధవేత్ । తద్వ్యాప్తస్యరావేషుచైతాసు బ్రహ్మముద్రిత
మాచ్యతే । తన్మాహాత్మ్యాంసబాహ్యాంత శ్చైతన్యంసంప్రకాశతే ।
ఆద్యాదిరోపికలశే స్ఫటికేంతస్సహితకెల । దీపంప్రకాశయేత్కృత్స్నం
లోపయేదప్తథధేష్యతే । మూలాసికస్త్రంతాపప్రసవం తదాకారంప్రప
ద తే । వథాబ్రహ్మప్రరాకారం ముద్రాకారంవిభాసతే । పురశ్చరకే
పఞ్చకుప్ప్యాః పుంసపురుషఆవిశత్ । ఇక్ష్వాకకులకన్యాశాఖా మా
మన్యతాప్రపిహాపశ్యతే ఏకోవశీసర్వభూతాంతరాత్మేతిశృతేర్వచః ।
ఏకోదేవస్సర్వభూతే ష్వితిచైవాపరాశ్రుతిః । పుంసస్సృష్టాఃపరేణైవ
నైంతాఫస్తుతోప । సృష్ట్వేమాంమానుషీం ముద్రాం పరంతోప
యువాపసః । యువంథరోఽతిదేవస్య దాశివయేద్దుఃఖపాతకే । ఇతిముద్రా
సిరుకిశ్చ మంత్రశాస్త్రప్రసిద్ధయుతే । అతస్సర్వేషు దేహేషు సర్వదా
పరిహారకృతము । స్వగారపవర్గయోశ్చైవబుధో ధికార్యస్మిన్న చే
తరే । లోకేపరిస్థితిస్సర్వేశ్చి దాద్రిమహాంకితోనరః । అధికారీభవ
న్యం తే ప్రాబయంత్యాద రాదిభిః ॥ తథానమాంకితోజీవో ధికారీశా
స్త్రభూమిషు । నానాత్మభిర్న్యనిభిజ్ఞాతుం శక్యతేస్వాత్మనఃపఃమ
తస్మిన్ శ్చైవపరోపాథో పదానివిక్షిపంతిహి । తానిసంక్షేపతస్సమ్యక్
కప్రిదర్శనంతేనబుధ్యమే ॥ అవిద్యాకామకర్మాణి భోక్తృ భాగా
సుషుప్తిరా । పత్పదానితుజ్ఞేయాని దేహాకారణసంజ్ఞకే । తన్మాఽ
జ్ఞానమవిద్యేతి శబ్దాపకార్థవాచినః । అతోగునాగ్రహోనాతిదృశ్య
సేవత్సుభోదీజ । లింగేప్రగ్యష్టకేఽవిద్యా కామకర్మగృహాస్స్మృతః
తథాప్యత్రితుపేతు త్యాత్రయాణాంగ్రహణంకృతమ్ । కాగ్యాభావే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వ్యవస్థానా త్క్షరణేకారణాత్మనా । కామస్యకర్మణశ్చాత్రవిద్యతే
సూక్ష్మరూపతా । అవిద్యాత్రయామఖ్యాతాత్రి విద్యతేకారణాత్మని ।
వస్తుతస్తునకామోత్రికామనావాశ్చతేర్మతమ్। అష్టత్రింశత్పదాన్యపి
విద్యంతేసూక్ష్మదేహకే । దశేంద్రియాణిపంచైవ ప్రాణోబుద్ధిర్మన
స్త్వితి। సప్తదశాత్మకంలింగం ప్రసిద్ధంశాస్త్రసమ్మతమ్ । పంచవిష
యగ్రహణం పంచకర్మక్రియాస్తథా । పంచసంప్రాణవ్యాపారాః
సంకల్పోనిశ్చయస్త్వితి । సప్తదశచైవదగ్మాః ప్రసిద్ధాశ్శాస్త్రస
మ్మతాః । స్వస్వాభిమానిసౌభాగో రజశ్చేతిచతుష్టయం । దేవానా
మింద్రియాణాంచ స్థానాభావేః ప్రవృత్తితః। స్థూలదేహేష్టదశైవ
పదానిసమ్మతానిహి । గణస్సప్తదశతేషాం మహానవ్యానయోః పదే ।
పాయుత్వక్స్వానయోర్జేయే వాచోరసనికేతనే । ప్రాణస్యమనస
శ్చాపి బుద్ధిస్థానేపదంత్వితి । పదానిద్వాదశేమాని భోక్తృభోగ్యౌతథా
గుణః । అవస్థాజాగ్రతిశ్చేతి కథితావిమనీషిభిః । మద్రామేతాదృశం
ప్రాప్య వేదవేదాత్మన పదమ్ । తస్యజన్మకృతార్థంస్యా న్మహతీవ
స్థిరన్యథా । రామశ్చకథితశ్చాథ సర్వతోభద్రమీర్యతే । స్థానతో
నామతశ్చాపి సంశయస్యాపనుత్తయే । కల్యాణంసర్వతఃపుంసాం చిం
తనాద్య స్యబ్రహ్మణః తద్భద్రంపాచకంముఖ్యం మంగళానాంచమం
గళమ్ । యత్రియద వ్యజ్యతేసాక్షా త్తిన్నామ్నాతదుదీర్యతే। అత్రతస్థ
లింగవాప్యాది నిరుక్తమర్థవద్భవేత్ । లింగంగమకమిత్యాహు
ర్జ్ఞానంజ్ఞాపకమిత్యపి । పీయూషవాపనాద్వాపీ భద్రంభద్రసమీ
క్షణాత్ । మనశ్చాద్రోపహామోహః శృంఖలాస్నేహమల్లికా। తైరి
దంసర్వతస్తత్వం వేష్టితంఘటవ్యోమవత్ । తిర్యగూర్ధ్వమహా
కారః ప్రసృతఃపటతంతువత్ । తేనస్థానానిజాతాని లక్షణాంచతు
రష్టహి। గుణాస్తేషుప్రపూర్యంతే యథాప్రోతఃపటోభవేత్। అత్రతశుక్ల
ముతనీల మిత్యాదిశ్రుతిశాసనాత్ । పంచాపిపరస్మిన్ స్థూపాసనా
ర్థంభవంతిహి । సత్వంరజస్తమోవ్యక్తం తయా మాయాసువేష్టితమ్ ।
అధిదైవ తథాధ్యాత్మం ప్రబోధభద్రమిష్యతే । వివిచ్యచేత్రోభ
యంచ ప్రోచ్యతేవస్తువర్ణ్యతే । అధిదైవేశ్వయద్భాండం తదాదా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పుచ్యతేమలమ్। అండమధ్యే బ్రహ్మలోకస్తు సర్వతోభద్రముచ్యతే। తేనైవభద్రః సర్వేషాం లోకానామిహస్థితిః॥ తత్రస్వర్ణమయం వేశ్మ నిర్మితం ప్రభుణాస్వయమ్। తత్పద్మమితివిజ్ఞేయం యత్రకార్య చితస్స్వయమ్॥ న్యాసేనసన్న్యస్తానాం గతానాంసర్వయోగినామ్। ప్రాణోపాసనవిష్టానాం బ్రహ్మణశ్చిత్ప్రకాశతే। బ్రహ్మణాసహతే సర్వ క్షితిస్మృతిరథాగమః। కమముక్తేస్త్వయంపంథాః శ్రుతిస్మృతి మతోషులః। అథాత్మనోహృదయంయత్తత్సర్వతోభద్రమీర్యతే। తేనభద్రేణకల్యాణం సర్వేష్వవయవేష్విహ। తత్రియత్పుండరీకం తద్బ్రహ్మణఃస్థానముచ్యతే। శ్రుతావేవప్రసిద్ధిః। దహరాంబుజ వేశ్మతః। సాధనసంపత్సంయుక్తాస్తస్మిన్ యేతుసమాహితాః। గురూపదిష్టయాయుక్త్యా తేషాంబ్రహ్మప్రకాశతే। ఏతాదృశేనబోధేన భూత్వాబ్రహ్మస్వరూపకాః కృతకృత్యాస్స్వయంతీత్యర్ణ పద్భిప్యాక గ్రాహయంతిచ। ప్రకృతీరామతోభద్రం వికృతిలింగసంయుతమ్। అన్యేవికారాస్సంజ్ఞేయా హ్యేవంకృతిస్త్రిధాభవేత్॥ ఏకంసంసార శూన్యం సకలసుఖనిధంసచ్చిదానందకందంమాయాయోగేనవిశ్వాత్మకమివమమలం బ్రహ్మదిష్ణ్వీశసంజ్ఞమ్। సృష్టిస్థిత్యంతహేతుంనిగమ వినుతం సర్వమాతాత్మయాతంసర్వజ్ఞం సాక్షి క్రింరఘువరమమృతం తన్మహోభావయేహమ్। సంగ్రహేణైవంవిచారితో రామభద్రప్రసంగః॥

ఏకముద్రా ర తోభద్రమండలోద్ధారః

శ్రీమదానందరామాయణే- రాజ్యకాండే శ్లో॥ రామముద్రా స్వరూపంచ తేవదామిశృణుష్వకత్। తిర్యగూర్ధ్వంపంచదశ రేఖాః ప్రకల్పయేత్॥ షీతాసప్తమికాపఙ్క్తి శ్చతుర్దశసుప్రకారయేత్। పఙ్క్తిద్వితీయాశ్రైవ జ్ఞాతవ్యాచతథాష్టమీ॥ తతశ్చైవి కగాగభ తృతీయామాంతధాన్యమాత్। వక్ష్యమాణపదాన్యేవ కృష్ణానిహిపమాచరేత్॥ ఆరంభశ్చోత్తరాయాంహి సమాప్తిర్దక్షిణేస్మృతా। పశ్చిమాభిముఖాసాప్య మద్రాక్షరాత్మసమున్ముఖా పూర్వాస్యేవపదాస్థేయం తదాకతాన్నిపినిశ్చయాత్। ప్రథమంహి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ద్వితీయంచ చతుర్థంషష్ఠసప్తమే । అష్టమంనవమంచైవ తథైకాదశముచ్యతే । తతశ్చతుర్థ్యాంపఙ్క్తిహి చతుర్థంషష్ఠసప్తమే । తథైకాదశకాంజ్ఞేయం పంచమ్యాఃక్రిమేధునా । ప్రథమంహిద్వితీయంచ చతుర్థంషష్ఠసప్తమే । నవమైకాదశేచాపి షష్ఠ్యాయాశ్చక్రమేధునా । ప్రథమంహిద్వితీయంచ చతుర్థంషష్ఠముత్తమమ్ । నవమైకాదశేచాపి సప్తమ్యాసకలాఽసితా । నవమ్యాఃప్రథమంకృష్ణం ద్వితీయంచచతుర్థకమ్ । షష్ఠంహిసప్తమంచాపి నవమందశమంస్మృతమ్ । తథైవద్వాదశంచాపి దశమ్యాశ్చక్రిమోధునా । చతుర్థంచతిథావష్టం సప్తమార్కేతథాఽసితే । ఏకాదశ్యాశ్చప్రథమం ద్వితీయంహిచతుర్థకమ్ । షష్ఠాష్టనవమాన్యేవదశమార్కేతథాస్మృతే । ద్వాదశ్యాఃప్రథమంకృష్ణం ద్వితీయంహిచతుర్థకమ్ । షష్ఠంచసప్తమంచాపి హ్యష్టమంనవమంతథా । దశమార్కేతథాప్రోక్తే కృష్ణాకృతాన్యత్రయోదశీ । ఏవంబుధ్యాపూరయిత్వా రాజారామేతివైస్ఫుటమః సితవర్ణం రామనామ ముద్రియాంహిన్నిరీక్షయేత్ । ఏవంశ్రీరామముద్రియా స్వరూపంతేసమోదితమ్ । సంపూర్ణం ।

మంటపకుండవిధానం

అథ శ్రీరామ మహాసామ్రాజ్యపట్టాభిషేకోత్సవాదిషుక్రియమాణమంటపవిధానం కుండవిధానమతోఽభిధీయతే । శాంతిసారే । అయుతలక్షహోమవిధి-మాత్స్యే ॥శ్లో॥ కథితోయుతహోమోయంలక్షహోమమతఃశృణు । సర్వకామాప్తయేయస్మాల్లక్షహోమంవిదుర్బుధాః । పితౄణాంవల్లభస్సాక్షాద్భుక్తిముక్తిఫలప్రదః । గ్రహతారాబలంలబ్ధ్వా కృత్వాబ్రాహ్మణవాచనం । గృహస్యోత్తరపూర్వేణ మంటపంకారయేద్బుధః । రుద్రాయతనభూమౌవా చతురశ్రముదక్ప్లవం । దశహస్తానథాష్టౌవా హస్తాన్కుర్యాద్విధానగః । ప్రాగుత్తరప్లవాంభూమిం కారయేద్యత్నతోనరః । ప్రాగుత్తరంసమాసాద్య ప్రదేశంమంటపస్యతు । శోభనంకారయేత్కుండం యథావల్లక్షణాన్వితం నవగ్రహమఖేకుండం హస్తమాత్రంప్రశస్యతే చతురస్రం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సమంతాత్తు యోనివక్త్రింసమేఖలం । చతురంగుళవిస్తారా మేఖలా
తద్వదుచ్ఛ్రితా । ప్రాగుదక్ప్రవణాకారా సర్వతస్సమవిస్తృతా ।
శాంత్యర్థంసర్వలోకానాం నవగ్రహముఖస్మృతా । మానహీనాధి
కంకుండ మనేకభయదంభవేత్ । యస్మాత్తస్మాత్సుసంపూర్ణం
శాంతికుండంవిధీయతే। తస్మాద్దశగుణఇత్యగ్రేదశకానాదేతావత్పర్యం
త మయుతహోమాంగవిధానం । ఇదంచకుండపరిమాణం లక్షహో
మస్య - తత్రపరిమాణాంతరవిధానాత్ । కింత్వయుతహోమ । శ్లో । అస్మా
ద్దశగుణంప్రోక్తం లక్షహోమేస్వయంభువా । ఆహుతీభిస్తదాన్నేన
దక్షిణాభిస్తథైవచ । ఆహుతీభిరితినస మిదాద్యాహుతిగ్రహణం ।
వసిష్ఠ సంహితాయామయుత హోమాదిక్రియ పురస్కారేణ తత్ర
అష్టశతాది సంఖ్యావిధానాత్ । అన్నేనేతి బ్రాహ్మణభోజనే
నేత్యర్థః । ద్విహస్తవిస్తృతం తద్వచ్చతురస్త్రాయతంపునః । లక్ష
హోమభవేత్కుండం యోనివక్త్రంత్రిమేఖలం । తద్వచ్ఛబ్దోవికల్పా
ర్థః - వక్త్రం - కంఠః - యోనిశ్చవక్త్రంచత్రిమేఖలాశ్చవిద్యంతే
యస్యేత్యర్థః । సర్వేషూపాసనాప్రతిష్ఠాపనాదిష్వేవ మేవకుండ
పరిమాణం । ఇతి మంటపకుండవిధానం దర్శితం ।

చతురస్రసాధనప్రకారః

అథైతత్కుండమంటపయోశ్చతురస్రసాధనప్రకారోలిఖ్యతే ।
శ్లో । యావత్ప్రమాణారజ్జుస్స్యాత్తావానేవాగ్రమోభవేత్ । అగమా
ర్ధేతుశంకుస్స్యాదంతరార్ధేనిరంచనం । ప్రమాణాంతేనియమ్యాంతా
వపాయమ్యనిరంఛనం । కోట్యామాగమమధ్యేస్యాచ్ఛంకుఃకోణత్ర
యంభవేదితి । ....

ఇతి కుండమంటపవిధానం

అథైతన్మంటపాంతర్విన్యసితవ్య రామలింగతోభద్రమండ
లం - దేవవాస్తుమండలం - నవగ్రహచక్రం - తథైవ రామనామ
సప్తాహోత్సవాదిషు విన్యసితవ్యమేకముద్రా రామలింగతోభద్రమండలం -
శ్రీరామ యంత్రోద్ధారంచ సుఖబోధార్థం రేఖావిన్యాసపూర్వ
కం విన్యస్యతే । ....

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అత్రాదౌ శ్రీరామమహాసామ్రాజ్య పట్టాభిషేకోత్సవ శ్రీరామవ్రతోద్యాపన రామబిష్ణుప్రతిష్ఠా కల్పప్రయోగ ప్రయోక్తౄణాం సుఖబోధార్థం సర్వతోభద్రమండలగర్భిత షోడశముద్రారామతోభద్రమండలం - ఏకముద్రారామతోభద్రమండలంచ రేఖావినాస్యపూర్వకంవిన్యస్య - తత్రపంచరంగపూరణార్థం తత్ర కోష్ఠాన్యేకబిందు ద్విబిందు త్రిబింద్వాది చిహ్నైశ్చిహ్నితాని-తద్బోధార్థమత్రాదౌ తేషాం సూచనాక్రియతే । ....

ఏతాదృశబిందురహితకోష్ఠేషు శ్వేతవర్ణం శ్వేతధాన్యంవా * పూరయేత్ ।

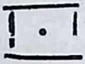
బింద్వైకయుక్తకోష్ఠేషుపీతవర్ణంపీతధాన్యంవాపూరయేత్ ।

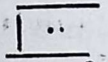
బిందుద్వయయుక్తకోష్ఠేషు రక్తవర్ణం రక్తధాన్యంవా * పూరయేత్ ।

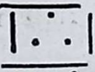
బిందుత్రయయుక్తకోష్ఠేషు హరితవర్ణం హరితధాన్యంవా * పూరయేత్ ।

ఏతాదృశనీలవర్ణకోష్ఠేషు కృష్ణవర్ణం కృష్ణధాన్యంవా * పూరయేత్ ।

ఏకముద్రారామతోభద్రమండలమాత్రేతునీలవర్ణకోష్ఠేషు కృష్ణవర్ణమపివారక్తవర్ణం రక్తధాన్యంవాపూరయేదితిశివం ।

— —

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నవరాత్రి కలశ స్థాపనము

శ్లో॥ నవాక్షరేణమంత్రేణా పృథవాకారయేద్బుధః॥ తత్రప్రతిపదిప్రాతరభ్యంగంకృత్వా దేశకాలౌస్మృత్వా। మమేహ జన్మనిదుర్గాప్రీతిద్వారా సర్వోపద్రవశాంతిపూర్వక దీర్ఘాయుర్విపులధన పుత్రపౌత్రిగణాచ్ఛిన్న సంతతివృద్ధిస్థిలక్ష్మీ కీర్తిలాభశత్రుపరాజయ సదాభీష్టసిద్ధ్యర్థం శారదనవరాత్రి ప్రతిపదివిహితకలశస్థాపన దుర్గాపూజాకుమారీ పూజాదికం కరిష్యే॥ ఇతిసంకల్ప్య। మహీద్యౌరితి భూమింప్రార్థ్య। ఓషధయస్సమితి యవాన్నిక్షిప్య। ఆకలశేష్వితి కుంభంసంస్థాప్య। ఇమంమేగంగేతిజలమాపూర్య। గంధద్వారామితి గంధంక్షిప్త్వా। యాఓషధీరితి సర్వౌషధీః। కాండాత్కాండాదితిదూర్వాః॥ అశ్వత్థేవఇతిపంచపల్లవాన్। స్యోనాపృథివీతిసప్తమృదః॥యాః ఫలినీరితిఫలం॥ సహిరత్నానీతిపంచరత్నాని హిరణ్యగర్భఇతిహిరణ్యం క్షిప్త్వా। యువంచవస్త్రాణీతి వస్త్రేణ వేష్ట్య। పూర్ణాదర్వీతిపూర్ణపాత్రంనిధాయ। తత్రవరుణంసంపూజ్య। జీర్ణాయాం నూతనాయాంవా ప్రతిమాయాం దుర్గామావాహ్యపూజయేత్। తతో దేవీ స్థాపనార్థం నవార్ణయంత్రం లిఖ్యతే॥తల్లేఖనప్రకారః॥శ్లో॥ చతురస్రాష్టషట్కోణ త్రికోణేబిందుముద్ధరేత్। ఇమంయంత్రంమహా యంత్రం సర్వ కామఫలప్రదం॥ అస్మిన్ యంత్రేత్రికోణే ఐం హ్రీం క్లీం ఇతిబీజత్రయంన్యసేత్॥ తత్రైవషట్కోణేషు మేణ చాముండాయైవిచ్చే ఇతిషడక్షరాణ్యాలిఖేత్॥ తస్మిన్ యంత్రే యంత్రాధిష్ఠాతృదేవతాసహితాం ప్రతిమాం సంస్థాప్య। ఆవాహనాది షోడశోపచారైఃపూజయేత్॥ తత్రయంత్రదేవతానాంస్వేస్వేస్థానే ఆవాహనప్రకారోలిఖ్యతే॥ బిందుమధ్యేమహాలక్ష్మీమావాహ యేత్ త్రికోణే బీజత్రయేషు మహాకాళ్యాదిత్రయం।తత స్త్రికోణ స్త్రాత్। ఓంకారాదిసేరత్రయం। షట్కోణేగురుషట్కం। తతశ్చతురశ్రేపూర్వాది దిక్షుక్రమే ఓఢ్యాణాది అష్టపీఠేశ్వరపాదుకా। తత్రచతురశ్రచతుష్కోణేషు భేతాళచతుష్టయం॥ తత్రైవజయాది చతుష్టయం। చతు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రశ్మిచతుర్ద్వారేషు గణేశాది చతుష్టయం। తతోఽష్టదళే పూర్వాదిక్ర
మేణ బ్రాహ్మ్యాదిశక్త్యష్టకం । తత్రైవ భైరవాష్టకం ॥ తత్రైవాష్ట
దిక్పాలాః । తతష్షట్కోణేషడక్షరసమీపేపూర్వాదిక్రమేణానం
దాదిషట్కం । తతస్త్రికోణేమహాకాళ్యాదిత్రయస్య పృష్ఠేరుద్రాది
మిథునత్రయం । త్రికోణాద్బహిర్దక్షిణేకాళం । వామేమృత్యుం ।
తతః అధోభాగేదక్షిణేసింహం । వామేమహిషంపునః । త్రికోణ
మధ్యేమిథునత్రయస్య పృష్ఠేరుద్రంగణపతింత్రికోణ ....
ఆధారంవామేకూర్మం దక్షిణేఽనంతం । అనంతస్యోపరిపృథివీం ।
షట్కోణాద్బహిః పూర్వేవిష్ణుమాయాదిపంచకం । దక్షిణేఛాయా
దిషట్కం । పశ్చిమేశాంత్యాదిషట్కం । ఉత్తరేస్మృత్యాదిషట్కం।
పునస్త్రికోణమధ్యే నవబీజానిత్రిశస్త్రిశోవిభజ్య త్రికోణేష్వావాహ
యేత్ । తతఃపీఠాద్బహిరష్టదిక్షు చతుష్షష్టిభైరవానావాహ్యపూజ
యేత్ । అనేనప్రకారేణ యంత్రేణాధిత్రీం దేవతాసహితాం దేవీమా
వాహ్యపూజయేత్ ॥ అథాన్యప్రకారేణ యంత్రదేవతానాంస్వేస్వే
స్థానే ఆవాహనప్రకారోలిఖ్యతే । తతశ్చతురశ్రేపూర్వాదిదిక్షుక్ర
మేణాష్టపీఠాఽలిఖేత్ । తతశ్చతురశ్రచతుష్కోణే క్షేత్రేశచతుష్ట
యం । తతఃపూర్వాద్యష్టదిక్షుక్రమేణ చతుష్షష్టియోగినీభిఃసహభైర
వానావాహయేత్ । తతశ్చతురశ్రాంతరాళే అష్టదిక్షుక్రమేణలోక
పాలానావాహయేత్ । తతఃఅష్టదళాగ్రేషు పూర్వాదిక్రమేణ భైర
వాష్టకం తతశ్శక్త్యష్టకంతతోఽష్టదళమధ్యేనవదుర్గాఆవాహయేత్।
తతష్షట్కోణోపరిషోడశకుమారీః పూర్వాదిక్రమేణావాహయేత్ ।
తతష్షట్కోణేనందాదిషట్కం । తతష్షట్కోణేపూర్వేవిష్ణుమాయాది
పంచకం । తతఃదక్షిణేఛాయాదిషట్కం తతఃపశ్చిమేశాంత్యాదిష
ట్కం । తతఃఉత్తరేస్మృత్యాదిషట్కం। దక్షిణేసింహం। పృష్ఠేశత్రు
సంఘాతేత్యేకవింశతిః । త్రికోణాద్బహిః దక్షిణేధూమ్రలోచనేతి
షట్కం । త్రికోణాగ్రేదుర్గాయై । పృష్ఠేవికలాయై । త్రికోణేకామే
శ్వర్యైఇతి । నవత్రికోణేకామేశ్వర్యైఇతినవ । త్రికోణేవినాయకాది
త్రయం। త్రికోణాద్బహిః ప్రధానస్యపృష్ఠే సరస్వతీస్వాతీభ్యాంచిభ్యాం।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

దక్షిణేగౌరీసుతాభ్యాం । వామేలక్ష్మీహృషీకేశాభ్యాం । బిందుబా
హ్యత్రికోణేలక్ష్మ్యై ఇతితృతీయం । బిందుమధ్యే అష్టాదశభుజాయైత్రి
యః । మధ్యే గురుభ్యోనమః దక్షిణేపరమగురుభ్యోనమః । చతురశ్రా
ద్బహిః పశ్చిమేభగవత్యాం అగ్రతో నిధినావాహయేత్ । చతుర
శ్రాద్బహిః పూర్వాదిక్రమేణాష్టసిద్ధీరావాహయేత్ । చతురశ్రాద్బ
హిః పూర్వాదిక్రమేణాష్టలక్ష్మీరావాహయేత్ । చతురశ్రాద్బ
హిః పూర్వాదిక్రమేణ దూమైఇస్వష్టకా । చతురశ్రాద్బహిః పూ
ర్వాదిక్రమేణాయుధానావాహయేత్ । చతురశ్రాద్బహిః పూర్వాది
క్రమేణ దిగ్దేవీరావాహయేత్ । అనేనప్రకారేణయంత్రాధిష్ఠాత్రీం
దేవతాసహితాం దేవీమావాహ్యపూజయేత్ । ఇతియంత్రలేఖనప్ర
కారః॥ ఏవంగుణవిశేషణవిశిష్టాయాం శుభతిథౌ మమజగదంబాలయ
గమనానేకల్పావచ్ఛిన్నమహాతిభూతిలోకభోగాపూర్వాంగనాపహిత
దేవీపదప్రాప్త్యర్థే అధిదైవికాధిభౌతికాధ్యాత్మిక తాపత్రయనివృ
త్త్యర్థే ఆధివ్యాధిజరామరణ భయశోకనివృత్త్యర్థే భూతభవ్యభవి
ష్యత్త్రివిధోత్పాతశాంత్యర్థే । ఉత్పన్నోత్పత్స్యమాన ఉపసర్గోప
సృష్టశాంత్యర్థే । ప్రాక్కోటిజన్మజన్మసు మనోవాక్కాయకృతా
నాం పాపానాముపశాంత్యర్థే । శ్రుతిస్మృతిపురాణోక్తపుణ్యఫలా
వాప్త్యర్థే నానాభిచారగ్రహభూతప్రేతపిశాచ శాకినీఢాకినీహాకినీ
లాకినీ తస్కరోపద్రవాద్యుపశాంత్యర్థే సువర్ణరౌప్యాద్యఖిలధాతు
ప్రవాళమాణిక్య మౌక్తిక ఇంద్ర నీలవైడూర్యాది నానారత్న ప్రా
ప్త్యర్థే । వ్రీహియవతిలముద్గమాషప్రియంగు యుగంధరాద్యనేకధా
న్యానాంవృద్ధ్యర్థే । అశ్వశాల గోశాలాది సర్వచతుష్పదశాలాపాక
శాలావిద్యాభ్యాసనశాలా దేవశాలాభుక్తి శాలాశయనభండాగ్రదన్య
నిక్షేపస్థలగ్రామనగర పర్వతవనదుర్గాదీనాం దురితోపశాం
త్యర్థే । మనుష్యలాభీష్టసిద్ధ్యర్థే దుఃఖశోకనివారణ ప్రీతిద్వారా సకల
యశోభివృద్ధ్యర్థే । నవరాత్రిమహోత్సవనిమిత్తం మహాకాళీ మహా
లక్ష్మీ మహాసరస్వతీ ప్రీత్యర్థం బ్రాహ్మణవరణపూర్వకం సకలశోధి
ష్ఠాతృదేవతానాం దేవీమూర్తిసహిత ఆవాహనస్థాపనప్రతిష్ఠాపూజా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

దిశంకరిష్యే। ఇతి సంకల్ప్య, అథభూతశుద్ధిప్రాణప్రతిష్ఠాంతన్యాసం కృత్వా
బహిరాత్మ్రతృకాన్యాసంకుర్యాత్ ।శ్లో। ప్రాచ్యాంరక్షతు మామైంద్రీ
ఆగ్నేయ్యామగ్నిదేవతా । దక్షిణాదిశివారాహీ నైరుత్యాంఖడ్గధా
రిణీ। ప్రతీచ్యాంవారుణీరక్షేద్వాయవ్యాంమృగవాహినీ।ఉదీచ్యాందిశి
కౌబేరీ ఈశాన్యాంశూలధారిణీ । ఊర్ధ్వంబ్రహ్మాణిమేరక్షేదధస్తా
ద్వైష్ణవీతథా । ఇత్యనేనదిగ్బంధనంకుర్యాత్ । అథవ్రితని యామః
హస్తేఫలంగృహీత్వా । ఆద్యాదినవరాత్రాంతం భూమిశాయీజి
తేంద్రియః । నక్తమేహానిభోక్తవ్యం శరణంపరమేశ్వరీకని యమ
తతఃశుద్ధోదకమాదాయశంఖంపూరయిత్వా। తత్రగంధాక్షతపుష్పాణి
నిక్షిప్య ।శ్లో। త్వంపురాసాగరోత్పన్నో విష్ణునావిధృతఃకరే। పూజిత
స్సర్వదేవైశ్చ పాంచజన్యనమోస్తుతే । గర్భాదేవాదినారీణాం విశీ
ర్యం తేషురాగతాః । తవనాదేనపాతాళం పాంచజన్యనమోస్తుతే ।
శంఖమధ్యేస్థితంతోయం భ్రామితంకేశవోపరి । అంగలగ్నంమను
ష్యాణాం బ్రహ్మహత్యాయుతందహేత్ । శంఖనిశోధితంచైవ గరు
ణంధేనుమేవచ । చక్రముద్రాంచసగరక్ష్య పుష్పేణప్రణవోరకే। అప
విత్రఃపవిత్రోవా.... —శ్శుచిః॥తదుపరిలక్ష్మ్యైనమః।సరస్వత్యైనమః
తుష్ట్యైనమః । పుష్ట్యైనమః। బ్రహ్మాణ్యైనమః। అనుహాయైనమః । ఇతి
శంఖారాధనం । దేవస్యత్వాసవితురితి మంత్రేణార్ఘ్యం జలేనకి। సిత్రి
వారమభిషేచ్య । గోష్ఠోదకేన కలశద్రవ్యాణిచాభిషిచ్యపునః శంఖం
పూరయిత్వా। తత్రగంధాక్షతపుష్పాణినిక్షిప్య । ఆపోవాఇదగ్ంస
ర్వమితి మంత్రేణాభిమంత్రయేత్ । తతోసవార్ణవేనగేహన్యాసదే
హన్యాసౌకృత్వాద్వారపూజాంకుర్యాత్ । అథద్వారపూజనం ।
పశ్చిమద్వారేద్వారశ్రియైనమః। చండికాయైనమః । పద్మాయైనమః।
పద్మవర్ణాయైనమః । పద్మహస్తాయైనమః। తప్త్యైనమః । జ్వాలిన్యై
నమః । దండాయైనమః। ఖడ్గాయైనమః। పాశాయైనమః। అంకుశాయై
నమః । నమోదేవ్యాఇతిపూజామంత్రః। కృష్ణాగరుగంధం కుంకుమా
క్షతాః వస్త్రం రక్తపుష్పం గుడాపూపనైవేద్యం తాంబూలంసు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

ర్ణం పుష్పం కర్పూరనీరాజనం । జాతవేదసఇతి పుష్పాంజలిందత్వా । ఉత్తరద్వారే ద్వారశ్రియైనమః । గంగాయైనమః । యమునాయైనమః । ఉమాయైనమః । గౌర్యైనమః , స్వర్ణమాలిన్యైనమః స్వర్ణమాలిన్యైనమః వరయాతాయైనమః । సర్వగృహాణాయైనమః । స్వర్ణరజితాయైనమః । సూర్యాయైనమ । శ్రీదక్షిణామూర్తయేనమః ।

శ్లో॥ మాలామంత్రంప్రవక్ష్యామి మహారాజ్ఞాంమహోదయం । యస్యస్మరణమాత్రేణ చక్రపూజ ఫలంభవేత్ । శ్రీదేవ్యువాచ శ్లో॥ భగవాన్ దేవదేవేశ సర్వజ్ఞకరుణానిధే । శుద్ధశక్తి మహామంత్రం బహిమేపకలేస్త్వదం । ఈశ్వరఉవాచ శ్లో॥ శృణుదేవిప్రవక్ష్యామి యన్మాంత్వంపరిపరిపృచ్ఛసి । తస్యస్మరణమాత్రేణ చక్రజాఫల లభేత్ । అస్యశ్రీశుద్ధశక్తి మాలామహామంత్రస్య । ఉపస్యేంద్రియాధిష్ఠాయీ వరుణాదిత్యరుషిః । గాయత్రీఛందః । సాత్వికకకారపీఠస్థితకామేశ్వరాంక నిలయకామేశ్వరీనామలలితా మహాభట్టారికా దేవతా । ఐం బీజం । క్లీం శక్తిః । సౌః కీలకం । ఖడ్గసిద్ధౌ వినియోగః । మూలేనన్యాసః । ధ్యానంశ్లో॥ ధ్యాయేత్పద్మనిభాం దేవీం బాలార్కకిరణారుణాం । జపాకుసుమసంకాశాం దాడిమీకుసుమోపమాం । పద్మరాగప్రతీకాశాం కుంకుమారుణసన్నిభాం । స్ఫురన్మకుటమాణిక్య కింకిణీజాలమండితాం । మణిరత్నప్రభాపూర్ణ కిరీటేందువిరాజితాం । కల్పప్రసూనవతోత్తంస కబరీభారశోభితాం కరాళకులసంకాశ కుటిలాలకపల్లవాం । ప్రత్యగ్రారుణసంకాశ వదనాంభోజమండలాం । కించిదర్ధేందుకుటిల లలాటమృదుపంక్తికాం । పినాకిధనురాకార భ్రూలతాంపరమేశ్వరీం । ఆనందముదితోల్లాస లీలాందోళితలోచనాం । స్ఫురన్మయూఖసంఘాత విలసద్దేమకుండలాం । సుగంధమండలాభోగ జితేందుమృదుమండలాం । విశ్వకర్మవినిర్మాణ సూత్రసుప్రష్టనాసికాం । సూక్ష్మాకారసమాకార నాసాభరణభూషితాం । తామ్రవిద్రుమబింబాభ రక్తోష్ఠీమధ్యృతోపమాం । స్మితమాధుర్యవిజిత మాధుర్యరససాగరాం । దాడిమీబీజవజ్రాభ దంతపంక్తివిరాజితాం ।

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రత్నదీపశిఖాభాస జిహ్వాలలనభాసురాం । అనుపమ్యగుణోపేత చుబు
కోద్దేశశోభితాం । కంబుగ్రీవాంమహాదేవీం మృణాళలలితాంబుజైః।
మణికంకణ కేయూర భూషణైశ్చవిశోభితాం । రక్తోత్పలదళాకార
సుకుమారకరాంబుజాః । కరాంబుజనఖజ్యోతిర్వితానితనభస్థలాం ।
బాహుమూలేన కేయూర కటిసూత్రవిరాజితాం । భువనోత్పత్తి క
ల్యాణ కంఠసూత్రవిరాజితాం మణిమంగళసూత్రేణ విలసత్కంబు
కంధరాం । ముక్తాహారలతోపేత సమున్నతపయోధరాం। త్రివళీవల
యాయుక్త మధ్యదేశసుశోభితాం । లావణ్యసరిదావర్త కరనాభిసు
శోభితాం । అనర్ఘ్యరత్నఖచిత కాంచీయుక్తనితంబినీం। నితంబబింబ
ద్విరద రోమరాజీవరాంకుశాం । కదళీలలితస్తంభ సుకుమారోరు
మీశ్వరీం । లావణ్యకదళీతుల్య జంఘాయుగళమండితాం । గూఢగు
ల్ఫపదద్వంద్వ ప్రపదాజితకచ్ఛపాం । తనుదీర్ఘాంగుళీభాస్వన్నఖచం
ద్రవిరాజితాం । బ్రహ్మవిష్ణుశిరోరత్ననిఘృష్ణచరణాంబుజాం। శీతాం
శుశతసంకాశ కాంతసంతానశాలినీం । పర్యంకబంధనశ్లాఘ్యా స్వస్తి
కాసనశాలినీం । లోహితాంచితసిందూర జపాదాడిమరాళినీం। రక్త
వస్త్రపరీధాన పాశాంకుశకరోద్యతాం । రక్తపద్మనివిష్టాంచ రక్తా
భరణమండితాం । చతుర్భుజాంత్రినేత్రాంచ పంచబాణధనుర్ధరాం ।
కర్పూరశకలోన్మిశ్ర తాంబూలాపూరితాననాం । మహామృగమదో
ద్దామ కుంకుమారుణవిగ్రహాం । సర్వశృంగారవేషాఢ్యాం సర్వాలం
కారభూషితాం జగదాహ్లాదజననీం జగద్రంజనకారిణీం।సర్వమంత్ర
మయీం దేవీం । సర్వసౌభాగ్యసుందరీం । సర్వలక్ష్మీమయీంనిత్యాం
పరమానందనందితాం । మహాత్రిపురసుందర్యా స్మృత్యాదావాహన
ముద్రయా ॥ విద్యయా బాహ్యసుధగే నమస్కారంనియుక్తయా ।
పూర్వోక్తయా పాద కేంద్రమహాత్రిపురసుందరీం । చక్రమధ్యేతువిన్య
స్యవిశ్వాంకుశసమారభేత్ బాలార్కమండలాభాసాం చతుర్బాహుం
త్రిలోచనాం । పాశాంకుశధగశ్యామాం ధారయంతీంశివాంభజే ।
అరుణాం కరుణాతరంగితాక్షీంధృతపాశాంకుశపంచబాణచాపాం ।
అణిమాదిభిరావృతాం మయూఖైరహమిత్యేవ విభావయేభవానీం ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ధ్యాయేత్పద్మాసనస్థాం పాశాంకుశధనుశ్శరాం। భాసమానచతుర్బాహు మరుణామరుణాంశుకాం ॥ ఇక్షుకాదండపుష్పేషు పాశాంకుశచతుర్భుజాం। ఉద్యత్సూర్యనిభాం దేవీం మహాత్రిపుర సుందరీం॥ తాదృశంఖడ్గమాప్నోతి యేనహస్తస్థితోభవేత్। అష్టాదశమహాద్వీప సామ్రాట్భోక్తాభవిష్యతి। మాలామంత్రిం మహారాజ్ఞ స్సర్వసిద్ధిప్రదాయకం॥ ఏకత్రింశత్సహస్రాణి త్రిలోకీమోహన క్షమః॥

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం సౌః ఓం నమస్త్రిపురసుందరీ హృదయదేవీ శిరోదేవీ శిఖాదేవీ కవచదేవీ నేత్రదేవీ అస్త్రదేవీ కామేశ్వరీభగమాలినీ। నిత్యక్లిన్నే భేరుండే వహ్నివాహినీ మహావిద్యేశ్వరీ శివదూత్యైత్వరితే కులసుందరీ నిత్యేనీలపతాకే విజయేసర్వమంగళేజ్వాలామాలినీ చిత్రేమహానిత్యే పరమేశ్వర పరమేశ్వరీమిత్రేశమే షష్ఠీశమయ వోడ్డీశమయి చర్యానాథమయి బావామద్రమయి అగస్త్యమయి కాలతాపనమయి ధర్మాచారమయి ముక్తకేశేశ్వరమయి దీపకాళానాథమయి విష్ణుదేవమయి ప్రభాకరదేవమయి తేజోదేవమయి మనోజదేవమయి కల్యాణదేవమయి రత్నదేవమయి వాసుదేవమయి శ్రీరామానందనాథమయి అణిమాసిద్ధే లఘిమాసిద్ధే మహిమాసిద్ధే ఈశిత్వసిద్ధేవశిత్వసిద్ధే ప్రాకామ్యసిద్ధేభుక్తిసిద్ధేఇచ్ఛాసిద్ధే ప్రాప్తిసిద్ధే సర్వకామసిద్ధే బ్రాహ్మీమాహేశ్వరీ కౌమారీ వైష్ణవీ వారాహీ మాహేంద్రీ చాముండీ మహాలక్ష్మీ సర్వసంక్షోభిణీ సర్వవిద్రావిణీ సర్వాకర్షిణీ సర్వవశంకరీ సర్వోన్మాదినీ సర్వమహాంకుశే సర్వఖేచరీ సర్వబీజే సర్వయోనే సర్వత్రిఖండే త్రైలోక్యమోహన చక్రస్వామినీ ప్రకటయోగినీ కామాకర్షిణీ బుద్ధ్యాకర్షిణీ అహంకారాకర్షిణీ శబ్దాకర్షిణీ స్పర్శాకర్షిణీ రూపాకర్షిణీ రసాకర్షిణీ గంధాకర్షిణీ చిత్తాకర్షిణీ ధైర్యాకర్షిణీ స్మృత్యాకర్షిణీనామాకర్షిణీ బీజాకర్షిణీ ఆత్మాకర్షిణీ అమృతాకర్షిణీ శరీరాకర్షిణీ సర్వాశాపరిపూరక చక్రస్వామినీ గుప్తయోగినీ అనంగకుసుమే అనంగమేఖలే అనంగమదనే అనంగమదనాతురే అనంగరేఖే అనంగవేగినీ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అనంగాంకుశే అనంగమాలినీ సర్వసంక్షోభణ చక్రస్వామినీ గుప్త
తరయోగినీ సర్వసంక్షోభిణీ సర్వవిద్రావిణీ సర్వాకర్షిణీ సర్వహ్లా
దినీ సర్వసంమోహినీ సర్వస్తంభినీ సర్వజృంభిణీ సర్వవశంకరీ సర్వ
రంజనీ సర్వోన్మాదినీ సర్వార్థసాధినీ సర్వసంపత్తిపూరణి సర్వ
మంత్రమయి సర్వద్వంద్వక్షయంకరీ సర్వసౌభాగ్యదాయక చక్ర
స్వామినీ సంప్రదాయయోగినీ సర్వసిద్ధిప్రదే సర్వసంపత్ప్రదే సర్వ
ప్రియంకరీ సర్వమంగళకారిణి సర్వకామప్రదే సర్వదుఃఖవిమోచని
సర్వమృత్యుప్రశమని సర్వవిఘ్ననివారణి సర్వాంగసుందరి సర్వసౌ
భాగ్యదాయిని సర్వసంపత్ప్రదే ర్వప్రియంకరి సర్వమంగళాకా
రిణి సర్వకామప్రదేశే సర్వదుఃఖవిమోచని సర్వమృత్యుప్రశమయిని
సర్వవిఘ్ననివారిణి సర్వాంగసుందరి సర్వసౌభాగ్యదాయినీ సర్వార్థ
సాధక చక్రస్వామిని కులోత్తీర్ణయోగినీ సర్వజ్ఞే సర్వశక్తి సర్వై
శ్వర్యప్రదే సర్వజ్ఞానమయి సర్వవ్యాధివినాశని సర్వాధారస్వరూపే
సర్వపాపహారే సర్వానందమయి సర్వరక్షా స్వరూపిణి సర్వేప్సిత
ఫలప్రదే సర్వరక్షాకారచక్రస్వామిని గర్భయోగినివశిని కామేశ్వర
మోదిని విమలే అరుణే జయినే సర్వేశ్వరి కౌళిని సర్వరోగహర చక్ర
స్వామినిరహస్యయోగిని బాణిని చాపని అంకుశని మహాకామేశ్వరి
మహావజ్రేశ్వరి మహాభగమాలిని మహాత్రిపురసుందరి సర్వసిద్ధిప్రద
చక్రస్వామిని అతిరహస్యయోగిని మహాభట్టారకే సర్వానందమయ
చక్రస్వామిని పరాపరరహస్యయోగిని త్రిపురేత్రిపురేశిత్రిపురసుం
దరి త్రిపురవాసిని త్రిపురాశ్రీః త్రిపురమాలిని త్రిపురాసిద్ధేత్రిపు
రాంబా మహాత్రిపురసుందరి మహామహేశ్వరి మహామహారాజ్ఞే
మహామహాశక్తే మహామహాజ్ఞప్తే మహామహాగుప్తే మహానందే
మహాస్పందే మహామహాసేవ్యే మహామహాశ్రీచక్ర నగలసా
మ్రాజ్ఞే నమస్తే నమస్తేస్వాహా ।

ఉత్తరన్యాసః

శ్లో॥ మాలామంత్రమహాభాగ స్సర్వసిద్ధిప్రదాయకః । శక్తి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

న్యాసస్యసమయే మాలామంత్రంపఠేచ్ఛుధీః । ఏకత్రింశత్సహస్రాగ్ని స్త్రిలోకేమోహనక్షణాత్ । ఏషావిద్యామహాసిద్ధి దాయినీస్మృతి మాత్రతః॥ అగ్నివాతమహాక్షోభ రాజరాష్ట్రస్యవిప్లవే । లుంఠతే తస్కరభయే సంగ్రామేసలిలప్లవే । సముద్రయానేవిక్షేపే భూతప్రేతాదికేభయే । ఢాకినీపూతనాయక్షరక్షకూష్మాండజేభయే । అపస్మారజ్వరవ్యాధి మృత్యోన్మాదాదిజేభయే । మిత్రభేదేగ్రహాభయే వ్యసనేచాభిచారకే। విరసాధనకాలేచ శూలప్రేతాదిసాధనే । అన్యేష్వపిచరోగేషు మాలామంత్రంస్మరేద్బుధః ॥ సర్వోపద్రవనిర్ముక్త స్సర్వవ్యాధివివర్జితః । సర్వదాపూర్ణహృదయః సాక్షాచ్ఛివసమో భవేత్ ॥ ఆపత్కాలేనిత్యపూజాం విస్తరాత్కర్తుమక్షమః । ఏకావర్తననమాత్రేణ సర్వపూజాఫలంలభేత్ ॥ నవావరణదేవీనాం లలితాయామహౌజసాం । ఏకత్రగణనారూపా వేదవేదాంగగోచరా ॥ సర్వాంగమరహస్యార్థ స్మరణాత్పాపనాశనీ । లలితాయామహేశాన్యా మాలావిద్యావహీయసీ ॥ నరవశ్యంనరేంద్రాణాం వశ్యానాంచనశంకరీ । అణిమాదిగుణైశ్వర్యం రంజనంచాహిభంజనం॥ తత్తధావరణస్థాయి దేవతామంత్రబృందకం॥ మాలామంత్రమిదంగుహ్యం పరంధామప్రకీర్తితం । శక్తిమాలాపంచధాస్యా చ్ఛివమాలాపితాదృశీ॥ ద్వంద్వమాలాపితాదృక్స్యా దేవంపంచదశక్రమాత్ । ఏకైకలలితామంత్ర వర్ణాదభ్యుదితా ఇమే॥ శుద్ధానమోంతా స్వాహాంతా తర్పణాంతాజయాంతికా । పరివృత్త్యోయః పంచధాస్యుః మాలాసునిఖిలాస్వపి ॥ ఋషిశ్ఛందోదేవతాస్స్వ వినియోగాః పృథక్కృతాః । సర్వాగమేషుపర్యంతే గుహ్యసప్తకమాలికా । సప్తమమాలామాహాత్మ్యం వక్తుంవర్షశతైరపి । నశక్నోమివరారోహే పంచభిర్వదనైరపి ॥ శ్రీగురోఃకృపయాలబ్ధ సర్వకామఫలప్రదం । మాలామంత్రోమహాదేవ్యాః రహస్యాంతరహస్యకం కుంభస్థజలసామర్థ్యా తజ్జలం చసదాపిబేత్ । మహావిద్యాప్రసాదేన వాచాసిద్ధిశ్చజాయతే । గురుం సంపూజ్యయత్నేన పురశ్చర్యాంసమారభేత్ ॥ సహస్రావర్తమాత్రేణ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మంత్రసిద్ధిశ్చజాయతే ॥ మోహనస్యాశితార్థంచ మారణేద్విసహప్రకం । మోమోప్రయోగసిద్ధ్యర్థం జపఃకారణముచ్యతే । శుద్ధామాళ్ళక్తిమాలాయాః జపస్తేనవిధీయతే । దేవ్యాస్తోత్రమిదంపఠేద్యస్తు ధ్రువంముచ్యేతబంధనాత్ । గోపనీయంప్రయత్నేన మదాజ్ఞాపరమేశ్వరి । ఏకావర్తనమాత్రేణ పాఠాచ్ఛివసమోభవేత్ । యఃపఠేత్స సహస్రాక్షః త్రియుతంమోహనక్షమః । నిరంతరంవావిఘ్నఘర్మసంతాపశాంతయే । కరీంద్రముఖకల్లోల లహరీంతనుమాత్రయే । బ్రాహ్మకాలసమాధిసాంప్రమరుణాసౌభాగ్యవిద్యాప్రదం । బ్రహ్మవిష్ణుశివప్రభావమనిశం బ్రహ్మాండదీపాంకురం । బాహ్యాంతస్స్ఫురణం ప్రకాశచరణం బాహ్యాష్టకాలంకృతం సోమాద్యష్టగుణైర్యుతంత్రిపథగం సారంభజేభైరవం ।

ఇతి శ్రీకామేశ్వరతంత్రే ఉమామహేశ్వరసంవాదే మాలామంత్రస్తోత్రం సంపూర్ణం ।

ఐం హ్రీం శ్రీం పరదేవతాయైనమః

శ్లో॥ మాలాసృణిపుస్తకపాశహస్తాం బాలాంబికాంశ్రీలలితాకుమారీం । కుమారకామేశ్వరికేళిలోలాంసేవేతగారీం నవవర్షకన్యాం ॥ మాణిక్యవీణాముపలాలయంతీం మదాలసాంమంజులవాగ్విలాసాం । మహేంద్రనీలద్యుతికోమలాంగీం మాతంగకన్యాంమనసాస్మరామి ।

శ్రీజగదీశ్వరీమహాదేవ్యైనమః ।

రామసప్తాహం ప్రత్యేకగ్రంథమందు చూడగలరు

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామాష్టోత్తరశతనామావళిః

ఓం శ్రీరామాయ నమః
రామభద్రాయ
రామచన్ద్రాయ
శాశ్వతాయ
రాజీవలోచనాయ
శ్రీమతే
రాజేన్ద్రాయ
రఘుపుంగవాయ
జానకీవల్లభాయ
జైత్రాయ ౧౦
జితామిత్రాయ
జనార్దనాయ
విశ్వామిత్రప్రియాయ
దాన్తాయ
శరణత్రాణతత్పరాయ
వాలిప్రమథనాయ
వాగ్మినే
సత్యవాచే
సత్యవిక్రమాయ
సత్యవ్రతాయ ౨౦
వ్రతధరాయ
సదాహనుమదాశ్రితాయ
కౌసలేయాయ
ఖరధ్వంసినే
విరాధవధపణ్డితాయ
విభీషణపరిత్రాత్రే
హరకోదణ్డఖణ్డనాయ
సప్తతాళప్రభేత్త్రే
దశగ్రీవశిరోహరాయ
జామదగ్న్యమహాదర్పదళనాయ ౩౦
తాటకాన్తకాయ
వేదాన్తసారాయ
వేదాత్మనే
భవరోగస్యభేషజాయ
దూషణత్రిశిరోహన్త్రే
త్రిమూర్తయే
త్రిగుణాత్మకాయ
త్రివిక్రమాయ
త్రిలోకాత్మనే
పుణ్యచారిత్రకీర్తనాయ ౪౦
త్రిలోకరక్షకాయ
ధన్వినే
దణ్డకారణ్యవర్తినాయ
అహల్యాశాపశమనాయ
పితృభక్తాయ
వరప్రదాయ
జితేన్ద్రియాయ
జితక్రోధాయ
జితామిత్రాయ
జగద్గురవే ౫౦
ఋక్షవానరసంఘాతినే
చిత్రకూటసమాశ్రయాయ
జయన్తత్రాణవరదాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సుమిత్రాపుత్రసేవితాయ
సర్వదేవాదిదేవాయ
మృతవానరజీవనాయ
మాయామారీచహన్త్రే
మహాదేవాయ
మహాభుజాయ
సర్వదేవస్తుతాయ ౬౦
సౌమ్యాయ
బ్రహ్మణ్యాయ
మునిసంస్తుతాయ
మహాయోగినే
మహోదారాయ
సుగ్రీవేప్సితరాజ్యదాయ
సర్వపుణ్యాధికఫలాయ
స్మృతసర్వాఘనాశనాయ
ఆదిపురుషాయ ౭౦
పరమపురుషాయ
మహాపూరుషాయ
పుణ్యోదయాయ
దయాసారాయ
పురాణపురుషోత్తమాయ
స్మితవక్త్రాయ
మితభాషిణే
పూర్వభాషిణే
రాఘవాయ
అనన్తగుణగమ్భీరాయ
ధీరోదాత్తగుణోత్తరాయ ౮౦
మాయామానుషచారిత్రాయ

మహాదేవాదిపూజితాయ
సేతుకృతే
జితవారాశయే
సర్వతీర్థమయాయ
హరయే
శ్యామాఙ్గాయ
సున్దరాయ
శూరాయ
పీతవాససే ౯౦
ధనుర్ధరాయ
సర్వయజ్ఞాధిపాయ
యజ్వనే
జరామరణవర్జితాయ
విభీషణప్రతిష్ఠాత్రే
సర్వావగుణవర్జితాయ
పరమాత్మనే
పరస్మైబ్రహ్మణే
సచ్చిదానన్దవిగ్రహాయ
పరస్మైజ్యోతిషే ౧౦౦
పరస్మైధామ్నే
పరాకాశాయ
పరాత్పరాయ
పరేశాయ
పారగాయ
పారాయ
సర్వదేవాత్మకాయ
పరస్మైనమః ౧౦౮

శ్రీరామాష్టోత్తరశతనామావళి స్సమాప్తా.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరస్తు

శ్రీరామసహస్రనామావళిః

ఓం రాజీవలోచనా
యనమః
శ్రీమతే
శ్రీరామాయ
రఘుపుంగవాయ
రామభద్రాయ
సదాచారాయ
రాజేన్ద్రాయ
జానకీపతయే
అగ్రగణ్యాయ
వరేణ్యాయ ౧౦
వరదాయ
పరమేశ్వరాయ
జనార్దనాయ
జితామిత్రాయ
పరార్థైకప్రయోజ
నాయ
విశ్వామిత్రప్రియా
దాన్తాయ
శత్రుజితే
శత్రుతాపనాయ
సర్వజ్ఞాయ ౨౦
సర్వదేవాదయే
శరణ్యాయ
వాలిప్రమర్దనాయ
జ్ఞానభావ్యాయ
అపరిచ్ఛేద్యాయ
వాగ్మినే
సత్యవ్రతాయ
శుచయే
జ్ఞానగమ్యాయ
దృఢప్రజ్ఞాయ ౩౦
ఖరధ్వంసినే
ప్రతాపవతే
ధృతిమతే
ఆత్మవతే
వీరాయ
జితక్రోధాయ
అరిమర్దనాయ
విశ్వరూపాయ
విశాలాక్షాయ
ప్రభవే ౪
పరివృఢాయ
దృఢాయ
ఈశాయ
ఖడ్గధరాయ
శ్రీమతే
కౌసలేయాయ
అనసూయకాయ
విపులాంసాయ
మహోరస్కాయ
పరమేష్ఠినే ౫౦
పరాయణాయ
సత్యవ్రతాయ
సత్యసంధాయ
గురవే
పరమధార్మికాయ
లోకజ్ఞాయ
లోకవన్ద్యాయ
లోకాత్మనే
లోకకృతే
పరస్మై ౬౦
అనాదయే
భగవతే
సేవ్యాయ
జితమాయాయ
రఘూద్వహాయ
రామాయ
దయాకరాయ
దక్షాయ
సర్వజ్ఞాయ
సర్వపావనాయ ౭౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పరిహార్యాయ
నీతిమతే
గోప్త్రే
సర్వదేవమయాయ
హరయే
సున్దరాయ
పీతవాససే
సూత్రకారాయ
పురాతనాయ
సౌమ్యాయ ౮౦
మహర్షయే
కోదణ్డినే
సర్వగాయ
సర్వగోచరాయ
కవయే
సుగ్రీవవరదాయ
సర్వపుణ్యాధికప్రదాయ
భవ్యాయ
జితారిషడ్వర్గాయ
మహోదారాయ ౯౦
అఘనాశనాయ
సుకీర్తయే
ఆదిపురుషాయ
కాన్తాయ
పుణ్యకృతాగమాయ
కల్మషాయ
చతుర్బాహవే

సర్వావాసాయ
దురాసదాయ
స్మితభాషిణే ౧౦౦
నివృత్తాత్మనే
స్మృతిమతే
వీర్యవతే
ప్రభవే
ధీరోదాత్తాయ
ఘనశ్యామాయ
సర్వాయుధవిశారదాయ
అధ్యాత్మయోగనిలయాయ
సుమనసే
లక్ష్మణాగ్రజాయ ౧౧౦
సర్వతీర్థమయాయ
శూరాయ
సర్వయజ్ఞఫలప్రదాయ
యజ్ఞస్వరూపిణే
యజ్ఞేశాయ
జరామరణవర్జితాయ
వర్ణాశ్రమగురవే
వర్ణినే
శత్రుజితే ౧౨౦
పురుషోత్తమాయ
విభీషణప్రతిష్ఠాత్రే
పరమాత్మనే
పరాత్పరాయ

ప్రమాణభూతాయ
దుర్జ్ఞేయాయ
పూర్ణాయ
పరపురంజయాయ
అనన్తదృష్టయే
ఆనన్దాయ
ధనుర్వేదాయ ౧౩౦
ధనుర్ధరాయ
గుణాకరాయ
గుణశ్రేష్ఠాయ
సచ్చిదానన్దవిగ్రహాయ
అభివన్ద్యాయ
మహాకాయాయ
విశ్వకర్మణే
విశారదాయ
వినీతాత్మనే
వీతరాగాయ ౧౪౦
తపస్వీశాయ
జనేశ్వరాయ
కల్యాణప్రకృతయే
కల్పాయ
సర్వేశాయ
సర్వకామదాయ
అక్షరాయ
పురుషాయ
సాక్షిణే
కేశవాయ ౧౫౦
పురుషోత్తమాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

లోకాధ్యక్షాయ
మహామాయాయ
విభీషణవరప్రదాయ
ఆనన్దవిగ్రహాయ
జ్యోతిషే
హనూమత్ప్రభవే
అవ్యయాయ
భ్రాజిష్ణవే
సహనాయ ౧౬౦
భోక్త్రే
సత్యవాదినే
బహుశ్రుతాయ
సుఖదాయ
కారణాయ
కర్త్రే
భవబన్ధవిమోచనాయ
దేవచూడామణయే
నేత్రే
బ్రహ్మణ్యాయ ౧౭౦
బ్రహ్మవర్ధనాయ
సంసారోత్తారకాయ
రామాయ
సర్వదుఃఖవిమోక్ష
కృతే
విద్వత్తమాయ
విశ్వకర్త్రే
విశ్వహర్త్రే
విశ్వధృతే

నిత్యాయ ౧౮౦
నియతకల్యాణాయ
సీతాశోకవినాశకృతే
కాకుత్స్థాయ
పుణ్డరీకాక్షాయ
విశ్వామిత్రభయాప
హాయ
మారీచమథనాయ
రామాయ
విరాధవధపణ్డితాయ
దుస్స్వప్ననాశనాయ
దమ్యాయ
కిరీటినే ౧౯౦
త్రిదశాధిపాయ
మహాధనుషే
మహాకాయాయ
భీమాయ
భీమపరాక్రమాయ
తత్త్వస్వరూపిణే
తత్త్వజ్ఞాయ
తత్త్వవాదినే
సువిక్రమాయ
భూతాత్మనే ౨౦౦
భూతకృతే
స్వామినే
కాలజ్ఞానినే
మహాపటవే
అనిర్విణ్ణాయ

గుణగ్రాహిణే
నిష్కళఙ్కాయ
కళఙ్కఘ్నే
స్వభావభద్రాయ
శత్రుఘ్నాయ ౨౧౦
కేశవాయ
స్థాణవే
ఈశ్వరాయ
భూతాదయే
శమ్భవే
ఆదిత్యాయ
స్థవిష్ఠాయ
శాశ్వతాయ
ధ్రువాయ
కవచినే ౨౨౦
కుణ్డలినే
చక్రిణే
ఖడ్గినే
భక్తజనప్రియాయ
అమృత్యవే
జన్మరహితాయ
సర్వజితే
సర్వతాపనాయ
అనుత్తమాయ
అప్రమేయాత్మనే
సర్వాదయే ౨౩౦
గుణసాగరాయ
సమాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

పరమాత్మనే
పరగాయ (య
జటామకుటమణ్డితా
అజేయాయ
సర్వభూతాత్మనే
విష్వక్సేనాయ
మహాతపసే ౨౪౦
లోకాధ్యక్షాయ
మహాబాహవే
అమృతాయ
వేదవిత్తమాయ
సహిష్ణవే
సద్గతయే
శాస్త్రే
విశ్వయోనయే
మహాద్యుతయే
అతీన్ద్రాయ
ఊర్జితాయ
ప్రాంశవే
ఉపేన్ద్రాయ
వామనాయ
బలినే
ధనుర్వేదవిధాత్రే
బ్రహ్మణే
విష్ణవే
శంకరాయ
హంసాయ ౨౬౦
మరీచయే
గోవిన్దాయ
రత్నగర్భాయ
మహామతయే
వ్యాసాయ
వాచస్పతయే
సర్వదర్పితాసురమర్ద
నాయ
జానకీవల్లభాయ
పూజ్యాయ
ప్రకటాయ ౨౭౦
ప్రీతివర్ధనాయ
సంభవాయ
అతీన్ద్రియాయ
వైద్యాయ
అనిర్దేశ్యాయ
జాంబవత్ప్రభవే
దమనాయ
మథనాయ
వ్యాపినే
విశ్వరూపిణే ౨౮౦
నిరఞ్జనాయ
నారాయణాయ
అగ్రణ్యే
సాధవే
జటాయుఃప్రీతివర్ధ
నాయ
నైకరూపాయ
జగన్నాథాయ
సురకార్యహితాయ
స్వభువే
జితక్రోధాయ ౨౯౦
జితారాతయే
ప్లవగాధిపరాజ్యదాయ
వసుదాయ
సుభుజాయ
నైకమాయాయ
భవ్యాయ
ప్రమోదనాయ
చణ్డాంశవే
సిద్ధసంకల్పాయ
శరణాగతవత్స
లాయ ౩౦౦
అగదాయ
రోగహర్త్రే
మన్త్రవిదే
మన్త్రభావనాయ
సౌమిత్రివత్సలాయ
ధుర్యాయ
వ్యక్తావ్యక్తస్వరూప
ధృతే
వసిష్ఠాయ
గ్రామణ్యే
శ్రీమతే ౩౧౦
అనుకూలాయ
ప్రియంవదాయ
అతులాయ

సాత్త్వికాయ
ధీరాయ
శరాసనవిశారదాయ
జ్యేష్ఠాయ
సర్వగుణోపేతాయ
శక్తిమతే
తాటకాన్తకాయ
వైకుణ్ఠాయ
ప్రాణినాంప్రాణాయ
కమఠాయ
కమలాపతయే
గోవర్ధనధరాయ
మత్స్యరూపాయ
కారుణ్యసాగరాయ
కుమ్భకర్ణప్రభేత్త్రే
గోపీగోపాలసంవృతాయ
మాయావినే ౩౩
వ్యాపకాయ
వ్యాపినే
రైణుకేయబలాపహాయ
పినాకమథనాయ
వన్ద్యాయ
సమర్థాయ
గరుడధ్వజాయ
లోకత్రయాశ్రయాయ
లోకచరితాయ

భరతాగ్రజాయ ౩౪౦
శ్రీధరాయ
సద్గతయే
లోకసాక్షిణే
నారాయణాయ
బుధాయ
మనోవేగినే
మనోరూపిణే
పూర్ణాయ
పురుషపుంగవాయ
యదుశ్రేష్ఠాయ ౩౫౦
యదుపతయే
భూతావాసాయ
సువిక్రమాయ
తేజోధరాయ
ధరాయ
అవ్యగ్రాయ
చతుర్మూర్తయే
మహానిధయే
చాణూరమర్దనాయ
దివ్యాయ ౩౬౦
శాన్తాయ
భరతవన్దితాయ
శబ్దాతిగాయ
గంభీరాత్మనే
కోమలాఙ్గాయ
ప్రజాగర్భాయ
లోకగర్భాయ

శేషశాయినే
క్షీరాబ్ధినిలయాయ
అమలాయ ౩౭౦
ఆత్మయోనయే
అదీనాత్మనే
సహస్రాక్షాయ
సహస్రపదే
అమృతాంశవే
మహాగర్భాయ
నివృత్తవిషయస్పృహాయ
త్రికాలజ్ఞాయ
మునయే
సాక్షిణే ౩౮౦
విహాయసగతయే
కృతినే
పర్జన్యాయ
కుముదాయ
భూతావాసాయ
కమలలోచనాయ
శ్రీవత్సవక్షసే
శ్రీరామాయ
వీరఘ్నే ౩౮౯
లక్ష్మణాగ్రజాయ
లోకాభిరామాయ
లోకారిమర్దనాయ
సేవకప్రియాయ
సనాతనతమాయ

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం మేఘశ్యామలాయ
రాక్షసాన్తకృతే
దివ్యాయుధధరాయ
శ్రీమతే
అప్రమేయాయ
జితేన్ద్రియాయ ౪౦౦
భూదేవవన్ద్యాయ
జనకప్రియకృతే
ప్రపితామహాయ
ఉత్తమాయ
సాత్త్వికాయ
సత్యాయ
సత్యసంధాయ
త్రివిక్రమాయ
సువ్రతాయ
సులభాయ ౪౧౦
సూక్ష్మాయ
సుఘోషాయ
సుఖదాయ
సుహృదే
దామోదరాయ
అచ్యుతాయ
శార్ఙ్గిణే
వామనాయ
మధురాధిపాయ
దేవకీనన్దనాయ
శౌరయే
మధుకైటభమర్దనాయ

సప్తతాళప్రభేత్త్రే
మిత్రవంశప్రవర్ధనాయ
కాలస్వరూపిణే
కాలాత్మనే
కాలాయ
కల్యాణదాయ
కవయే
సంవత్సరాయ ౪౨౦
ఋతవే
పక్షాయ
అయనాయ
దివసాయ
యుగాయ
స్తవ్యాయ
వివిక్తాయ
నిర్లేపాయ
సర్వవ్యాపినే
నిరాకులాయ ౪౩౦
రసాయ
రసజ్ఞాయ
సారజ్ఞాయ
లోకసారాయ
రసాత్మకాయ
సర్వదుఃఖాతిగాయ
విద్యారాశయే
పరమగోచరాయ
శేషాయ
విశేషాయ ౪౪౦
విగతకల్మషాయ

రఘునాయకాయ
వర్ణశ్రేష్ఠాయ
వర్ణభావ్యాయ
వర్ణ్యాయ
వర్ణగుణోజ్జ్వలాయ
కర్మసాక్షిణే
అమరశ్రేష్ఠాయ
దేవాసురనమస్కృతాయ
దేవాదిదేవాయ ౪౫౦
దేవర్షయే
దేవాసురవరప్రదాయ
సర్వదేవమయాయ
చక్రిణే
శార్ఙ్గపాణయే
అనుత్తమాయ
మనసే
బుద్ధయే
అహంకారాయ
ప్రకృతయే ౪౬౦
పురుషాయ
అవ్యయాయ
అహల్యాపావనాయ
స్వామినే
పితృభక్తాయ
వరప్రదాయ
న్యాయాయ
నయధరాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీమతే
నయాయ
నగధరాయ
ధ్రువాయ
లక్ష్మీవిశ్వంభరాభర్త్రే
దేవేన్ద్రాయ
బలిమర్దనాయ
బాణారిమర్దనాయ
యజ్వనే
అనుత్తమాయ
మునిసేవితాయ
దేవాగ్రణ్యే ౪౯౦
శివధ్యానతత్పరాయ
పరమాయ
పరస్మై
సామగానప్రియాయ
అక్రూరాయ
పుణ్యకీర్తయే
సులోచనాయ
పుణ్యాయ
పుణ్యాధికాయ
పూర్వస్మై ౫౦౦
పూర్ణాయ
పూరయిత్రే
రవయే
జటిలాయ
కల్మషధ్వాన్తప్రభ
ఞ్జనవిభావసవే

అవ్యక్తలక్షణాయ
అవ్యక్తాయ
దశాస్యద్విపకేసరిణే
కలానిధయే
కలారూపాయ ౫౧౦
కమలానన్దవర్ధనాయ
యాయ
రాఘవే
పర్యాఘశమనాయ
భవభఞ్జనాయ
అలంకరిష్ణవే
అచలాయ
రోచిష్ణవే
విక్రమోత్తమాయ
అంశవే ౫౨౦
శబ్దపతయే
శబ్దగోచరాయ
రఞ్జనాయ
రఘవే
నిశ్శబ్దాయ
ప్రణవాయ
మాలినే
స్థూలాయ
సూక్ష్మాయ
విచక్షణాయ ౫౩౦
ఆత్మయోనయే
అయోనయే
సప్తజిహ్వాయ

సహస్రపదే
సనాతనతమాయ
స్రగ్విణే
పేశలాయ
జవినాంవరాయ
శక్తిమతే
శఙ్ఖభృతే ౫౪౦
నాథాయ
గదాపద్మరథాఙ్గభృతే
నిరీహాయ
నిర్వికల్పాయ
చిద్రూపాయ
వీతసాధ్వసాయ
శతాననాయ
సహస్రాక్షాయ
శతమూర్తయే
ఘనప్రభాయ ౫౫౦
హృత్పుణ్డరీకశయ
నాయ।
కఠినాయ
ద్రవాయ
ఉగ్రాయ
గ్రహపతయే
కృష్ణాయ
సమర్థాయ
అనర్థనాశనాయ
అధర్మశత్రవే
రక్షోఘ్నాయ ౫౬౦

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పురుహూతాయ
పురుష్టుతాయ
బ్రహ్మగర్భాయ
బృహద్గర్భాయ
ధర్మధేనవే
ధనాగమాయ
హిరణ్యగర్భాయ
జ్యోతిష్మతే
సులలాటాయ
సువిక్రమాయ ౪౭౦
పితృపూజారతాయ
భవానీప్రియకృతే
వశిసే
నరాయ
నారాయణాయ
రామాయ
కపర్దినే
నీలలోహితాయ
ఉగ్రాయ
పశుపతయే ౪౮౦
స్థాణవే
విశ్వామిత్రాయ
ద్విజేశ్వరాయ
మాతామహాయ
మాతరిశ్వనే
విరిఞ్చాయ
విష్టరశ్రవసే
అక్షోభ్యాయ

సర్వభూతేశాయ
చణ్డాయ ౪౯౦
సత్యపరాక్రమాయ
వాలఖిల్యాయ
మహాకల్పాయ
కల్పవృక్షాయ
కళాధరాయ
నిదాఘాయ
తపనాయ
అమోఘాయ
శ్లక్ష్ణాయ
పరబలాపహృతే ౫౦౦
కబన్ధమథనాయ
దివ్యాయ
కమ్బుగ్రీవాయ
శివప్రియాయ
శఙ్ఖాయ
అనిలాయ
సునిష్పన్నాయ
సురభయే
శిశిరాత్మకాయ
అసంస్పృష్టాయ ౫౧౦
అతిథయే
శూరాయ
పరర్థయే
పాపనాశకృతే
వసుశ్రవసే
కవ్యవాహాయ

ప్రతపసే
విశ్వభోజనాయ
క్షామాయ ౫౨౦
నీలోత్పలశ్యామాయ
జ్ఞానస్కన్ధాయ
మహాద్యుతయే
పవిత్రపాదాయ
పాపారయే
మణిపూరాయ
నభోగతయే
ఉత్తారణాయ
దుష్కృతిఘ్నే
దుర్ధర్షాయ
దుస్సహాయ
అభయాయ
అమృతేశాయ
అమృతవపుషే
ధర్మాయ
కృపాకరాయ
భర్గాయ
వివస్వతే
ఆదిత్యాయ
యోగాచార్యాయ
దివస్పతయే ౫౪౦
ఉదారకీర్తయే
ఉద్యోగినే
వాఙ్మయాయ
సదసన్మయాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

నక్షత్రమాలినే
నాకేశాయ
స్వాధిష్ఠానాయ
షడాశ్రయాయ
చతుర్వర్గఫలాయ
వర్ణినే ౬౫౦
త్రిశక్తిత్రయఫలాయ
నిధయే
నిధానగర్భాయ
నిర్వ్యాజాయ
నిరీశాయ
వ్యాజమర్దనాయ
శ్రీవల్లభాయ
శివారమ్భాయ
శాన్తయే
భద్రాయ ౬౬౦
సమఞ్జసాయ
భూశయాయ
భూతకృతే
భూతయే
భూషణాయ
భూతవాహనాయ
అకాయాయ
భక్తకాయస్థాయ
కాలజ్ఞానదయే
మహావటవే
పరార్థవృత్తయే
అచలాయ

వివిక్తాయ
శ్రుతిసాగరాయ
స్వభావభద్రాయ
మధ్యస్థాయ
సంసారభయనాశ(నాయ
వేద్యాయ
వైద్యాయ
వియద్గోప్త్రే ౬౮౦
సర్వామరమునీశ్వ[రాయ
సురేన్ద్రాయ
కరణాయ
కర్మణే
కర్మకృతే
కర్మిణే
అధోక్షజాయ
ధైర్యాయ
అగ్రధుర్యాయ
ధాత్రీశాయ ౬౯౦
సంకల్పాయ
శర్వరీపతయే
పరమార్థగురవే
వృద్ధాయ
శుచయే
ఆశ్రితవత్సలాయ
విష్ణవే
జిష్ణవే
విభవే
యజ్ఞాయ ౭౦౦

యజ్ఞేశాయ
యజ్ఞపాలకాయ
ప్రభవిష్ణవే
గ్రసిష్ణవే
లోకాత్మనే
లోకభావనాయ
కేశవాయ
కేశిఘ్నే
కావ్యాయ
కవయే ౭౧౦
కారణకారణాయ
కాలకర్త్రే
శేషాశేషాయ
వాసుదేవాయ
పురుష్టుతాయ
ఆదికర్త్రే
వరాహాయ
మాధవాయ
మధుసూదనాయ
నారాయణాయ ౭౨౦
నరాయ
హంసాయ
విష్వక్సేనాయ
జనార్దనాయ
విశ్వకర్త్రే
మహాయజ్ఞాయ
జ్యోతిష్మతే
పురుషోత్తమాయ

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వైకుణ్ఠాయ
పుణ్డరీకాక్షాయ ౨౩౦
కృష్ణాయ
సూర్యాయ
సురార్చితాయ
నారసింహాయ
మహాభీమాయ
వజ్రదంష్ట్రాయ
నఖాయుధాయ
ఆదిదేవాయ
జగత్కర్త్రే
యోగీశాయ ౨౪౦
గరుడధ్వజాయ
గోవిన్దాయ
గోపతయే
గోప్త్రే
భూపతయే
భువనేశ్వరాయ
పద్మనాభాయ
హృషీకేశాయ
ధాత్రే
దామోదరాయ ౨౫౦
ప్రభవే
త్రివిక్రమాయ
త్రిలోకేశాయ
బ్రహ్మేశప్రీతివర్ధనా[య
వామనాయ
దుష్టదమనాయ

గోపతయే
గోపవల్లభాయ
భక్తప్రియాయ ౨౬౦
సత్యాయ
సత్యాయ
సత్యకీర్తయే
ధృతయే
స్మృతయే
కారుణ్యాయ
కరుణావాసాయ
పాపఘ్నే
శాన్తివర్ధనాయ
సంన్యాసినే
శాస్త్రతత్త్వజ్ఞాయ
మన్దరాద్రినికేతనాయ
బదరీనిలయాయ
శాన్తాయ
తపస్వినే
వైద్యుతప్రభాయ
భూతావాసాయ
గుహావాసాయ
శ్రీనివాసాయ
శ్రియఃపతయే
తపోవాసాయ ౨౮౦
ముదావాసాయ
సత్యావాసాయ
సనాతనాయ

పురుషాయ
పుష్కరాయ
పుణ్యాయ
పుష్కరాక్షాయ
మహేశ్వరాయ
పూర్ణమూర్తయే
పురాణజ్ఞాయ ౨౯౦
పుణ్యదాయ
పుణ్యవర్ధనాయ
శఙ్ఖినే
చక్రిణే
గదినే
శార్ఙ్గిణే
లాఙ్గలినే
ముసలినే
కిరీటినే ౩౦౦
కుణ్డలినే
హారిణే
మేఖలినే
కవచినే
ధ్వజినే
యోద్ధ్రే
జేత్రే
మహావీర్యాయ
శత్రుజితే
శత్రుతాపనాయ ౩౧౦
శాస్త్రే
శాస్త్రకరాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శాస్త్రియ
సతతంశంకరస్తుతాయ
సారథయే
సాత్త్వికాయ
స్వామినే
సామవేదప్రియాయ
సమాయ
పావనాయ ౮౨౦
సాహసాయ
శక్తయే
సంపూర్ణాంగాయ
సమృద్ధిమతే
స్వర్గదాయ
కామదాయ
శ్రీదాయ
కీర్తిదాయ
అకీర్తినాశనాయ
మోక్షదాయ ౮౩౦
పుండరీకాక్షాయ
క్షీరాబ్ధికృతకేతనాయ
సర్వాత్మనే
సర్వలోకేశాయ
ప్రేరకాయ
పాపనాశనాయ
సర్వదేవాయ
జగన్నాథాయ
సర్వలోకమహేశ్వ
రాయ

సర్గస్థిత్యన్తకృతే ౮౪౦
దేవాయ
సర్వలోకసుఖావ
హాయ
అక్షయ్యాయ
శాశ్వతాయ
అనన్తాయ
క్షయవృద్ధివివర్జితాయ
నిర్లేపాయ
నిర్గుణాయ
సూక్ష్మాయ
నిర్వికారాయ ౮౫౦
నిరఞ్జనాయ [య
సర్వోపాధివినిర్ముక్తా
సత్తామాత్రవ్యవస్థి
తాయ
అధికారిణే
విభవే
నిత్యాయ
పరమాత్మనే
సనాతనాయ
అచలాయ
నిర్మలాయ ౮౬౦
వ్యాపినే
నిత్యతృప్తాయ
నిరాశ్రయాయ
శ్యామాయ
యూనే

లోహితాక్షాయ
దీప్తాస్యాయ
మితభాషణాయ
ఆజానుబాహవే
సుముఖాయ ౮౭౦
సింహస్కన్ధాయ
మహాభుజాయ
సత్యవతే
గుణసంపన్నాయ
స్వయంతేజసే
సుదీప్తిమతే
కాలాత్మనే
భగవతే
కాలాయ ౮౮౦
కాలచక్రప్రవర్తకా
నారాయణాయ (య
పరస్మైజ్యోతిషే
పరమాత్మనే
సనాతనాయ
విశ్వసృజే
విశ్వగోప్త్రే
విశ్వభోక్త్రే
శాశ్వతాయ
విశ్వేశ్వరాయ
విశ్వమూర్తయే ౮౯౦
విశ్వాత్మనే
విశ్వభావనాయ
సర్వభూతసుహృదే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శాన్తాయ
సర్వభూతానుకమ్ప
నాయ
సర్వేశ్వరేశ్వరాయ
పరస్మై
శ్రీమతే
ఆశ్రితవత్సలాయ
సర్వగాయ ౯౦౦
సర్వభూతేశాయ
ర్వభూతాశయ
స్థితాయ (శ్రేష్ఠతే)
అభ్యన్తరస్థతమస
నారాయణాయ
పరస్మై
అనాదినిధనాయ
స్రష్ట్రే
ప్రజాపతిపతయే
హరయే
నారసింహాయ ౯౧౦
హృషీకేశాయ
సర్వాత్మనే
సర్వదృశే
వశినే
జగతస్తస్థుషః ప్రభవే
నేత్రే
సనాతనాయ
కర్త్రే
ధాత్రే

విధాత్రే ౯౨౦
సర్వేషాం ప్రభవే
ఈశ్వరాయ
సహస్రమూర్తయే
విశ్వాత్మనే
విష్ణవే
విశ్వదృశే
అవ్యయాయ
పురాణపురుషాయ
స్రష్ట్రే
సహస్రాక్షాయ ౯౩౦
సహస్రపదే
తత్త్వాయ
నారాయణాయ
విష్ణవే
వాసుదేవాయ
సనాతనాయ
పరమాత్మనే
పరస్మైబ్రహ్మణే
సచ్చిదానన్దవిగ్రహాయ
పరస్మైజ్యోతిషే ౯౪౦
పరస్మైధామ్నే
పరాకాశాయ
పరాత్పరాయ
అచ్యుతాయ
పురుషాయ
కృష్ణాయ
శాశ్వతాయ

శివాయ
ఈశ్వరాయ
నిత్యాయ ౯౫౦
సర్వగతాయ
స్థాణవే
ఉగ్రాయ
సాక్షిణే
ప్రజాపతయే
హిరణ్యగర్భాయ
సవిత్రే
లోకకృతే
లోకభృతే
విభవే ౯౬౦
రామాయ
శ్రీమతే
మహావిష్ణవే
జిష్ణవే
దేవహితావహాయ
తత్త్వాత్మనే
తారకబ్రహ్మణే
శాశ్వతాయ
సర్వసిద్ధిదాయ
అకారవాచ్యాయ
భగవతే ౯౭౦
శ్రీపతయే
భూపతయే
పుంసే
సర్వలోకేశ్వరాయ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీమతే
సర్వజ్ఞాయ
సర్వతోముఖాయ
స్వామినే
సుశీలాయ ౯౮౦
సులభాయ
సర్వజ్ఞాయ
సర్వశక్తిమతే
నిత్యసంపూర్ణకా
మాయ

నైసర్గికసుహృదే
సుఖినే
కృపాపీయూషజల
ధయే
సర్వదేహినామీశ
్వాయ
నారాయణాయ
స్వామినే ౯౯౦
జగతాంపతయే
ఈశ్వరాయ

త్రిశాయ (హ్వాయ
భూతానామీశ
సంశ్రితాభీష్టదాయ
కాయ
అనన్తాయ
శ్రీపతయే
రామాయ
గుణభృతే
నిర్గుణాయ
మహతేనమః ౧౦౦౧

ఇతి శ్రీరామసహస్రనామావళిః

యథాశక్తి పుష్పాణిపూజయేత్ ॥ యత్పురుషమితిధూపం ॥ యత్పురుషంవ్యదధుః । కతిధావ్యకల్పయన్ । ముఖంకిమస్యకౌబాహూ । కావూరూపాదావుచ్యేతే ॥ శ్లో ॥ శ్రీఖండలాక్షారసకుంకుమ దివ్య కర్పూరకాలాగరుచందనాని । ఖచోరకృష్ణాగరుదేవదారు మాంచీయుతాన్యేవజపూర్తికాశ్చ ॥ ధూపం ॥ బ్రాహ్మణోఽస్యముఖమాసీత్ । బాహూరాజన్యఃకృతః । ఊరూతదస్యయద్వైశ్యః । పద్భ్యాగ్ంశూద్రోఅజాయత ॥ శ్లో ॥ మార్తాండకోటిప్రభవాసుదేవ దీపావళీగోఘృతవర్తియుక్తం । స్వమాయయాంధీకృతసర్వలోకజ్ఞాన ప్రదీపంకురుతేనమోఽస్తు దీపం ॥ చంద్రమామనసేతినైవేద్యమ్ ॥ చంద్రమామనసోజాతః । చక్షోస్సూర్యోఅజాయత । ముఖాదింద్రశ్చాగ్నిశ్చ । ప్రాణాద్వాయురజాయత ఓమ్భూర్భువస్సువః—తత్ । సత్యంత్వర్తేనపరిషించామి అమృతమస్తు అమృతోపస్తరణమసి ॥ శ్లో ॥ సౌవర్ణస్థాలిమధ్యేమణిగణఖచితే గోఘృతాక్తాన్ సుపక్వాన్ భక్ష్యాన్భోజ్యాంశ్చలేహ్యాన్ నపరిమితరసాన్ చోష్యమన్నంనిధాయ । నానాశాకైరుపేతం దధిమధుసగుడక్షీరపానీయయుక్తం తాంబూలంచాపివిష్ణోః ప్రతిదివసమహంమానసేకల్పయామి ॥ ఓం ప్రాణాయస్వాహా....ఓం సమానాయస్వాహా । నాభ్యా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఆసీదితితాంబూలం ॥ నాభ్యా ఆసీదంతరిక్షం । శీర్ష్ణో ద్యౌస్సమవర్త
త। పద్భ్యాం భూమిర్దిశశ్శ్రోత్రాత్ ॥ తథాలోకాగ్ం అకల్పయన్ ॥
శ్లో॥ పూగీఫలైస్సకర్పూరైర్నాగవల్లీదళైర్యుతం । ముక్తాచూర్ణస
మాయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతాం ॥ తాంబూలం॥ వేదాహమే
తమితి నీరాజనమ్ ॥ వేదాహమేతం పురుషం మహాంతం । ఆదిత్యవర్ణం
తమసస్తుపారే । సర్వాణి రూపాణి విచిత్య ధీరః । నామాని కృత్వాఽభి
వదన్ యదాస్తే ॥ వర్చ్యప్రజాం మే గోపాయ । అమృతత్వాయ జీవసే ।
జాతాం జనిష్యమాణాంచ । అమృతే సత్యే ప్రతిష్ఠితాం । అథర్వపితుం
మే గోపాయ । రసమన్నమిహాయుషే । అదబ్ధాయోఽశీతతనో ॥ అవి
షం నః పితుం కృణు । శగ్గ్ స్యపశూన్మే గోపాయ । ద్విపాదో యే చతు
ష్పదః॥ అష్టాశఫాశ్చ య ఇహాగ్నే । యే చైకశఫా ఆశుగాః । సప్రథస
భాం మే గోపాయ । యే చ సభ్యాస్సభాసదః । తానింద్రియావతః కురు ।
సర్వమాయురుపాసతాం । అహే బుధ్నియమంత్రం మే గోపాయ । యమృ
షయస్త్రైవిదా విదుః । ఋచస్సామాని యజూగ్ంషి । సా హి శ్రీరమృ
తా సతాం । మానో హిగ్ంసీ జ్జాతవేదో గామశ్వం పురుషం జగత్ ।
అబిభ్రదగ్న ఆగహి శ్రియా మా పరిపాతయ । సమ్రాజంచ విరాజం
చాభిశ్రీర్యా చ నో గృహే । లక్ష్మీ రాష్ట్రస్య యా ముఖే తయా మా సగ్ం
సృజామసి ॥ సంతతశ్రీరస్తు ॥ సమస్తమంగళాని భవంతు ॥ నిత్యశ్రీరస్తు
నిత్యమంగళాని భవంతు ॥ ధాతా పురస్తాదితి మంత్రపుష్పమ్ ॥ ధాతా
పురస్తాద్యముదాజహార । శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశశ్చతస్రః । తమేవం
విద్వానమృత ఇహ భవతి । నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే ॥ సహస్ర
శీర్షం దేవం విశ్వాక్షం .. అస్తు సదాశివోమ్ ॥ శ్రీరామచంద్ర....నమః॥
సువర్ణదివ్యమంత్రపుష్పం సమర్పయామి ॥ శ్లో ॥ యాని కాని చ పాపాని
జన్మాంతరకృతానిచ । తాని తాని వినశ్యంతి ప్రదక్షిణపదే పదే ॥ పా
పోఽహం పాపకర్మాఽహం పాపాత్మా పాపసంభవః । త్రాహి మాం
కృపయా దేవ శరణాగతవత్సల అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ ।
తస్మాత్కారుణ్యభావేన రక్షరక్ష జనార్దన । శ్రీరామ .. నమః ॥ ఆత్మ
ప్రదక్షిణ....నమః॥ ఛత్రం సమర్పయామి । చామరం సమర్పయామి ॥ + విః॥

పూజాప్రకరణం సమాప్తమ్.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీరామసీతాకళ్యాణోత్సవః.

హరిః ఓం। ఏవం నవమ్యాం మధ్యాహ్నే శ్రీరామజన్మోత్సవం కృత్వా। అనంతరం కల్యాణోత్సవాచరణస్యావశ్యకత్వాత్। నవమ్యాం తతో దశమ్యాం వా కల్యాణోత్సవః కార్యః। తద్యథా। యద్యపి శ్రీమద్రామాయణే సుందరకాండే।

శ్లో॥ యజుర్వేదవినీతశ్చ వేదవిద్భిస్సుపూజితః। ధనుర్వేదే చ వేదేషు వేదాంగేషు చ నిష్ఠితః ఇతి। సీతాంప్రతి హనూమదుక్తవచనపర్యాలోచనయా। శ్రీరామచంద్రస్య యజుర్వేదత్వాత్। తస్య యాజుష ప్రయోగేణైవ కల్యాణోత్సవాదికం కర్తుం యుక్తం। తథాపి సర్వవేదినాం సర్వశాఖినాం చానుకూలత్వాయ। నిఖిలనిగమాగమప్రతిపాద్యయోః శ్రీసీతారామయోః కల్యాణోత్సవప్రయోగః కపింజలసంహితాగమోక్త ప్రకారేణాత్ర లిఖ్యతే। సయథా। కదలీస్తంభైర్వితానతోరణ ధ్వజపతాకాదిభిః కల్యాణమంటపం నిర్మాయ। తదంతర్వివాహవేదిం కృత్వా। రంగవల్ల్యాదిభిరలంకృత్య। తత్ర కల్యాణపీఠం సంస్థాప్య। తదుపరి వస్త్రం వితత్య। ప్రస్థపరిమిత తండులం నిక్షిప్య తదుపరి కలశం సంస్థాప్య। గోధూమఫలపుష్పాదిభిరాపూర్య। కౌశేయవస్త్రేణాచ్ఛాద్య। తదుపరి తండులపూరితం పూర్ణపాత్రం నిధాయ। తస్మిన్ కుంకుమాదినాష్టదళపద్మం లిఖిత్వా తత్ర శ్రీసీతాశ్రీరామప్రతిమాం సౌవర్ణీం పాత్రైః ప్రతిష్ఠాపితాం సంస్థాప్య। షోడశోపచారైస్సంపూజ్య। కల్యాణోత్సవం కుర్యాత్। అశక్తౌ పుస్తకం వా సంస్థాప్య తత్రైవ సర్వం కుర్యాత్। తదిత్థం।

శ్లో॥ అథోచ్యతే చ సీతాయాః పాణిగ్రహణముత్తమం। సర్వకల్యాణజననం సౌఖ్యశ్రీకీర్తివర్ధనం। వివాహాదివసే ప్రాప్తే మహావైదేశికోత్తమః। పృథగ్దేవస్య దేవ్యాశ్చ బధ్నీయాత్కౌతుకం॥

తత్ర ప్రయోగః॥ అలంకృతపరిక్షాళితపాణిపాదః। స్వాచాంతః కల్యాణమంటపం ప్రవిశ్య। గణాధిపమభ్యర్చ్య। పుణ్యాహం వాచయిత్వా। మాతృకాపూజాం కృత్వా। తదంగ ఆచార్యాది ఋత్వి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

గ్వరణంకుర్యాత్ । తద్యథా । ఓం వసుస్సదసే+రుసాదతాం నమో మహద్భ్యః+దేవాః । అశేషేహే - ఏతత్కల్యాణమంటపాంతస్థిత విద్వన్మహాజనాః ।

శ్రీసీతారామ కల్యాణోత్సవం కర్తుం మమ యోగ్యతాసిద్ధిరస్త్వితి భవత్యనుగృహాణ । ఇతిప్రార్థ్య । యోగ్యతాసిద్ధిరస్త్వితి తైరనుగృహీతః । తేభ్యోదక్షిణాం తాంబూలాదీనిదత్వా । సపత్నీక సహిత ఉపవిశ్య । ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య । ఏవంగుణ విశేష - సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్న సమేత శ్రీరామచంద్ర కల్యాణోత్సవాఖ్యం అద్యకర్మకరిష్యే ।

అస్మిన్ శ్రీసీతా - శ్రీరామచంద్ర కల్యాణోత్సవే కర్మణి ఆచార్యం వసిష్ఠంత్వా మహాంవృణె । ఇతిసఫలాక్షతైర్వృణుయాత్ । వృతోస్మికరిష్యామి ఇతిప్రతివచనం శ్లో। యథాచార్యోవసిష్ఠోభూదిక్ష్వాకూణాంపురేపురా । కల్యాణోత్సవయే తస్మిన్ తథాచార్యోభవానఘ । ఇతిప్రార్థ్య ।

అస్మిన్కల్యాణోత్సవే । వామదేవం బ్రహ్మాణంత్వామహం వృణే । వామదేవోయథాబ్రహ్మరామవైవాహికోత్సవే । కల్యాణోత్సవ ఏతస్మిన్ స్తథాబ్రహ్మ భవానఘ । ఇతిప్రార్థ్య । ఏవం రామ కల్యాణోత్సవ ఋత్విజౌదౌవృత్వా అనంతరం । సీతాకల్యాణోత్సవేద్వౌ ఋత్విజౌవృణుయాత్ । అస్మిసీతా కల్యాణోత్సవే । శతానందమాచార్యంత్వా మహాంవృణే । యథాచార్యశ్శతానంద స్సీతా వైవాహికోత్సవే । కల్యాణోత్సవ ఏతస్మిన్ స్తథాచార్యోభవానఘ । ఇతిప్రార్థ్య । అస్మిన్సీతాకల్యాణోత్సవే । యాజ్ఞవల్క్యం బ్రహ్మాణంత్వా మహాంవృణే । యాజ్ఞవల్క్యయథాబ్రహ్మ సీతావైవాహికోత్సవే । కల్యాణోత్సవ ఏతస్మిన్ స్తథాబ్రహ్మభవానఘ । ఇతిప్రార్థ్య । అనంతరముభయపక్షే । ఏకముపద్రష్టారం । వృణుయాత్ । అస్మిన్ శ్రీసీతారామకల్యాణోత్సవే । విశ్వామిత్రముపద్రష్టారంత్వా మహాంవృణే । విశ్వామిత్ర ఉపద్రష్టా సీతారామోత్సవే యథా కల్యాణోత్సవఏతస్మిన్ స్నుపద్రష్టాభవాఘ । ఇతిప్రార్థ్య । తాన్ మధుపర్క విధినా దక్షిణతాంబూలాదిభిః పూజయిత్వా ॥ ప్రార్థయేత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అస్యోత్సవస్య నిర్వృత్త్యై భవంతః ప్రార్థితా మయా । సుప్రసన్నాః ప్రకు ర్వంతు వివాహం విధిపూర్వకం " ఇతి నమస్కుర్యాత్ । తతో ప్రదక్షిణం రామతారక జపపరో భూయాత్ . ఇతరే శ్రీసీతారామకల్యాణో త్సవకర్మణి యుక్తా భూయాసుః । అనంతరమాచార్యో గణపతిం విష్వ క్సేనం వా సంపూజ్య స్వస్తివాచనం కుర్యాదిత్యేకః పక్షః । అనంతరం కలశస్థాపన ప్రతిమా శోధనాదికం విధివత్ప్రకారేణ కుర్యాత్ । వస్త్రో పర్యష్టదళపద్మం లిఖిత్వాష్టదళేషు । విమలాదిశక్త్యష్టకమావాహయే త్ । ఓం విమలాయై నమః । ఓం ఉత్కర్షిణ్యై నమః । ఓం జ్ఞానాయై నమః ఓం క్రియాయై నమః ఓం యోగాయై నమః । ఓం ప్రహ్వ్యై నమః । ఓం సత్యాయై నమః । ఓం ఈశానాయై నమః । మధ్యే ఓం అనుగ్రహాయై నమః । ఏవమావాహ్య పూజయిత్వా శ్రీసీతా రామ ఊర్మిళా లక్ష్మణ మాండవీ భరత । శ్రుతకీర్తి శత్రుఘ్నయోః । ప్రతిమాః । పుత్త్రికంచ మంగళవాద్య పురస్సరం మహారాజోపచారైస్సహ । యుంజానః ప్రథమం మన ఇతి యజుర్వేదినః కనిక్రదజ్జనుషం- దేవీం వాచ- త్రైతు వివాహాగారం ప్రవిశ్య । అష్టదళపద్మమధ్యే స్థాప్య । దేవస్య అర్ఘ్యపా ద్యాచమనీయ మధుపర్కాదినా సంపూజ్య తత శ్రీసీతారామకల్యా ణోత్సవ సంకల్పం కృత్వా । పృథివ్యాః మేరుపృష్ఠ ఋషిః । కూర్మో దేవతా సుతలం ఛందః । ప్రాణాయామే వినియోగః । శ్లో॥ పృథ్వి త్వయా ధృతా లోకా దేవి త్వం విష్ణునా ధృతా । త్వం చ ధారయ మాం దేవి పవిత్రం కురు చాసనం । దేవిగాయత్రీ,-శుభతిథౌ । అస్య దేవదేవస్య అఖిలాండ కోటి బ్రహ్మాండనాయకస్య జగత్కుటుంబినః । సకలలోకజననాథః । సీతాయాశ్చ పాణిగ్రహణాధికార సిద్ధ్యర్థం జగద్రక్షణార్థం ఆదౌ కౌతుకబంధనం కరిష్యే । సువర్ణకౌతుకం సుగంధేనానులిప్య । అర్య మణమితి మంత్రేణాభిమంత్ర్య । అర్యమణం బృహస్పతి మింద్రం దా నాయచోదయ వాచం విష్ణుగ్ం సరస్వతీగ్ం సవితారంచ వాజినం । సోమగ్ం రాజానం వరుణమగ్నిమన్వారభామహే । ఆదిత్యాన్ విష్ణు గ్ం సూర్యం బ్రహ్మాణంచ బృహస్పతిం । విష్ణోరరాటమసీత్యష్టవార మభిమంత్ర్య । కౌతుక దేవతాభ్యో నమః । ధ్యానాదిషోడశోపచారై స్సంపూజ్య । జితంత ఇతి దేవస్య దక్షిణకరే కంకణం బధ్వా । జితంతే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

దక్షిణతోవృషభ ఏధిహవ్యః । ఇంద్రోజయాతినపరాజయాతా అధి
రాజోరాజసు రాజయాతి । బృహత్సామేతి దేవ్యావామకరే। బృహ
త్సామత....సగరేణరక్షా । ఇతి । విశ్వేత్తాతేభార్గవోనేమా విశ్వే
దేవాజగతీ కంకణబంధనే వినియోగః । విశ్వేత్తాతేసవనేషు ప్రవా
చ్యాయాచ కర్ధమఘవన్నింద్రసున్వతే । పారావతం యత్పురుహూతం
భృతవస్వపావృణోః శరభాయఋషిబంధవే । ఇతిరక్షామో।। కంకణే ।
బధ్వా । ఏవం-శుభతిథౌ। అస్యభగవతో దేవదేవస్య చతుర్దశ భువ
నాధీశ్వరస్య శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకస్య । జగత్కు
టుంబినః శ్రీరామచంద్రస్య । అనంతరాశ్రమయోగ్యతాసిద్ధ్యర్థం ।
ద్వితీయ యజ్ఞోపవీతధారణంకరిష్యే । యజ్ఞోపవీతం కస్తూరి కుంకు
మాదిభ్యామనులిప్య। గంధద్వారా శ్రియం। ఇత్యాదిమంత్రైః। సంపూ
జ్య। దేవస్యాచమనం సమర్ప్య । విష్ణోరరాటమసీ విష్ణవేత్వా। యజ్ఞో
పవీతం తేజ । ఇతియజ్ఞోపవీతం సమర్ప్య। పునరాచమనీయందత్వా
ఏవం శుభతిథౌ శ్రీరామచంద్రప్రీత్యర్థం కన్యావరణంకారయిష్యేతి
సంకల్ప్య। కన్యాంవృణీధ్వమితి చతురోవరాన్ వసిష్ఠాదీన్ బ్రాహ్మ
ణాన్ ప్రేషయేత్ । తేవిష్ణోర్నుకం రుగాయః। అతోదేవాయితి సూ
క్తంజపేత్ । ఇతిషడ్భిరనుమంత్ర్య । అనృక్షరాఋజవస్సంతు పంథా
ఇతిప్రేరయేత్ । తేబ్రాహ్మణాః కన్యావరణార్థం దాతారంజనక
మహారాజంగత్వా । బ్రూయాత్ । వాసిష్ఠమైత్రావరుణ కౌండిన్య
త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠగోత్రోద్భవస్య ఇక్ష్వాకువంశోద్భ
వస్య రఘుమహారాజ వర్మణోనప్త్రే। అజమహారాజవర్మణః పౌత్రా
య । దశరథమహారాజ వర్మణః పుత్రాయ । యజుశ్శాఖాధ్యాయినే
వాసిష్ఠమైత్రావరుణకౌండిన్య త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠగో
త్రోద్భవాయ। త్రిభువనాధీశ్వరాయ । అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండ
నాయకాయ । తత్వాతీత సచ్చిదానందమూర్తయే । సూర్యవంశపా
వనాయ। శ్రీమదిక్ష్వాకువంశోద్భవాయ । సాక్షాన్నారాయణస్వరూ
పిణే । శ్రీరామచంద్రవరాయ । ఆంగీరసఆయాస్యగౌతమత్రయార్షేయ
ప్రవరాన్విత గౌతమసగోత్రోద్భవస్య చంద్రవంశోద్భవస్య స్వర్ణరో
ముడు మహారాజవర్మణోనప్త్రే। హ్రస్వరోముడు మహారాజవర్మణః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

పౌత్రీం। సీరధ్వజ జనకమహారాజవర్మణః పుత్రీం। యజుశ్శాఖాధ్యాయినీం। ఆంగీరసాయాస్య గౌతమత్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవాం। చతుర్దశ భువనాధీశ్వరీం। అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకీం। తత్వస్వరూపిణీం। చంద్రవంశప్రదీపాం నిమివంశోద్భవాం లక్ష్మీస్వరూపిణీం। సీతానామ్నీం కన్యాం వృణీమహే। వృణీధ్వం। తస్మైదాస్యామి। ఇతిత్రివారం వదేత్। తతః సామ్రాజ్యం। యశస్కరం బలవంతం ప్రభుత్వం తమేవ రాజాధిపతిర్బభూవ, సంకీర్ణనాగాశ్వపతిర్నరాణాం సుమంగల్యం। సతతం దీర్ఘమాయుః॥ సామ్రాజ్యం భోజ్యం స్వారాజ్యం వైరాజ్యం పారమేష్ఠ్యం రాజ్యం మహారాజ్యమాధిపత్యమయః సమంతపర్యాయీస్యాత్సార్వ భౌమస్సార్వాయుష ఆంతాదాపరార్ధాత్పృథివీ సముద్రపర్యంతాయా ఏకరాళితి। ఇత్యాశీర్వాదం కుర్యాత్॥

తతఃఉదగగ్రం రామచంద్రస్యా సనార్థం కూర్చం దద్యాత్। అహంవర్ష్మ సజాతానాం విద్యుతామివ సూర్యః। ఇదంతమధితిష్ఠామి యోమాకశ్చాభిదాసతి ఇత్యుదగగ్రే విష్టర ఉపవిశేత్। తత ప్రతద్విష్ణుస్తవతే వీర్యాయ మృగోనభీమః కుచరో గిరిష్ఠాః। యస్యోరుషుత్రిషు విక్రమణే ష్వధిక్షియంతి భువనానివిశ్వా॥ నయశ్చక్రాయవిద్మహే సహస్రజ్వాలాయ ధీమహి। తంనశ్చక్రః ప్రచోదయాత్॥ అస్మిన్ రాష్ట్రే-నిర్ధహంతుమే। ఇమంమేగంగే-మయా॥ పాదౌప్రక్షాళ్య॥ పుష్పోదకస్నపనం వాశృత్వా॥ అర్చతప్రార్చత-ధృష్ట్వార్చత॥ హిరణ్యరూపస్సహిరణ్య - దత్త్వన్నమస్మై॥ గంధాక్షత పుష్పమాలాభిరలం కుర్యాత్॥ అమృతోపస్తరణమసి। ఇత్యపః పీత్వా॥ మధుపర్కమాహ్రియమాణమీక్షేత్॥ మిత్రస్యత్వా చక్షుషా ప్రతీక్షే। అయంతే మధుపర్క ఇతిత్రిర్నివేదయేత్। మధువాతా ఇతి తృచస్యరహూగణపుత్రో గౌతమో విశ్వేదేవా గాయత్రీ। మధుపర్కావేక్షణే వినియోగః॥ మధువాతా - భవంతునః। సవ్యేపాణౌకృత్వా। అనామికయాచాంగుష్ఠేనచత్రిః ప్రదక్షిణమాలోడ్య। వసవస్త్వా గాయత్రేణ చ్ఛందసాభక్షయంతు ఇతిపురస్తాన్నిమార్ష్టి - భూతేభ్యస్త్వా। ఇతి మధ్యాదాదాయ మంత్రాన్వృత్త్వాత్రిరుక్షిప్య భూమౌపాత్రం నిధా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యః । తస్యైకదేశం గృహీత్వా। విరాజోదోహోఽసి । విరాజోదోహ
మశీయ మయిదోహః పద్యాయై విరాజ ఇతి । ప్రథమద్వితీయతృతీయ
పర్యాయేషు। అమృతాపిధానమసి। సత్యంయశః శ్రీర్మయిశ్రీః శ్రియ
తామిత్యాశ్వలాయనానాం । యన్మధునో మధవ్యం పరమమన్నా
ద్యంవీర్యం। తేనాహంమధునోమధవ్యేన। పరమేణాన్నాద్యేనవీర్యేణ
పరమోన్నాదో మధవ్యోఽసాని సకృన్మంత్రేణద్విస్తూష్ణీం । అమృతాపి
ధానమసీతి పునరపః నీత్వా । హస్తప్రక్షాళనం కృత్వా । తతః యువం
వస్త్రాణీతి వస్త్రం దద్యాత్ । యువంవస్త్రాణి పచేథే । వస్త్రం దద్యా
త్ తతః చరణం పవిత్రం కేమ । సిద్ధమన్నం భూతమిత్యుక్తే భూ
తంసావిరాట్ । తన్మామాక్షాయి తస్య తేక్షీయ । తన్మ ఊర్జం ధాః। ఓంకల్ప
యత। అన్నంప్రాణ ప్రజానాం । తతః దైవజ్ఞో ఘటికాజలయంత్రేణ।
ముహూర్తం సమ్యగవలోక్య నక్షత్రమూర్ధమవలోక్య యవనికాం
నిధాయ । మహాసంకల్పం కారయేత్ । ఓంకథానంతవీర్యస్యేతి అస్య
శ్రీభగవతో సంవత్సరే అయనే ఋతౌ మాసే పక్షే తిథౌ వారే నక్ష
త్రే యోగే కరణే । ఏవంవిశిష్టే దేశే కాలేచ । అనాద్య విద్యా వాస
నయా అస్మిన్ సంసారచక్రే విచిత్రాభిః కర్మగతిభిః । విచిత్రాసుయో
నిషు పునః పునః । అనేకధాజనిత్వా । కేనాపిభాగ్యవిశేషేణ । ఇదా
నీంతనమానుష్యే ద్విజత్వజన్మప్రాప్తవతః మమజన్మప్రభృత్యేతత్క్ష
ణపర్యంతం । మనోవాక్కాయ కర్మభిః జ్ఞానతోఽజ్ఞానతశ్చ సంభావి
తానాం పాపానాం । సద్యః అపనోదనద్వారా శ్రీసీతారామచంద్ర
ప్రీత్యర్థం । ఇహలోకే మనోఽభిలషిత కామసిద్ధిద్వారా శ్రీసీతారా
మచంద్ర సాయుజ్య ప్రాప్త్యర్థంచ యథాశక్త్యలంకృతకన్యాదానం
కరిష్యే। హిరణ్యగర్భ-హవిషావిధేమ । కన్యాంకనకసంపన్నాం-జిగి
షయా । కన్యాంసాలంకృతాం సాధ్వీం సుశీలాయ సుధీమతే ప్రియ
తోఽహం ప్రయచ్ఛామి ధర్మకామార్థసిద్ధయే । ఇయంసీతా మమసు
తా సహధర్మచరీ తవ । ప్రతీచ్ఛచైనాం భద్రంతే పాణింగృహ్ణీష్వపా
ణినా। పతివ్రతా మహాభాగా ఛాయేవానుగతా సదా। ఇత్యుచ్చార్య।
పునః కన్యావరగోత్ర నామాన్యుక్త్వా । యజుశ్శాఖాధ్యాయినీం-శ్రీ
లక్ష్మీస్వరూపిణీం సీతానామ్నీమిమాంకన్యాం । యజుశ్శాఖా స్థా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

క్ష్మీనారాయణ స్వరూప శ్రీరామచంద్రాయతుభ్యం ప్రజాసహ త్వకర్మభ్యః ప్రతిపాదయామి ॥ ఇతిసహిరణ్య ఫలాక్షత సహిత కన్యాహస్తం ముదకపూర్వం వరహస్తేదద్యాత్ ॥ అథవరోదేవస్య త్వేతికన్యాం ప్రతిగృహ్ణీయాత్ । దేవస్యత్వా-గృహ్ణామి। రాజాత్వా వరుణోనయతు గేవిదక్షిణే। ప్రజాపతయె కన్యాం తేనామృతత్వము శ్యాం వయోదాత్రే మయోమహ్యమస్తుప్రతిగ్రహీత్రే ఇత్యాదికస్మా అదాత్-ప్రతిగృహ్ణామి । ఇతికన్యాం ప్రతిగృహ్ణీయాత్ । తతఃకన్యా దాన సాద్గుణ్యార్థం గోదాన భూదాన సాలగ్రామాది షోడశమహా దానానికుర్యాత్ ॥ యజ్ఞసాధన భూతాయ విశ్వస్యాఘప్రణాశని । విశ్వరూపధరోదేవః ప్రీయతామేనయాగవా ॥ సర్వసస్యాశ్రయా భూమి ర్వరాహేణ సముద్ధృతా । అనంతసస్యఫలదా శతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమె॥ సాలగ్రామశిలాచక్రే భువనానిచతుర్దశ । యస్మాత్త స్మాచ్ఛివంమేస్య తతశ్శాంతింప్రయచ్ఛమే ఇత్యాదిషోడశమహాదా నానికుర్యాత్ । తతఃలోకాచారక్రమేణ మంగళాష్టకాదానిపఠేత్ ।తదే వలగ్నం-స్మరామి! శ్రీదేవీతనయా శివస్సుఖకరోమిత్రైః శశికంపనః । సర్వేతేమునయశ్చలా దశదిశస్సర్వామృగేంద్రాఃఖగాః నద్యః పుణ్య సరోవరాణి దితిజాస్తీర్థానిశం జాసనశ్చేందో వహ్న్యమరానదాజల ధయః। కుర్వంతువాంమంగళం । సులగ్నేసావధాన । సుముహూర్తె సావధాన, లక్ష్మీనారాయణధ్యాన సావధాన । ఇత్యన్యాని మంగళా ష్టకాని పఠేత్ సుముహూర్తే వధూవరయో శ్శిరసిసజీకర గుండనిక్షి పేత్ ॥ తతఃఅఘోరచక్షురితి । అభ్రాతృఘ్నీమితిచ పరస్పరం నిరీ క్షేయాతాం॥ తతస్సీతాం వస్త్రాభరణాద్యైరలంకృత్య । మాంగల్యం హరిద్రాద్యైస్సంపూజ్య । మాంగల్యతంతునానేన జగజ్జీవనహేతు నా। కంఠేబధ్నామిసుభగే సాజీవశరదశ్శతం॥ నీలలోహితం-బధ్యతే ఇతిమంగళసూత్రంబధ్వా॥ ఆర్ద్రాక్షతానారోపయేత్ ॥ ఘృతక్షీరేణ శ్రీసీతారామయోరంజల్యో రుపస్తీర్య ద్విస్తండులానోప్య । ద్విరభి ఘార్య। తతోహిరణ్యంనిధాయ దక్షిణాఃపాంతు।బహుదేయంచాస్తు। పుణ్యాహం వర్ధతాం । శాంతిః పుష్టిస్తుష్టిశ్చాస్తు। తిథికరణ ముహూర్త జన్మనక్షత్రసంపదస్త్వితి । వాచయేత్ । ప్రజాపతిస్త్రియాంయశః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ముష్కయోరదదాత్సపం। కామస్యతృప్తిమానందం । తస్యాగ్నేభజ
యేహమా। మోదఃప్రమోద ఆనందః । ముష్కయోర్నిహితస్సపః ।
సృత్వేవకామస్య తృప్యాణిదక్షిణానాంప్రతిగృహే । మనసశ్చిత్తమా
కూతిం వాచస్సత్య మశీమహి పశూనాగ్ం రూపమన్నస్యయశః శ్రీ
శ్రియతాంమయి। యథాహమస్యా అతృపగ్ంస్త్రియైపుమాన్ ।యథా
స్త్రీతృప్యతి పుగ్ంసిప్రియేప్రియా । ఏవంభగస్యతృప్యాణి యజ్ఞస్య
కామ్యప్రియః దదామీత్యగ్నిర్వదతి తథేతివాయురాహతత్ । హం
తేతిసత్యంచంద్రమాః।ఆదిత్యస్సత్యమోమితి। ఆపస్తత్సత్యమాభరన్
యశోయజ్ఞస్యదక్షిణాం ప్రజామే కామస్సమృధ్యతాం । ఇతివధూ
వరయోశ్శిరస్యక్షతారోపణంకృత్వా । ఏవంఘృతేనక్షీరేణ శ్రీసీతా
రాఘవయో రంజలౌస్వరుపస్తీర్యేత్యాది । పశవోమెకామస్సమృ
ధ్యతాం। యజ్ఞోమేకామస్సమృధ్యతామితి ద్వితీయంతృతీయం మం
త్రివత్కృత్వాతూష్ణీం చతుర్థం ఏవమక్షతారోపణంకృత్వా। యోవై
తామితి । బ్రహ్మగ్రంథింకుర్యాత్ । అనన్తరం సీతారామయోః
కల్యాణోత్సవప్రయుక్త షోడశోపచారపూజాంకుర్యాత్ ।

ఇతిఋగ్వేదినాం సీతారామకల్యాణోత్సవ స్సమాప్తః

—— ——

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీ సీతా జన్మోత్సవ విధిః

హరిః ॥ ఓం ॥ అథ చైత్రశుక్లాష్టమ్యాం రాత్రౌ శ్రీసీతా జన్మోత్సవః కార్యః । తద్యథా । తస్మిన్ దినే ప్రాతర్మాధ్యాహ్నిక పూజాంచ యథావిధి నిర్వర్త్య । హరిద్రాన్న ముద్గాన్న గుడాన్న క్షీరాన్న దధ్యన్న చిత్రాన్నై రాజ్యపూపాదిభిర్యథా విభవం సువాసినీ బ్రాహ్మణాన్ భోజయిత్వా తదా రాత్రావపి సువాసినీ బ్రాహ్మణానా హారాయ ప్రథమం గుడోదక శర్కరోదక నారికేళోదక క్షీరాదికం ద్రవద్రవ్యజాతం ద్వితీయం శష్కులీమాషాపూపమోదకచణకాద్యుపహారజాతం ద్రాక్షేక్షురంభా నారికేళాదిఫలజాతంచ కమలకల్హార కరవీరజపా మల్లికాదికుసుమమాలా శ్రీచందన కస్తూరీకుంకుమాది సుగంధద్రవ్యజాతంచ సంపాద్య. ధూపవర్తిభిర్దీపవన్యస్తైః దీపదర్శనకుంభైర్యథావిభవం మంటపమలంకృత్య, దీపమాలాభిః ప్రజ్వాల్య వారనారీభిర్నృత్తగీతాదికం కారయన్ సీతా జన్మోత్సవం కుర్యాత్ ।

తత్రాయం ప్రయోగః.

ఆదౌ సీతా జన్మకథాం పఠిత్వా । సపత్నీకః ప్రాణానాయమ్య । దేశకాలౌ సంకీర్త్య శ్రీరామసహిత శ్రీసీతాపరమేశ్వరీ ప్రీత్యర్థం । శ్రీసీతాజన్మోత్సవప్రయుక్త షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య । కలశారాధనం కృత్వా । శంఖమర్చ్య । శంఖోదకేన దేవమాత్మానం పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య । పుష్పాక్షతాన్ గృహిత్వా సీతాం ధ్యాయేత్ ।

తదిత్థం । మూలాధారాద్ బ్రహ్మరంధ్రం జ్వలంతీం । జ్వలదనలనిభాం । పరచిద్రూపాం । ప్రకాశలహరీం । శక్తిత్రయాత్మికాం । మూలప్రకృతిరూపిణీం । సీతాం విభావ్య । పుష్పాంజలావానీయ । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సీతాయై పరమేశ్వర్యై సాంగాయై సవాహనశక్తి పుత్రాయై పుష్పాంజలిం కల్పయామి నమః । ఇతి మూర్తౌ సంయో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జ్యపుష్పాంజలిం దత్వా। స్వర్ణమయకమలకర్ణికా పీఠస్థితనిర్విశేష పరబ్రహ్మాత్మక శ్రీరామవామాంకే॥ హిరణ్యవర్ణాం–మమావహ। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం। ఇత్యావాహ్య। ప్రాణప్రతిష్ఠాంకృత్వా॥

శ్లో॥ సీతే సర్వజగన్మాత శ్రీరామానందదాయినీ। యావత్పూజాం సమాప్యేహం తావత్వంసుస్థిరాభవ। ఇతిసమ్ముఖీకృత్య। తాంమఆవహ–సహం। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం।శ్రీరామసహిత శ్రీసీతా భగవత్యైనమః॥ సింహాసనం సమర్పయామి।

అశ్వపూర్వాం–జుషతాం। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం। శ్రీరామ। భగవత్యై।పాద్యం। కాంసోస్మితాం – శ్రియం॥ ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం॥ శ్రీరామ సీతామహాలక్ష్మ్యైనమః॥ అర్ఘ్యంసమర్పయామి।

చంద్రాంప్రభాసాం–త్వాంవృణే। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సీతాయైనమః॥ ఆచమనీయం స....మి॥

శ్లో॥ దుగ్ధం కామదుఘోత్పన్నం దేవానాంప్రీతిదాయకం। స్నానార్థం తేమయానీతం గృహాణఘటసంభృతం। క్షీరేణస్నపయామి ఆప్యాయస్వ–గథే।

శ్లో॥ దధిస్నానమిదం దద్మ్యేతత్ దానీతందధి సాగరాత్। గృహాణమసృణం స్వర్ణఘటస్థం నారుశీతలం। దధిక్రా+ణ్ దధ్నాస్నపయామి॥

శ్లో॥ ఘృతంపితృ మనుష్యాణాం దేవానాంప్రీతికారణం। స్నానంగృహాణ తత్కాలం ప్రతప్తనవనీతజం। ఘృతంమిమిక్షే। ఘృతేనస్నపయామి॥

శ్లో॥ మధుభ్రమర సంఘుష్టం నానాపుష్పరసోద్భవం। భక్త్యామయాహృతంశుద్ధం స్నానార్థంప్రతిగృహ్యతాం। మధువాతా। మధునాస్నపయామి।

శ్లో॥ శర్కరాంగుడసంభూతాం శుభాంమల నివారిణీం। శుభ్యందదామిస్నానార్థం స్వాదుస్వాదుతరామహం। స్వాదుః పవస్వ। శర్కరయాస్నపయామి॥

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్లో॥ మధుపర్కంగృహాణేమం కాంస్యసంపుటసంస్థితం ॥ దధ్యాజ్యమధురూపంత్వాం విధిపూర్వకమర్పితం ॥ మధుపర్కం ॥

శ్లో॥ తైలపుష్పంసుగంధాఢ్యం భ్రామ్యద్భ్రమరనాదితం । విలేపయామిసర్వాంగే సువర్ణఘటకస్థితం । సుగంధతైలాదిభిస్నాపయామి ।

శ్లో॥ ఉన్మర్దనంతవాంగేస్మిన్ లేపయామిసుభక్తితః । కాశ్మీరాగరుకర్పూరమృగనాభివినిర్మితం । ఉద్వర్తనం సమర్పయామి ॥ ఆదిత్యవర్ణే=అలక్ష్మీ ॥

శ్లో॥ స్నానార్థం జలమానీతం శీతముష్ణంయథారుచి । సుగంధితం సర్వనదీతీర్థేభ్యః ప్రతిగృహ్యతాం । అహంరుద్రేభిరితిలక్ష్మీసూక్తే నపద్మాసనే=తన్నోలక్ష్మీః ప్రచోదయాత్ । అభిషిచ్య ॥ స్నానానంతరమాచమనీయం స—మి ।

శ్లో॥ ఉపైతుమాం - దదాతుమే ॥ వస్త్రయుగ్మంగృహాణేదం రత్నకింకిణికాయుతం । శ్వేతం పీతం తథారక్తం నీలచిత్రంయథారుచి। ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సీతాపరమేశ్వర్యైనమః । కౌసుంభాంబరం

శ్లో॥ యజ్ఞసూత్రం త్రివృత్సూత్రం రాజతంకాంచనంనవం । రత్నగ్రంధియుతంశుద్ధం మంత్రితం ప్రతిగృహ్యతాం॥ యజ్ఞోపవీతం ।

శ్లో॥ ముక్తామణిగణాకీర్ణం నానావర్ణవిచిత్రితం, దివ్యంపరమశోభాఢ్యం కంచుకందేవిధార్యతాం । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీసీతాయైనమః । కంచుకం స మి ।

శ్లో॥ హరిద్రారంజితా దేవి సుఖసౌభాగ్యదాయినీ । అతస్త్వంప్రయచ్ఛామి హరిద్రాంసర్వకామదాం । హరిద్రాచూర్ణం

శ్లో॥ కుంకుమంకామదంనిత్యం స్త్రీణాం ఫాలస్యభూషణం । ధారయస్వమహాదేవి ప్రీత్యాత్వం కమనీయం కుంకుమం । స—మి ।

శ్లో॥ ఉదితారుణసంకాశం జపాకుసుమసంనిభం సీమంతభూషణార్థాయ సిందూరందేవిగృహ్యతాం । సిందూరం స—మి ।

శ్లో॥ యవ జన నై కఘన నేత్ర సౌం ర్యసాధనం, చక్షుషోఃకజ్జలందేహి దేవివ్వర్ణ శ కయా । కజ్జలం స—వి ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్లో॥ రత్నకంకణకేయూర ముక్తాహారంసనూపురం । కుండలేకంఠసూత్రాంచ గృహాణాభరణంశుభే ॥ ఇతిప్రార్థనా = గృహాత్ ।
ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీ సీతాదేవ్యైనమః సమస్తాభరణాని సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ కంఠసూత్రం తాళపత్రం హరిద్రాకుంకుమాంజనం ।
సిందూరాదీన్ ... ద్యాని సౌభాగ్యందేహిమేవ్యయం॥ సమస్తమాంగళకద్రవ్యాణి సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ కస్తూర్యాద్యాశ్రియాగంధా ... భోగార్థంతేమయాహృతాం । నానాపరిమళద్రవ్యం గృహాణపరమేశ్వరీ ॥ గంధద్వారాం ... శ్రియం । ఐం హ్రీం శ్రీం । శ్రీసీతాదేవ్యైనమః । దివ్యచందనం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ శాలియాన్ తండులాన్ శుభాన్ । హరిద్రాకుంకుమోపేతాన్ గృహ్యతాం దేవిజానకీ ॥అయనే తేపరాయణే అక్షతాన్ స .... మి ॥

శ్లో॥ మాల్యానిచసుగంధీని మాలత్యాదీనిజానకి । మయాహృతాని పూజార్థంపుష్పాణిప్రతిగృహ్యతాం । మనసః కామ + యశః ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీ సీతాదేవ్యైనమః । పుష్పాణి సమర్పయామి ॥

(అనంతరం సీతాష్టోత్తర శతసహస్రనామైర్వాపూజయేత్)

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీసీతాపరమేశ్వర్యై నమః । నానావిధ పరిమళ పత్ర పుష్పాణి స....మి । కర్దమేన ప్రజా = మాలినీం శ్లో। వనస్పతి....గృహ్యతాం । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ధూపం। ఆపస్స్రుజం=మేకు తే శ్లో। సాజ్యం....త్రివర్తి=పహ । ఐం హ్రీం శ్రీం సీతాపరమేశ్వర్యై దీపం దర్శయామి ధూపదీపానంతర మాచమనీయం సమర్పయామి నైవేద్యం। తతశ్చతురశ్రమండలంకృత్వాలంకృత్యతదుపరిసువర్ణరజితా దిభాజనధరితంఖండ లడ్డుకశష్కుల్యపూపాద్యుపహారాదికం నివేదనార్థం సంక్షిప్య । గాయత్ర్యాద్భిః ప్రోక్ష్య। మూలమంత్రేణాభిమంత్ర్య। ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీం=మమావహ. ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం నైవేద్యం । మధ్యే మధ్యే పానీయం । ఉత్తరాపోశనం । హస్తప్రక్షాళనం । పాదప్రక్షాళనం । పునరాచమనీయం శ్లో। పూగీఫలసమా....గృహ్యతాం। ఆర్ద్రాం యః కరిణీం=మమావహ ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం తాంబూలం । తామ్మఆవహ=పురుషానహం । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం నీరాజనం । యశ్శుచిః ప్రయతో- జపేత్ ॥ పద్మాసనే = నారాయణినమోస్తుతే । జాతవేదసే=త్యగ్నిః । తామగ్నివర్ణాం-నమః। అగ్నేత్వం పారయా-శ్రీ,, యోః విశ్వానివే-తనూనాం। ప్రతినాజితగం-త్యగ్నిః । మహాలక్ష్మ్యైచ విద్మహే విష్ణుపత్న్యైచ ధీమహి తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్ । ఇతి మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ।

శ్లో। ఇందీవరదళశ్యామో రామో రాజీవలోచనః । మానసే వర్తతేయస్య స్తాంసీతాంప్రణమామ్యహం । శ్లో । నమస్తే సర్వ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

రూపిణ్యై జగద్ధాత్ర్యై నమోనమః । సంసారభయసంత్రస్తాం త్రాహి మాం దేవి జానకి । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీ సీతామహాలక్ష్మ్యై నమః ॥ ప్రదక్షిణనమస్కారాన్ సమర్పయామి । అవహంతీవితన్వానా = పశుభిస్సహ స్వాహా । శ్లో । మయాద్యయేన కామేన పూజితాసి యహేశ్వరి । రాజ్యసౌభాగ్యపుత్రాది సంపదం చాంబ దేహి మే । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీసీతా = నమః ఇతి ప్రార్థ్య సీతోపనిషదం పఠేత్ .... ॥ మంగళ వాద్యాది కారయేత్ । ఛత్రచామరాది రాజోపచారాన్ సమర్ప్య । యస్యస్మృత్యా చనామోక్త్యా తపః పూజా క్రియాదిషు । న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతు సద్యో వందే తజానకీం ॥ శ్లో । మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం మహేశ్వరి । యత్పూజితం మయా దేవి పరిపూర్ణం తదస్తుమే । అనేన షోడశోపచార పూజనేన భగవతీ సర్వాత్మికా శ్రీరామచంద్రస్సమేత శ్రీసీతామహాలక్ష్మీ సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదా భవతు । ఇతి సంపూజ్య । తతస్సువాసినీం ప్రాక్షిన్న మంత్రితామభ్యంజనాదిభిస్సంస్కృతాం షోడశాబ్దరత అష్టింశద్వర్షాణాం దీక్షితాం । భర్తా మన్యైస్సులక్షణైర్యుతాం । శ్రీ సీతారూపిణీమాని న్యు ప్రక్షాళిత పాదామాసనే సముపవేశయేత్ । సా చేదదీక్షితా చేత్తద్దైవశోధనవిధిః । శ్రీసీతామూలమంత్రేణాభిమంత్రితేన శంఖోదకేన ప్రోక్ష్య ।

శ్లో । శాంతిరస్తు శివం చాస్తు ప్రణశ్యత్వశివం చ యత్ । యతఏవాగతం పాపం తత్రైవ ప్రతిగచ్ఛతు । ఇత్యుచ్చార్య । తస్యాః కర్ణే శ్రీమతి లక్ష్మీబీజం జపిత్వా । తాం సీతారూపాం విభావ్య । శ్రీసీతాయై అముకం కల్పయామి నమ ఇతి । హరిద్రాకుంకుమ శ్రీచందన పుష్పమాలా ధూపదీపనైవేద్యాదీని దత్వా । సర్వవిధ వే వసువసనాభరణాదీని దత్వా । ప్రథమం గుడోదక శర్కరోదక క్షీరాదికం ద్వితీయం చణకోపహార ఫలతాంబూల మంగళద్రవ్య పరిపూరిత శూర్పవాయన దక్షిణాదికం దత్వా । సంతోష్య । అన్యాసువాసినీ హరిద్రాకుంకుమ పుష్పఫలయుత తాంబూలాదిభిః పూజయిత్వా । అనంతరం బ్రాహ్మ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ణపూజనంకృత్వా । మంగళగీత డోలాగీత నృత్యవాదిత్రైర్మహో
త్సవంకుర్యాత్ । సీరాజ్య ! సీరాజిత్ఋభ్యో దక్షిణా తాంబూలాద
కందద్యాత్ । ఏవంభక్త్యాశ్రద్ధయాచలోభవర్జితః సీతాభగవతీం
జగన్మాతా రమా రాధ్య ఇహభోగానీప్సితాన్ భుక్త్వా । అంతేతత్ప్రా
పయామోక్షసామ్రాజ్యంగచ్ఛతీతి । సీతాజనోత్సవవిధిః । ప్రయో
గశ్చదర్శితః ।

శ్రీరామజన్మోత్సవప్రయోగః

ఏవమష్టమ్యాంకర్తవ్య సీతాజన్మోత్సవవిధిం నిర్ణీయ నవ
మ్యాంకర్తవ్య శ్రీరామజన్మోత్సవవిధి రప్యస్మిన్నేవగుచ్ఛే విచా
ర్యతే, యద్యప్యష్టమీనవమీ దినద్వయకర్తవ్యసీతా జన్మోత్సవ
రామజన్మోత్సవ ప్రయోగయోగుచ్ఛద్వయకరణం యుక్తంత
థాపి । చంద్రికాచంద్రయోరివ సీతారామయోః ప్రకృతిపురుష
యోః ప్రపంచమాతాపిత్రోరవినాభావ సంబంధిత్వేన పృథక్కర
ణస్యాయోగాత్ । తజ్జన్మోత్సవప్రయోగయోరపి పృథగ్గుచ్ఛకరణ
మయుక్తమిత్యస్మిన్నేవ గుచ్ఛే రామజన్మోత్సవ ప్రయోగోలిఖ్యతే ।
సయథా । చైత్రశుక్లనవమ్యాం మధ్యాహ్నే । శ్రీరామజన్మోత్స
వః కార్యః । శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకస్య । సకలదేవతా
భీష్ట వరప్రదాన దుష్టదానవసంహార క్రియాసమారంభ సంభ్రమ
సంభృత కరకంకణస్య । శ్రీమత్సచ్చిదానందమూర్తేః ॥ శ్రీరామచ
ద్రస్య జన్మోత్సవం ప్రకర్తుంమామనుగృహ్ణంతుభవంతః । తతస్సప
త్నీకశ్శోభనమంటపంప్రవిశ్య । తత్రసువర్ణాదని నిర్మితాండోలాం
దభ్యానోచే తస్మిన్ తీర్థేవాతీర్థజలపూరితకలశం సంస్థాప్య । తదు
పరితండులపూరిత పూర్ణపాత్రం నిధాయతస్మిన్ కుంకుమేనాష్టదళ
పద్మం లిఖిత్వా । తన్మధ్యేకణేరాయా దశరథ కౌసల్యాంకగ
తాం భ్రాత్రాదిసహితాం । యథాశక్తిసువర్ణేనకృతాం శ్రీరామ
ప్రతిమాంసంస్థాప్య । నోచేత్సాలగ్రామంవా సంస్థాప్య । అష్టదళా
దిషు భరతాద్యావాహనార్థం పూగీఫలాదికంనిధాయ । తత్సమీ
పేపుస్తకంచ సంస్థాప్య । జన్మోత్సవంకుర్యాత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

తత్రాయంప్రయోగః॥ ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య - అస్మాకం సకుటుంబానాం పుత్రపౌత్రాద్యవిచ్ఛిన్న సంతానావాప్త్యర్థం। శ్రీరామచంద్రప్రీత్యర్థం శ్రీరామజన్మోత్సవం కరిష్యే। తత్రాదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం గణాధిపపూజాంచ। స్వస్తివాచనంకృత్వా। తదంగ ఆచార్యాది ఋత్విగ్వరణం కరిష్యే। అస్మిన్ శ్రీరామ జన్మోత్సవకర్మణి। వసిష్ఠం ఆచార్యం త్వామహం వృణే। వామదేవం ఋత్విజం త్వామహం వృణే। ఇతి ఋత్విజో వృణుయాత్ కలశస్థాపనం కుర్యాత్। (తత్రమంత్రాః)

౧। స్యోనాపృథివీ భవానృక్షరా నివేశనీ। యచ్ఛానశ్శర్మ సప్రథాః। ఇతి భూమిం సంప్రోక్ష్య।

౨। యేనతోకాయ తనయాయ ధాన్యం బీజం వహధ్వే అక్షితం అస్మభ్యం తద్ధత్తన యద్వ ఈమహే రాధో విశ్వాయు సౌభగం। ధాన్యరాశిం పరికల్ప్య।

3। తంతుం తన్వన్ రజసో భానుమన్విహి జ్యోతిష్మతః పథో రక్ష ధియా కృతాన్। అనుల్బణం వయత జోగువామపో మనుర్భవ జనయా దైవ్యం జనః॥ ఇతి తంతునా వేష్ట్య।

౪। ధన్వనాగా ధన్వ నాజింజయేమ ధన్వనా తీవ్రాస్సమదో జయేమ। ధనుశ్శత్రోరపకామం కృణోతి ధన్వనా సర్వాః ప్రదిశో జయేమ।

౫। తత్సవిధు-యాత్। గంధద్వారాం-శ్రీయం। ఆప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వతస్సోమవృష్ణియం। భవావాజస్య సంగథే। ఇతిక్షీరం।

౬। దధిక్రావ్ణో అకారిషం జిష్ణోరశ్వస్య వాజినః। సురభినో ముఖాకరత్ ప్రణ ఆయూంషి తారిషత్। ఇతిదధి।

౭। ఘృతం మిమిక్షే ఘృతమస్య యోని ఘృతే శ్రితో ఘృతమ్వస్య ధామ। అనుష్వధమావహ మాదయస్వ స్వాహా కృతం వృషభ వక్షి హవ్యం। ఇతి గోమూత్ర గోమయ క్షీర దధి ఘృతాది పంచగవ్యాని నిక్షిపేత్।

౮। ఆప్యాయస్వేతి క్షీరం। దధిక్రావ్ణో దధి। ఘృతంమిమిక్షేతి। ఘృతం। మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరంతి సింధవః। మాధ్వీర్న

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్సంతోష్వధీః । మధునక్తముతోషసి మధుమత్పార్థివగ్ంరజః। మధు
ద్యౌరస్తునః పితా । మధుమాన్నో వనస్పతిర్మధుమాగ్ం అస్తుసూ
ర్యః॥ మాధ్వీర్గావో భవన్తునః॥ ఇతిమధు ।

౯। స్వాదుః పవస్వదివ్యాయ జన్మనే స్వాదురిన్ద్రాయ సుహవీతు
నామ్నే స్వాదుర్మిత్రాయ వరుణాయ వాయవే బృహస్పతయే మధు
మాగ్ం అదాభ్యః । ఇతిక్షీరదధి ఘృతమధుశర్కరాదిపంచామృతా
నినిక్షిప్య ।

౧౦। యాః ఫలినీర్యా అఫలా అపుష్పాయాశ్చపుష్పిణీః। బృహ
స్పతిప్రసూతాస్తానో ముంచంత్వగ్ంహసః॥ ఇతిఫలాని నిక్షిప్య ।

౧౧। యువతిర్భీమోద్వృషభస్తవిష్యయా శృంగేశిశానో హరిణీవిచ
క్షణః ఆయోనిగ్ంసోమస్సుకృతంనిషీదతి గవ్యయీత్వగ్భవతినిర్ణి
గవ్యయీ। ఇతిపంచత్వచః॥

౧౨। ప్రవోయజ్ఞేషు దేవయన్తో అర్చన్ద్యావానమోభిః పృథి
వీఇవమర్త్యే । ఏషాంబ్రహ్మాణ్యసమాని విప్రావిష్వగ్వియన్తివనినోన
శాఖాః ఇతిపంచపల్లవాని నిక్షిప్య ।

౧౩। బళిత్థాపర్వతానాంఖిద్రంబిభర్షిపృథివీ । ప్రయాభూ
మింప్రవత్వతిమహ్నాజినోషిమహినీ॥ ఇతిపర్వతధాతూన్ ।

౧౪। శతంవో అంబధామాని సహస్రముతవోరుహః । అధాశత
క్రతోయూయమిమంమే అగదంకృత॥ శతౌషధీః ।

౧౫। ఓషధయస్సంవదన్తే సోమేనసహరాజ్ఞా । యస్మైకరోతి
బ్రాహ్మణస్తంరాజన్ పారయామసి॥ ఇతిఓషధయః॥

౧౬। సహిరత్నానిదాశుషే సువాతిసవితాభగః । తంభాగంచి
త్రమీమహే॥ ఇతినవరత్నాని పంచరత్నానివా నిక్షిప్య ।

౧౭। హిరణ్యరూపస్సహిరణ్యసందృగపాంనపాత్సేదుహిరణ్య
వర్ణః। హిరణ్యయాత్పరియోనేర్నిషద్యా హిరణ్యదాదదత్య
న్నమస్మై॥ ఇతిహిరణ్యాదీని నిక్షిప్య ।

౧౮। యువంవస్త్రాణిపీవసా వసాథే యువోరచ్ఛిద్రా మన్తవో

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

హాసర్గాః। అవాతిరతమనృతాని విశ్వాయుతేనమితా్రివరుణాపచథే।
వస్త్రయూగ్మేనవేష్టయ।

౧౯। ఇమంమెగంగె-సుషోమయా। సితాసితెసరితో యత్ర సంగ
తెతతాఽప్లుతాసోదివముత్పతింతి। ఎవైతన్వా ౧౦ విసృజంతిధీరాస్తే
జనాసోఅమృతత్వంభజన్తే। ఇదంతేన్యాభిరసమాన మద్భిర్యాః
కాశ్చసింధుంప్రవహంతివద్యః। సర్పోజీర్ణామివత్వచం జహాతిపాపం
సశిరస్కోభ్యుపేత్య।

౨౦। యాఃప్రవతో నివతఉద్వతఉదన్వతీ రనుదకాశ్చయాః। తా
అస్మభ్యంపయసాపిన్వమానాశ్శివా దేవీరశిమిదాభవంతుసర్వా న
ద్యోఅశిమిదాభవంతు। గంగేచ-కురు।శ్లో। గంగాగోదావరీచైవతుంగ
భద్రా సరస్వతీ। భాగీరథీనర్మదాచ యమునా కృష్ణవేణికా। మలా
పహారీకావేరీ చంద్రభాగాకుముద్వతీ। పయోష్ణిఫల్గునీరమ్యా నదీభీ
మరథీశుభాః। పంపాపప్రశమనీనదీ చర్మణ్వతీశుభా। అజునీ
వంజులాదేవీ యాశ్చాన్యాస్సర్వగాశ్శుభాః। ఏతాః పుణ్యామహా
నద్యః నిత్యంకలశమాశ్రితాః। సర్వేసముద్రాస్సరిత స్తీర్థానిజలదా
నదాః। ఆయాంతుదేవపూజార్థందురితక్షయకారకాః। ఇతిపుణ్య
తీర్థాన్యావాహ్య।

౨౧। ఋషయ...-పురాతు। సుతోస్వంద్రం-సిహానసి। ఆపో
హిష్టా-చనఃతదంగ ప్రతిమూశోధనార్థకిష్యే। తాడదభేదనకార్యాది
నివృత్యర్థం పంచగవ్యైః పంచామృతైశ్చాభిషిచ్య। అగ్నిస్సప్తిం
వాజంభర్యదదాత్యగ్నిర్వీరం శ్రుత్యంకర్మనిష్టాం। అగ్నీరోదసీవిచ
రత్సమంజన్నగ్నిర్నారీం వీరకుక్షిం పురంధిం। అగ్నేరప్నసస్సమిదస్తు
భద్రాగ్ని ర్మహీరోదసిఆవివేశ। అగ్నిరేకంచోదయత్సమత్స్వగ్ని
ర్వృత్రాణిదయతేపురూణి। అగ్నిహత్యంజరతఃకర్ణమావాగ్నిర
ద్భ్యోనిరదహజ్జరూథం అగ్ని రత్రింఘర్మఉరుష్యదంతరగ్నిర్నృమేధం
ప్రజయాసృజత్సం। అగ్నిర్దాద్రవిణంవీరపేశా అగ్నిఋషింయస్స
హస్రాసనోతి। అగ్నిర్దివిహవ్యమాతతానాగ్నేర్ధామాని విభృతా
పురుత్రా। అగ్నిముక్థైఋషయో విహ్వయంతేగ్నిం నరోయామని

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

బాధితాసః । అగ్నింవయోఅంతరిక్షేప తంతోగ్నిస్సహసాప్రపరీ యా
ధిగోనాం । అగ్నింవిశఈళతేమానుషీర్యా । అగ్నింమనుషోనహుషో
విజాతః అగ్నిర్గాంధర్వీంపథ్యా మృతస్యాగ్నేర్గవ్యూతి ఘృతఆని
షత్తా । అగ్నిమొబ్రహ్మబుధవస్త్రాక్షురగ్నిం మహామవోచామాసు
వృక్తిం । అగ్నేప్రాతఃరితారం యవిష్ఠాగ్నే మహిద్రవిణమాయ
జస్వ । ఇత్యగ్నిపదహితే నరహితేనచాభిషిచ్యస్తిం పాజ భరంద
దాశ్వీరం కృత్యంకర్మనిష్ఠాం-ప్రజరితారం యవిష్ఠమహిద్రవిణ
మాయజస్వ । ఇత్యగ్నిపదరహితసూక్తంజపిత్వా । అగ్న్యుత్తారణం
కృత్వా । ప్రతిమాంవస్త్రేణపంమృజ్య । వస్త్రస్యోపరిఅష్టదళపద్మే
నిధాయప్రాణప్రతిష్ఠాంకృత్వా । ధ్రువంతేరాజా-ధ్రువమితిప్రతిష్ఠాప్య
శ్రీరామజన్మోత్సవ సర్గంపఠిత్వా । కలశపూజాశంఖపూజాంచకృత్వా
శంఖోదకేన దేవమాత్మానం పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య । పుష్పా
క్షతాన్గృహిత్వా । ధ్యాయేత్ ।

అథ ధ్యానాదిషోడశోపచారపూజా.

శ్లో॥ మాతుః పార్శ్వేచరంతం మణిమయశయనే మంజు
భాషాం చితాంగంమందం మందం పిబంతం ముకుళితనయనం స్తన్య
మన్యస్తనాగ్రం। అంగుళ్యాగ్రైః స్పృశంతం సుఖపరవశయా సుస్మి
తాలింగితాంగం గాఢంగాఢంజనన్యాః కలయతు హృదయం మామ
కంరామబాలం ॥ ఇతి దశరథ కౌసల్యాంకగతం శ్రీరామం బాల
రూపిణంధ్యాత్వా । పుష్పాంజలిమానీయ॥ సహస్రశీర్షేతి ప్రతిమా
యాం సంయోజయన్ పుష్పాంజలిందత్వా వాహయేత్ । కోమ
లాంగం విశాలాక్ష మింద్రనీలసమప్రభం దక్షిణాంగేదశరథంపుత్రా
వేక్షణతత్పరం । పృష్ఠతోలక్ష్మణందేవం సచ్ఛన్నంకనకప్రభం । పా
ర్శ్వేభరతశత్రుఘ్నౌ చామరవ్యజనాన్వితౌ । అగ్రేవ్యగ్రంహనూమం
తం రమానుగ్రహకాంక్షిణం । ఇతివాధ్యాయేత్ ।

శ్లో॥ ఆవాహయామి విశ్వేశం జానకీవల్లభంప్రభుం । కౌ
సల్యాతనయంవిష్ణుం శ్రీరామం ప్రకృతేఃపరం । సహస్రశీర్షా-

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

గులం॥ ఆవాహ్య ఓం దశరథాయనమః । కౌసల్యాయైనమః। దశరథ కౌసల్యాంకగతం శ్రీరామమావాహయామి ॥ ఇత్యావాహ్య। అష్టదళేషు । భరతాదీనావాహయేత్ । పూర్వదళేషు భరతాయనమః।భరతమావాహయామి । దక్షిణదళే లక్ష్మణాయనమః । లక్ష్మణమావాహయామి । పశ్చిమదళే । శత్రుఘ్నాయనమః । శత్రుఘ్నమావాహయామి । ఉత్తరదళే ఓం సుమిత్రాయైనమః । కైకేయైనమః। సుమిత్రాకైకేయీమావాహయామి। ఈశాన్యదళే। ఓం దుర్గాయైనమః దుర్గామావాహయామి । ఆగ్నేయదళే, గణపతయేనమః । గణపతిమావాహయామి । నిరృతిదళే । ఓం క్షేత్రపాలకాయనమః। క్షేత్రపాలకమావాహయామి । వాయవ్యదళే । ఓం సరస్వత్యైనమః । సరస్వతీమావాహయామి । అష్టదళాగ్రేషు। ప్రాగాదిక్రమేణ ఇంద్రాదిలోకపాలకాన్ తద్బహిరస్త్రాణ్యావాహయేత్। ఓంఇంద్రాయనమః। అగ్నయేనమః యమాయనమః । నిరృతయేనమః । వరుణాయనమః వాయవ్యేనమః। కుబేరాయనమః। ఈశానాయనమః। ఇత్యష్టలోకపాలకానావాహ్య । తద్బహిః ఓం వజ్రాయనమః । శక్త్యైనమః । ఓం దండాయనమః । ఓం కుంతాయనమః। ఓం పాశాయనమః। ఓం అంకుశాయనమః । ఓం ఖడ్గాయనమః । ఓం శూలాయనమః । ఏవమస్త్రాణ్యావాహ్య । మధ్యే రామచంద్ర పరబ్రహ్మణేనమః ॥

శ్లో॥ పరిపూర్ణపరానంద నమోరామాయవేధసే । గృహాణార్ఘ్యంమయాదత్తం కృష్ణవిష్ణోజనార్దన । త్రిపాదూర్ధ్వ= అభి—అర్ఘ్యం స—మి ॥

శ్లో॥ నమస్సత్యాయశుద్ధాయ నిత్యాయజ్ఞానరూపిణే । గృహాణాచమనంనాథ సర్వలోకైకనాయక । తస్మాద్విరాడ.... = పురు— ఆచమనీయం స—మి ॥

వా॥ సరావణాంతక రాఘవ । యావత్పూజాంసమాప్యేహం । తావత్త్వంసన్నిధాభవ । ఇతిసన్నిధా ॥

శ్లో॥ రఘునాయకరాజర్షే నమోరాజీవలోచన । రఘునందనమేదేవ శ్రీరామాభిముఖోభవ । ఇతి సంముఖీకరణం ॥ సహస్ర= గులం ॥

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్లో॥ రాజాధిరాజరాజేంద్ర రామచంద్రమహీపతే । రత్న సింహాసనంతుభ్యం దాస్యామిస్వీకురుప్రభో । పురుష.... = హతి । ఆసనం । స....మి ।

శ్లో॥ త్రైలోక్యపావనానంత నమస్తే రఘునాయక । పాద్యం గృహాణరాజర్షే నమోరాజీవలోచన । ఏతావానస్య=దివిపాద్యం సమర్పయామి ।

శ్లో॥ తప్తకాంచనసంకాశం పీతాంబరమిదంహరే । సంగృహాణజగన్నాథ రామచంద్రనమోస్తుతే । తంయజ్ఞం= శ్చయేవస్త్రం సమర్పయామి ।

శ్లో॥ శ్రీరామాచ్యుతయజ్ఞేశ శ్రీధరానంతరాఘవ బ్రహ్మ సూత్రంచోత్తరీయం గృహాణరఘునందన । తస్మాద్యజ్ఞా - శ్చయే ఉపవీతం । స— మి ।

శ్లో॥ బ్రహ్మాండోదరమధ్యస్థ స్తీర్థైశ్చరఘునందన । స్నాపయిష్యామ్యహంభక్త్యా త్వంగృహాణజనార్ధన । యత్పురుషేణ - ధవిః । స్నానం శ్లో॥నమశ్శ్రీవాసుదేవాయతత్వజ్ఞాన రూపిణే । మధుపర్కంగృహాణేదం మధురంమధుసూదన....మధుపర్కం । స.... మి ।

శ్లో॥ పంచామృతంమయానీతం పయోదధిఘృతం మధు । శర్కరాసహితంచైవ రామత్వంప్రతిగృహ్యతాం । ఆప్యాయస్వేత్యాదినాపంచామృతస్నానంపరికల్ప్య । చందనం । పుష్పం । ధూపం దీపం । నైవేద్యం సమర్ప్య । సంప్రోక్ష్యనిర్మాల్యంవిసృజ్య । పురుష సూక్తైర్విష్ణుసూక్తైశ్చాభిషించేత్ । స్నానానంతర మాచమనీయం సమర్పయామి ।

పురుషసూక్తంపఠిత్వా తదుపరి విష్ణుసూక్తమ్ హరి ఓం । అతోదేవాఅవంతునో యతోవిష్ణుర్విచక్రమే । పృధివ్యాస్సప్తధా మభిః ।౧ ఇదంవిష్ణుర్విచక్రమే త్రేధానిదధేపదం । సమూఢమస్యపాగంసురే ।౨। త్రీణిపదావిచక్రమే విష్ణుర్గోపాఅదాభ్యః । అతోధర్మాణిధారయన్ ।౩। విష్ణోఃకర్మాణిపశ్యత యతోవ్రతానిపస్పశే । ఇంద్రస్యయుజ్యస్సఖా ।౪। తద్విష్ణోఃపరమంపదం సదాపశ్యంతిసూరయః ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

దివీవచక్షురాతతమ్ । ౫ । తద్విప్రాసోవిపర్యవోజాగృవాం సస్సమిం ధతే । విష్ణోర్యత్పరమంపదమ్ ।౬। హరిః ఓం తత్సత్ ।

శ్లో॥ కుంకుమాగరుకస్తూరీ కర్పూరంచందనంతథా । తుభ్యందాస్యామిరాజేంద్ర శ్రీరామస్వీకురుప్రభో । తాస్మాద్యజ్ఞాత్స - దజాయత । పరిమళగంధం సమర్పయామి ।

శ్లో॥ అక్షతాన్ హీరకనిభాన్ క్షీరార్ద్రాన్ శ్వేతాన్ యథారుచిశో భార్థంసంప్రదాస్యామి సంగృహాణసుమనోహరాన్ । ఆయనేతే - ఇమే । అక్షతాన్ సమర్పయామి ।

శ్లో॥ తులసీకుందమందార జాజీపున్నాగచంపకైః । కదంబ కరవీరైశ్చ కుసుమైశ్శతపత్రకైః నీలాంబుజైర్బిల్వపత్రైశ్చం పకై రాఘవంవిభుం పూజయిష్యామ్యహంభక్త్యా సంగృహాణజనార్దన । తస్మాదశ్వా-అజావయః । పుష్పపత్రాణి సమర్పయామి ।

శ్లో॥ తులసీకుందమందార పారిజాతాంబుజైర్యుతాం । వన మాలాంప్రదాస్యామిగృహాణజగదీశ్వర । పుష్పవనమాలాంస....మి।

ఆథాంగ పూజా

శ్రీరామచంద్రాయనమః। పాదౌపూజయామి। రాజీవలోచ నాయనమః । గుల్ఫౌపూజయామి । రావణాంతకాయనమః। జానునీ వాచస్పతయేనమః। ఊరూ । విశ్వరూపాయనమః । జంఘేలక్ష్మణా గ్రజాయనమః । కటిం। విశ్వమూర్తయేనమః। మేఢ్రం। విశ్వామిత్రప్రి యాయనమః నాభిం। పరమాత్మనేనమః । హృదయం । శ్రీకంఠాయ నమః। కంఠం। సర్వాస్త్రధారిణేనమః। బాహూన్ । రఘూద్వహాయ నమః। ముఖం । పద్మనాభాయనమః । ఓష్ఠౌ । దామోదరాయ నమః। దంతాన్। సీతాపతయేనమః। లలాటం। జ్ఞానగమ్యాయనమః । శిరః । సర్వాత్మనేనమః । సర్వాణ్యంగానిపూజయామి ।

ఇతి రామాష్టోత్తరశతనామావళి

అతః శక్త్యాసహస్రతులసీ సమర్పణంకార్యం యత్పురుషం - ఉచ్యేతే।

శ్లో॥ వనస్పతిరసోద్భూతో గంధాఢ్యోగంధఉత్తమః । రామ చంద్రమహీపాల ధూపోయంప్రతిగృహ్యతాం.... । ధూపమా ఘ్రాపయామి ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్లో॥ జ్యోతిషాంపతయెరుభ్యం నమోరామాయవేధసే । గృహాణదీపకంచైవ త్రైలోక్యమితిరాపహ ॥ బ్రాహ్మణోస్య=జాయత । దీపందర్శయామి ॥

శ్లో॥ ఇదందివ్యాన్నమమృతం రసైష్షడ్భిస్సమన్వితం । లేహ్యపేయంచనైవేద్యం సీతేశపరిగృహ్యతాం ॥ చంద్రమా=రజాయత, నైవేద్యం స—మి ॥ మధ్యేమధ్యేపానీయం । ఉత్తరాపోశనం హస్తాప్రక్షాళనం, కగోద్వర్తనార్థంచందనం ॥ పునరాచమనీయం ॥ సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ నాగవల్లీదళైర్యుక్తం పూగీఫలసమన్వితం । తాంబూలంగృహ్యతాంరామ కర్పూరాదిసమన్వితం ॥ తాంబూలం ॥ సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ ఇదం ఫలంమయాదేవ స్థాపితంపురతస్తవ । తేనమసఫలావాప్తిర్భవెజ్జన్మనిజన్మని ॥ యాఃఫలినీ=హసః । ఫలార్పణం । హిరణ్యగర్భ=విధేమ । దక్షిణాం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ దక్షిణాంసర్వరత్నాఢ్యాం స్వర్ణరౌప్యపరిష్కృతాం । విపులాంబహుతోషార్థం స్థాపయామితవాగ్రతః — దక్షిణాం ॥ సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ మంగళార్థంమహీపాల నీరాజనమిదంహరే । సంగృహాణజగన్నాథ, రామచంద్రనమోస్తుతే, ఓంనాభ్యాఅసీ=ల్పయుః కర్పూరనీరాజనం ॥ సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ మంత్రపుష్పాంజలింపూజా న్యూనత్వాధిక్యపూరణం, దదామితంచపౌరాణమంత్రోచ్చారణపూర్వకం, యజ్ఞేనయజ్ఞ=దేవాః మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ॥

శ్లో॥ పదేపదేశ్వమేధస్య ఫలంభవతికుర్వతాం, తాంకకరోమితవప్రీత్యై । ధ్యానపూర్వంప్రదక్షిణాః । ప్రదక్షిణనమస్కారాః ।

శ్లో॥ అశోకకుసుమైర్యుక్తం రామాఘ్యం సమర్పయేత్ దశాననవధార్థాయ ధర్మసంస్థాపనాయచ రాక్షసానాంవధార్థాయ దే

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

త్యనా నిధనాయచ । పరిత్రాణాయ సాధూనాం జాతో రామస్స్వయం
హరిః॥ గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం భ్రాతృభిస్సహితోనఘ ॥ శ్రీ
రామచంద్రాయ సాంగాయ సపరివారాయ నమః । ఇదమర్ఘ్యం సమ
ర్పయామి॥ శ్లో॥ నృత్తైర్గీతైశ్చ వాద్యైశ్చ పురాణపఠనాదిభిః। రాజో
పచారైరఖిలైస్సంతుష్టో భవ రాఘవ। ఛత్రం చామరం నృత్యం గీతం
వాద్యం నాట్యం ఆందోళనం అశ్వానారోపయామి గజానారోప
యామి రథానారోపయామి సమస్తరాజోపచారాన్సమర్పయామి ।
యస్యస్మృత్యేత్యాది ॥ అనేనయథాజ్ఞానేన కృతపూర్వోత్తరారాధ
నేన భగవాన్ శ్రీరామచంద్రః ప్రీయతాం అథ బ్రాహ్మణ సువా
సినీపూజనం కుర్యాత్ । ఏవం దివా సంపూజ్య ఉపవాసం కృత్వా
రాత్రౌ ప్రదోషపూజానంతరం జయంతీ మహాత్మ్యశ్రీరామకథా
శ్రవణాదిభిః డోలాగీత మంగళగీత వాద్యాది మహోత్సవైః
డోలోత్సవం కుర్వన్ చాతుర్యామపూజా పురస్సరం జాగరణం కు
ర్యాత్ ఏవం శుభతిథౌ శ్రీరామచంద్ర ప్రీతయే పూజిత వస్త్రకలశం
ప్రతిమా దానం కరిష్యే । తత ఆచార్యం వస్త్రాభరణాద్యైస్సం
పూజ్య। శ్రీరామచంద్రస్వరూపస్య బ్రాహ్మణస్య ఇదమాసనం భాగ
ామివోగంధాః। ఇమానివః । పుష్పాణి సకలారాధనైః స్వర్చిత
మస్తు శ్లో॥ ప్రతిమాం వస్త్రసంయుక్తాం కల్పోక్తఫలసిద్ధయే తుభ్యం
ాస్యామి విప్రేంద్ర యథోక్తఫలదో భవ ॥ ఇమాం స్వర్ణమయీం
రామప్రతిమాం సమలంకృతాం చిత్రవస్త్రయుగచ్ఛన్నాం రామో
హం రాఘవాయతే। శ్రీరామప్రీతనోదాస్యే తుష్టో భవతు రాఘవః ।
ఇతిమంత్రముచ్చార్యాచార్యాయ దద్యాత్ ॥ బ్రహ్మాదిఋత్విజాన్
యథావిభవం సంపూజ్య । ఏవం శ్రీరామభక్తః శ్రీరామనవమ్యాం
రామజన్మోత్సవం సకృత్సర్వదా వా యథావిధి పరయాభక్త్యా యః
కురుతే । శ్రీరామప్రసాదాదిహ భోగేష్వికాన్ భుక్త్వా అంత్యే శ్రీరా
మసాయుజ్యం గచ్ఛతీతి । ఇతి శ్రీరామజన్మోత్సవవిధిః ॥

అథ రాజోపచారాః

తతః ఏకముద్రారామతో భద్రమండలం విలిఖ్య । తన్మధ్యే
బ్రహ్మరూపిణే సపరివారాయ సానుజాయ శ్రీసీతారామచం

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నమః। ఇతిపూగీఫలేనాద స్వరూపిణిం శ్రీరామావాహ్య । తత్రైవరామస్య దక్షిణతః నారదాయనమః । పర్వతాయనమః । తుంబురవే నమః ఇత్యావాహ్య ఉత్తరతః । వాల్మీకయేనమః । కుశలవాభ్యాం నమః। భరద్వాజాయనమః। ఇత్యావాహ్య। పశ్చాత్ । వసిష్ఠ విశ్వామిత్రాది పరమఋషిభ్యోనమః । శుకసనకసనందనాది పరమయోగిభ్యోనమః । ప్రహ్లాదవిభీషణాది పరమభాగవతేభ్యోనమః । ఇత్యావాహ్య పురతః । సప్తస్వరాధిదేవతాభ్యోనమః । తాళరాగాధిదేవతాభ్యోనమః। గంధర్వాప్సరోభ్యోనమః । ఇత్యావాహ్య । నాదస్వరూపిణే శ్రీరామాయ సపరివారాయనమః । ఇతిషోడశోపచారైస్సంపూజ్య । వేదికాదధః । మృదంగవేణువీణా తాళాదికం సంస్థాప్య । మృదంగవేణుతాళాదిదేవతాభ్యోనమఇతి । ధ్యానాది షోడశోపచారైస్సంపూజ్య। అనంతరం రామభజనార్థం ఋత్విజో । వృణుయాత్ । అస్మిన్ శ్రీసీతారామ కళ్యాణోత్సవే శ్రీరామభజనార్థం వాల్మీకింత్వామహంవృణే।ఇతిసఫలాక్షతైర్వృణుయాత్।

శ్లో। యథాగాయతివాల్మీకీ రామచరిత్రమన్వహం । కళ్యాణోత్సవఏతస్మిన్ శ్రీరామభజనంకురు। ఇతిప్రార్థ్య।అస్మిన్ శ్రీరామ–త్సవే శ్రీరామభజనార్థం । కుశంత్వామహంవృణే। లవంత్వామహంవృణే । భరద్వాజంత్వామహంవృణే । సర్వత్రవృతోస్మికరిష్యామీతి ప్రతివచనం । ఏవంవృత్వా ।

శ్లో। యథారామాశ్వమేధేషు వీణావాదనతత్పరా । భరద్వాజేనసహితా వృభౌకుశలవౌ ముదా । తంత్రీలయసమాయుక్తం రామాయణమనుగాయతుః। కల్యాణోత్సవఏతస్మిన్ రామనామసంగాయతుః । ఇతిప్రార్థ్య । తాన్ వస్త్రమాల్య గంధమధుపర్కాదినా పూజయిత్వా। తత్సాహాయ్యార్థ మన్యానుపగాతౄన్ వృత్వా । పూజయిత్వా। సర్వాన్ ప్రార్థయేత్।

శ్లో। ప్రార్థయేథవతిస్సర్వా । నస్మిన్వైవాహికోత్సవే । వీణాతాళమృదంగాద్యైః గీతనర్తనతత్పరైః । ఉపగాతృభిరన్యైశ్చ యుక్తారామైకమానసాః శ్రీరామభజనంకృత్వా త్వవిరామ మహర్నిశం। అస్మాననన్యాం స్తథాశోతౄన్ కృతార్థాన్ కురుతాదరాత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఇతిప్రార్థయేత్ । తేచవీణాతాళమృదంగాద్యైః భజనారంభంకుర్యుః॥

మంగళాచరణమ్.

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం....–శాంతయే । గురుర్బ్రహ్మా–గురవేనమః । శరదిందువికాస మందహాసాం స్ఫురదిందీవరలోచనాభిరామాం । అరవిందసమాన సుందరశ్యామరవిందాసన సుందరీముపాసే । కూజంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరం । ఆరుహ్యకవితాశాఖాం వందేవాల్మీకికోకిలం । వాల్మీకేర్మునిసింహస్య కవితావనచారిణః । శృణ్వన్ రామకథానాదం కోనయాతి పరాంగతిం । యః పిబన్సతతం రామ చరితామృతసాగరం । అతృప్తస్తం మునింవందే ప్రాచేతసమకల్మషం । గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం । రామాయణమహామాలా రత్నంవందేఽనిలాత్మజం ॥శ్లో॥ వామేభూమిసుతాపురస్తు హనుమాన్పశ్చాత్సుమిత్రాసుతః । సుగ్రీవశ్చవిభీషణశ్చ యువరాట్తారాసుతో జాంబవాన్మధ్యే నీలసరోజకోమలరుచిం రామంభజేశ్యామలం । ఇత్యాభిశ్లోకైర్మంగళాచరణమాచార్కృత్వా ।

తత్ప్రతిపాదక మంగళగీతానిగాయన్ । గానానందనిమగ్న మానసాస్సంతః శ్రీసీతారామభజనంకుర్యుః । శ్రీసీతాకాంతస్మరణం । జయజయరామ॥

శ్రీదేవదేవోత్తమ దేవతాసార్వభౌమ అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయక॥ గణపతిప్రార్థనమవధారయ ॥

అమీరుకల్యాణిరాగః — రూపకతాళః

శ్రీమహాగణపతి నినునెరనమ్మితిరా ॥ నామనోరథము లొసగ నెరదాతనీవేరా । శ్రీ ।

గజవరదనా గిరిజతనయ సుజనపాలనా । అజరుద్రాదులు పొగడే ఆపద్బాంధవుడనినే ॥ శ్రీ ॥ సరస్వతీ గురుసీతారామ భజనంకుర్యుః॥

శ్రీరామజన్మోత్సవం సమాప్తము.

.... (౦) ....

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కల్యాణోత్సవమ్

యజుర్వేదుల ప్రకరణ

హరిః ఓమ్। ఏవం నవమ్యాం మధ్యాహ్నే శ్రీరామజన్మోత్సవం కృత్వా । జన్మోత్సవానంతరం కల్యాణోత్సవాచరణ స్యావశ్యకత్వాత్-నవమ్యాం రాత్రౌ దశమ్యాం వా కల్యాణోత్సవః కార్యః । సయథా । కదళీస్తంభైర్వితానతోరణ ధ్వజపతాకాదిభిః కల్యాణ మంటపం నిర్మాయ తదంత ర్వివాహవేదిం కృత్వా । రంగవల్ల్యాదిభి రలంకృత్య తత్ర కల్యాణ పీఠం సుస్థాప్య తదుపరి వస్త్రం వితత్య ప్రస్థ పరిమితం తండులం నిక్షిప్య తదుపరి కలశం సంస్థాప్య తం గోధూమఫలపుష్పాదిభి రాపూర్య - కౌశేయేన వస్త్రేణాఽఽచ్ఛాద్య తదుపరి తండులపూరితం పూర్ణపాత్రం నిధాయ । తస్మిన్ కుంకుమాదినాఽష్టదళపద్మం లిఖిత్వా-తత్ర శ్రీసీతారామ ప్రతిమాం సౌవర్ణీం ప్రాజ్ఞైః ప్రతిష్ఠాపితాం సంస్థాప్య షోడశోపచారై స్సంపూజ్య - కల్యాణోత్సవం కుర్యాత్ । అశక్తౌ పుస్తకం వా సంస్థాప్య । తత్రైవ సర్వం కుర్యాత్ । తదిత్థం । శ్లో । అథోచ్యతే చ సీతాయాః పాణిగ్రహణ ముత్తమమ్ । సర్వకల్యాణజనకం సౌఖ్యశ్రీకీర్తివర్ధనమ్ । వివాహ దివసే ప్రాప్తే ముహూర్తే దేశికోత్తమః । పృథగ్దేవస్య దేవ్యాశ్చ బధ్నీయా త్కరకౌతుకమ్ । బ్రాహ్మణాన్ బంధూంశ్చాహూయ । గణపతి మభ్యర్చ్య పుణ్యాహవాచనంచ కుర్యాత్ । పూర్వోక్తప్రకారేణ వివాహప్రయోగం కుర్యాత్ । ఆదౌ సంకల్ప విశేషః । ఆచమ్య ప్రాణా నాయమ్య - శ్రీభగవత్ప్రీత్యర్థం లోకసంరక్షణార్థం - శ్రీసీతాలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర ప్రీత్యర్థం పాణిగ్రహణాఖ్యం కర్మ కరిష్యమాణః ....ష్యే । తతః కంకణబంధనాదిసర్వం వివాహప్రయోగానుసారేణ కుర్యాత్ । ప్రతిమాయా మసంభవే పుస్తకోపరి కల్యాణోత్సవ కరణపక్షే । మహీద్యౌ రితి మంటపాంతర్భూమిం స్పృష్ట్వా । మహీద్యౌః పృథివీచన.... భరీమభిః । అభివస్త్రా సువసనానీతి వస్త్రమభిమంత్ర్య । అభివస్త్రా సువసనా — దేవసోమ । ఓషధయ ఇతి తండులా నభిమంత్ర్య । ఓషధయః — పారయామసి । ఆకలశేష్వితి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కలశం స్పృష్ట్వా । ఆకలశేషుథ....వర్థతే । తస్మిన్ కుంకుమాది నాభిలిఖి... ష్టదళేషు విమలాదిశక్త్యష్టక మావాహయేత్ । ఓం విమలాయైనమః - ఉత్కర్షిణ్యైనమః — జ్ఞానాయైనమః - క్రియాయైనమః - యోగాయైనమః — ప్రహ్వ్యైనమః - సత్యాయైనమః - ఈశానాయైనమః - మధ్యే అనుగ్రహాయైనమః — ఏవ మావాహ్య- పూజయిత్వా । తతః పాణిగ్రహణ విధి ప్రకారేణ తత్తన్మంత్రాన్ వాచయేత్ ।

అథ కౌతుకధారణమ్

అస్య దేవస్య చతుర్దశభువనాధీశ్వరస్య శ్రీమదఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకస్య జగత్కుటుంబినః సకలలోకజనన్యాః సీతాయాశ్చ పాణిగ్రహణాధికార సిద్ధ్యర్థం జగద్రక్షణార్థం అథ కౌతుక ధారణాఖ్యం కర్మ కరిష్యే । సువర్ణకౌతుకం సుగంధే నానులిప్య । అర్యమణ మితి మంత్రేణాభి మంత్య్ర । అర్యమణం బృహస్పతి మింద్రం దానాయ చోదయ । వాచం విష్ణుగ్ం సరస్వతీగ్ం సవితారంచ వాజినమ్ । సోమగ్ం రాజానం వరుణమగ్ని మన్వారభామహే । ఆదిత్యాన్ విష్ణుగ్ం సూర్యం బ్రహ్మాణంచ బృహస్పతిమ్ । విష్ణోరరాటము సీత్యష్టవారమభి మంత్ర్య । విష్ణోరరాట మసి విష్ణువేత్వా । కౌతుక దేవతాభ్యోనమః । ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారాన్ సమర్పయామి ।

పాణిగ్రహణే ప్రవరనిర్ణయః

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినే వాసిష్ఠమైత్రావరుణ కౌండిన్య త్రయార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠగోత్రోద్భవాయ త్రిభువనాధీశాయ అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకాయ తత్త్వాతీతాయ సచ్చిదానందమూర్తయే సూర్యవంశ పావనాయ శ్రీమదిక్ష్వాకువంశోద్భవస్య రఘుమహారాజవర్మణో నప్త్రే - అజమహారాజవర్మణః పౌత్రాయ —దశరథమహారాజవర్మణః పుత్రాయ । శ్రీరామచంద్ర వర్మణే సాక్షాన్నారాయణ స్వరూపవరాయ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినీం - ఆంగీరసాయాస్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమసగోత్రోద్భవాం చతుర్దశభువనాధీశ్వరీం అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయికాం తత్త్వస్వరూపిణీం- చంద్రవంశప్రదీపికాం నిమివంశోద్భవస్య స్వర్ణరోమ మహారాజవర్మణోనప్త్రీం । హ్రస్వరోమ మహారాజవర్మణః పౌత్రీం । జనకమహారాజవర్మణః పుత్రీం । శ్రీసీతానామ్నీం నాకొల్లక్ష్మీరూపిణీం కన్యామ్ ।

ఇయం సీతా మమ సుతా సహధర్మచరీ తవ । ప్రతీచ్ఛచైనాం భద్రం తే పాణిం గృహ్ణీష్వ పాణినా । పతివ్రతా మహాభాగా ఛాయేవానుగతా సదా । కన్యాదానసమయే ఆదౌ కన్యావర గోత్రనామాన్యుక్త్వా । తతః గోదానభూదానాది షోడశమహాదానాని కుర్యాత్ । సుముహూర్తే మంగళాష్టకాని చూర్ణికాని పఠిత్వా। సుముహూర్తే వధూవరయోః శ్శిరసిసజీరకగుడం నిక్షిపేత్ । అఘోరచక్షురితి శ్రీరామ స్సీతాం దృష్ట్వా । అఘోరచక్షు — చతుష్పదే । తతస్సీతాం । వస్త్రభూషణాదిభి రలంకృత్య । తతః మాంగల్యతంతునానేతి మంగళసూత్రం కంఠే బధ్నాతి । మాంగల్యపూజాంకృత్వా । మాంగల్యతంతు నానేన జగజ్జీవనహేతునా । కంఠే బధ్నామి సుభగే సాజీవ శరద శ్శతమ్ । ఇతి మంగళసూత్రం బద్ధ్వా । తతః ఏకస్మిన్ స్వర్ణాదిపాత్రే ప్రస్థపరిమితి మంగళాచార తండులం నిధాయ । సఘృతేన క్షీరేణ శ్రీసీతారామయోరంజల్యో రుపస్తీర్య ద్విస్తండులా నోప్యద్విః రభిఘార్య బ్రాహ్మణై ర్వైష్ణవై స్సహ కపిలాగ్ స్తారయేత్ । దక్షిణాః పాంతు బహుదేయం చాస్తు. పుణ్యాం వర్ధతాగ్ం శాంతి రస్తు, పుష్టిరస్తు; తుష్టి రస్తు, వృద్ధి రస్తు, అవిఘ్న మస్తు. ఆయుష్య మస్తు; ఆరోగ్య మస్తు, దంపత్యోర్నామ జన్మ నక్షత్రే శతభిషక్పూర్వాసూ నక్షత్రే - శనిచంద్రగ్రహే - పౌషణాదితిర్దైవతే - సహమేన క్రియేతాగ్ం శాంతి రస్తు - ప్రజాపతిః స్త్రియాంయశః....ప్రజా మే కామ స్సమృధ్యతాం । ఇతి వధూవరయోః శ్శిర స్యక్షతారోపణం కృత్వా । పశవో మే కామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్సమృథ్యతాం । యజ్ఞో మే—తామ్ । ద్వితీయం తృతీయం మంత్రవత్కృత్వా । తూష్ణీం చతుర్థమ్ । ఏవమక్షతారోపణం కృత్వా యోవైతామితి బ్రహ్మగ్రంధిం కుర్యాత్ । యోవైతా....దదుః । అనంతరం శ్రీసీతారామయోః కల్యాణోత్సవ ప్రయుక్త షోడశోపచారపూజాం కృత్వా మహానీరాజనం దద్యాత్ । ఏవం కల్యాణోత్సవం కృత్వా – తత్పరకలశ వస్త్రసహిత శ్రీరామప్రతిమాం వాచకా యాచార్యాయ దద్యాత్ । బ్రాహ్మణాన్ సంతోషయేత్ ।

శ్లో॥ సీతావివాహసర్గేతు పఠ్యమానే సదాదరైః । ఆచార్యస్తు సుసంపూజ్యస్తథాఽన్యే ద్విజసత్తమాః । సీతాసమేత ప్రతిమాం రాఘవస్య స్వశక్తితః । జాంబూనదమయీం కృత్వా వాంఛితార్థప్రసిద్ధయే । నిధాయ పూర్ణకలశే శుభ్రవస్త్రేణ వేష్టితే । యథావిధి సుసంపూజ్య సద్భక్త్యా దక్షిణాయుతమ్ ॥ ధరణీగర్భసంభూతే ధరణీధరవల్లభే । ధరణీం మే ప్రయచ్ఛాసు ప్రీతా భవ శుచిస్మితే ॥ కౌసల్యాగర్భసంభూత భూభారోత్తారణాయచ । ప్రతిమాదానతుష్టస్సన్ వాంఛితం యచ్ఛ రాఘవ ।మంత్రద్వయం సముచ్చార్య దద్యాద్వక్త్రే ద్విజన్మనే । ఏవం సంపూజ్య విధివ ద్వక్తారం శ్రావకస్సుధీః । తతో విప్రాన్ సమభ్యర్చ్య సర్వా నిష్టాన్ సుభోజయేత్ । విత్తశాఠ్య మకృత్వైవ తాన్ సైవారాధయే న్ముదా । ఏవం కృత్వా నరో భక్త్యా తతః శ్రవణ మారభేత్ । తస్య పుణ్యఫలం నాహం వక్తుం శక్తో మునీశ్వరం । కిమత్ర బహునోక్తేన స్వైరామో భవే ద్ధ్రువ మితి । ఇతి శ్రీరామాయణ మాహాత్మ్యే సాక్షసంగ్రహేచోక్తమ్ ।

శ్రీ సీతారామ కల్యాణోత్సవ ప్రయోగ స్సమాప్తః

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

సీతారామ కళ్యాణోత్సవ ప్రయోగః

(పురాణోక్త మార్గః)

దేవాలయేవా, నదీతీరేవా, స్వగృహేవా, కార్యం – చైత్ర శుక్ల నవమ్యాం ప్రాతరుత్థాయ - ప్రయోగం వక్ష్యతే.

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం .... సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః । ఆచమ్య ఏవంగుణ....శుభతిథౌ । లోకసంరక్షణార్థం శ్రీ సీతారామ కళ్యాణోత్సవాఖ్యం కర్మ కరిష్యమాణః । తదాదౌ శుద్ధ్యర్థం.... మహాజనైస్సహ స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యామి నమః । ఆదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీమహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యామి నమః ॥ గణాధిపతిపూజాం పుణ్యాహవాచనం కృత్వా । ఏవంగుణ .... శుభతిథౌ । లోకసంరక్షణార్థం శ్రీసీతారామ కళ్యాణోత్సవాఖ్యం కర్మ కరిష్యే । అఖండ దీపారాధనం కుర్యాత్ । శ్లో । కల్యాణాద్భుతగాత్రాయ కామితార్థప్రదాయినే । శ్రీమద్వేంకటనాథాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ । ధర్మప్రజాసంపత్త్యర్థం స్త్రియముద్వహే । ఇతి సంకల్ప్య । పాణిగ్రహణాంగత్వేన రక్షార్థం రక్షాబంధనం కరిష్యామి నమః । రక్షాబంధనపూజాం కృత్వా । శ్లో॥ ఆచూతపత్రం శుభకంకణం వా పినాకి రక్షావిధిలక్ష్యకంకణం । లక్ష్మీనృసింహస్య కటాక్షకంకణం కరోతు దంపత్యభివృద్ధికంకణమ్ । శ్లో । యేనబద్ధో బలీరాజా దానవేంద్రో మహాబలః తేన త్వాం ప్రతిబధ్నామి రక్షమాలేవరంత్విమమ్ । రక్షాబంధనముహూర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు । ఏవంగుణ ....తిథౌ । లోకసంరక్షణార్థం శ్రీసీతారామ కళ్యాణోత్సవాఖ్యం కర్మ కరిష్యే । సువర్ణ యజ్ఞోపవీతధారణం కరిష్యామి । పూజాం కృత్వా । శ్లో । ఆయుష్యం సర్వకళ్యాణం సర్వసంపత్ప్రవర్ధనమ్ । శుచిత్వమధికం భూయాద్ధారణేన సదా మమ । ఇత్యుక్త్వా యజ్ఞోపవీత ధారణముహూర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు । శ్లో । వేదశాస్త్రాదిసంపన్నాన్ శుభశీలగుణాన్వితాన్ । కార్యసంధానకుశలాన్ బ్రాహ్మణాన్ ప్రేషయేద్వధూమ్ । మదర్థం కన్యాం వృణీష్వేతి బ్రాహ్మణాన్ ప్రేషయేత్ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

మదర్థం కన్యాం వృణీధ్వం। వృణీమహే ఇతి విప్రాః। కన్యావరణానిదద్యా
శ్లో। అస్మాకమిదో) దాంపత్యం కస్యేం పరియత తేమహా । భోబ్రా
హ్మణాస్స యథ్వం గత్వాం యూయం మహాత్మనః। ఏవంగుణ.... శుభ
తిథౌ । లోకసంరక్షణార్థం.... గౌరీకంకణపూజాం కరిష్యామి నమః ।
శ్లో। గౌరీం సువర్ణ వర్ణాభాం స్వర్ణపద్మ సువాసినీమ్ । పాశాంకుశధ
రాంభూతి ధరం చశివవల్లభామ్ । గౌరీమావాహయామి, స్థాపయామి
పూజయామి। ఇత్యావాహ్య । శ్లో। శిరశ్శోత్రం, తథానాసామోష్ఠం
జిహ్వాంతస్థే వచ । కంఠం కుక్షించ హృదయంకటి బాహూ తథాం
గుళీః ఊరూజానూచ పాదాంతం తత్ర న్యాసం వినిర్దిశేత్ । ఇతి ప్రాణ
ప్రతిష్ఠాంకృత్వా । గౌరీకంకణ దేవతాయైనమః ధ్యానావాహ
నాది షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య । శ్లో। అమూల్య పత్రం శుభకంకణం
వాపి నాతిరక్షావిధి లక్ష్యకంకణం । లక్ష్మీ నృసింహాస్య కటాక్షకంకణం
కరోమిదం పత్యర్థ వృద్ధి కంకణం । యేన బద్ధో బలీరాజా దానవేంద్రో
మహాబలః। తేనత్వాం పరిబధ్నామి రక్షమా చలమాచల । ఇతి
కన్యాయాః వామకరే కంకణం బధ్నీయాత్ । రక్షాబంధనమ్ము హూ
ర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు । అత్రివధూవరయోః గోత్రనామాని
వదేత్ శ్లో। చతుస్సాగరపర్యంతం సదాదాతృవరాన్వయా । వృ
ద్ధ్యైతాం పద్మకల్యాణ భాజినావిహ భాగతే । అచమ్య — ఏవంగుణ
....శుభతిథౌ । ఆగతమిమం వరం మధుపర్కపూజాంకరిష్యే । తతః
వరమభ్యర్చ్య । శ్రీలక్ష్మీనారాయణ స్వరూపస్య వరస్య ఇదమాస
నందదామి । ఉభాభ్యామిదం తే పాద్యం దదామి । ఆదౌ పాదప్రక్షాళ
నం కుర్యాత్ । దక్షిణపాదపూర్వకంగాత్రహ్యం । శ్లో। నమోస్త్వనం
తాయ... యుగధారిణేనమః। అచమ్య । వరః అన్యోన్యనమ ఇతి ఉద
కాంజలిందృష్ట్వా భూమావిసృజేత్ । తతః వరస్య చందనాది వస్త్రా
భరణానిదద్యాత్ । శ్లో । యువాం వస్త్రాణిపీరమాణి ధరతాం యువ
మోక్షమిధం । మిత్రావరుణవామానో పరిదిశేతాం నిరంతరం । ఇతిమం
త్రముచ్చార్య కన్యాదాతృనామోక్త్వా వస్త్రాణిదద్యాత్ । వస్త్రాణి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ధృత్వాచమ్య । దధిమధుపాత్రే నిధాయ । తతః మధుపర్కమభి మం
త్ర్య వరస్య దక్షిణహస్తే నిధాయ । సవిత్రే సమ ఇతి ప్రతిగృహ్య మధు
పర్కం మధుపర్కం మధుపర్కం । ఇతి త్రిః ప్రాశ్య । ఆచమ్య ।
అథగౌః ఇత్యుక్తే ప్రతిగృహ్య । రుద్రాణాం మాతా వసూనాం దుహి
తా ఆదిత్యస్య స్వసేగవే నమః । ఇతి గాం విసృజేత్ । అభావే తత్ప్ర
త్యామ్నాయం దర్భం వా ఫలం వా విసృజేత్ ॥ భూతార్థం తండులాన్
దర్శయిత్వా । దేవాయ నమః ఇతి తండులాన్ విసృజేత్ । ఆచమ్య....
ఏవంగుణ .... శుభతిథౌ లోకసంరక్షణార్థం .... కన్యాదానసమయే
మహాసంకల్ప మంత్రపఠనం కరిష్యామి । మహాసంకల్పముచ్చార్య ।
కన్యాం కనకసంపన్నాం కనకాభరణైర్యుతాం । దాస్యామి విష్ణవే తు
భ్యం బ్రహ్మలోకజిగీషయా । కన్యే మమాగ్రతో భూయాః కన్యే మే
దేవి పార్శ్వయోః । కన్యే మే సర్వతో భూయాస్త్వద్దానాన్మోక్షమాప్ను
యాత్ । విశ్వంభర .... ధర్మకామార్థసిద్ధయే ॥ శ్లో ॥ గౌరీరూపామి
మాం కన్యాం యథాశక్తి విభూషితాం । వరాయ విష్ణవే తుభ్యం ద
త్వా ముక్తిం సమాశ్రయే । యావంతి సంతి రోమాణి కన్యాయాశ్చైత
నూపరి । తావద్వర్ష సహస్రాణి స్వర్గలోకే మహీయతే । వధూపూ
ర్వకం ప్రవరం వదేత్ । వరపూర్వకం ద్వితీయం । యథా ॥ శ్లో ॥ చతు
స్సాగరపర్యంతం సదా దాతృవరాన్వయా । వృద్ధ్యై తాం సర్వకల్యాణ
భాజినా వివాహ భూతలే శ్రీసీతారామకల్యాణ ప్రవరనిర్ణయః

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినే వాసిష్ఠమైత్రావరుణ కౌండిన్య
త్రైర్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠగోత్రోద్భవాయ త్రిభువనాధీశాయ
అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకాయ తత్త్వాతీతాయ సచ్చిదానం
దమూర్తయే సూర్యవంశ పావనాయ శ్రీమదిక్ష్వాకువంశోద్భ
వస్య రఘుమహారాజవర్మణో నప్త్రే - అజమహారాజవర్మణః పౌత్రాయ
— దశరథమహారాజవర్మణః పుత్రాయ । శ్రీరామచంద్ర వర్మణే
సాక్షాన్నారాయణ స్వరూపవరాయ ।

యజుర్వేద శాఖాధ్యాయినీం - ఆంగీరసా ఽ యాస్య గౌతమ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

త్రాక్షైరేయ ప్రవరాన్విత గౌతమసగోత్రోద్భవాం చతుర్దశభువనాధీశ్వరీం అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయికీం తత్త్వస్వరూపిణీం చంద్రవంశప్రదీపికాం నిమివంశోద్భవస్య స్వర్ణరోమ మహారాజవర్మణో నప్త్రీం । హ్రస్వరోమ మహారాజవర్మణః పౌత్రీం । జనకమహారాజవర్మణః పుత్రీం । శ్రీసీతానామ్నీం సాక్షాల్లక్ష్మీరూపిణీం కన్యామ్ । సర్వేజనాః నమస్కారంకుర్యాత్ ।

తుభ్యంప్రజా సంపత్త్యర్థం ప్రతిపాదయామి । కన్యాముదకాక్షతసువర్ణపూర్వకఫలానిదత్వా । సాలంకృత సహిరణ్యోదకకన్యాదానం తుభ్యమహం సంప్రదదే । శ్లో ॥ కన్యాయాం ప్రతిగృహ్ణాతు కన్యామైనదదామితే । కన్యాయాస్తారణోభాభ్యాం కన్యాయాం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥ శ్లో ॥ దేవస్యప్రీతయేదానం గృహ్ణాత్వర్యమతుష్టయే । బాహుభ్యాం పుష్పహస్తాభ్యాం పుణ్యకర్మప్రసూతయే । వరః ప్రతిగృహ్ణాతు ॥ ఇత్యుక్త్వాభువంస్పృశేత్ । శ్లో । మమవంశేసుతాజాతా పాలితాశుభలక్షణా । తుభ్యం అద్యమయాదేయం పుత్రపౌత్రప్రవర్ధనీం । ఇతిదాతావదేత్ । కన్యాదానసాద్గుణ్యార్థందక్షిణాం తుభ్య మహంసంప్రదదే (నమమ) । అథ దశదానానికుర్యాత్ ॥ ధర్మేచార్థేచకామేచ ఇమాంనైవపరిహ్వలయ ఇతికమలాకరోక్తేః ॥ నాతిచరితవ్యా ఇతిదాతా । నాతిచరామీతివరోక్తిః ॥ తతః గుడజీరామశిత్వా । చూర్ణికాంచోక్త్వా సుముహూర్తంకారయేత్ । దంపత్యోశ్శిరసినిధాయ ॥ లగ్నాష్టకాన్వదేత్ । అద్యంసుముహూర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు ॥ అగ్నికళ్యాణమంటపస్థితాస్సర్వే బ్రాహ్మణాస్సర్వేబంధుజనాః నమస్కారంకుర్యాత్ । చూతపర్ణమాదాయ యుగచ్ఛిద్రాభిషేచనే గన్యామంగళశుద్ధ్యర్థం కన్యాభిషేచనంకుర్యాత్ । శ్రీకాళ్యాంగనయా.... యోగ్యంఫలమ్ । కన్యాయాః నూతనవస్త్రధారణం । శ్లో ॥ సుమంగలీరియాంసర్వాః వధూంపశ్యత సంయుతాః । సౌభాగ్యమస్యైదత్వాథ వధూంసంప్రీణయేత్విమామ్ ॥ ఇతిఉచ్చార్యతత్రిదాతౄ నామంవదేత్ । ఏవంగుణ....శుభతిథౌ లోకసంరక్షణార్థం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

....మాంగల్యపూజాంకరిష్యే। షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య। శ్లో॥ మాంగల్యతంతునానేన లోకరక్షణహేతునా। కంఠేబధ్నామి సుభగే త్వం పూరాష్టైశ్వర్యవర్ధనీ। శ్లో॥ కనక కమలవిరచితాగంధ పుష్పాదిపూజాబహువిధ శుభనాదం బ్రాహ్మణాశీర్వచోవా। సకల గ్రహశుభస్తే కన్యకాకంఠమధ్యే ఉభయకులపవిత్రం మ గళం సూత్రబంధమ్॥ మంగళసూత్రంబధ్వా। సర్వేజనాః నమస్కారంకుర్యాత్। తతఃఆర్ద్రాక్షతారోపణంకుర్యాత్। ఉభయోఃపూర్ణాంజల్యాః సోదకం కలశం నిధాయ। కళ్యాణంభవంతో బ్రువంతు। కళ్యాణమస్తు। శాంతిరస్తు పుష్టిరస్తు, తుష్టిరస్తు, వృద్ధిరస్త్వవిఘ్నమస్త్వాయుష్యమస్త్వారోగ్యమస్తు, కర్మసమృద్ధిరస్తు, దంపత్యోఃనక్షత్రదేవతాః ప్రీతిరస్తు। శ్లో॥ లక్ష్మిస్సర్వేశ్వయసధాకామో ః మోలక్ష్మిర్యశస్తథా। శరసాధారయిష్యామ్యక్షతారోపణంకురు। శ్రీయామేకామ స్సమృధ్యతామ్। ప్రజామేకామ స్సమృధ్యతామ్। పశవోమేకామ స్సమృధ్యతామ్। అన్యోన్యంయుగపత్ అక్షతారోపణంకుర్యాత్। తతఃబ్రహ్మగ్రంథింకుర్యాత్। శ్లో॥ కంగమూలఫలైర్యుక్తం క్రముకైర్దక్షిణాదిభిః। వధూవరేణవర్ధంతే బ్రహ్మగ్రంథిర్విధీయతే। శ్లో॥ అక్షతాని సువర్ణాని క్రముకైఃఫలసంయుతైః। దంపత్యోర్దీర్ఘమాయుష్యం బ్రహ్మగ్రంథిర్విధీయతే। బ్రహ్మగ్రంథి ముహూర్తస్సుముహూర్తోఽస్తు। సుముహూర్తకాలే సూర్యాదీనాం నవానాంగ్రహాణా మానుకూల్యఫలసిద్ధిరస్తు। ఆశీర్వాదః। ఫలప్రదానిదద్యాత్। తతఃసీతారామార్చనంకుర్యాత్।

ఆచమ్య....అస్మిన్ గ్రామే-అస్మిన్ పట్టణే--దేశారిష్ట - గ్రామారిష్టాది-నానావిధ భయనివృత్తి సంరక్షణార్థం భగవత్సన్నిధౌ సర్వేజనాస్సుఖినోభవంతుసమస్తసన్మంగళానిభవంతు। విధిప్రకారేణ షోడశోపచారైరభ్యర్చ్య।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ఏకహారతి - ఉద్దీప్యస్వ జాతవేదోపఘ్నం నిఋృతింమమ। పశూగ్ంశ్చమహ్యమావహ। జీవనంచదిశోదిశ॥ ౧

నేత్రహారతిమంత్రః-ఋధ్యాస్మహవ్యైర్నమసోపసద్య। మిత్రం దేవంమిత్రధేయంనోఅస్తు। అనూరాధాన్ హవిషావర్ధయంతః। శతం జీవేమశరదస్సవీరాః॥ ౨

బిల్వహారతిమంత్రః త్రీణిత్రీణివై దేవానామృద్ధానిత్రీణి ఛందాగ్ంసిత్రీణిసవనాని త్రయఇమేలోకాః। ఋధ్యామేవ తద్వీర్య ఏషులోకేషు ప్రతితిష్ఠతి॥ ౩

నాగహారతిమంత్రః - నమోఅస్తుసర్పేభ్యో యే కేచపృథివీమను। యేఅంతరిక్షేయేదివి తేభ్యస్సర్పేభ్యోనమః॥ ౪

పంచహారతిమంత్రః- ఆత్మనాత్మన్నిత్యామంత్రయత తస్మై పంచగ్ంహోతః ప్రత్యశృణోత్। సపంచహోతాభవత్। పంచహోతా హవైనామైషః। తంవాఏతంపంచహోతగ్ంసంతం। పంచహోతేత్యాచక్షతే। పరోక్షేణపరోక్షప్రియాఇవహిదేవాః॥ ౫

—— ——

తతఃసద్యోజాతాది పంచహారతింకరోతిచేత్

సద్యోజాతాయ వామదేవాయ। అఘోరాయనమః। తత్పురుషాయ। ఈశానాయ। నమఇత్యాది। పంచమంత్రైః। కుర్యాత్।

కుంభహారతి - పూర్ణాపశ్చాదుతపూర్ణాపురస్తాత్। ఉన్మధ్యతః పౌర్ణమాసీజిగాయ। తస్యాందేవాఅధిసంవసంతః ఉత్తమేనాక ఇహమాదయంతామ్॥

అథనక్షత్రహారతిమంత్రః-అగ్నిర్నఃపాతుకృత్తికాః। నక్షత్రం దేవమింద్రియం। ఇదమాసాంవిచక్షణం। హవిరాసంజుహోతన। యస్యభాంతిరశ్మయోయస్యకేతవః। యస్యేమావిశ్వాభువనానిసర్వా। సకృత్తికాభిరభిసంవసానః। అగ్నిర్నోదేవస్సువితేదధాతు॥

అథగంధహారతిమంత్రః- సాంగ్రహణ్యేష్ట్యాయజతే। ఇమాంజనతాగ్ంసంగృహ్ణానీతి। ద్వాదశారత్నీరశనాభవతి। ద్వాదశమాసాస్సంవత్సరః। సంవత్సరమేవావరుంధే। మౌంజీభవతి। ఊర్గ్వైమ్మ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ముంజాః । ఊర్జమేవారుంధే । చిత్రాన్నక్షత్రంభవతి । చిత్రంవా ఏతత్కర్మ యదశ్వమేధస్సమృద్ధ్యై ।

అథకర్పూరకలాహారతిః- సోమోవాఏతస్య రాజ్యమాదత్తే । యోరాజాసంరాజ్యోవాసోమేనయజతే । దేవసువామేతానిహవీగ్ంషిభవంతి । ఏతావంతోవై దేవానాగ్ంసవాః । తఏవాస్మైసవాం ప్రయచ్ఛంతి తఏనంపునస్సువంతే రాజ్యాయ । దేవసూరాజాభవతి ।

అథమంత్రపుష్పః- ఓం ధాతా పురస్తాద్య ముదాజహార । శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశశ్చతస్రః ॥ తమేవంవిద్వానమృతఇహభవతి । నాన్యః పంథాఅయనాయవిద్యతే । సహస్రశీర్షం దేవం – విష్ణు ప్రచోదయామ్ । విష్ణోర్నుకం–విష్ణవేత్వా । యోపాంపుష్పంవేద । పుష్పవాన్ ప్రజావాన్ పశుమాన్ భవతి । యోప్సునావంప్రతిష్ఠితాంవేద – ప్రతిష్ఠాయైస్వాహేతి ॥ పురుషస్యవిద్మ సహస్రాక్షస్య – తన్నోరుద్రః ప్రచోదయాత్ । రాజాధిరాజాయ – ప్రజాందదుః । శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచంద్రస్వామినే నమః వేదోక్త మంత్రపుష్పం సమర్పయామి ।

ప్రదక్షిణం - పాపోహంపాపకర్మాహం పాపాత్మాపాపసంభవః । త్రాహిమాంకృపయా దేవశరణాగతవత్సల అన్యథాశరణం నాస్తి త్వమేవశరణం మమ । తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్షరక్ష జనార్దన । ఇతి ప్రార్థనం కుర్యాత్ ।

అథక్షమాపణం - అపరాధ సహస్రాణి క్రియంతే హర్నిశం మయా । దాసోహమితిమాం మత్వాక్షమస్వరఘునందన । ఆత్మ ప్రదక్షిణత్రయం కృత్వా ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

వసంతనవరాత్రోత్సవః

రామప్రీతికరాణాం నవవిధానాం ఫలకుసుమభక్ష్యాన్నా దినవస్త్రాణాం తిథివారాదీనాంచ తద్దైవనవాయతనపూజాయాశ్చ ప్రతిపాదికా కారికావళిర్విఖ్యతే ।

శ్లో॥ మాసేషుచైత్రమాసస్తు రాఘవస్యాతివల్లభః । పక్షయో స్సితపక్షస్తు రాఘవస్యప్రియోమతః । సర్వాసుతిథిషు శ్రేష్ఠా నవమీ రాఘవప్రియా । సూర్యవంశసముద్భూత స్తస్మాచ్చరవివాసరః । ప్రియోహి రాఘవస్యైవ నక్షత్రేషుపునర్వసూ । చంపకః పుష్పజా తౌహి తులసీచతద్దైవచ ।

అథ నవవిధ పుష్పాణి

శ్లో॥ అథవానవకంచాపి పుష్పాణాంరాఘవప్రియం । జాతీచం పకమందారా తులసీమునిమాలతీ । దమనః కేతికీసిహ్మా పుష్పాణాం నవకంస్మృతం ॥

నవవిధ భక్ష్యాణి

శ్లో॥ తథానవవిధంభక్ష్యం రాఘవస్యాతివల్లభం । మోదకో లడ్డుకోమాండో పూర్ణగర్భో దఫేణికాః । వటకః పర్పటః ఖాద్యం ఘృతపక్వంనవత్వితి ।

నవవిధధాన్యాని

శ్లో॥ అథవాన్నప్రవక్ష్యామి దివ్యాన్ననవకంశుభం మోద కోడ్డుకోమాండో । వటకః ఫేణికాతథా । వరాన్నమోదనంశాకః పా యసంనవకంశుభం ।

నవాన్నమ్

శ్లో॥ అన్నచచ్ఛృణువక్ష్యామి నవాన్నంరాఘవప్రియం । ఏకాళీతికుడుపంచ గోక్షీరంతిందులాస్తథా । సపాదద్వికుడుపాళ్ళ ముద్గాశ్చవితుపాస్తథా । కుడుపస్త్వేకవేనాథ శర్కరాకుడుపానవ ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

కుడుపంచమధుపాత్రి క్తం ఘృతంచకుడుపద్వయం । మరీచంకుడుపాష్టాంశ మితంజాతీఫలంతథా । కుడుపస్త్వేకవనాత్రి జాతీపత్రింతథైవ చ । గ్రాహ్యంమరీచిమానేన నవాన్నంనవభిస్త్విదం। తోషదంరామచంద్రస్య భక్త్యాకార్యంతథ నరైః ॥

లఘునవాన్నమ్

శ్లో॥ లఘునవాన్నంవక్ష్యామి నైవేద్యార్థంనిరంతరం । కుడుపానవగోక్షీరం తండులాఃకుడుపస్యచ । చతుర్థాంశమితాగ్రాహ్యాః కుడుపాష్టాంశసమ్మితాః । గ్రాహ్యావితుషముద్గాశ్చ కుడుపార్థం సితాస్మృతా ఘృతంముద్గసమంగ్రాహ్యం తావన్మానంమధుస్మృతం। తావన్మానంళీఫలంచ మరీచంటంకసమ్మితం । టంకార్ధా జాతిపత్రీ చ నవాన్నంలఘుకీర్తితం । కుడుపార్ధధజాగళ్చ టంకోమావచతుష్టయం లఘునవాన్నమేతచ్చ రాఘవాయనివేదయేత్ । నిరంతరం హిపూజాయాం రాఘవస్యాతిహర్షదం ।

నవవిధఫలాని

శ్లో॥ చూతజంబుకపిత్థాశ్చ బీజపూరంచదాడిమం । ఖర్జూరీనారికేళంచ కదళీఫలమేవచ । పనసంచేతిగామాయ ఫలానినవసర్వదా । కించ । సీతాఫలంచజ బీరం నారంగంస్నిగ్ధమజ్జకం । జాతీఫలంమాతులుంగం తథాదాడిమఫలంశుభం । ఉర్వారుకంతథాధాత్రీ ఫలంచైతానివైసవ । ఫలాని రామపూజాయా ముక్తానిమునిభిస్సదా ।

నవవిధి తాంబూలాని

శ్లో॥ నవోపచారతాంబూలం రాఘవాయనివేదయేత్ । నాగవల్లీశ్చనిమ్నకం ఖదిరస్సౌన్దవవచ । జాతీపత్రీలవంగంచ జాతీఫలవరాంగకే ఏలాచేతినవవిధ స్తాంబూలఃకీర్తితో బుధైః ॥

నవవిధరాజోపచారాః

శ్లో॥ నవరాజోపచారాశ్చ రాఘవ యనివేదయేత్ । ఛత్రం సింహాసనం యానం చామరంవ్యజనంతథా । పానతాంబూలపాత్రంచ పాత్రంనిష్ఠీవనస్యచ । వస్త్రంకోశశ్చేతి రాజ్ఞాముపచారానవస్మృతాః ।

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

నవవిధ భోగ్యవస్తూని.

శ్లో॥ భోగ్యవస్తూనిచనవ రాఘవాయనివేదయేత్ । చందనం పుష్పమాలాంగ ద్రివ్యంపరిమళంతథా ॥ అనంతంసోఫలంచాపిసుగంధం తైలముత్తమం । తాంబూలంచసకస్తూరీ తథారక్తాక్షతాశ్శుభాః ॥ ఏతానిభోగ్యవస్తూని రాఘవాయనివేదయేత్ ॥

నవవిధశయ్యోపచారాః

శ్లో॥ నవోపచారశ్శయ్యాయాః రాఘవాయసమర్పయేత్ । పర్యంకస్తూలికాగమ్యా నితానంచోపబర్హణం ॥ ఆదర్శోదీపికాతోయ పాత్రింపాద్యిపరణంశుభం । వ్యజనశ్చేతిశయ్యాయా శ్శోపచారానవస్మృతాః ॥

నవవిధవస్త్రాణి.

శ్లో॥ నవవస్త్రాణిరామస్య దేయాన్యతిమహాంతిచ । పీతాంబరంచోత్తరీయ ముష్ణీనంకంచుకంతథా । ఉష్ణీషోర్ధ్వస్థితంగదివ్యం తథాచకటిబంధనం । ముఖశోధనవస్త్రంచ త్రిముఖావ్యాంకయోగ్యకం తథాపాద్యివరణంగదివ్యం వస్త్రాణినవభోద్విజ ॥

అధనవవిధాభరణాని

శ్లో॥ నవదివ్యాస్త్వలంకారా దేయాశ్రీరాఘవాయన । కుండలేకింకణేమాలే కేయూరేనూపురేతథా ॥ తదంగకకటిసూత్రంచ శృంఖలాముద్రికేతిచ । ఏతేనవత్వలంకారా దేయారామాయభక్తితః ॥ ఏవంశిష్యమయారామ ప్రీతిదానిమహాంతిచ । నవకాన్యతిరమ్యాణి తవాగ్రేకీర్తితానిహి । ముఖ్యాస్త్వత్రిపదార్థాహి నవకేషుమయాస్మృతాః । ఏభ్యస్త్వన్యేపదార్థాశ్చ యేయేసంతిసహస్రశః ॥ తేసర్వేరాఘవాయాతి భక్త్యాదేయాస్తుభోజనే ॥

ఏవంశ్రీరామాయణ పఠనపూర్వకం నవరాత్రోత్సవం కర్తుమసమర్థశ్చేత్రిరాత్రిమేకరాత్రింవాకుర్యాత్ । త్రిరాత్రిపక్షే సప్త

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ద్యామారంభః। అష్టమ్యాం సీతాజన్మోత్సవః। నవమ్యాం రామజన్మోత్సవః। తద్రాత్రౌ కల్యాణోత్సవో దశమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవః కార్యః। ఏకరాత్రిపక్షే। నవమ్యాం ప్రాతరారంభః। మధ్యాహ్నే జన్మోత్సవః। తద్రాత్రౌ కల్యాణోత్సవః। దశమ్యాం పట్టాభిషేకోత్సవః। అస్మిన్ పక్షే తత్తదుత్సవ సమయే తత్తత్కథామాత్ర పఠనం కృత్వా తత్తదుత్సవాదికం కుర్యాత్। అథవాధ్యాత్మరామాయణాది లఘుగ్రంథపారాయణం వా కృత్వా। తత్తదుత్సవాదీన్ సమాచరేత్। ఏవం నవగ్రహజనిత పీడానివారణార్థినః శత్రుచోర రాజాగ్ని మహారోగబాధాదిమహోపద్రవ నివారణార్థినః శ్రీకామ ధనధాన్యకామః పుత్రకామ ఆయురారోగ్య కామో విద్యాకామ స్తత్తన్మనోభిలషిత అర్థసిద్ధికామః తత్తత్కామాన్ లబ్ధ్వా అంతే శ్రీరామసలోకతామాప్తీచ్ఛుః శ్రీదక్షిణామూర్తి ప్రసాదసమాసాదిత ధర్మబ్రహ్మ కుతూహలస్య శ్రీసీతాజన్మ శ్రీరామజన్మ శ్రీసీతారామయోః కల్యాణోత్సవాది మహాసామ్రాజ్య సామ్రాజ్యపట్టాభిషేకాద్యుపయుక్త మేతత్సమ్యగ్విజయతేతరామ్।

వసంతనవరాత్రోత్సవ స్సమాప్తః

మహాసంకల్పః

1. అస్య శ్రీభగవతో మహాపురుషస్య శ్రీమదాదినారాయణస్య అచింత్యాపరిమిత శక్త్యా భ్రియమాణస్య మహాజలౌఘస్య మధ్యే. పరిభ్రమమాణానాం అనేకకోటి బ్రహ్మాండానామేకతమే ౨. వ్యక్తావ్యక్త; మహదహంకార పృథివ్యాపస్తేజో వాయురాకాశై రావృతేఽస్మిన్ మహతి బ్రహ్మాండఖండయోర్మధ్యే. ౩. ఆధారశక్తి

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శ్రీకూర్మ, వరాహానంతాష్టదిగ్గజోపరిప్రతిష్ఠితే. 4. అతల, వితల సుతల, తలాతల, రసాతల, మహాతల పాతాళాఖ్యానాముపరితలే. 5. భూర్భువస్సువర్మహర్జనస్తపస్సత్య మిత్యూర్ధ్వసప్తలోకానామధోభాగే. 6. చక్రవాలశైలమధ్యగత మహాసుమేరోస్సహస్రశిఖరానువర్తిని మహానాళాయమాన ఫణిరాజస్య సహస్రఫణామణిమండల మండితే. 7, ఐరావత పుండరీక వామన కుముదాంజన పుష్పదంత సార్వభౌమ సుప్రతీకాఖ్యాష్ట దిగ్దంతి శుండాదండోత్తంభితే అమరావత్యశోకవత్యాం భోజవతీ రైవతీ సిద్ధవతీ గాంధర్వవత్యలంకావత్యాది పుణ్యపురీ విరాజితే. 9. ఇంద్రాగ్ని యమ నిర్‌రుతి వరుణవాయు కుబేరైశా నాష్టదిక్పాలక పాలితే. 10. మహేంద్రమలయ సహ్యశుక్తిహిమవదృక్ష వద్వింధ్యపారియాత్ర సప్తకులాచల. 11. మతంగహిరణ్యశృంగ మాల్యవత్కిష్కింధ ఋష్యశృంగాఖ్య పంచమహానగాధిష్ఠితే. 12, రామశిభిరంతి పృథుమరుత్ భగీరథ భరత శశిబిందు గజాంబరీషదిలీప పరశురామాది షోడశమహారాజైః పరిపాలితే. 18, కార్తవీర్య సగర పురూరవ పురుకుత్సనల హరిశ్చంద్రాఖ్య షట్చక్రవర్తిభిరధిష్ఠితే. 14. అంగవంగ కళింగ కాశ్మీర కాంభోజ సౌవీరసౌరాష్ట్ర మగధ మాలవ నేపాళ కేరళ చోళ పాంచాల గౌళమలయాళ సింహళద్రవిడ ద్రావిళ కర్ణాటనాట కర్హాట మర్హాట పానాట నాటపాండ్య పులిందాంధ్రహూణదశార్ణ భోజకుక్కురుకురు గాంధార విదర్భ విదేహ బాహ్లిక బర్బర కేకయ కోసల కుంతల కిరాత శూరసేన సేవన టెంకణ కొంకణ మత్స్య మద్ర పార్శ్వ ఘూర్జర యావన జాలంధ్ర సాల్వ చేది సింధ్వవం త్యాద్యనేక విశేష దేశభాషా భూమిపాల విచిత్రితే. 1 . భాగీరథీ గౌతమీ నర్మదా యమునా సరస్వతీ కృష్ణవేణీ బాహుదా భీమరథీ తుంగభద్రా రేణుకా మలాపహారీ కావేరీ కృతమాలా తామ్రపర్ణీ విశోకా కౌశికీ గండకీ [illegible] సిప్రా పినాకినీ ? ... కాళిందీ సరయూ సర్వపాపహా కుశావతీ ఫల్గునీకరతోయా పుష్కరా ప్రణీతాద్యనేక పుణ్యనదీ పవిత్రితే.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

16. అయోధ్యా మథురా మాయా కాశీ కాంచీ అవంతికాపురీ
ద్వారావత్యాది పుణ్యపురీ విరాజితే. 17. సగర గుల్మల స్వామి
పుష్కరత్రయ సహిత శేషాచల శ్రీశైలాది పుణ్యాచలాధిష్ఠితే.
18. జంబూ ప్లక్ష శాల్మల కుశ క్రౌంచ శాక పుష్కరాఖ్య సప్త
ద్వీపదీపితే. 19. ఇంద్రకశేరు తామ్రనాగ గభస్తిసౌమ్య గాంధ
ర్వచారణ భారతేతి నవవర్షాత్మకే ప్రత్యేకం నవసహస్రయోజన
విస్తృతే. 20. భారత కింపురుషేలావృత కురుభద్రాశ్వక రను
ణక మందవారణ కేతుమాలాఖ్య నవఖండమండితే. 21. దండక
వింధ్యక చంపక బదరిక నహుషగుహగేవదారు కారణ్యాది దశార
ణ్యయుతే; లోకా లోకాచలవలయితే. 22. లవణేక్షు సురాస
ర్పి దధిక్షీర శుద్ధోదకార్ణవైస్సప్తభి రుదధిమండల మండితే.
23. లక్షయోజనవిస్తీర్ణ జంబూద్వీపే, భరతవర్షే భరతఖండే, పం
చాశత్కోటివిస్తీర్ణ భూమండలే. 24. మహామానస సరోరుహ అమ
రావతీ శ్వేతముఖే తాది చిత్రకూట త్రికూట చంద్రద్రోణకూట
చక్రవాళాదిశ్రీశైల కైలాసాదీనాముపరి భూమధ్యే రేఖాయాః
పూర్వదిగ్భాగే, వింధ్యస్య దక్షిణదిగ్భాగే శ్రీశైలస్యాగ్నేయదిగ్భాగే
కృష్ణాకావేర్యోర్మధ్యదేశే. (25). కాంచిమండలే, సింధోః పశ్చి
మతటే సమస్తదేవతా బ్రాహ్మణహరినారసన్నిధౌ. వివిధ
సురతరుక్రీడా విరాజమాన దళదిశాబహుళపరిమళ పటలభ్రమర
ఝుంకారనికర కదంబితకలకంఠ కూజితసనాథ కేకికుల ముఖరీకృత
విజిత పారస్వతస్వన తరుషండే అతులవిమల సత్కులధౌత కల్పతరు
చ్ఛాయామావిన్యస్త దేదీప్యమాన రత్నసింహాసనస్యోపరిస్థితయంత్ర
రాశేశ్చతుర్దశవర్ణవర్ణిత సహస్రయోజనోన్నత విస్తారస్య పూ
ర్వతశ్శేఖరీకృత ధ్వజపతాకాయుత యోజనోన్నత కదంబవృక్షదీపి
తస్య మందారస్యప్రాంతే. 26. అప్సుక్షీరజలజమధ్యమధ్యాసీనస్య
శ్రీమతి క్షీరజలధిమధ్యేఽధ్యాసిత భుజగభోగపర్యంక వనజనాభ
నాభీసరోరుహమధివసతః దేవతిర్యఙ్మనుష్యాది సకల జగత్సృష్టిస్వా
మినోపరార్ధద్వయజీవినః, ఆద్యబ్రహ్మణః, ద్వితీయ పరార్ధే, పంచా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

శబ్దాదివర్షే, ప్రథమమాసే, ప్రథమపక్షే; ప్రథమేఽహని ద్వితీయ యామే తృతీయేముహూర్తేఽత్రయోదశ ఘటికాద్విచత్వారింశద్వి ఘటికాగత ఏవ్యద్విఘటికాయాం ప్రథమ ప్రాణాయామకాలే. (28) పార్థివ కల్పానంత కల్పకూర్మకల్ప బ్రహ్మ కల్పవరాహ కల్ప శ్వేత వరాహకల్ప ప్రళయకల్ప పాద్మకల్ప సావిత్ర్యాదికల్పానాం మధ్యే, శ్వేతవరాహకల్పే 29. స్వాయంభువస్వారోచిషోత్త మతామసరైవతచాక్షుష వైవస్వత సూర్యసావర్ణి అగ్నిసావర్ణి బ్రహ్మసావర్ణి రుద్రసావర్ణి దక్షసావర్ణిశ్చాచ్య, భౌచ్యేతిచతుర్దశమ న్వంతరాణాంమధ్యే సప్తమే వైవస్వంతమన్వంతరే. ౩౦. శ్రీమదా దివిష్ణోర్మత్స్యకూర్మవరాహ నారసింహవామన భార్గవరాఘవకృష్ణ బౌద్ధకల్కి-దశావతారాణాం మధ్యేనవమే బౌద్ధావతారే. ౩౧. యుధిష్ఠిరవిక్రమార్క శాలివాహనవిజయాభినందన నాగార్జునకులపట్చ కానాంమధ్యే తృతీయే శాలివాహనశకే. ౩2. ఇదానీమష్టావింశ స్మహాయుగే అష్టావింశత్సహస్రాన్విత సప్తదశలక్షాన్వితే కృతయుగే యాతే। షణ్ణవతిసహస్రాన్విత ద్వాదశలక్షాబ్దే త్రేతాయుగేయాతే। చతుష్షష్టిసహస్రాన్విర అష్టలక్షాబ్దే ద్వాపరయుగేయాతే। ద్వాత్రింశత్సహస్రాన్విత చతుర్లక్షాబ్దేకలియుగే ప్రథమపాదే ప్రభవాదిషష్టి సంవత్సరాణాంమధ్యే. ౩౩. వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన సంవత్సరే అయనే ఋతౌ మాసే పక్షే తిథౌ వాసర యుక్తాయాం శుభనక్షత్ర శుభయోగ శుభకరణ ఏవంగుణ విశేషణవిశిష్టాయాం శుభతిథౌ, ౩4. అస్మాకం మమకుమారికా యాశ్శత వర్ష దీర్ఘసౌమంగళ్యాభివృద్ధ్యర్థం ౩. గంగావాలుకాభి స్సప్తర్షిమండలపర్యంతం కృతరాశేర్వార్షే సహస్రావసానే ఏకైకవాలుకాపకర్ష సమ్మితగాలే బ్రహ్మలోకేనివాస సిద్ధ్యర్థం ౩6. తిలైస్సప్తర్ష్యమండలపర్యంతం కృతరాశేర్వార్ష సహస్రావసానే ఏకైకతిలాపకర్షక్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్ష సమ్మితకాలే బ్రహ్మలోకేనివాస సిద్ధ్యర్థం. ౩7, యవైర్గ్రహమండలపర్యంతం కృతరాశేర్వర్ష సహస్రావసానే ఏకైకయవాపకర్షక్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్షసమ్మితకాలేబ్ర

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

హ్మలోకే నివాససిద్ధ్యర్థం. 38. మాషైధుర్యవ మండలపర్యంతం కృతరాశేర్వర్షః సహస్రావసానే ఏకైకమాషాపకర్షక్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్ష సమ్మితకాలే బ్రహ్మలోకేనివాస సిద్ధ్యర్థం. 39. పంచాశద్గవ్యూతిగణనా సమ్మిత దేశే వృషలోమభిః కృతత్రిమండలపర్యంతం కృతరాశేర్వర్ష సహస్రావసానే ఏకైకలోమాపకర్షక్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్ష సమ్మితకాలే బ్రహ్మలోకేనివాస సిద్ధ్యర్థం. 40. త్రిగుణీకృతాగ్నిష్టోమ అతిరాత్ర అప్తోర్యామ సాంతపన వాజపేయ పౌండరీకాశ్వమేధాది శతక్రతుపుణ్య ఫలావాప్త్యర్థం. 41. స్వయాసహ దశ పూర్వేషాం, దశాపరేషాం; మధ్యంశ్యానాం పితౄణాం నరకాదుత్తీర్య శాశ్వత బ్రహ్మలోకేనివాససిద్ధ్యర్థం. 42. అనాద్యవిద్యావాసనయాస్మిన్ సంసారే వినిత్యాభిర్విచిత్రాసు నానాయోనిషు పునఃపునరనేకధా జనిత్వా కేనవాపి కర్మవిశేషేణ ఇదానీం మనుష్య జన్మవిశేషం ప్రాప్తవతో అస్మిన్ వంశేజాతస్య నామధేయస్య మమజన్మాభ్యాసాది జన్మప్రభృత్యేతత్క్షణపర్యంతం మనోవాక్కాయకర్మభిః జ్ఞానతో అజ్ఞానతః కృతానాం మహాపాతకోపపాతకాదీనాం నవవిధానాం పాపానాం సద్యః అపనోదనద్వారా శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం స్వగృహ్యోక్తప్రకారేణ మత్స్యపురాణోక్త షోడశమహాదానాంతర్గత సహిరణ్యోదకధారాపూర్వకం సాలంకృతకన్యాదానమహం కరిష్యే ॥

మహాసంకల్పస్సమాప్తః

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అథాథర్వణీ సీతోపనిషత్.

ఓం భద్రంకర్ణేభిరితిశాంతిః.

ఓం దేవాహవైప్రజాపతి మబ్రువన్కాసీతాకింరూపమితి । సహోవాచప్రజాపతిః । సాసీతా ఇతి మూలప్రకృతి రూపత్వాత్సా సీతాప్రకృతిస్స్మృతా । ప్రణవప్రకృతి రూపత్వా త్సాసీతా ప్రకృతి రిత్యుచ్యతే । సీ ఇతిత్రివర్ణాత్మాసాక్షాన్మాయామయా భవేత్ । విష్ణుఃప్రపంచబీజంచమాయా ఈకారఉచ్యతే । సకారస్సత్యమ మృతం ప్రాప్తిఃసోమశ్చకీర్త్యతే । తకారస్తారలక్ష్మ్యాచ వైరాజః ప్ర స్తరస్స్మృతః । ఈకారరూపిణీసోమామృతావయవదివ్యాలంకారస్రఙ్ మౌక్తికాద్యాభరణాలంకృతా మహామాయావ్యక్తరూపిణీవ్యక్తాభ వతి । ప్రథమాశబ్ద బ్రహ్మమయీస్వాధ్యాయకాలేప్రసన్నా ఉ ద్భావనకరీసాత్మికా । ద్వితీయాభూతలేహలాగ్రేసముత్పన్నా । తృతీ యాఈకారరూపిణీ అవ్యక్తస్వరూపాభవతీతి సీతాఇత్యుదాహరంతి శౌనకీయే । శ్రీరామసాన్నిధ్యవశాజ్జగదానందకారిణీ । ఉత్పత్తిస్థితి సంహారకారిణీసర్వ దేహినాం । సీతాభగవతీజ్ఞేయా మూలప్రకృతి సంజ్ఞితా । ప్రణవత్వాత్ప్రకృతిరితివదంతి । బ్రహ్మవాదినఇతి । అథాతోబ్రహ్మజిజ్ఞాసేతిచ । సాసర్వవేదమయీసర్వదేవమయీ సర్వలోకమయీసర్వకీర్తిమయీసర్వధర్మమయీస ర్వాధారకార్యకారణమయీ మహాలక్ష్మీర్దేవేశస్యభిన్నాభిన్నరూపా చేతనాచేతనాత్మికాబ్రహ్మస్థావరాత్మాతద్గుణకర్మవిభాగభేదాచ్ఛ రీరరూపా దేవర్షి మనుష్యగంధర్వరూపా అసుర రాక్షసభూతప్రే తపిశాచభూతాది భూతశరీరరూపాభూతేంద్రియమనః ప్రాణరూపేతి చవిజ్ఞాయతే । సాదేవీత్రివిధాభవతిశక్త్యాత్మనా । ఇచ్ఛాశక్తిక్రియా శక్తిస్సాక్షాచ్ఛక్తిరితి । ఇచ్ఛాశక్తిస్త్రివిధాభవతి । శ్రీభూమినీ లాత్మికా । భద్రరూపిణీ ప్రభావరూపిణీ సోమసూర్యాగ్ని రూపాభ వతి । సోమాత్మికాఓషధీనాం ప్రభవతి కల్పవృక్ష పుష్పఫలలతా గుల్మాత్మికా ఔషధభేషజాత్మికా, అమృతరూపాదేవానాం, మహా

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

స్తోమఫలప్రదా అమృతేనతత్ప్రీంజనయతి । దేవానామన్నేన పశూ
నాంతృణేనతత్తజ్జీవనాం సూర్యాదిసకలభువనప్రకాశినీ దివాచరా
త్రిః కాలకలానిమేషమారభ్య ఘటికాష్టయామదివసవారరాత్రిభే
దేన పక్షమాసత్వయన సంవత్సర భేదేనమనుష్యాణాంశతాయుః
కల్పన యూపప్రకాశమానావిరక్షిప్రవ్యపదేశేన నిమేషమారభ్యప
రార్థపర్యంతం కాలచక్రంజగచ్చక్రమిత్యాది ప్రకారేణచక్రవత్పరి
వర్తమానా సర్వస్యైతస్యైవ కాలస్యవిభాగవిశేషాః । ప్రకాశ
రూపాః కాలరూపాభవంతి । అగ్నిరూపా అన్నపానాదిప్రాణినాం
క్షుత్తృష్ణాత్మికా దేవానాం ముఖరూపావనౌషధీనాంశీతోష్ణ రూపా
కాష్ఠేష్వంతర్బహిశ్చ నిత్యానిత్యరూపాభవతి । శ్రీదేవీత్రివిధం
రూపంకృత్వా భగవత్సంకల్పానుగుణ్యేనలోక రక్షణార్థంరూపంధా
రయతి। శ్రీరితిలక్ష్మీరితిలక్ష్యమాణా భవతీతివిజ్ఞాయతే। భూదేవీ
సనాగకాంభస్సప్తద్వీపావసుంధరా భూరాదిచతుర్దశ భువనానా
మాధారా ధేయాప్రణవాత్మికాభవతి । నీళాచముఖవిద్యున్మాలినీ
సర్వౌషధీనాం సర్వప్రాణినాం పోషణార్థం సర్వరూపాభవతి ।
సమస్తభువనస్యాధో భాగేజలాకారాత్మికా మందగమనేతి భువ
నాధారేతి విజ్ఞాయతే క్రియాశక్తిస్వరూపం । హరేర్ముఖాన్నాదః ।
తన్నాదాద్బిందుః బిందోరోంకార ఓంకారాత్పరతో రామ వైఖాన
సపర్వతి స్తత్పర్వతేకర్మజ్ఞానమయీభిర్బహుశాఖాభవంతి । తత్ర
యీమయగ్ సర్వార్థదర్శనం ఋగ్యజుస్సామరూపత్వాత త్రి
యీతిపరికీర్తితా । కార్యసిద్ధేనచతుర్ధాపరికీర్తితా । ఋచోయ
జూంషిసామాన్య థర్వాంగిరసస్తథా : చతుర్హోతృ ప్రధానత్వా
ల్లింగాది త్రితయం త్రయీ। అథర్వాంగిరసః రూపంసామ ఋగ్యజు
రాత్మకం । తథాదిశంత్యభిచారసామాన్యేన పృథక్ పృథక్ । ఏక
వింశతిశాఖాయాం ఋగ్వేదః పరికీర్తితః । శతంచనవశాఖాస్స్యుర్య
జుషామేవ జన్మనాం । సామ్నస్సహస్రశాఖాస్స్యుః పంచశాఖా అథ
ర్వణః। వైఖానసమతస్తస్మిన్నాదౌ ప్రత్యక్షదర్శనం । స్మర్యతే ముని
భిర్నిత్యం వైఖానస మతఃపరం । కల్పోవ్యాకరణంశిక్షా నిరుక్తం

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

జ్యోతిషంఛందః ఏతానిషడంగాని । ఉపాంగమయనంచైవమీమాంసా,
సాన్యాయవిస్తరః ॥ ధర్మజ్ఞసేవితార్థంచ వేదవేదాధికంతథా ।
నిబంధాస్సర్వశాఖాచ సమయాచారసంగతిః । ధర్మశాస్త్రంమహా
ర్షీణామంతఃకరణసంభృతం । ఇతిహాసపురాణాఖ్య ముపాంగశ్చ
ప్రకీర్తితః । వాస్తువేదో ధనుర్వేదో గాంధర్వశ్చతథామునే । ఆయు
ర్వేదశ్చపంచైతే ఉపవేదాఃప్రకీర్తితాః । దండోనీతిశ్చవార్తా
చవిద్యావాయుజయఃపరః । ఏకవింశతిభేదోయం స్వప్రకాశఃప్రకీ
ర్తితః । వైఖానస ఋషేఃపూర్వంవిష్ణోర్వాణీసముద్భవేత్ । త్రి
గుణారూపేణసంకల్ప్య ఇత్థం దేహీవిజృంభతే । సంఖ్యారూపేణసంక
ల్ప్య వైఖానసఋషేఃపురా । ఉదితోయాదృశఃపూర్వంతాదృశం
శుద్ధమేఖలం శశ్వద్బ్రహ్మమయంరూపంక్రియాశక్తిరుదాహృతా ।
సాక్షచ్ఛక్తిర్భగవతః స్మరణమాత్రరూపా విగ్రహప్రాదుర్భా
వాత్మికానిగ్రహానుగ్రహరూపా శాంతితేజో రూపావ్యక్తావ్యక్తకా
రణచరణ సమగ్రావయవముఖ వర్ణభేదాభేద రూపాభగవత్సహ
చారిణీ అనపాయినీఅనవరతసహాయాశ్రయిణీ ఉదితానుదితాకా
రానిమేషోన్మేష సృష్టిస్థితిసంహారతిరోధానానుగ్రహాది సర్వశక్తిసా
మర్థ్యాత్సాక్షాచ్ఛక్తిరితిగీయతే । ఇచ్ఛాశక్తిస్త్రివిధాప్రళయావ
స్థాయాం విశ్రమణార్థం భగవతోదక్షిణవక్షస్థలే శ్రీవత్సాకృతి
ర్భూత్వా విశ్ర… తీతిసాయోగశక్తిః । భోగశక్తిర్భోగరూపా
కల్పవృక్షకామధేను చింతామణి శంఖపద్మనిధ్యాదినవనిధిసమాశ్రి
తాభగవదుపాసకానాం కామనయా అకామనయావాభక్తియు
క్తనరంనిత్యనైమిత్తిక కర్మభిరగ్ని హోత్రాదిభిర్వాయమనియమా
సనప్రాణాయామ ప్రత్యాహారధ్యానధారణసమాధి భిర్వాలమునణ్వా
పిగోపుర ప్రాకారాదిభిర్విమానాదిభిస్సహ భగవద్విగ్రహార్చా
పూజాకర్మకరణై రర్చనైస్స్నానాదిభిర్వా పిత్రుపూజాదిభిరన్నపా
నాదిభిర్వా భగవత్ప్రీత్యర్థమ క్త్వాపర్వం క్రియతే । అథాతోవీ
రశక్తిశ్చతుర్భుజా భయవరద పద్మధరాకిరీటాభరణాది యుతాసర్వ
దేవైః పరివృతాకల్పతరు మూలేచతుర్భిర్గజైః రత్నఘటైరమృత

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

జలైరభిషిచ్యమానా సర్వదైవతైర్బ్రహ్మాదిభిర్వంద్యమానాఽణి
మాద్యష్టైశ్వర్య యుతా సన్ముఖే కామధేనునా స్తూయమానా వేద
శాస్త్రాదిభిః స్తూయమానా జయాద్యప్సరస్త్రీభిః పరిచర్యమాణా
ఆదిత్య సోమాభ్యాం దీపాభ్యాం ప్రకాశ్యమానా తుంబురునారదాది
భిర్గీయమానా రాకాసినీవాలీభ్యాం ఛత్రిణ్యా హ్లాదినీ మాయాభ్యాం
చామరేణ స్వాహాస్వధాభ్యాం వ్యజనేన భృగుపుణ్యాదిభి రభ్య
ర్చ్యమానా దేవీ దివ్యసింహాసనే పద్మాసనారూఢా సకల కారణ
కార్యకరీ లక్ష్మీర్దేవస్య పృథగ్భవన కల్పనా । అలంచకార స్థిరా
ప్రసన్నలోచనా సర్వదైవతైః పూజ్యమానా వీరలక్ష్మీరితి విజ్ఞాయ
తత్రత్యుప భద్రింకర్ణేభిరితి శాన్తి । శివమ్ ॥

ఇతి సీతోపనిషత్సమాప్తా ఓం తత్సత్

చూర్ణికా

స్వస్త్యష్టాశీతిసహస్రాణాం ద్విజగురు దైవతానాం సమస్త
జగదాధార మహామండూక కూర్మభుజగ వరాహ శేషపృథివీనాం
పురందరపావక యమనిర్‌ఋతి వరుణవాయుకుబేర ఈశానాద్యష్ట
దిక్పాలకానాం జలజభవహరిహర ముఖ్య దేవగణానాం నారదవిశ్వా
మిత్ర పరాశరాత్రి వాల్మీకిగౌతమ భృగువ్యాసాది మహర్షీణాం
సీతాఽరుంధత్యహల్యా ద్రౌపది తారా మండోదరీ పాంచాలీ దమ
యంత్యాది మహాపతివ్రతానాం హరిశ్చంద్రనలకార్తవీర్య విక్ర
మార్క భోజరాజాది పుణ్యపురుషాణాం గంగానర్మదాతుంగభద్రా
మలాపహారిణీ శ్రీకృష్ణవేణీ గోదావరీభీమరథ్యాది మహానదీనాం
జంబూనింబ కదంబ చూతక్రముక నారికేళ ఖర్జూరధాత్రీ దాడి
మ్యాది ఫలవృక్షాణాం పున్నాగ జాజీ బకుళ కేతకీ చంపక మల్లికా
మాధవీ మాలత్యాది వివిధకుసుమానాం । కస్తూరీ కుంకుమాగరు గోరో
జనాది సుగంధానాం । అపరిమిత కనక కలశ కన్యకా గృహమేధక
విశ్వవీణావాది మేఘధ్వనీనాం .... సుప్రసన్నా వరదా భవంతు

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.
CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

—: విష్ణుదేవుని స్తోత్రం :—

శ్లో॥ శాంతాకారం భుజగశయనం పద్మనాభంసురేశ్వరంవిశ్వా కారం గగనసదృశం మేఘవర్ణం శుభాంగం । లక్ష్మీకాంతంకమల నయనం యోగిహృద్ధ్యానగమ్యం వందేవిష్ణుం భవభయహరం సర్వలోకైకనాథం ॥

—: లక్ష్మీస్తోత్రం :—

శ్లో॥ లక్ష్మీం క్షీర సముద్రరాజతనయాం శ్రీరంగధామేశ్వ రీం। దాసీభూతసమస్తదేవవనితాం లోకైకదీపాంకురాం । శ్రీమన్మం దకటాక్ష లబ్ధవిభవబ్రహ్మేంద్రగంగాధరాం త్వాంత్రైలోక్యకుటుం బినీం సరసిజాం వందేముకుందప్రియాం ।

భగవత్సన్నిధియందు గానము

బాలకాండః— శుద్ధబ్రహ్మపరాత్పరరామ కాలాత్మకపరమేశ్వ ర.... శేషతల్పసుఖనిద్రిత....బ్రహ్మాద్యమరప్రార్థిత.... భక్తబృందపా లన.... ముక్తిప్రదసురమునినుత....చండకిరణకులమండన.... శ్రీమద్దశ రథనందన .... కౌసల్యాసుకవర్ధన .... విశ్వామిత్రప్రియధనరా ఘోరతాటకాఘాతకరామమారీచాదినిపాతక.. కౌశిక... శ్రీమదహల్యోద్ధారక ....గౌతమముని సంపూజిత.... సంస్తుత.... శంరాదింసశేవిత .... పంకజాక్షపర... జగదుద్ధారక....హిమధామనిభాననశ్రీ.... నావికధా.. మిథిలాపురజనమోదన....విదేహమానసరంజక .... భంజక .... సీతార్పితవనమాలిక .. కృతవైవాహి దర్పకనాశక .... శ్రీమదయోధ్యానంపకరామ

అయోధ్యాకాండః— దేవరాజసంసేవితర క్షిత.... ౩౦ అగణితగుణగణభూషిత.... అవనీ.. మిసి చంద్రసమానస....పితృవాక్యాశ్రితకానన....ప్రియగుహ.. తతాళితనిజమృదుపద....భరద్వాజదృగానందన .. చిత్రకూట క్షేత్రస....దశరథసంతతచింతిత....కైకేయీసుతప్రార్థిత....శం వి నిజపితృకర్మక....భరతార్పితనజపాదుక.... జవకస్ఫతనూజాదిప .... దనుజకులాటవిదాహన.... దండకావనజనపావనరామ

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

అరణ్యకాండః — దుష్టవిరాధవినాశన రామ శరభంగసుతీక్ష్ణార్చిత.... అగస్త్యానుగ్రహవర్ధిత.... గృధ్రాధిపసంసేవిత.... పంచవటీతటసుస్థిత.... శ్రీం శూర్పణఖార్తివిధాయక ....ఖరదూషణముఖసూదక .... సీతాప్రియహరిణానుగ .... మారీచార్తికృదాశుగ .... వినష్టసీతాన్వేషక ....గృధ్రాధిపగతిదాయక ....శబరీదత్తఫలాశన .... కబంధబాహుచ్ఛేదన.... భూరివిభూతసంపూజిత....పారహాటబుధసన్నుత.... ఓం

కిష్కింధాకాండః — హనుమత్సేవితనిజపద రామ నతసుగ్రీవాభీష్టద .. గర్వితవాలిసంహారక .... వానరదూతప్రేషక .... హితకర లక్ష్మణసంయుత .... కపిచయసంతతసత్కృత రామ

సుందరకాండః — తద్గతివిఘ్నధ్వంసక రామ పరమభక్త పరిపాలక....నరవరేంద్రసన్నుతశ్రీ ఇంద్రాదిత్రిదశవందిత.... ఓం సాంద్రగంభీరశ్రీ....సీతాప్రాణ ధారక .... దుష్టదశాననదూషిత .... హనుమద్భూషిత .... సీతోద్దితకాకానన ....కృతచూడామణిదర్పిత రామ

గ్రంథసమాప్తమ్

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

तेलुगु - देवनागरी वर्णमाला

అ अ	ఆ आ	ఇ इ	ఈ ई	ఉ उ
ఊ ऊ	ఋ ऋ	ౠ ॠ	ఌ ऌ	ౡ ॡ
ఎ ऎ	ఏ ए	ఐ ऐ	ఒ ऒ	ఓ ओ
	ఔ औ	అం अं	అః अः	
క क	ఖ ख	గ ग	ఘ घ	ఙ ङ
చ च	ఛ छ	జ ज	ఝ झ	ఞ ञ
ట ट	ఠ ठ	డ ड	ఢ ढ	ణ ण
త त	థ थ	ద द	ధ ध	న न
ప प	ఫ फ	బ ब	భ भ	మ म
య य	ర र	ల ल	వ व	శ श
ష ष	స स	హ ह	క్ష क्ष	ఱ ऱ
		ళ ळ		

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC0. In Public Domain Kirtikant Sharma Najafgarh Delhi Collection